

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

**ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ**

Το πρώτον Αποστολικόν κήρυγμα εις την Πάφον
Πράξ. ιγ, 6-12

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2022

ΕΤΟΣ ΜΓ΄

ΑΡ.499 - 500

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

Απόστολος: Β' Τιμ. δ' 5 – 8

Ευαγγέλιον: Μάρκ. α' 1 – 8

2 Ιανουαρίου 2022

«Αρχή του Ευαγγελίου Ιησού Χριστού Υιού του Θεού...»

Η αρχή του χαροποίου μηνύματος για τον ερχομό του Ιησού Χριστού, που είναι ο Υιός του Θεού, είναι ο Ιωάννης ο Βαπτιστής και Πρόδρομος του Κυρίου. Το Χριστιανικό μήνυμα, η ουράνια αποκάλυψη ονομάζεται «Ευαγγέλιον». Το μήνυμα ότι αυτό που ποθεί ο άνθρωπος, τη χαρά και την ευτυχία, την αγάπη και την ομορφιά, γίνεται πλέον πραγματικότητα. Μια πραγματικότητα την οποία μπορεί να κατακτήσει και να βιώσει ο κάθε άνθρωπος, αρκεί ο ίδιος να το θέλει.

Ο Ιωάννης ο Πρόδρομος ενώνει αρμονικά την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη. Έργο του Ιωάννη είναι η ανασυγκρότηση του ανθρώπου μέσα από τη δική του ζωή ως πρότυπο. Αφιερώνει τον εαυτό του στην εκπλήρωση του θελήματος του Θεού, περιφρονεί τα αγαθά του κόσμου μέσα από τη λιτή του ζωή, χωρίς, όμως, να περιφρονεί τον κόσμο. Μέσα από την έρημο, προσκαλεί τον κόσμο στον δρόμο της σωτηρίας λέγοντάς τους: «Μετανοείτε, ήγγικε γάρ η Βασιλεία τῶν Ουρανῶν». Συγκινητική η ανταπόκριση των ανθρώπων της γύρω περιοχής και της Ιερουσαλήμ. Τρέχουν να ομολογήσουν φανερά τις αμαρτίες τους και να βαπτιστούν, εκδηλώνοντας με αυτό τον τρόπο την πραγματική τους μετάνοια. Μια μετάνοια τόσο αναγκαία στη ζωή του ανθρώπου σε κάθε εποχή.

«Εγένετο Ιωάννης βαπτίζων εν τη ερήμῳ και κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εις ἄφεσιν αμαρτιῶν». Ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος όντας στην έρημο προετοιμάζει τους ανθρώπους ώστε να δεχθούν τον ερχομό του Μεσσία. Κι αυτό το επιτυγχάνει με δύο απλά πράγματα τα οποία διδάξε και ο Ιησούς, αργότερα, στην πληρότητά τους.

Ο Πρόδρομος βαπτίζει τους ανθρώπους καλώντας τους σε μετάνοια και αλλαγή τρόπου ζωής. Συνεπώς τόσο το βάπτισμα όσο και η εξομολόγηση των αμαρτιῶν προϋπάρχουν ως εκκλησιαστικές πρακτικές, όμως άνευ του πρίσματος που τους έδωσε ο Χριστός, δηλαδή της προοπτικής της Βασιλείας Του. Έγινε ο Ιωάννης αρχή του Ευαγγελίου με το βάπτισμα που έκανε στην έρημο και με το κήρυγμα που έλεγε ότι το βάπτισμα πρέπει να συνοδεύεται από τη μετάνοια, για να επιτύχουν έτσι τη συγχώρηση όσοι βαπτίζονταν. Προετοίμαζε με το κήρυγμα του τους ανθρώπους, για να δεχτούν τον Χριστό. Το βάπτισμα του Ιωάννη, όπως είδαμε, ήταν βάπτισμα μετανοίας, δηλαδή προπαρασκευαστικό για το βάπτισμα της πνευματικής αναγεννήσεως με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, που θα απέρρευε από την σταυρική θυσία του Χριστού. Το βάπτισμα του Χριστού δεν καθαρίζει απλά τον άνθρωπο, αλλά τον μεταμορφώνει πνευματικά, τον κάνει και πάλι μέτοχο της κοινωνίας με τον Θεό και κληρονόμο της βασιλείας Του.

Για να έρθει ο Χριστός να κατοικήσει στις καρδιές μας, πρέπει να καθαρίσουμε το εσωτερικό μας. Να κοιτάξουμε τον εαυτό μας. Η μετάνοια, η εξομολόγηση, η κάθαρση της καρδιάς μας από εμπαιθείς και πονηρούς λογισμούς και κυρίως η απόφασή μας να ακολουθήσουμε τον ευθύ δρόμο της αγάπης του Θεού, είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την πνευματική μας αναγέννηση. Και η μεγάλη ευεργεσία της αγάπης του Θεού δεν είναι άλλη από την ευκαιρία που μας προσφέρεται με τη μετάνοια, να αρχίσουμε δηλαδή εκ νέου την πνευματική μας ζωή, να θέσουμε ένα νέο ξεκίνημα, άσχετα από το πόσο χρόνο χάσαμε από τη ζωή μας βαδίζοντας σε κακοτράχαλα μονοπάτια.

Ίσως με τις συνθήκες που επικρατούν στην εποχή μας, το κήρυγμα της μετάνοιας να ακούγεται σαν «φωνή βοώντος εν τη ερήμω», δηλαδή σαν λόγια εξωπραγματικά και ανεφάρμοστα. Ωστόσο, όσο υπάρχουν άνθρωποι, θα έχουν τις ίδιες πνευματικές ανάγκες και τις ίδιες αναζητήσεις. Ακόμα κι όταν ψάχνουμε σε λάθος κατευθύνσεις, αυτό που επιζητούμε είναι η κοινωνία της αγάπης και η πληρότητα της ψυχής μας.

Ο πόθος της σωτηρίας πρέπει να μας γίνει καθημερινή μέριμνα. Όπως καθημερινά σκεπτόμαστε τι θα φάμε, το ίδιο κι ακόμα περισσότερο πρέπει να μας ενδιαφέρει η σωτηρία μας. Το Άγιο Πνεύμα να γεμίζει την ύπαρξή μας, να φωτίζει τη διάνοιά μας. Να κατευθύνει τις ενέργειές μας. Ο άνθρωπος πλάστηκε για τα μεγάλα και υψηλά. Ορίστηκε από τον Θεό «βασιλέας της κτίσεως» και πρέπει να στέκεται πάντα στη θέση αυτή. Έτσι θα γίνουμε πραγματικά παιδιά του Θεού, κληρονόμοι της βασιλείας Του και υμνητές της δόξας Του.

Μετάνοια, λοιπόν, η σωστική δύναμη, μια ανάγκη που την έχουμε όλοι οι άνθρωποι, όχι μόνο όσοι βαρυνόμαστε με πλήθος αμαριών αλλά κι όσοι αγωνιζόμαστε να προχωρήσουμε στην αρετή και την τελειότητα. «Οὐδεις καθαρὸς ἀπὸ ῥύπου, οὐδ' ἂν μία ἡμέρα ἦ ἡ ζωὴ αὐτοῦ». Γονατίζοντας «ψυχὴ τε και σώματι» με θάρρος ας αναφωνήσουμε: «Ἠμάρτηκα τῷ Κυρίῳ», αφήνοντας τις αμαρτίες μας στα πόδια του Χριστού. Τότε θα νιώσουμε τη χαρά και την ειρήνη μέσα μας και θα καταλάβουμε τα λόγια του Κυρίου μας στην προτροπή του «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς...»

Αν η αμαρτία και η αμαρτωλή ζωή του κάθε ανθρώπου είναι μετάβαση από τη ζωή στην νέκρωση και τον θάνατο, ας μετανοήσουμε τώρα και ας πράξουμε έργα μετάνοιας γιατί η ειλικρινής μετάνοια είναι μετάβαση από την παρούσα ζωή στην πραγματική, την αιώνιο ζωή. «Επείγόμεθα» λέει ο μέγας Βασίλειος, «ἵνα ἐγκαρποὶ καὶ πλήρεις ἔργων ἀγαθῶν φυτευθέντες ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσωμεν».

π. Λάμπρος Στυλιανού

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ

Απόστολος: Τitt. β' 11-14, γ' 4-7

Ευαγγέλιο: Ματθ. δ' 12-17

9 Ιανουαρίου 2022

Ο λαός ο καθήμενος εν σκότει είδε φως μεγα. Μετανοείτε· ήγγικε γαρ η βασιλεία των ουρανών.

Κυριακή μετά τα Φώτα σήμερα και η Εκκλησία συνεχίζει να μας υπενθυμίζει με τα αναγνώσματα και τους ύμνους της τα σωτήρια μηνύματα της μεγάλης εορτής των Θεοφανίων.

Η σημερινή Ευαγγελική περικοπή αναφέρεται στην προετοιμασία του Χριστού για το κηρυκτικό έργο Του. Μετά τη βάπτισή Του και την τεσσαρακονθήμερη νηστεία Του, και αφού είχε αντιμετωπίσει τον διάβολο και τους πειρασμούς του, ο Χριστός έρχεται και εγκαθίσταται στην Καπερναούμ, πόλη της Γαλιλαίας στις όχθες της γνωστής ως θάλασσας της Γαλιλαίας.

Στη Γαλιλαία τότε κατοικούσαν και πολλοί εθνικοί. Γι' αυτό και ο ευαγγελιστής παραθέτει σχετικό απόσπασμα της Παλαιάς Διαθήκης, που θεωρεί ότι εκπληρώνεται με την παρουσία του Χριστού στα μέρη εκείνα. Το σχετικό απόσπασμα του Ησαΐα λέγει: «γῆ Ζαβουλών καί γῆ Νεφθαλείμ, ὁδόν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, ὁ λαός ὁ καθήμενος ἐν σκότει είδε φῶς μέγα, καί τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καί σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς».

Η παρουσία του Χριστού φώτισε, μεταφορικά, την περιοχή. Ακόμα κι όσοι βρίσκονταν στα σκοτάδια της άγνοιας του αληθινού Θεού, ήλθε και τους βρήκε το αληθινό φως. «Φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς».

Ο Χριστός είναι το αληθινό φως. Είναι το «φως εκ φωτός...» ὅπως ομολογούμε και στο σύμβολο της πίστεως. Το φως Του επικαλούμαστε και για μας όταν λέμε στις ακολουθίες μας «καί ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς».

Πολλές φορές ο Χριστός παρομοίασε τον εαυτό Του με το φως για να καταδείξει σε μας πόσο σημαντικό είναι να πιστεύεις σε Αυτόν και να Τον ακολουθείς. Ὅσο σημαντικό είναι το φως για τον άνθρωπο αλλά και για ὅλη την κτίση, πολύ πιο σημαντικό είναι το φως του Χριστού για την ψυχή. Γι' αυτό κι αλλού μας λέει: «Εγώ εἰμί το φως του κόσμου· ο ακολουθῶν εμοί ου μη περιπατήση εν τη σκοτία, ἀλλ' ἔξει το φως της ζωῆς».

Ο Χριστός είναι το Φως και ὅποιος πιστεύει σε Αυτόν μπορεί να απαλλαγεί από τα σκοτάδια της πλάνης και να οδηγηθεί στην αιώνια ζωή. Στη Θεία Λειτουργία όταν κοινωνούμε του Σώματος και Αίματος του Χριστού αμέσως μετά ψάλλουμε: «Είδομεν το Φως το αληθινόν». Η διπλή επανάληψη του οριστικού άρθρου «το φως», «το αληθινόν» δεικνύει ὅτι Ἐνας είναι το Φως και μία είναι η αλήθεια, ο Χριστός. Επομένως, οι κάτοικοι της περιοχής της Γαλιλαίας ἔτυχαν μεγάλης χαράς και ευεργεσίας να αξιωθούν να δουν τον

Χριστό να αποδεχτούν τον ίδιο και το κήρυγμά του και η ζωή τους να γεμίσει φως. Εμείς που με το βάπτισμά μας λάβαμε αυτό το φως του Χριστού, θα πρέπει να το διαφυλάξουμε. Αν οι αμαρτίες και τα σφάλματά μας, μάς οδήγησαν σε σκοτεινούς δρόμους, με την ταπείνωση και τη μετάνοια μπορούμε να επιστρέψουμε πίσω στο φως του Χριστού.

Κεντρικός άξονας του κηρύγματος του Χριστού ήταν η μετάνοια: «Μετανοείτε· ήγγικε γαρ η βασιλεία των ουρανών». Τα ίδια λόγια επαναλάμβανε και ο Ιωάννης ο Πρόδρομος. Δεν λέει μετανοήστε αλλά μετανοείτε και δείχνει μια διαρκή επανάληψη της μετάνοιας. Εφόσον καθημερινά αμαρτάνεις, καθημερινά πρέπει να μετανοείς. Οι πατέρες λένε: το πίπτειν ανθρώπινον, το να πέφτεις ξανά και ξανά στην αμαρτία είναι από την ανθρώπινη αδυναμία και την έλλειψη κυρίως πίστης. Το μετανοείν θεϊον, το να μετανοείς κάθε φορά που αμαρτάνεις είναι θείο δώρο της φιλανθρωπίας του Θεού να συγχωρεί άπειρες φορές τον άνθρωπο που κατανοεί το σφάλμα του και διά του πνευματικού ζητά συχώρηση. Το εμμένειν, όμως, είναι σατανικό. Μόνο οι δαίμονες μένουν σταθεροί στην αμαρτία και δεν θέλουν να μετανοήσουν από εγωισμό. Η μετάνοια είναι το πρώτο βήμα για να μπορέσεις να πλησιάσεις τον Θεό γι' αυτό κι ο Πρόδρομος και ο ίδιος ο Χριστός το προτάσσουν. Έπειτα διακηρύσσουν «ήγγικε γαρ η βασιλεία των ουρανών». Όπου ο βασιλεύς είναι παρών εκεί και η βασιλεία του. Ο Πρόδρομος έλεγε πλησιάζει η βασιλεία των ουρανών αφού ο Χριστός έρχεται. Ο Χριστός διακηρύσσει ότι η βασιλεία Του είναι παρούσα. Ο καθένας που γίνεται μέλος του σώματος της Εκκλησίας με το βάπτισμα και γενικότερα μετέχει σ' όλα τα μυστήρια, λαμβάνει τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος και αρχίζει να ζει την βασιλεία του Θεού ήδη από αυτή τη ζωή.

Ας αντλήσουμε κι εμείς, λοιπόν, τα μηνύματα της σημερινής περικοπής και να αναζητήσουμε στη ζωή μας το Φως του Χριστού. Να μην καθόμαστε στο σκοτάδι της αμαρτίας και της απομάκρυνσης από τον Θεό. Μόνοι μας, βέβαια, αν αναζητούμε τον Χριστό δεν θα τα καταφέρουμε. Χρειαζόμαστε έναν πνευματικό οδηγό στη ζωή μας να μάς καθοδηγεί προς το φως. Μην ελπίζουμε ότι θα μπορέσουμε να σωθούμε ή να κερδίσουμε τον παράδεισο μετά τον θάνατό μας αν από αυτή τη ζωή δεν γευτούμε την παρουσία του Χριστού στη ζωή μας. Η βασιλεία Του αρχίζει από αυτή τη ζωή και μας καλεί με μετάνοια, ταπείνωση και πίστη στον Χριστό ο οποίος είναι το φως του Κόσμου.

† Πρωτοσύγκελος Ι.Μ.Π. Τυχικός

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΛΟΥΚΑ (ΔΕΚΑ ΛΕΠΡΩΝ)

Απόστολος: Κολ. γ' 4 – 11

Ευαγγέλιον: Λουκ. ιζ' 12 - 19

16 Ιανουαρίου 2022

Φρικτή όντως η ασθένεια της λέπρας. Μάστιζε επί αιώνες την ανθρωπότητα. Στην αρχή κατατρώει τις ανθρώπινες σάρκες και δημιουργεί πληγές που εκκρίνουν ακάθαρτο και δύσοσμο υγρό. Φθείρει τα μέλη και τους ιστούς του σώματος και καταστρέφει τα οστά, έτσι ώστε ο άρρωστος να μεταβάλλεται σε ζωντανό νεκρό. Από κοινωνικής πλευράς, η αρρώστια αυτή προκαλούσε απέχθεια γιατί ήταν ανίατη με τα μέσα της εποχής και εξαιρετικά μεταδοτική. Γι' αυτό και ο λεπρός, αποχωριζόταν από την οικογένειά του και από κάθε υγιή άνθρωπο και έμενε μόνος του στις ερημιές, έξω από τις κατοικημένες περιοχές. Οι λεπροί εθεωρούντο ακάθαρτοι και εγκαταλελειμμένοι από τον Θεό.

Εξ αιτίας όλων αυτών των ιδιοτήτων της αρρώστιας αυτής, η λέπρα στην Αγία Γραφή είναι το κατ' εξοχήν σύμβολο της αμαρτίας. Διότι κι η αμαρτία είναι η ανίατη, για τα ανθρώπινα μέσα, πνευματική λέπρα, που προσβάλλει τη ψυχή και την οδηγεί στον θάνατο. Προκαλεί πνευματική δυσωδία, ακαθαρσία και μολυσμό στον άνθρωπο και τον χωρίζει από τον Θεό και από κάθε τι ενάρετο και πνευματικό. Αν θέλουμε να έχουμε μια «εικόνα» της ψυχής που έχει μολυνθεί από την αμαρτία, τότε ας κοιτάξουμε το παραμορφωμένο σώμα και τις πληγές ενός λεπρού.

Η θεραπεία των δέκα λεπρών είναι τύπος και προεικόνιση της θεραπείας του ανθρώπινου γένους από την πνευματική λέπρα της αμαρτίας. Ακάθαρτοι από την αμαρτία είμαστε όλοι οι άνθρωποι. Οι δόλιοι και πανούργοι, οι θυμώδεις και μνησικακοί, οι φιλάργυροι και πλεονέκτες, μ' έναν λόγο οι απόγονοι του Αδάμ. Ένας μόνο υπήρξε ο Καθαρός. Εκείνος που μπόρεσε ν' απευθύνει το ερώτημα: «Τις εξ υμών ελέγχει με περί αμαρτίας;».

Όπως η λέπρα έτσι κι η αμαρτία, είναι πρωτίστως βασανιστική και ανυπόφορη για τον ίδιο τον αμαρτωλό. Ο άνθρωπος που μετανοεί και αγωνίζεται να προσδεύσει πνευματικά έχει ήσυχη και ειρηνική τη συνειδησή του. Ο αμετανόητος, όμως, δεν βρίσκει ανάπαυση. Φυγαδεύει από την ψυχή του τη γαλήνη και ελέγχεται διαρκώς από τύψεις και ενοχές για την ατάσθαλη και φαύλη ζωή του. Η σωματική λέπρα προκαλεί αβάσταχτους πόνους στον ασθενή. Μα κι αμαρτία προξενεί αφόρητες οδύνες και άλγη στην ψυχή.

Η αμαρτία είναι, ακόμη, αποκρουστική για τους άλλους σαν τη λέπρα. Ο εγωισμός, η σκληροκαρδία, ο φθόνος, η μνησικακία και τ' άλλα πάθη δηλητηριάζουν την ψυχή, παραμορφώνουν πνευματικά τον άνθρωπο και τον απομακρύνουν απ' όλους. Ποιος δεν αποστρέφεται έναν αλαζόνα, έναν φθονερό, έναν εκδικητικό, έναν συκοφάντη;

Αλλά το χειρότερο είναι ότι όπως η σωματική λέπρα έτσι και η πνευματική είναι μεταδοτική. Η λέπρα έπαυσε σήμερα να μεταδίδεται όπως παλαιότερα χάρη στα επιτεύγματα της ιατρικής επιστήμης. Το μικρόβιο της αμαρτίας, όμως, αν δεν αντιμετωπιστεί έγκαιρα και δραστικά, καθιστά τον

άνθρωπο «επιουρόμενον μιναντήριον» που μολύνει όποιον τον πλησιάζει ή συναναστρέφεται μαζί του.

Σήμερα η σωματική λέπρα είναι πλέον ίασιμη και αντιμετωπίζεται με ειδικά φάρμακα από τους ιατρούς. Η πνευματική, όμως, πώς θεραπεύεται; Υπάρχουν φάρμακα που την καταπολεμούν; Ιατρείο και φαρμακείο είναι η Εκκλησία. Ιατρός των ψυχών ο Χριστός. Κι έχει πολλά φάρμακα η Εκκλησία. Άλλα γενικά κι άλλα εξειδικευμένα.

Το πρώτο που χρειάζεται προκειμένου να καταπολεμήσουμε την αμαρτία είναι η συναίσθηση της αμαρτωλότητάς μας. Είναι ανάγκη ο ασθενής να αναγνωρίσει την ασθένειά του, προκειμένου να την καταπολεμήσει. Ο άρρωστος που δεν καταλαβαίνει την αδυναμία του, δεν μπορεί να δεχθεί τα φάρμακα και την ιατρική αγωγή για τη θεραπεία του. Αντίθετα αυτός που συνειδητοποιεί την ασθένειά του, ζητά βοήθεια από τον ιατρό και είναι πρόθυμος να ακολουθήσει τις οδηγίες του.

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι δέκα λεπροί, επειδή, ακριβώς, γνώριζαν ότι είναι ακάθαρτοι, στάθηκαν μακριά, «πόρωθεν», και ζήτησαν βοήθεια από τον Κύριο, χωρίς να τολμήσουν να Τον πλησιάσουν. Κι όμως, ο Χριστός ήταν κοντά τους. Διότι, όπως λέει ο Ψαλμωδός: «εγγύς Κύριος τοις συντετριμμένοις την καρδίαν και τους ταπεινούς τω πνεύματι σώσει». Η συναίσθηση της αμαρτωλότητας γεννά στην ψυχή ταπεινώση και μετάνοια. Ο ευαγγελιστής Ιωάννης γράφει ότι: «εάν είπωμεν ότι αμαρτίαν ουκ έχομεν, εαυτούς πλανώμεν». Πόσο τραγικό είναι αλήθεια όλοι οι άλλοι να βλέπουν τη λέπρα της ψυχής μας κι εμείς να νιώθουμε υγιείς!

Εφόσον συναισθανθούμε την ασθένεια της ψυχής μας, εκείνο που απομένει είναι να καταφύγουμε στον παντοδύναμο ιατρό, τον Κύριο. Ο Χριστός ήταν αυτός που θεράπευσε τους λεπρούς. Αυτός καθαρίζει και σώζει κι εμάς από την αμαρτία. Όπως, όμως, έστειλε τους λεπρούς στους ιερείς για να αποφανθούν εκείνοι για την ίασή τους, έτσι και σ' εμάς χορηγεί την πνευματική κάθαρση διά των ιερέων και των μυστηρίων της Εκκλησίας.

Κανείς δεν μπορεί να σωθεί μόνος του, με τις καλές πράξεις του, όσο κι αν πιστεύει στον Χριστό και προσεύχεται σ' Αυτόν, αν δεν προσέρχεται στα μυστήρια της Εκκλησίας και δεν μετέχει σ' αυτά. Η κάθαρσή μας από την αμαρτία, χορηγείται από τον Χριστό δια μέσου των μυστηρίων που επιτελούν στην Εκκλησία οι ιερείς.

Οι δέκα λεπροί του σημερινού ευαγγελίου επικαλέστηκαν με αγωνιώδη κραυγή το έλεος του Κυρίου: «Ιησού επιστάτα, ελέησον ημάς». Το φώναξαν μια φορά και το επανέλαβαν πολλές φορές από τα βάθη της καρδιάς τους. Μια τέτοια ισχυρή κραυγή είναι αδύνατο να αφήσει αδιάφορο και ασυγκίνητο τον Κύριο. Έτσι κι εμείς ας κτετούμε τον ιατρό των ψυχών με επίγνωση της αδυναμίας μας και εμπιστοσύνη στο θέλημα και την πρόνοιά Του, να μας απαλλάξει από τη λέπρα της αμαρτίας, αναφωνώντας με συντριβή: «Κύριε, ίασαι την ψυχήν μου, ότι ήμαρτόν σοι». Κι όταν λάβουμε το «δώρημα», ας μη φανούμε αγνώμονες προς τον ευεργέτη όπως οι εννέα λεπροί, αλλ' ας μιμηθούμε εκείνον τον ένα κι ας δώσουμε «δόξαν τω Θεώ».

† Αρχιμανδρίτης Δημήτριος

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Α' Τιμ. α' 15 – 17

Ευαγγέλιον: Λουκ. ιη' 35 – 43

23 Ιανουαρίου 2022

Ο πρωταγωνιστής της σημερινής ευαγγελικής περικοπής είναι ένας τυφλός. Λόγω της αναπηρίας του δεν μπορούσε να εργαστεί, γι' αυτό κι αναγκαζόταν να ζητά ελεημοσύνη από τον κόσμο. Όπως ακούσαμε από το ευαγγέλιο καθόταν κοντά στον δρόμο και ζητιάνευε. Παρόλο που δεν έβλεπε, άκουε τις συζητήσεις του κόσμου που περνούσε από κοντά του. Ήταν ενημερωμένος για κάποιον Ιησού που έκανε θαύματα και θεράπευε κόσμο.

Άραγε μπορούμε να νοιώσουμε πώς είναι να μην μπορείς να δεις; Πόσο τραγικό είναι, αλήθεια, να εξαρτάται κανείς ολοκληρωτικά από τους άλλους; Να εξαρτάται από εκείνους που του δίνουν για να ζήσει; Να εξαρτάται από τα χέρια τους, τα μάτια και τα πόδια τους; Η γνώση του και η πληροφόρησή του να εξαρτάται αποκλειστικά από το πώς εκείνοι του παριστούν τον κόσμο και του μεταφέρουν τα διάφορα γεγονότα.

Μια μέρα άκουσε μεγάλη φασαρία και κόσμο να περνά από τον δρόμο και ρώτησε να μάθει τι συμβαίνει. Τον ενημέρωσαν ότι ο Ιησούς ο Ναζωραίος περνά από τον δρόμο. Τότε άρχισε να φωνάζει: «Ιησού Υιέ του Δαβίδ, βοήθησε με!» Ο κόσμος όμως τον επιτιμούσε και τον μάλωνε να σιωπήσει. Αλλ' αυτός φώναζε εντονότερα για να ξεπεράσει η φωνή του την φασαρία του όχλου: «Υιέ του Δαβίδ, ελέησε με».

Για τον τυφλό αυτό άνθρωπο ήταν ίσως η πρώτη φορά που ένοιωθε να υπάρχει ελπίδα να βρει το φως του. Ποιός ξέρει πόσα χρόνια θα περίμενε αυτή την ποθητή συνάντηση! Δεν θα την άφηνε ανεκμετάλλευτη, όσο κι αν τον πίεζαν και τον εμπόδιζαν οι άλλοι. Στην έντονη επιθυμία του, ανταποκρίνεται ο Χριστός και αφού σταμάτησε, έδωσε εντολή να τον φέρουν κοντά Του. Αφού πλησίασε ο τυφλός, τον ρώτησε ο Κύριος: «Τι θέλεις να σου κάνω;»

Τι να θέλει ένας άνθρωπος του ζει για χρόνια στο σκοτάδι; Ο τυφλός απαντά: «Κύριε, ίνα αναβλέψω». Θέλει να αποκτήσει το φως των ματιών του. Απευθύνεται στον Κύριο και πιστεύει ακράδαντα, πως μόνον αυτός έχει τη δύναμη να θεραπεύσει το σκοτάδι των ματιών του. Τότε ο Χριστός του είπε: «Ανάβλεψε, η πίστη σου σε έσωσε». Και αμέσως βρήκε το φως του και ακολουθούσε τον Κύριο δοξάζοντας τον Θεό.

Ο Κύριος, με την θαυμαστή και δραστική επέμβασή Του, φωτίζει και τους πνευματικούς οφθαλμούς του τυφλού της σημερινής ευαγγελικής περικοπής, επιβεβαιώνοντας εμπράκτως ότι Αυτός είναι το «φως το αληθινόν», που ήρθε στον κόσμο για να διαλύσει το πνευματικό σκοτάδι της αμαρτίας και του θανάτου.

Ο τυφλός της σημερινής Ευαγγελικής περικοπής συμβολίζει τους ταπεινούς και καταφρονημένους του κόσμου τούτου, αλλά ακόμη και την πνευματική κατάσταση του εαυτού μας, η οποία δυστυχώς έχει μειωμένη

όραση. Και ενώ η Εκκλησία μάς παρέχει τα ιατρικά μέσα και τα φάρμακα για να θεραπευτούμε, προτιμάμε να ζούμε στο σκοτάδι.

Η επιμονή και η υπομονή του τυφλού, του χάρισε το πολυπόθητο φως των οφθαλμών. Η στάση του τυφλού θα πρέπει να γίνει παράδειγμα και για μας. Η ψυχή μας φωνάζει διψασμένη για ειρήνη και γαλήνη, αλλά εμείς κωφεύουμε. Η αναγνώριση της πνευματικής μας τύφλωσης είναι η αρχή. Ο σημερινός τυφλός πιστεύει ακράδαντα ότι Χριστός είναι το μέσο της θεραπείας του, έστω κι αν δεν τον αναγνώριζε ως Θεό. Αυτή τη δύναμη της πίστεως πρέπει να ενισχύσουμε, αφού η πίστη θεωρείται ως η όραση της ψυχής. *«Πίστις ἐστὶν ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων»* μας λέει ο απόστολος Παῦλος.

Δεν είναι τυχαίο ότι η πιο γνωστή προσευχή της Εκκλησίας είναι το «Κύριε ελέησον». Η προσευχή αυτή επαναλαμβάνεται αδιάκοπα σε κάθε ακολουθία. Με ταπείνωση, με υπομονή κι επιμονή να προσευχόμαστε όπως έκαναν και κάνουν όλοι οι αγωνιζόμενοι για αγιασμό χριστιανοί: «Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με» και να παρακαλούμε για το πνευματικό φως που μόνο ο Θεός μπορεί να μας δώσει. «Αιτείτε, και δοθήσεται υμίν».

Ο Χριστός, με το σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα, κρούει την καμπάνα της συνείδησης του καθενός μας και επισημαίνει τον μέγα κίνδυνο της πνευματικής τύφλωσης. Αυτή η τύφλωση διεισδύει και στους θρησκευτικούς κύκλους, στους κύκλους της Εκκλησίας, υπάρχει δε εγκαθιδρυμένη ευρέως στους κύκλους του κόσμου και στο πνεύμα του κόσμου.

Γι' αυτό ας ψάξουμε μέσα μας, ας κοιτάξουμε τον εαυτό μας, μήπως εντοπίσουμε τέτοια ψήγματα πνευματικής τύφλωσης, τα οποία, ενδεχομένως, να μας καταστήσουν υποκριτές ή θρησκευτικώς φανατισμένους ή και τελικά ανθρώπους του κόσμου και όχι του Χριστού. Εάν εντοπίσουμε αυτά τα ψήγματα, να τα αντιμετωπίσουμε με θάρρος, με δυναμισμό, με ταπείνωση και αυτοκριτική, απορρίπτοντας το πνευματικό σκότος και επιλέγοντας το φως του Χριστού.

π. Χριστόδουλος Σταυρινού

ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

Απόστολος: Εβρ. ιγ' 7 – 16

Ευαγγέλιο: Ματθ. ε' 14 – 19

30 Ιανουαρίου 2022

Ο κοινός εορτασμός της μνήμης των Τριών Ιεραρχών, Βασιλείου του Μεγάλου, Γρηγορίου του Θεολόγου και Ιωάννου του Χρυσοστόμου, καθιερώθηκε στα μέσα του 11ου αιώνα, για να καταπαύσουν έριδες μεταξύ ομάδων Χριστιανών που θεωρούσαν, η κάθε μια, ως ανώτερο έναν από τους τρεις. Η Εκκλησία διεκήρυξε έμπρακτα ότι “ουκ έστι δευτερείον εν τοις τρισίν”, ορίζοντας ημέρα κοινού εορτασμού τους.

Από το 1842 ορίστηκε η ημέρα της μνήμης τους και ως ημέρα των Ελληνικών Γραμμάτων και οι ίδιοι τιμώνται ως προστάτες της Ελληνικής Παιδείας και των Ελληνικών Γραμμάτων.

Γύρω από το θέμα της παιδείας και της εκπαίδευσης θα ασχοληθούμε σήμερα στο κήρυγμα, εκθέτοντας τις διαχρονικές θέσεις των Τριών Ιεραρχών, οι οποίοι παρά την ετερότητα των χαρακτήρων και των ατομικών ενδιαφερόντων τους, παρουσιάζουν μια βαθιά ομοιογένεια και ενότητα στόχων και σκοπών πάνω στο θέμα αυτό.

Κι οι τρεις τους ασχολούνται, στα έργα τους με την αγωγή κάθε ηλικίας, περισσότερο όμως ασχολούνται με τη νεότητα. Είναι βαθείς γνώστες της προβληματολογίας των νέων που η κοινωνία εμπιστεύεται στα χέρια τους. Η νεότητα, λέγει ο Χρυσόστομος, είναι “καθ'εαυτήν ευόλισθον πράγμα και οξύρροπον προς κακίαν”. Γι'αυτό και τονίζει επανειλημμένα πως πρώτο μέλημα τόσο της οικογένειας όσο και του κράτους πρέπει να 'ναι η Παιδεία. Ο Γρηγόριος, τονίζοντας τη σημασία της αγωγής την χαρακτηρίζει ως “τέχνην τεχνών και επιστήμην επιστημών”. Κατά τον Χρυσόστομο όχι το “τεκνοποιείν”, αλλά το “τεκνοτροφείν” συνιστά τον γονιό.

Η προτεινόμενη από τους Τρεις Ιεράρχες αγωγή έχει μιαν ιδιαιτερότητα. Στον Ελληνικό ανθρωπισμό σκοπός της παιδείας ήταν η εξανθρωποίηση του ανθρώπου. Είχε απόλυτη ισχύ το απόφθεγμα: “Ως χαρίεν άνθρωπος όταν άνθρωπος ή”. Ο στόχος που προτείνουν οι Τρεις Ιεράρχες είναι το “ομοιωθήναι Θεώ”. Το αρχέτυπο στο οποίο στοχεύει η παιδευτική τους πορεία είναι ο Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός.

Ποια, όμως, είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της αγωγής που προτείνουν; Πώς θα επιτευχθεί ο πιο πάνω στόχος τους;

α) Προτείνουν πρώτα μια σύμμετρη ανάπτυξη όλων των ψυχοσωματικών δυνάμεων των νέων. Όχι μόνο ανάπτυξη του τομέα των γνώσεων και της λογικής, αλλά όλων των ψυχικών δυνάμεων του ανθρώπου: της αγάπης, της φιλαλληλίας, του συναισθήματος. Σκοπός δεν είναι η πολυμαθία σε κάποιο μόνο τομέα, αλλά η ολοκληρωμένη προσωπικότητα.

β) Επιδιώκουν, ύστερα, να βοηθήσουν τους νέους να αποκτήσουν αυτοσυνειδησία. Έχοντας επίγνωση των ορίων τους θα 'ναι προσγειωμένοι και θα μπορούν να κάμνουν ορθή ιεράρχηση των αξιών της ζωής. Ο Βασίλειος

προτρέπει χαρακτηριστικά: “Εξέτασον σεαυτὸν τις εἶ, γνώθι σεαυτοῦ την φύσιν· ὅτι θνητὸν μεν σου το σῶμα, ἀθάνατος δε ἡ ψυχὴ...”. Κι ο Χρυσόστομος συνιστᾷ στον κάθε νέο ”να γνωρίσει τη φύση των ἀνθρώπινων πραγμάτων. Τι δηλαδή εἶναι ὁ πλοῦτος, ἡ δόξα καὶ ἡ ἐξουσία καὶ νὰ τα περιφρονεῖ, ἐπιδιώκοντας τὰ μέγιστα ἀγαθὰ”. Στὰ κηρύγματά του δεν σταματᾷ ὁ Χρυσόστομος νὰ ἐπαναλαμβάνει: «Δεν εἶσαι μόνιμος ἐδῶ, ἀλλὰ ὀδοιπόρος καὶ περαστικός». «Πανδοχεῖον ἐστὶν ὁ παρὼν βίος». Ἐχοντας ἱεραρχήσει σωστὰ τὶς ἀξίες τῆς ζωῆς ὁ νέος, δεν θὰ παραμελήσει τὰ παρόντα, δεν θὰ τὰ θέσει, ὁμως, σὲ ἀνώτερη μοῖρα ἀπὸ τὰ μέλλοντα.

Στο ἴδιο κλίμα διδάσκει καὶ ὁ Γρηγόριος: “Μία εἶναι ἡ ζωὴ που ἀξίζει. Αὐτὴ που εἶναι στραμμένη σὴν αἰωνιότητα”.

γ) Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες τονίζουν καὶ τὴν ἀναγκαιότητα τῆς συνεχούς προσπάθειας γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῆς ἀρετῆς. Χωρὶς ἀγῶνες δεν υπάρχουν ἐπάθλα, δεν υπάρχουν ἀμοιβές. «Τὶς καθεύδων τρόπαιον ἐστῆσε;» ρωτᾷ ὁ Μ. Βασίλειος. «Οὐδεὶς μὴ δραμὼν ἀνεῖλετο βραβεῖα. Πόνοι γεννῶσι δόξαν, κάματοι προξενούσι στεφάνους», συμπληρώνει ὁ ἴδιος.

δ) Δεν ἀπορρίπτουν ἀλλὰ ἀποδέχονται καὶ τὴ «θύραθεν», τὴ μὴ Θεολογικὴ Παιδεία, οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες. Οἱ ἴδιοι, ἐξάλλου, συγκέντρωσαν τὴν ὑψηλότερη κοσμικὴ παιδεία τοῦ καιροῦ τους. Αἰτιολογούν, ὠστόσο, αὐτὴν τὴν κοσμικὴ παιδεία μὲ βάση τὴν αἰωνιότητα. Θα πάρουν οἱ νέοι ὅ,τι εἶναι χρήσιμο ἀπὸ αὐτὴ, δεν θὰ πρέπει νὰ ξεχνούν, ὁμως, ὅτι ἄλλα εἶναι τὰ κριτήρια καὶ ὁ προσανατολισμὸς τῆς χριστιανικῆς ζωῆς. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο τοποθετοῦνται θετικὰ καὶ ἀπέναντι σὴν Ἐπιστήμη καὶ τὴν Τεχνολογία τοῦ καιροῦ τους. Ἐχουν τὴν γνώμη πὼς ἡ ἀνθρώπινη εφευρετικότητα καὶ πρόοδος εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς εὐλογίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς προτροπῆς Του “κατακυριεύσατε τῆς γῆς”.

ε) Στὴν ἀγωγή των νέων, ἰδιαίτερη σημασία ἔχει, κατὰ τους Τρεῖς Ἱεράρχες, καὶ τὸ παράδειγμα των δασκάλων. Οἱ νέοι “οὐ τοὶς λεγομένοις προσέχουσιν, ἀλλὰ ἃ πράττομεν ἐξετάζουσιν». Ὁ Γρηγόριος λέγει ἐπιγραμματικὰ: “μισῶ λόγους οἷς ἐναντίος βίος”. Οἱ νέοι δεν θὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ ἓνα δάσκαλο που μπορεῖ νὰ διδάσκει τὴν ἀρετὴ, ζεῖ ὁμως βίον ἀντίθετο πρὸς ὅσα διδάσκει.

Σαφεῖς οἱ ἀρχές των Τριῶν Ἱεραρχῶν σὲ ὅσα ἀφοροῦν στα θέματα τῆς Παιδείας. Ἡ ἐφαρμογὴ των ἀρχῶν αὐτῶν ἀπὸ ὅσους ἐμπλεκόμεστε ἄμεσα ἢ ἔμμεσα μὲ τὴν Παιδεία, (Σχολεῖο, Ἐκκλησία, Οἰκογένεια) θα εἶναι καὶ ἡ μεγαλύτερη τιμὴ πρὸς τους Τρεῖς Ἱεράρχες που γιορτάζουμε σήμερα.

† Ὁ Πάφου Γεώργιος

ΚΥΡΙΑΚΗ 12' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (ΧΑΝΑΝΑΙΑΣ)

Απόστολος: Β' Κορ. στ' 16 – ζ' 1

Ευαγγέλιον: Ματθ. ιε' 21-28

6 Φεβρουαρίου 2022

«Ελέησόν με, Κύριε, υιέ Δαβίδ»

Σπαρακτική η κραυγή της γυναίκας του σημερινού Ευαγγελίου. Η κατάσταση της ήταν απελπιστική. Η κόρη της είχε καταληφθεί από δαιμονικό πνεύμα κι εκείνη, παρ' ότι δεν ήταν Εβραία αλλά Χαναναία, δηλαδή αλλοεθνής και ειδωλολάτρισσα, έτρεξε προς τον Χριστό για να ζητήσει τη θεραπεία του παιδιού της.

Οι ικεσίες και οι παρακλήσεις της δεν συγκίνησαν τον Χριστό. Αντίθετα φαίνεται να την περιφρονεί και να την αγνοεί παντελώς. Ούτε και στο αίτημα των μαθητών να τη διώξει γιατί δημιουργούσε ταραχή δεν εκάμφθη. Εκείνη, όμως, επιμένει, φωνάζει δυνατώτερα, γίνεται το επίκεντρο της προσοχής. Πλησιάζει τον Χριστό και τον παρακαλεί γονατιστή «Κύριε, βοήθει μοι». Στις επίμονες ικεσίες της ο Κύριος όχι μόνο δεν ανταποκρίθηκε αλλά της απάντησε ότι δεν είναι σωστό να στερήσει την τροφή από τα τέκνα και να τη δώσει στα κυνάρια, δηλαδή στα σκυλιά. Χρησιμοποιεί, ο Κύριος, τους συνήθεις όρους με τους οποίους οι Ιουδαίοι χαρακτήριζαν από τη μια μεριά τον εαυτό τους και από την άλλη τους εθνικούς.

Ιδιαίτερος σκληρή η στάση του Χριστού προς τη Χαναναία. Εκείνος που ακόμα και στον πιο μικρό αναστεναγμό έσκυβε πάντα πρόθυμα με συμπάθεια, «ό πατήρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως», ο γλυκὺς Ἰησοῦς, εδῶ παρουσιάζεται ανάλητος απέναντι στο δράμα μιας δυστυχιμένης μητέρας. Εκείνη «παρακαλεῖ, δέεται, κλαίει τὴν συμφορὰν, αὔξει τὴν τραγωδίαν, διηγείται τὸ πάθος καὶ ὁ φιλόανθρωπος οὐκ ἀποκρίνεται αὐτῇ λόγον». Η συμπεριφορά, όμως, αυτή του Κυρίου δεν ήταν τυχαία. Ως καρδιογνώστης, ασφαλώς, γνώριζε την καρδιά της Χαναναίας και με τη θεϊκή Του σκέψη κάτι άλλο, μεγαλύτερο από μιαν απλή θεραπεία προγραμματίζε.

Εάν θεράπευε αμέσως τη θυγατέρα της θα μας έκρυβε τον πλούτο της πίστεως, της ταπεινώσεως και της συνέσεως της. Ο ιερὸς Χρυσόστομος σημειώνει χαρακτηριστικά ότι «οὐκ ἔδει τοσαύτην ἀρετὴν κρυβῆναι... διὸ ὁ Χριστὸς τὸν ἐναποκείμενον αὐτῇ θησαυρὸν θεοσόφῳ τεχνάσματι ἐκκαλύπτει». Ο Κύριος, μ' ἓνα θεοπρεπὴ τρόπο, αποκαλύπτει τον εσωτερικὸ πνευματικὸ πλούτο της Χαναναίας για να καταισχύνει τους Ιουδαίους που θεωρούσαν ὅτι ο Θεὸς ενδιαφέρεται αποκλειστικὰ και μόνο για εκείνους, αδιαφορώντας για ὅλους τους ἄλλους λαούς και, ταυτόχρονα, για να στηλιτεύσει την υποκρισία και ολιγοπιστία τους. Την δοκιμάζει «ἵνα μειζόνως αὐτὴν στεφανώσῃ».

Και πράγματι, η γυναίκα εκείνη είχε μερικά γνωρίσματα αξιοθαύμαστα.

Ήταν, πρώτα απ' ὅλα, η μεγάλη πίστη της. Παρά τον πόνο και την ταλαιπωρία που βίωνε εξαιτίας της κατάστασης της κόρης της, τρέχει να αναζητήσει τον Χριστό σε ξένο και εχθρικό περιβάλλον. Παρ' ὅτι αλλόθρησκη τον αποκαλεί «Κύριο» και «υιὸν Δαβίδ», αναγνωρίζει, δηλαδή, τη Μεσσιανική Του ιδιότητα. Εισπράττει τη φαινομενική ἄρνηση και αδιαφορία του Χριστού κι ὁμως

δεν ολιγοπιστεί ούτε απελπίζεται. Θα μπορούσε, έστω κι αν δεν παραπονιόταν φανερά, να αρχίσει να μειώνεται η πίστη της, να εξασθενεί ψυχικά και να πει: «φώναξα, ξαναφώναξα, κραύγασα αλλά δεν γίνεται τίποτε». Εκείνη, όμως, όχι μόνο δεν απογοητεύεται αλλά συνεχίζει, με αυξανόμενο, μάλιστα, βαθμό πίστεως, να απευθύνεται στον Χριστό και να ελπίζει για θεραπεία. Δικαίως, λοιπόν, ο Κύριος την επαινεί, για να διαλαλείται η βαθιά και γνήσια πίστη της εις τον αιώνα.

Ήταν ύστερα η μεγάλη ταπεινοφροσύνη της. Οι μαθητές αγανακτούν μαζί της. Ο Χριστός την απαξιώνει και την αποκαλεί σκυλί. Ωστόσο, εκείνη δεν θίγεται, δεν αγανακτεί ούτε σκανδαλίζεται με τα λόγια του Κυρίου. Αντιθέτως, δέχτηκε τους υποτιμητικούς χαρακτηρισμούς και τους μετέτρεψε σε επιχείρημά της. Με ειλικρινή ταπείνωση και επίγνωση της αναξιοτήτάς της ικετεύει τον Χριστό έστω και για ένα «ψυχίο» θείου ελέους και ευσιπλαχνίας. Και ο Κύριος, που «έπιβλέπει επί την προσευχήν τῶν ταπεινῶν καὶ οὐκ ἐξουδενοῖ τὴν δέησιν αὐτῶν», δεν την αποστράφηκε τελικά. Όχι μόνο της έδωσε το ποθούμενο, την ίαση του παιδιού της, αλλά την κατέστησε, διαχρονικά, πρότυπο και παράδειγμα ταπείνωσης για όλους μας.

Ήταν, τέλος, κι η μεγάλη επιμονή της. Μπροστά στη ψυχρότητα του Χριστού δεν αποθαρρύνθηκε, ούτε απέκαμε μετά την πρώτη ή δεύτερη προσπάθεια. Τα ψυχικά και σωματικά της αποθέματα δεν εξαντλήθηκαν από τα πολλά εμπόδια κι οι προσβολές δεν κατέβαλαν το φρόνημά της. Απεναντίας «ἀπηναισχύντησε καλὴν ἀναισχυντίαν». Με παρρησία, θαυμαστή καρτερία και επιμονή συνέχισε να ικετεύει τον Χριστό και, έτσι, ειλκυσε το έλεος και τη φιλανθρωπία Του.

Η περίπτωση της Χαναναίας γυναίκας του σημερινού ευαγγελίου διδάσκει κι εμάς πως πρέπει να προσευχόμαστε και να προσεγγίζουμε τον Θεό. Δεν είναι λίγες οι φορές που κι εμείς αισθανόμαστε ότι ο Θεός δεν μας ακούει ή βραδύνει να απαντήσει στις προσευχές και στα αιτήματά μας. Αυτό δεν πρέπει να μας αποθαρρύνει ή πολύ χειρότερα να μας οδηγή στην απελπισία και τελικά στην παραίτηση. Μας δοκιμάζει πολλές φορές ο Θεός με τη μη ανταπόκριση στις προσευχές μας για να μας βοηθήσει να αυξήσουμε την πίστη μας και να αποκτήσουμε την αξιοθαύμαστη επιμονή της Χαναναίας. Αν μας δώσει αμέσως αυτό που ζητούμε υπάρχει το ενδεχόμενο να σταματήσουμε την προσευχή και να φύγουμε από κοντά Του. Να λάβουμε το δώρο και να ξεχάσουμε τον Δωροεδότη. Και τότε το δώρο που λάβαμε θα είναι ασήμαντο μπροστά στην πνευματική ζημιά που πάθαμε.

Ας μην απελπιζόμαστε, λοιπόν, κι ας μην αποκάμνουμε προσευχόμενοι όταν ο Θεός δεν απαντά άμεσα στις προσευχές μας γιατί αυτό μας ωφελεί πνευματικά και μάλιστα πολλαπλά. Ας επιμείνουμε με αταλάντευτη πίστη και αληθινή ταπείνωση στην προσευχή και να είμαστε βέβαιοι ότι θα έρθει η ώρα που ο Θεός θα ικανοποιήσει το αίτημά μας και θα δώσει τη θεοπρεπή εντολή «γεννηθήτω σοι ως θέλεις».

† Αρχιμανδρίτης Δημήτριος

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ' ΛΟΥΚΑ (ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ)

Απόστολος: Β' Τιμ. γ' 10 – 15

Ευαγγέλιον: Λουκ. ιη' 10 - 14

13 Φεβρουαρίου 2022

Με την παραβολή του Τελώνου και του Φαρισαίου, που μας περιγράφει ο Ευαγγελιστής Λουκάς, εισερχόμαστε σήμερα στην περίοδο του Τριωδίου. Είναι μια περίοδος δέκα εβδομάδων που ξεκινά από σήμερα και φτάνει μέχρι και το Μεγάλο Σάββατο. Αρχίζει με την παραβολή του Τελώνου και Φαρισαίου, θέλοντας έτσι να μας διδάξει πως για την αληθινή μετάνοια του ανθρώπου απαραίτητη προϋπόθεση είναι η αρετή της ταπεινοφροσύνης, που πρέπει να έχει ο κάθε χριστιανός και με την οποία θα μπορέσει να υψωθεί αληθινά και να δικαιωθεί από τον Θεό. Αντίθετα η υπερηφάνεια είναι αυτή που απομακρύνει τον άνθρωπο από τον Θεό και τον οδηγεί στην αιώνια καταστροφή και τον θάνατο.

Ο Φαρισαίος της σημερινής παραβολής, δείχνει εγωϊσμό και υπερηφάνεια απέναντι στον Θεό και τους συνανθρώπους του. Είναι η προσωποποίηση της υποκρισίας. Στην προσευχή του αναφέρει μόνο τα καλά του έργα και μάλιστα περισσότερα από εκείνα που προέβλεπε ο μωσαϊκός Νόμος. Περιφρονεί τους άλλους ανθρώπους και τους χαρακτηρίζει αμαρτωλούς.

Η προσευχή του δεν μπορεί να δώσει καρπούς αλλά μόνο καταστροφή, γιατί απουσίαζε από αυτήν η βασική προϋπόθεση της αληθινής προσευχής. Απουσίαζε η ταπείνωση και η συντριβή. Για να υπάρξει, όμως, ταπείνωση και πίστη στον Θεό πρέπει να προηγηθεί η μετάνοια. Με τη μετάνοια η ταπείνωση και η πίστη ενισχύονται περισσότερο και συμβάλλουν και στη σωτηρία των άλλων ανθρώπων. Αυτή η ταπείνωση θα γίνει η γέφυρα που θα μας συνδέσει με τον ένα και αληθινό Θεό.

Από την άλλη ο Τελώνης, που προσπαθεί να κρυφτεί από τους άλλους ανθρώπους, προσευχόταν σε μια γωνιά του Ναού, με σκυμμένο το κεφάλι, γιατί πίστευε πως είναι πολύ αμαρτωλός. Δεν ζητά τον έπαινο και θαυμασμό των ανθρώπων ούτε τη δικαίωση από τον Θεό, την οποία πιστεύει ότι δεν αξίζει. Είχε μέσα του την αρετή της ταπεινοφροσύνης και δεν δικαιολογούσε τον εαυτό του αλλά ζητούσε τη συχώρηση του Θεού λέγοντας: «Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ». Τα δάκρυα της ταπείνωσής του τον οδηγούν στη μετάνοια και στη θερμή προσευχή προς τον Θεό, από τον Οποῖο βρίσκει ἔλεος και σώζεται. Ζητά μόνο το ἔλεος και τη συχώρηση και στο τέλος λαμβάνει τη δικαίωση.

Ταπείνωση σημαίνει να ἔχουμε πάντα αληθινή και σωστή γνώμη για τον εαυτό μας. Να αναγνωρίζουμε τα σφάλματα και τις παραλείψεις μας και να ζητούμε το ἔλεος και τη συχώρηση του Θεού. Με μιαν τέτοια ταπείνωση και σωστή προσευχή πρέπει να αρχίσουμε να προετοιμαζόμαστε για την περίοδο του Τριωδίου και της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Μ' αυτή την προετοιμασία θα μπορέσουμε να εισέλθουμε στη Μεγάλη Εβδομάδα για να βιώσουμε τη σταυρική θυσία του Κυρίου μας και να πάρουμε μέρος στη δόξα της Αναστάσεώς Του. Να νιώσουμε την αγάπη που μας προσφέρει για να απολαύσουμε κοντά Του τη σωτηρία μας. Μας το βεβαιώνει σήμερα ο Χριστός στην παραβολή του Τελώνου

και του Φαρισαίου, ότι μόνο η ταπείνωση θα μας οδηγήσει στην πραγματική ανύψωση και στην αιώνια Βασιλεία Του. '

Ένα από τα τροπάρια του εσπερινού αυτής της Κυριακής λέει: «Μη προσευξώμεθα φαρισαϊκῶς, ἀδελφοί..... ταπεινωθῶμεν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, τελωνικῶς». Ας ταπεινωθούμε μπροστά στον Θεό όπως ο Τελώνης. Μας το ζητάει ο Κύριος να ταπεινωθούμε και μας προτρέπει: «Ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρῶτός εἰμι, καὶ ταπεινὸς τῆ καρδίᾳ· καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν». Και όταν λέμε ζυγό, εννοούμε την κατάσταση στην οποία βρίσκεται ένας δούλος και δεν είναι καθόλου ευχάριστη. Τον ζυγό του, όμως, ο Κύριος τον ονομάζει απαλό και ελαφρό.

Ζυγός του Χριστού, σημαίνει να είμαστε ταπεινοί και πράοι, να ποθοῦμε και να αναζητούμε την ὑψιστη αλήθεια. Να κάνουμε ελεημοσύνη και να έχουμε την καρδιά μας καθαρή. Να μας κακολογούν και να μας διώκουν για την πίστη και την αγάπη μας στον Θεό, στην Παναγία και στους Αγίους μας κι εμείς να υπομένουμε. Ζυγός του Χριστού είναι να ζούμε σύμφωνα με τις εντολές Του.

Αυτό και μόνο αυτό σημαίνει ο απαλός ζυγός του Χριστού και το ελαφρό φορτίο Του. Ο Σταυρός του Χριστού, πάνω στον οποίο ταπεινώθηκε, υπέφερε τα φρικτά πάθη και έδωσε τη ζωή Του για να ζει ο άνθρωπος ελεύθερος, ο Σταυρός που υψώνεται πάνω από τον κόσμο και τον φωτίζει, είναι που μας δίνει δύναμη και υπομονή για σηκώσουμε αυτό το φορτίο.

Ας μην κρύβουμε, λοιπόν, τις αμαρτίες που πληγώνουν την καρδιά μας, γιατί είναι γνωστές στα μάτια του Θεού. Να μην λέμε ότι είμαι σε όλα εντάξει ή δεν είμαι σαν τον φίλο μου ή τον γείτονά μου. Να μην παρουσιαζόμαστε καθαροί όταν η ψυχή μας είναι μολυσμένη και λερωμένη από τα ακάθαρτα πάθη. Αλλά με συντριβή και μετάνοια, ας προσευχόμαστε ταπεινά με αυτά τα Θεία λόγια : «Καθάρισον, Κύριε, τον ρύπον της ψυχής μου και σώσον με ως Φιλάνθρωπος».

Κάποτε ρώτησαν ένα γέροντα, ποιά είναι η πιο μεγάλη και δύσκολη αρετή. Η ταπείνωση, απάντησε αυτός. Και δεύτερη σε αξία ποια είναι; Η ταπείνωση απάντησε πάλι. Και μετά την ταπείνωση ποια έρχεται; Η ταπείνωση πάλι ήταν η απάντηση του. Αυτός ο διάλογος δείχνει ότι η ταπείνωση είναι το θεμέλιο της πνευματικής ζωής. Γιατί ο Θεάνθρωπος Κύριος ταπεινώθηκε κι έγινε άνθρωπος. Αυτή την ταπείνωση του Κυρίου μας, καλούμαστε να μιμηθούμε κι εμείς. Η ταπείνωση, η αληθινή, η γνήσια, είναι η συμμετοχή μας στη ζωή του Χριστού.

Ο ιερός Χρυσόστομος τονίζει: «Να σου πω πόσο καλό είναι η ταπεινοφροσύνη και πόσο κακό η υπερηφάνεια; Ο αμαρτωλός νίκησε τον δίκαιο, ο Τελώνης τον Φαρισαίο, οι λόγοι νίκησαν τα έργα. Είσαι δίκαιος; Μην κατηγορείς τον πλησίον, για να μην χάσεις τον έπαινο. Όσο μεγάλος είσαι, τόσο να ταπεινώνεις τον εαυτό σου. Όταν ανέβεις ψηλά, έχεις ανάγκη να ασφαλισθείς, για να μην πέσεις. Τι υπερφρονείς άνθρωπε; Καπνός είσαι και ματαιότης. Με αυτά δεν εξευτελίζω την ανθρώπινη φύση. Χαλιναγωγώ την υπερηφάνεια».

π. Μάριος Πολυκάρπου

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' ΛΟΥΚΑ (ΑΣΩΤΟΥ)
Απόστολος: Α' Κορ. στ' 12 - 20
Ευαγγέλιον: Λουκ. ιε' 11 - 32
20 Φεβρουαρίου 2022

Στο σημερινό Ευαγγέλιο ακούσαμε τη γνωστή σε όλους παραβολή του Ασώτου υιού. Ο Χριστός παίρνει αφορμή για να πει τη συγκεκριμένη παραβολή, τις κατηγορίες των Φαρισαίων προς Αυτόν για τη στάση του έναντι των αμαρτωλών. Θέλει με την παραβολή να καταστήσει σαφές σε όλους ότι ο ουράνιος Πατέρας μας, μάς περιμένει να μετανοήσουμε και να επιστρέψουμε κοντά Του.

Η συγκεκριμένη παραβολή έχει, πολύ εύστοχα, θεωρηθεί από τους πατέρες της Εκκλησίας ως η σύνοψη του μηνύματος ολόκληρου του Ευαγγελίου. Ακόμα κι αν χάνονταν όλα τα άλλα κείμενα της Αγίας Γραφής, θα μπορούσε από μόνη της αυτή η παραβολή να στηρίξει το οικοδόμημα της χριστιανικής πίστης και διδασκαλίας. Έχει, επίσης, ονομαστεί ως η παραβολή του «εύσπλαχνου πατέρα», αφού κεντρικό ρόλο έχει ο πατέρας και η συμπεριφορά του προς τα παιδιά του. Ο πατέρας σέβεται τις αποφάσεις των παιδιών του και τους περιμένει να ωριμάσουν και να επιστρέψουν κοντά του, κάτω από οποιοδήποτε συνθήκες, φτάνει να κατανοήσουν το λάθος τους.

Έτσι η σημερινή παραβολή, μας παρουσιάζει τον νεότερο γιο να ζητά από τον πατέρα του ό,τι του αναλογεί από την πατρική περιουσία, για να την χρησιμοποιήσει αυτός όπως νομίζει πιο σωστά. Βέβαια, δεν έχει κατανοήσει, ακόμα, ποιος είναι ο πατέρας του, αφού θεωρεί ότι κοντά στον πατέρα και τον μεγαλύτερο αδελφό, καταπατάται η ελευθερία του.

Οι υπολογισμοί, όμως, του νεότερου υιού δεν πραγματοποιούνται όπως αυτός λογάριαζε. Ίσως το ανώριμο της ηλικίας του να μην τον βοήθησε ώστε να διαχειριστεί σωστά την περιουσία που έλαβε από τον πατέρα του. Έτσι την διασκορπίζει σε ξένη χώρα, γρήγορα και άσωτα, με αποτέλεσμα να τον εγκαταλείψουν όλοι. Τα προβλήματά του, όμως, δεν σταματούν εδώ, αφού τη ξένη αυτή χώρα μαστίζει φοβερός λιμός και αναγκάζεται να δουλέψει ως χοιροβοσκός, εργασία που θεωρείται από την ισραηλιτική κοινωνία ως το χειρότερο επάγγελμα.

Όλες οι πιο πάνω δυσκολίες γίνονται πιο έντονες όταν δεν έχει να φάει ούτε από την τροφή των χοίρων. Τότε ο νεαρός μας συλλογίζεται το πατρικό του σπίτι, σκέφτεται ότι οι δούλοι του πατέρα του έχουν τουλάχιστον τροφή. Η αυτοκριτική του αυτή τον οδηγεί να κατανοήσει ότι οι δικές του ενέργειες τον οδήγησαν σ' αυτή την τραγική κατάσταση κι έτσι αποφασίζει να επιστρέψει στον πατέρα του, ικετεύοντάς τον να τον δεχτεί ως έναν από τους δούλους του.

Η επιστροφή του, όμως, του επεφύλασσε μεγάλες εκπλήξεις, αφού ο πατέρας του, όχι μόνο τον αποδέχεται άνευ όρων, αλλά και τον αποκαθιστά σε όλα στην παλιά του θέση. Ωστόσο το γεγονός της παραβολής είναι ότι ο

πατέρας «ἔτι αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν καὶ ἐσπλαγχνίσθη». Δηλαδή ο ουράνιος Πατέρας μας, μας καρτερεῖ και ἔχει το ενδιαφέρον πότε θα μετανοήσουμε και θα επιστρέψουμε κοντά Του, ὡστε να μας υποδεχθεῖ και να μας αποκαταστήσει στην αρχική μας θέση στη βασιλεία Του.

Εδῶ θα μπορούσε να ἔχει τελειώσει η παραβολή, αφού ο Χριστὸς τόνισε το ενδιαφέρον και την αγάπη του Πατέρα προς αὐτοὺς που ἔχουν απομακρυνθεῖ ἀπὸ κοντά Του. Συνεχίζει, ὁμως, για να τονίσει, ἐπίσης, την λανθασμένη συμπεριφορά ὅσων νομίζουν ὅτι βρίσκονται κοντά Του, μη αποδεχόμενοι την επιστροφή των ἀδελφών τους, παρά μόνο τους κατηγοροῦν για την προηγούμενη ζωή και ἀποστασία τους, θεωρώντας τους ἀνάξιους της αγάπης του Πατέρα, ὅπως οἱ Φαρισαῖοι πίστευαν για τους ἐθνικούς.

Ο μεγαλύτερος γιὸς, που ἀντιπροσωπεύει τους Φαρισαίους στην παραβολή, δεν μπορεί να δεχθεῖ ὅτι ο ἀδελφός του ἐπέστρεψε μετανοημένος για την προηγούμενη συμπεριφορά του και ὅτι ο πατέρας τον δέχτηκε με αγάπη και τιμές. Θεωροῦν τον Θεὸ Πατέρα ὡς ἕναν ἀδέκαστο κριτὴ, που καταδικάζει ἀνελέητα τις ἀποτυχίες και ἀστοχίες των ἀνθρώπων, τιμωρώντας και ἀποστερώντας τους της αγάπης Του.

Και σήμερα, ὅσοι ἀπὸ ἐμᾶς θεωροῦμε τους εαυτοὺς μας πιστοὺς χριστιανούς και συνεπῶς καλύτερους ἀπὸ τους ἄλλους που βρίσκονται ἐκτὸς Ἐκκλησίας ἢ ἐπιχειροῦν να εἰσέλθουν στην πνευματική ζωή, αὐτό που πετυχαίνουμε, με την ἀποστροφή μας προς αὐτους, εἶναι, τελικά, και η δική μας ἀπομάκρυνση ἀπὸ τον Θεό.

Η συμμετοχή στην αγάπη του Θεοῦ ἐπιτυγχάνεται μέσα ἀπὸ την ἀποδοχή πρώτα του Θεοῦ, ὡς Πατέρα ὅλων μας και, ὕστερα, των συνανθρώπων μας ὡς ἀδελφών. Η ἀγαπητική και ἀρμονική κοινωνία με τους ἀδελφούς μας μπορεί να μας εἰσαγάγει στην αγάπη του Θεοῦ και την ἐμπειρία του παραδείσου.

π. Χρήστος Χριστοδούλου

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ

Απόστολος : Α' Κορ. η' 8 - θ' 2

Ευαγγέλιο : Ματθ. κε' 31 - 46

27 Φεβρουαρίου 2022

«Όταν δε έλθη ο Υιός του ανθρώπου εν τη δόξη αυτού και πάντες οι άγιοι άγγελοι μετ' αυτού, τότε καθίσει επί θρόνου δόξης αυτού, και συναχθήσεται έμπροσθεν αυτού πάντα τα έθνη». (Ματθ. κε' 31)

Με τη Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου και την τελική κρίση, εκπληρώνονται όλες οι εξαγγελίες του Χριστού, έχοντας σαν εγγύηση την εκπλήρωση ήδη όλων των προηγούμενων εξαγγελιών Του. Παράλληλα ολοκληρώνεται το σωτηριολογικό έργο του Χριστού που άρχισε «από καταβολής κόσμου» και με κίνητρο την αγάπη, αφού θα αποκαταστήσει τη δικαιοσύνη και θα προσφέρει στον άνθρωπο τη δυνατότητα να συμμετάσχει στην αιώνια ζωή.

Ο Ίδιος ο Χριστός αναφέρεται με λεπτομέρεια, τόσο στην Πρώτη, όσο και στη Δευτέρα Παρουσία Του. Για την Πρώτη Παρουσία Του, που ήταν απλή και ταπεινή, διευκρινίζει στον Νικόδημο: *«Ότώ γαρ ηγάπησεν ο Θεός τον κόσμον, ώστε τον Υιόν αυτού τον μονογενή έδωκεν, ίνα πας ο πιστεύων εις αυτόν μη απόληται, αλλ' έχει ζωήν αιώνιον. Ου γαρ απέστειλεν ο Θεός τον Υιόν αυτού εις τον κόσμον ίνα κρίνη τον κόσμον, αλλ' ίνα σωθή ο κόσμος δι' αυτού»*. Άρα, κατά την Πρώτη Παρουσία Του ο Χριστός ήρθε στον κόσμο από αγάπη για να τον σώσει και όχι για να τον κρίνει και μέσα από την πίστη του κάθε ανθρώπου να του προσφέρει την αιώνια ζωή. Έτσι, η αιώνια ζωή είναι κοινός στόχος και στις δύο Παρουσίες του Κυρίου, αλλά, πέραν από δώρο του Θεού αποτελεί και κατάκτηση του ανθρώπου, μέσα από την πίστη και την ενεργουμένη αγάπη.

Οι δύο Παρουσίες του Κυρίου παρουσιάζουν, πέραν από την προσφορά της αιώνιας ζωής, ακόμα ένα κοινό σημείο. Ο χρόνος που θα πραγματοποιηθούν είναι και θα είναι άγνωστος στους ανθρώπους. Όμως, όσο άγνωστος είναι ο χρόνος πραγμάτωσής τους, τόσο ξεκάθαροι είναι οι στόχοι. Κατά την Πρώτη Παρουσία έρχεται ο Χριστός για να σώσει τον κόσμο, ενώ κατά την Δευτέρα Παρουσία Του θα έρθει για να κρίνει τον κόσμο. Όπως κατά την Πρώτη Παρουσία Του η προσφορά της σωτηρίας αφορούσε όλο τον κόσμο, έτσι και κατά τη Δευτέρα Παρουσία Του η κρίση θα αφορά όλα τα έθνη, όλους τους ανθρώπους. Κατά την Πρώτη Παρουσία του Κυρίου, έπαιξε καθοριστικό ρόλο η αγάπη του Θεού. Κατά τη Δευτέρα Παρουσία Του, καθοριστικό ρόλο θα παίξει η αγάπη του ανθρώπου προς τον συνάνθρωπο.

Η κρίση θα είναι δίκαιη, γιατί θα είναι καθολική αλλά και προσωπική. Θα είναι ακόμα αντικειμενική, γιατί κριτής θα είναι ο Χριστός ο οποίος ως Θεός, πέραν από το γεγονός ότι είναι δίκαιος δεν προσωποληπτεί, αλλά και γιατί, κατά τον Απόστολο Παύλο: *«ουκ έστι κτίσις αφανής ενώπιον αυτού, πάντα δε γυμνά και τετραηλισμένα τοις οφθαλμοίς αυτού...»*.

Αυτός, λοιπόν, προς τον οποίον θα λογοδοτήσουμε όλοι οι άνθρωποι είναι γνώστης του καθενός ξεχωριστά, για τούτο και η κρίση δεν θα είναι γενική και αόριστη, αλλά συγκεκριμένη και προσωπική. Η παρουσία των Αγγέλων γύρω από τον θρόνο του Υιού του Ανθρώπου, δηλαδή του Χριστού, δεν αποβλέπει

μόνο στο να αποκαλύψει τη δόξα Του, αλλά και για να μαρτυρούν οι Άγγελοι τις υπηρεσίες τους ως απεσταλμένοι του Χριστού για τη σωτηρία των ανθρώπων. Κατά τον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο: *«Πάντες οι άγγελοι παρέσονται μετ' Αυτού και αυτοί μαρτυρούντες όσα διηκουήσαντο πεμπόμενοι παρά του δεσπότου προς την των ανθρώπων σωτηρίαν»*. Ισότητα, λοιπόν, θα κριθούμε πλούσιοι και φτωχοί, όχι για το πόσα είχαμε ή δεν είχαμε, αλλά για το πόσα και πώς τα προσφέραμε χωρίς διάκριση σε όποιο συνάνθρωπο τα είχε ανάγκη.

Ακόμα ξεκαθαρίζει ότι ζητά το λιγότερο απ' όσα έχει ο καθένας. Αρκεί αυτά τα λίγα να τα προσφέρει με ανιδιοτελή αγάπη. Και το σημαντικότερο είναι το γεγονός ότι ο Χριστός βρίσκεται στο πρόσωπο του κάθε συνανθρώπου που βρίσκεται σε ανάγκη και χρειάζεται ή και δέχεται τη βοήθεια του καθενός από μας: *«Αμήν λέγω υμίν, εφ' όσον εποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων εμοί εποιήσατε»*. Και ποια είναι αυτά τα λίγα που ο καθένας μπορεί να προσφέρει και τα οποία μας ζητά ο Χριστός; Μας είπε σήμερα: *«Επέινασα γαρ και εδώκατέ μοι φαγείν, εδίψησα και εποιήσατέ με, ξένος ήμην και συνηγάγετέ με, γυμνός και περιεβάλετέ με, ησθένησα και επεσκεψασθέ με, εν φυλακή ήμην, και ήλθετε προς με»*. Αντίθετα, η όποια άρνηση ή και αδιαφορία προσφοράς προς τον συνάνθρωπο που βρέθηκε στην ανάγκη μας προσμετράται άρνητικά από τον Χριστό: *«Εφ' όσον ουκ εποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων, ουδέ εμοί εποιήσατε»*.

Με βάση το σημερινό Ευαγγέλιο ο καθένας από μας θα κριθεί ανάλογα με τη στάση που θα τηρήσει, κατά τη διάρκεια της ζωής του, απέναντι στα μικρά, απλά και καθημερινά που θα συναντήσει μπροστά του σήμερα ή και κάθε μέρα. Ο Χριστός δεν θα μας κρίνει γιατί δεν λύσαμε το πρόβλημα της πείνας, την ανέχειας, της αμάθειας ή της στέγασης της ανθρωπότητας. Ο Χριστός θα μας κρίνει γιατί αδιαφορήσαμε για τον συνάνθρωπο που βρέθηκε στην ανάγκη για λίγο φαγητό ή νερό, για ένα ρούχο ή για μια επίσκεψη την ώρα της δοκιμασίας του. Ο Χριστός κατοπιρίζεται στο πρόσωπο του κάθε ανθρώπου που βρίσκεται στον δρόμο μας. Και αυτός ο άνθρωπος που μας χρειάζεται και στον οποίο προσφέρουμε την όποια βοήθεια, ανεξαρτήτως χρώματος φυλής ή θρησκείας, σαν αντάλλαγμα μας ανοίγει τον δρόμο για την αιώνια ζωή. Μας προσφέρει τη δυνατότητα να ακούσουμε το *«δεύτε οι ευλογημένοι του Πατρός μου κληρονομήσατε την ητοιμασμένην υμίν βασιλείαν από καταβολής κόσμου»*. Από μας εξαρτάται να ακούσουμε αυτό το σωτήριο και γλυκύτατο άκουσμα. Ας το επιδιώξουμε. Σήμερα μπορούμε. Αύριο ίσως να είναι αργά. Κατά τον Απόστολο Παύλο: *«Ιδού νυν καιρός ευπρόσδεκτος, ιδού νυν ημέρα σωτηρίας»*. Να, τώρα είναι ο καιρός της χάρης. Τώρα είναι η ώρα της σωτηρίας. Αυτή την ώρα ας μην την αφήσουμε να χαθεί.

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΦΟΥ κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Σα.	1/1	ΠΑΦΟΣ, Άγ. Θεόδωρος + Δοξολογία	Τε.	2/2	ΠΡΑΙΤΩΡΙ
Τρ.	6/1	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Άγιοι Ανάργυροι	Κυ.	6/2	ΑΡΟΔΕΣ
Κυ.	9/1	ΧΛΩΡΑΚΑ	Τρ.	8/2	ΠΑΦΟΣ, Άγ. Θεόδωρος
Τρ.	11/1	ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΑ	Πε.	10/2	ΤΡΑΧΥΠΕΔΟΥΛΑ
Κυ.	16/1	ΜΑΜΩΝΙΑ	Κυ.	13/2	ΘΕΛΕΤΡΑ
Δε.	17/1	ΚΕΔΑΡΕΣ, Άγιος Αντώνιος	Κυ.	20/2	ΧΟΥΛΟΥ
Κυ.	23/1	ΚΑΛΛΕΠΕΙΑ	Κυ.	27/2	ΚΟΙΛΗ
Κυ.	30/1	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος			
Δε.	31/1	ΣΤΕΝΗ (Εσπ.)			

ΠΑΝΟΣΙΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΥ Ι.Μ.Π. κ. ΤΥΧΙΚΟΥ

Κυ.	2/1	ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΑΛΑΜΙΩΤΙΣΣΗΣ	Δε.	1/2	ΣΤΕΝΗ
Πε.	6/1	ΠΕΓΕΙΑ	Τε.	2/2	ΛΑΣΑ
Δε.	10/1	ΑΝΑΒΑΡΓΟΣ, Άγ. Θεοδόσιος (Εσπ.)	Σα.	5/2	Ι.Μ.ΣΑΛΑΜΙΩΤΙΣΣΗΣ, Αγία Αγάθη
Τρ.	11/1	ΑΧΕΛΕΙΑ, Άγιος Θεοδόσιος	Τρ.	8/2	ΛΕΤΥΜΠΟΥ
Τρ.	18/1	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Άγιος Αθανάσιος	Πε.	10/2	ΕΜΠΑ, Άγιος Χαράλαμπος
Πε.	27/1	ΚΑΝΝΑΒΙΟΥ	Πε.	17/2	ΑΡΣΟΣ, Αγία Μαριάμνη
Δε.	31/1	ΘΕΛΕΤΡΑ, Άγιος Τρύφων (Εσπ.)	Κυ.	20/2	ΚΑΤΩ ΠΛΑΤΡΕΣ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

ΠΑΥΛΟΣ ΑΡΚΟΥ

9/1	ΑΡΜΟΥ	6/2	ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ
16/1	ΜΕΣΣΑ ΧΩΡΙΟ	13/2	ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑ
23/1	ΜΕΣΣΟΓΗ	20/2	ΚΟΛΩΝΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ

16/1	ΚΟΝΙΑ	6/2	ΤΙΜΗ
23/1	ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ	13/2	ΛΕΜΠΑ

Το περιεχόμενο του παρόντος τεύχους υπάρχει αυτούσιο και στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Πάφου www.imparhou.org

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ

Το πρώτον Αποστολικόν κήρυγμα εις την Πάφον
Πράξ. ιγ, 6-12

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022

ΕΤΟΣ ΜΓ΄

ΑΡ.501 - 502

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ

Απόστολος: Ρωμ. ιγ' 11 – ιδ' 4

Ευαγγέλιο: Ματθ. στ' 14 - 21

6 Μαρτίου 2022

Στην πρώτη χριστιανική Εκκλησία είχε ανακύψει ένα ζήτημα: Κατά πόσο επιτρέπεται να καταναλώνουν οι Χριστιανοί τα υπόλοιπα από τα κρέατα που προσφέρονταν, ως θυσίες, από τους ειδωλόλατρες ή όχι. Υπήρχαν πιστοί που υποστήριζαν ότι όλα τα κτίσματα του Θεού είναι καλά και επομένως «ουδέν απόβλητον». Αυτή τη θέση υποστήριζε και ο Απ. Παύλος.

Άλλοι, όμως, έλεγαν ότι τα ειδωλόθυτα, τα κρέατα των θυσιών δηλαδή, ήταν ακάθαρτα και δεν έπρεπε οι Χριστιανοί να τα χρησιμοποιούν. Δημιουργήθηκε έτσι μια διαφωνία, που προκαλούσε διενέξεις και ταραχές ανάμεσα στους πιστούς. Αυτοί που υποστήριζαν την πρώτη θέση περιφρονούσαν τους άλλους ως αδύνατους στην πίστη και εκείνοι που απέφευγαν τα ειδωλόθυτα κατέκριναν τους αντίθετους.

Ο Απόστολος Παύλος, όπως ακούσαμε στο σημερινό αποστολικό ανάγνωσμα, τοποθετεί το θέμα σε μια άλλη βάση, με θαυμαστή ευρύτητα. Είναι δευτερεύον και επουσιώδες, γράφει στους Ρωμαίους, το αν θα χρησιμοποιείτε ειδωλόθυτα ή όχι. Το πρωτεύον, αυτό που έχει σημασία, είναι οι μεταξύ σας σχέσεις. Και αυτές πρέπει να διέπονται από αγάπη και ενότητα.

Δυστυχώς, όμως, πάντοτε οι πιστοί, σε όλες τις εποχές, εύρισκαν και βρίσκουν αφορμές για διενέξεις και διχοστασίες, που τραυματίζουν τη μεταξύ τους αγάπη και κλονίζουν την εκκλησιαστική ενότητα. Δεν θα ήταν, λοιπόν, άσκοπο να επισημάνουμε ορισμένες αιτίες και καταστάσεις που φέρνουν δυσαρμονία στις σχέσεις μας με τους άλλους και είναι αμαρτήματα ενάντια στην αγάπη προς «τον πλησίον», που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση της χριστιανικής ζωής.

Είναι, πρώτα, η δικήνοια, που σαν σαράκι εισχωρεί στους πιστούς και τους χωρίζει, ώστε να συγκρούονται με άκαμπτο φανατισμό και κανείς να μη θέλει να υποχωρήσει. Αυτό μπορεί κανείς να το διαπιστώσει αρχίζοντας από τις μικρές ιδιωτικές και οικογενειακές φιλονικίες, μέχρι τις φοβερές συγκρούσεις μεταξύ ομάδων και οργανισμών, το μίσος μεταξύ των εθνών, τους τοπικούς πολέμους και τις διεθνείς ένοπλες συρράξεις.

Αλήθεια, πόσες φορές ανάμεσα σε Χριστιανούς, που διακηρύττουν ότι είναι πιστοί, εμφιλοχωρεί η δικήνοια και προκαλούνται έριδες και διαμάχες που διαβρώνουν την εκκλησιαστική ενότητα! Πόσες φορές το ίδιο το οικογενειακό περιβάλλον γίνεται θέατρο φιλονικιών και συγκρούσεων! Και οι αιτίες, πολύ συχνά, είναι τόσο ασήμαντες όπως στη διένεξη των πρώτων Χριστιανών για τα ειδωλόθυτα.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις καλούμαστε εμείς, οι πιστοί, να αναλογιστούμε τις ευθύνες μας απέναντι στον Θεό και τους αδελφούς μας και να περιστέλλουμε τους προσωπικούς μας εγωισμούς και φανατισμούς, που σχεδόν πάντοτε είναι η ρίζα των συγκρούσεων. «Ο Χριστός είναι για μας πραγματικά η ειρήνη» διατρανώνει ο Απ. Παύλος. «Αυτός έκανε τους δύο αντιμαχόμενους κόσμους ένα λαό και γκρέμισε ό,τι σαν τείχος τους χώριζε και προκαλούσε έχθρα μεταξύ τους». Αυτή η πραγματικότητα πρέπει να επικρατεί πάνω από τις ανθρώπινες διαφορές και αντιμαχίες. Και ως κώδωνα του κινδύνου ας ακούμε τη φωνή του ίδιου Αποστόλου να μας προειδοποιεί: «Ει δε αλλήλους δάκνετε και κατεσθίετε, βλέπετε μη υπ' αλλήλων αναλωθήτε».

Μια δεύτερη αιτία διάσπασης και διαίρεσης των πιστών είναι το σκάνδαλο. Το σκάνδαλο μπορούμε να το παρομοιάσουμε με την πέτρα, πάνω στην οποία μπορεί

κανείς να σκοντάψει και να πέσει. Είναι το εμπόδιο και το πρόσκομμα που παρεμβάλλεται στην πνευματική πορεία και εμποδίζει την πνευματική προκοπή. Αφορμή σκανδάλου γίνονται οι πιστοί όταν δεν «περιπατούν ευσημόνως». Το σκάνδαλο είναι κρυμμένο εκεί όπου, κάτω από μια αξιοπρεπή επιφάνεια, υποκρύπτεται η απάτη και η υποκρισία. Εκεί όπου επικρατεί η ανεντιμότητα και η ανειλικρίνεια.

Ο Κύριος, βεβαίως, μας προειδοποίησε ότι «ανένδεκτόν εστιν του μη ελθείν τα σκάνδαλα». Είναι αδύνατον να μην έρθουν τα σκάνδαλα και οι πειρασμοί. Αυτό δεν μπορούμε να το αποφύγουμε. Ο διάβολος, ο οποίος επιδιώκει να πλήξει την ενότητα των πιστών, πυροδοτεί συνεχώς σκάνδαλα. Ωστόσο, σε μια εποχή που όλοι, με μεγάλη ευκολία, βάλλουν κατά της πίστεως, της Εκκλησίας και του κλήρου, πρέπει εμείς οι πιστοί να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, θυσιάζοντας, πολλές φορές, ακόμα και μερικά δικαιώματά μας, ώστε να μη γινόμαστε αιτία κάποιες ψυχές να κλονίζονται σοβαρά, ίσως δε και ανεπανόρθωτα. Πολλοί περιορίζουν την ευθύνη του σκανδαλισμού μόνο στους κληρικούς, αλλά δεν σκανδαλίζουν μόνο αυτοί. Προσεκτικοί πρέπει να είμαστε όλοι ανεξαιρέτως. Ας μας συνέχει διαρκώς το «Ουαί τω ανθρώπω εκείνω δι' ου το σκάνδαλον έρχεται» του Χριστού. Ο Απ. Παύλος και πάλι μας προειδοποιεί: «Μηδεμίαν εν μηδενί διδόντες προσκοπήν».

Η προτροπή του Απ. Παύλου προς τους Χριστιανούς της Ρώμης ότι: «*Αυτός που τρώει απ' όλα, να μην περιφρονεί εκείνον που δεν τρώει κι εκείνος που δεν τρώει, να μην κατακρίνει εκείνον που τρώει*», είναι ιδιαίτερα επίκαιρη σήμερα, Κυριακή της Τυρινής, που βρισκόμαστε στο κατώφλι της νηστείας της μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Η περίοδος που αρχίζει από αύριο δεν είναι για τα επουσιώδη αλλά για τα ουσιώδη της πνευματικής ζωής. Το διατροφικό διαιτολόγιο δεν είναι από τα ουσιώδη της νηστείας. Η νηστεία κρίνεται από τη διάθεση της άσκησης, της κατανόησης των αδυναμιών των άλλων, ώστε η δική μας πιστότητα και συνέπεια να μην εξουθενώνει και να μην κρίνει «τον εσθίοντα» και από την άσκηση της αγάπης. Μόνο αν η νηστεία μας συνοδεύεται από αυτά γίνεται αποδεκτή ως πνευματικό επίτευγμα και ως αρετή. Μόνο τότε οι πνευματικοί αγώνες και οι κόποι μας είναι ευπρόσδεκτοι στον Θεό. Διαφορετικά αυτοαναιρείται και αυτοκαταστρέφεται κάθε προσπάθεια συνέπειας και τήρησης της νηστείας.

Καλό κι ευλογημένο στάδιο!

† Αρχιμανδρίτης Δημήτριος

ΤΕΤΑΡΤΗ Α' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ ΜΑΡΤΥΡΩΝ)

Απόστολος: Εβρ. ιβ' 1 - 10

Ευαγγέλιο: Ματθ. κ' 1 - 16

9 Μαρτίου 2022

Λειτουργία των Προηγιασμένων

Τρεις είναι οι βασικοί λόγοι που διαμόρφωσαν τη Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων.

α) Ο πρώτος είναι ο πένθιμος χαρακτήρας της Μ. Τεσσαρακοστής. Στον πένθιμο αυτό χαρακτήρα της περιόδου των νηστειών, δεν αρμόζει η τέλεση της πομπώδους και πανηγυρικής Λειτουργίας του Χρυσοστόμου ή του Βασιλείου, παρά μόνο τις δύο γιορτάσιμες μέρες: το Σάββατο το αφιερωμένο στη δημιουργία, αφού σ' αυτό κατέπαυσεν ο Θεός από πάντων των έργων αυτού -, και την Κυριακή, την αφιερωμένη στην Ανάσταση του Χριστού. Αν λάβει κανείς υπ' όψη και το γεγονός πως στους πρώτους Χριστιανικούς αιώνες μετά τη Θ. Λειτουργία ακολουθούσαν οι Αγάπες, τα λαμπρά δηλ. κοινά γεύματα, καταλαβαίνει γιατί από νωρίς η Εκκλησία είχε αναζητήσει άλλον τύπο Λειτουργίας, πένθιμης μορφής.

β) Ο δεύτερος λόγος ήταν το ότι σε κάθε περίοδο του χρόνου, ιδιαίτερα όμως σε περιόδους συντριβής και ταπείνωσης μπροστά στον Θεό, σε περιόδους νηστείας, θα'πρεπε οι Χριστιανοί να μεταλαμβάνουν συχνά από το Σώμα και το Αίμα του Χριστού. Η βοήθεια που παίρνει ο Χριστιανός από τη Θ. Κοινωνία δεν εδράζεται σε ψυχολογικούς λόγους: είναι πραγματική. Κι επειδή το διάστημα από την Κυριακή μέχρι το Σάββατο που θα γινόταν Θεία Λειτουργία ήταν μεγάλο, έπαιρναν οι πρώτοι Χριστιανοί, στα σπίτια τους, αγιασμένα δώρα από τη Λειτουργία της Κυριακής και μεταλάμβαναν καθημερινά απ' αυτά. Ιδιαίτερα ένοιωθαν την ανάγκη της Θ. Κοινωνίας την Τετάρτη και την Παρασκευή, κατά τις οποίες απείχαν μέχρι το βράδυ από κάθε είδος τροφής. Το βράδυ μετά τον εσπερινό, έπαιρναν από τα ήδη αγιασμένα Δώρα, τα Προηγιασμένα, και μεταλάμβαναν. Έτσι σιγά - σιγά διαμορφώθηκε μια εσπερινή ακολουθία, που ετελείτο κάθε Τετάρτη και Παρασκευή βράδυ και που προετοιμάζε για τη μετάληψη των Τιμίων Δώρων, που είχαν αγιαστεί την προηγούμενη Κυριακή. Αυτή η ακολουθία είναι η Λειτουργία των Προηγιασμένων. Αν και πολλές φορές τελείται το πρωί, ο χαρακτήρας της είναι εσπερινός (ψάλλουμε: θυσία εσπερινή, Εσπέρας προκείμενον, ελθόντες επί την ηλίου δύσιν...).

γ) Ο τρίτος λόγος που διαμόρφωσε τη Λειτουργία αυτή στη μορφή που την έχουμε σήμερα, ήταν το γεγονός πως στην αρχαία Εκκλησία οι

βαπτίσεις των νέων μελών της Εκκλησίας γίνονταν τη νύκτα του Μ. Σαββάτου. Έτσι κατά τη διάρκεια της Μ. Τεσσαρακοστής, γίνονταν εντατικά μαθήματα Κατήχησης σ' αυτούς τους ανθρώπους που λέγονταν Κατηχούμενοι, ή "Προς το φώτισμα". Γι' αυτό και η Εκκλησία κατά το διάστημα αυτό προσευχόταν ιδιαίτερα υπέρ των Κατηχουμένων. Κι η Λειτουργία των Προηγιασμένων αναφέρεται σ' αυτούς (Οι πιστοί υπέρ των Κατηχουμένων δεηθώμεν, υπέρ των προς το φώτισμα ευπρεπιζομένων αδελφών ημών δεηθώμεν κ.τ.λ.). Έτσι λοιπόν δημιουργήθηκε η Θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων. Κι η Λειτουργία αυτή διατηρεί και σήμερα τα αρχαία χαρακτηριστικά της:

i) Έχει πένθιμο χαρακτήρα. Αυτό φαίνεται και από τους ύμνους και από την αμφίεση των κληρικών.

ii) Τελείται κάθε Τετάρτη και Παρασκευή κατά τη διάρκεια της Μ. Τεσσαρακοστής. Στη Μ. Τεσσαρακοστή αν τύχει να γιορτάζεται κάποιος άγιος εκτός Τετάρτης και Παρασκευής, αυτή η Λειτουργία τελείται. Οι Καθολικοί την τελούν μόνο την Μ. Παρασκευή. (Εμείς λόγω του εξαιρετικά πένθιμου χαρακτήρα της ημέρας εκείνης δεν τελούμε καμιά Θ. Λειτουργία).

iii) Ευχόμαστε υπέρ των Κατηχουμένων. Αν μερικοί διερωτώνται κατά πόσο με την εισαγωγή του νηπιοβαπτισμού υπάρχουν σήμερα κατηχούμενοι, τους υπενθυμίζουμε ότι υπάρχουν κατηχούμενοι σήμερα στην Αφρική και την Ασία, όπου γίνεται μια αξιόλογη ιεραποστολική προσπάθεια, αλλά και στον τόπο μας με τους ξένους που ζητούν να γίνουν Χριστιανοί. Υπέρ αυτών των κατηχουμένων εύχεται η απανταχού της γης Εκκλησία. Αξίζει τον κόπο, αφού ο ίδιος ο Χριστός είχε πει πως μιας ψυχής δεν είναι αντάξιος ολόκληρος ο κόσμος.

Αυτή η Λειτουργία δημιουργεί μια κατανοκτική ατμόσφαιρα, που μας οδηγεί μακριά από τα εγκόσμια και μας προετοιμάζει για τον επάξιο εορτασμό του Σταυρού και της Ανάστασης. Ας συμμετέχουμε σ' αυτήν ταχτικά. Σε κάποιες ενορίες γίνεται και βραδινή για διευκόλυνση των εργαζομένων.

+ Ο Πάφου Γεώργιος

ΚΥΡΙΑΚΗ Α' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ)

Απόστολος: Εβρ. ια' 24 – 26, 32 - 40

Ευαγγέλιο: Ιω. α' 44 - 50

13 Μαρτίου 2022

«Την άκραντον εικόνα σου προσκυνούμεν αγαθέ»

Η σημερινή Κυριακή είναι αφιερωμένη από την Εκκλησία μας στην Ορθόδοξη πίστη και ζωή. Είναι μια εορτή που θυμίζει σε όλους μας τη δυναμική παρουσία της ορθόδοξης πίστης και ζωής μέσα στον κόσμο. Το γεγονός αυτό, μας κάνει μεν να χαιρόμαστε και να δοξάζουμε τον Θεό, αλλά και να απορούμε για ποιο λόγο, άραγε, μια τόσο μεγάλη και χαρμόσυνη εορτή τοποθετείται κατά την πένθιμη και κατανυκτική περίοδο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής και μάλιστα κατά την πρώτη Κυριακή της; Δεν θα ήταν ορθότερο να εορταζόταν την ημέρα αυτή κάποιος μεγάλος ασκητής της Εκκλησίας μας, για να μας διδάσκει με τη βιοτή του «την τρίβον» της ασκήσεως;

Οι Άγιοι Πατέρες της Εκκλησίας, «οι τα πάντα καλώς διαταξάμενοι», αποφάσισαν διαφορετικά. Και τούτο διότι γνώριζαν ότι τα ανθρώπινα έργα της ασκήσεως και της αγάπης μας ενώνουν με τον Θεό εφόσον παραμένουν θεμελιωμένα στο αρραγές θεμέλιο της πίστεως και αμόλυντα από το μικρόβιο της αιρέσεως.

Η πίστη αποτελεί το θεμέλιο της άσκησης και της αρετής. Τη σημασία της ορθής πίστης ως θεμέλιου λίθου της χριστιανικής και εκκλησιαστικής ζωής την τονίζει στο Ευαγγέλιο ο ίδιος ο Χριστός: «Τίνα με λέγουσιν οι άνθρωποι είναι» όπου και ο Πέτρος του απάντησε: «συ εί ο Χριστός, ο Υιός του Θεού του ζώντος». Ο Χριστός τον επαίνεσε για την απάντησή του με τα λόγια: «Καγώ δε σοι λέγω ότι συ ει Πέτρος και επί ταύτη τη πέτρα οικοδομήσω μου την Εκκλησίαν...» Η Εκκλησία οικοδομείται πάνω στην πέτρα της πίστεως. Μια χριστιανική κοινότητα που δεν πιστεύει ορθά στον Θεό έχει νοθεύσει την ταυτότητα και την αποστολή της.

Η Ορθοδοξία έχει μίαν ιστορική διαδρομή είκοσι αιώνων. Κατά τη διάρκεια αυτών κατηύθυνε έθνη και κατηύγασε και εκδόμησε την πνευματική ζωή του πολιτισμένου κόσμου. Πάντοτε υπήρξε συμπαραστάτης εκείνων οι οποίοι την ακολουθούσαν ή κατέφευγαν σε αυτή. Την εκπροσώπησαν άντρες και γυναίκες ήθους, αγωνιστές της αρετής και της πνευματικής ελευθερίας. Εκπροσωπήθηκε από φωτισμένες διάνοιες αλλά και απλούς ανθρώπους. Αυτοί όλοι που σήμερα έρχονται στο προσκήνιο και στη λειτουργική μνήμη της Εκκλησίας μας την μεταβίβασαν διά μέσου των αιώνων από γενεά σε γενεά, την ερμήνευσαν, τη διδάξαν σαν τη μόνη κρυστάλλινη αλήθεια της ζωής. Πολλοί την πολέμησαν, την καταδίωξαν. Υπέστη επιθέσεις και δέχθηκε διώξεις. Αυτά όλα δεν τη φόβισαν. Δεν την τρομοκράτησαν. Δεν κατόρθωσαν να ανακόψουν τη δυναμική και ανακαινιστική πορεία της.

Σε μίαν εποχή που καταβάλλεται προσπάθεια επιβολής του πνεύματος του συγκρητισμού και της πανθησκείας, που ζητά να ισοπεδώσει τα πάντα, διεισδύοντας σε σχολεία, πανεπιστήμια και γενικότερα στη ζωή του ανθρώπου

με ύπουλο τρόπο, η Αγία μας Εκκλησία επιμένει στη διδασκαλία περί του προσωπικού Θεού, ως διευτυπώθη στο αγιότατο Σύμβολο της Πίστεως, σύμφωνα με τις αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων.

Τούτη η μέρα, η Κυριακή της Ορθοδοξίας, μας υπενθυμίζει, όχι μια νίκη ή έναν νικητή, αλλά τη μακρά αλυσίδα από νίκες και ολόκληρο στράτευμα από νικητές. Πρόκειται για τις νίκες της Εκκλησίας ως ολότητα. Η Εκκλησία είναι εκείνος ο νικητής που σήμερα θυμόμαστε και τιμούμε. Η κύρια νίκη της Εκκλησίας η οποία σήμερα προβάλλει μπροστά μας είναι η νίκη κατά της εικονομαχίας.

Οι αγώνες και οι διαμάχες για τις εικόνες κράτησαν πάνω από διακόσια χρόνια. Οι εικονομάχοι ήταν οι εσωτερικοί εχθροί της Εκκλησίας οι οποίοι ήταν πάντοτε και οι πιο επικίνδυνοι, επειδή πολλοί από αυτούς είχαν στα χέρια τους δύναμη κοσμική και εξουσία εκκλησιαστική. Πολλοί ήταν βασιλείς, αυλικοί, δεινοί δολοπλόκοι και σύμβουλοι αυτοκρατορικοί. Οι τάξεις τους ενισχύθηκαν ιδιαίτερα από πολλούς ιερείς και μοναχούς, επισκόπους και πατριάρχες.

Ανακήρυσαν τις εικόνες σε είδωλα και την προσκύνηση των εικόνων ως ειδωλολατρία. Μέσα στην έπαρση και το μένος τους, πέταξαν τις εικόνες έξω από τους ναούς, τις έριχναν στη θάλασσα, τις έσπαζαν και τις έκαιαν. Το ίδιο έπρατταν και με τα λείψανα των Αγίων και των Αποστόλων. Ακόμη, δεν δίστασαν να πετάξουν από τους ναούς τα λάβαρα και τον ίδιο τον Σταυρό του Χριστού. Η εβδόμη Οικουμενική Σύνοδος που επικύρωσε τη θεολογία των εικόνων, δέχτηκε τη διάκριση που είχαν κάνει οι μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας ανάμεσα στα είδωλα και τις εικόνες. Ότι δηλαδή το είδωλο είναι μια αναπαράσταση ενός ψεύτικου ή ανύπαρκτου θεού, ενώ η εικόνα περιγράφει τη μορφή του θεανθρώπου Χριστού και των αγίων που είναι υπαρκτά πρόσωπα. Επίσης, κατά τη διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας, ουδέποτε οι πιστοί αποδίδουμε λατρεία στις εικόνες. Η λατρεία αρμόζει και αποδίδεται μόνο στον Τριαδικό Θεό, ενώ τις εικόνες τις τιμούμε και τις προσκυνούμε, δηλαδή τις ασπαζόμαστε, γνωρίζοντας ότι «η της εικόνας τιμή επί το πρωτότυπον διαβαίνει», σύμφωνα με τη φράση του Μεγάλου Βασιλείου. Δεν τιμούμε δηλαδή και δεν προσκυνούμε το ξύλο ή τα χρώματα της εικόνας, αλλά το πρόσωπο που εικονίζεται, τον Χριστό, την Παναγία και του Αγίους.

Όλες αυτές τις μεγάλες αλήθειες μάς υπενθυμίζει ο σημερινός εορτασμός, στην αρχή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Μας υπενθυμίζει και μας υπογραμμίζει ότι η πίστη μας είναι αληθινή, ότι ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός είναι πράγματι ο σαρκωθείς Υιός και Λόγος του Θεού, ότι έχει παρέλθει η σκιά του Νόμου και βρισκόμαστε στην περίοδο της χάριτος και της απολυτρώσεως που ο Σωτήρας Χριστός έφερε στον κόσμο. Μας υπενθυμίζει ακόμα ότι ο πνευματικός μας αγώνας, που αυτή την περίοδο οφείλει να είναι πιο έντονος, έχει ως τέρμα την Ανάσταση, την οποία μας καλεί να εορτάσουμε γνήσια, με επίγνωση της αλήθειας και με ουσιαστική, πνευματική μας ανάσταση και μεταμόρφωση.

† Αρχιμανδρίτης Λάμπρος

ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Απόστολος: Εβρ. α' 10 – β' 3

Ευαγγέλιο: Μάρκ. β' 1 – 12

20 Μαρτίου 2022

«Ίδών δε ο Ιησούς την πίστιν αυτών λέγει τω παραλυτικῷ, τέκνον ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου»

Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, που ἔχει σαν κατάληξη τὸ Πάσχα, ἔχει καὶ σαν στόχο νὰ μας βοηθήσει νὰ κατανοήσουμε τὴν οὐσία τοῦ Πάσχα, που δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴ συνειδητοποίηση τοῦ γεγονότος ὅτι «τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός». Κατὰ συνέπεια καὶ ὁ εορτασμός τοῦ Πάσχα πρέπει νὰ εἶναι, κατὰ τὸ δυνατόν, ἀντάξιος αὐτοῦ τοῦ γεγονότος. Δηλαδή τῆς ἀναγνώρισης ὅτι ὁ Χριστός θυσιάστηκε γιὰ μας. Μια θυσία, που ἀποκάλυπτε ἀπὸ τὴ μια τὴν ἔκταση τῆς τραγωδίας τοῦ ἀνθρώπου, λόγω τῆς ἁμαρτίας καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν ὑψίστη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο.

Πραγματικά, ὁ ἄνθρωπος με τὴν πτώση ὠδηγήθηκε σὲ μια ὀλική καταστροφή, μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία ἀλλοίωσε ὄχι μόνο τὴ δική του φύση, ἀλλὰ συμπάρεσυρε καὶ τὴν υπόλοιπη υλική δημιουργία στὴ φθορά. Ομολογεῖ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Οἶδαμεν ὅτι πάσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νυν». Γεγονός που ἐπιβεβαιώνεται ἀκόμα καὶ σήμερα.

Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τραγικό. Ἡ ἁμαρτία ἐγένε, ὄχι ἀπλᾶ δευτέρη φύση τοῦ ἀνθρώπου ἀλλὰ καὶ ἐξουδετέρωσε τὴν ἀρχική του φύση, σὲ σημεῖο που νὰ μὴν του ἐπιτρέπει νὰ κάνει αὐτὸ που θέλει, ἀλλὰ ἐκεῖνο που μισεῖ. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφει χαρακτηριστικά: «Ὁ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω. Οὐ γὰρ ὁ θέλω τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ... νυνὶ δε οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ' ἡ οἰκούσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία... Συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, βλέπω δε ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσί μου».

Μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν τραγικὴ κατάσταση εὐρισκόμενος ὁ κάθε ἄνθρωπος ἀναφωνεῖ μαζί με τὸν Ἀπόστολο Παῦλο: «Τὶ δυστυχισμένος, ἀληθινά, που εἶμαι! Ποῖος μπορεῖ νὰ με λυτρώσει ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ αὐτή, που ἔχει ὑποταχθεῖ στὸν θάνατο; Ἄς εὐχαριστήσουμε τὸν Θεὸ που τὸ ἔκανε αὐτὸ με τὸ σωτήριο ἔργο τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρα, λοιπόν, ἐγὼ ὁ ἴδιος, ἐνῶ συμφωνῶ θεωρητικά με τὸν νόμο τοῦ Θεοῦ, στὴν πράξη εἶμαι ὑποταγμένος στὸν νόμο τῆς ἁμαρτίας».

Ἀναγκαῖα, λοιπόν, ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ, γιατί, ὅπως ομολογεῖ ὁ Ἴδιος σήμερα, ὡς Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου «ἔχει ἐξουσίαν... ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας». Κατὰ συνέπεια, μέσα ἀπὸ τὸ σημερινὸ Ευαγγέλιο, ἐρχεται νὰ ἐπιβεβαιώσει, ὄχι μόνο τὸν λόγο τοῦ Ἀγγέλου πρὸς τὸν Ἰωσήφ γιὰ τὸν Χριστὸ ὅτι: «αὐτὸς σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν», ἀλλὰ καὶ νὰ μεταφέρει τὸ ἐλπιδοφόρο μήνυμα στους ἀνθρώπους γιὰ τὴν πραγματικὴ σωτηρία. Γεγονός που θὰ διακηρύξει καὶ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος: «Οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία, οὐδέ

γαρ όνομα έστιν έτερον υπό τον ουρανόν το δεδομένον εν ανθρώποις εν ω δει σωθήναι ημάς».

Η Αγία μας Εκκλησία, έχοντας αυτό ως δεδομένο και με απόλυτη βεβαιότητα ότι ο Χριστός είναι ο πραγματικός Σωτήρας του κόσμου, μας προετοιμάζει για το Πάσχα. Γιατί, ο Χριστός, από αγάπη έγινε άνθρωπος και επισφράγισε αυτήν την αγάπη με τη Σταυρική Του θυσία. Έτσι, μέσα από το Ευαγγέλιο της περασμένης Κυριακής ακούσαμε, από τη μια, τον Φίλιππο να αναγνωρίζει στο πρόσωπο του Χριστού τον αναμενόμενο Μεσσία: «Ον έγγραψε Μωυσής εν τω νόμω και οι προφήται ευρήκαμεν, Ιησούν τον υιόν του Ιωσήφ τον από Ναζαρέτ». Από την άλλη, ακούσαμε και τον Ναθαναήλ να τον ομολογεί ως Υιόν του Θεού, λέγοντάς Του: «Ραββί, συ ει ο Υιός του Θεού, συ ει ο βασιλεύς του Ισραήλ».

Αν στο ευαγγέλιο της περασμένης Κυριακής, Φίλιππος και Ναθαναήλ Τον αναγνώρισαν αλλά και Τον ομολόγησαν «Θεόν ενανθρωπήσαντα», στο σημερινό Ευαγγέλιο ο Ίδιος ο Χριστός αυτοαποκαλύπτεται ως «ο Υιός του Ανθρώπου» και κατ' επέκταση ως Θεός, έχοντας την εξουσία να συγχωρεί αμαρτίες. Παράλληλα, ως Θεός αγάπης, δεν απορρίπτει τον αμαρτωλό άνθρωπο. Αντίθετα τον αποδέχεται και του μεταφέρει το μήνυμα ότι η αμαρτία αποτελεί όχι μόνο εκτροπή από τον δρόμο της σωτηρίας αλλά και εμπόδιο στην πορεία προς την τελείωση και την ομοίωσή του με τον Θεό, έχοντας, σε ορισμένες περιπτώσεις, αρνητικές επιπτώσεις και στο σώμα.

«Τέκνον, αφέωνταί σοι αι αμαρτίαι σου», είπε σήμερα ο Χριστός στον παράλυτο. Γιατί, διέκρινε στο πρόσωπό του την πίστη και τη μετάνοια, σ' εκείνους δε που τον μετέφεραν, πέραν από την πίστη, διέκρινε και την ενεργουμένη αγάπη. Μια πίστη, που προσπέρασε εμπόδια και κινδύνους. Μια μετάνοια ειλικρινή, που ενίσχυε την πίστη για να μπορεί να γκρεμίσει όσα εμπόδια πρόβαλαν μπροστά της. Μια πίστη που δεν λύγισε στην αρχική στάση του Χριστού, που πρόταξε την άφεση των αμαρτιών, παρά τη θεραπεία του σώματος. Μια πίστη που, αναγνωρίζοντας στο πρόσωπο του Χριστού τον Θεάνθρωπο, επιβραβεύτηκε με την πλήρη ψυχοσωματική θεραπεία.

Η πίστη, αν και είναι μια δύναμη εσωτερική, αλλά και κατάσταση προσωπική, εντούτοις, σήμερα γίνεται και κατάσταση ομαδική. Μια πίστη που στηρίζεται στη βεβαιότητα ότι ο Χριστός, ως Θεός, μπορεί να κάνει το θαύμα, αδιαφορώντας για τη διαφορετική αντίληψη των Γραμματέων. Σήμερα, όπως και σε όλη τη διάρκεια της παρουσίας του Χριστού στη γη, πολλοί συνωστίζονταν για να βρεθούν κοντά Του, αλλά τη θεραπεία την εξασφάλισαν μόνο όσοι τον αποδέχθηκαν ως Θεό και Τον πλησίασαν με αληθινή πίστη. Αν κι εμείς Τον αποδεχόμαστε ως Θεό, που από αγάπη, όχι μόνο έγινε άνθρωπος, αλλά και σταυρώθηκε για μας και Τον πλησιάσουμε με μετάνοια και πίστη και επιπλέον, όταν αυτά τα επισφραγίσουμε με την ενεργουμένη αγάπη, τότε να θεωρούμε βέβαιη, τόσο την ψυχική, όσο και τη σωματική θεραπεία.

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Απόστολος: Εβρ. δ'14 - ε 6

Ευαγγέλιο: Μαρκ. η' 34 - θ' 1

27 Μαρτίου 2022

«Όστις θέλει οπίσω μου ακολουθείν, απαρνησάσθω εαυτόν και αράτω τον σταυρόν αυτού και ακολουθείτω μοι» (Μαρκ. η' 34)

Παρά το ότι από το ύψος του εικονοστασίου προβάλλει η μορφή του Εσταυρωμένου, εντούτοις η Εκκλησία προβάλλει και ανάμεσά μας τον Σταυρό του Κυρίου για να μας θυμίζει από τη μια το αντίτιμο της εξαγοράς μας από την αμαρτία και από την άλλη τη δική μας υποχρέωση για το σήκωμα του δικού μας σταυρού. Επειδή δε «στενή η πύλη και τεθλιμμένη η οδός η απαγούσα εις την ζωήν και ολίγοι εισίν οι ευρίσκοντες αυτήν» (Ματθ. ζ' 14), για τούτο και χρειαζόμαστε την στήριξη και βοήθεια του Θεού στον δύσκολο αυτό αγώνα.

Διπλός, λοιπόν, ο στόχος της σημερινής γιορτής. Πρώτον να συνειδητοποιήσουμε τη σημασία της σταυρικής θυσίας του Κυρίου και δεύτερον να βρούμε τους τρόπους με τους οποίους θα φανούμε αντάξιοι αυτής της μεγάλης θυσίας, αυτής τη μεγάλης αγάπης.

Ιδιαίτερα βοηθητικά είναι τα σημερινά αναγνώσματα. Το αποστολικό ανάγνωσμα μάς καλεί να «κρατήσουμε σταθερή την πίστη που ομολογούμε. Γιατί έχουμε μέγαν αρχιερέα που έφτασε ως τον θρόνο του Θεού, τον Ιησού, τον Υιό του Θεού. Δεν έχουμε αρχιερέα που να μην μπορεί να συμμεριστεί τις αδυναμίες μας. Αντίθετα, έχει δοκιμαστεί σε όλα, επειδή έγινε άνθρωπος σαν κι εμάς, χωρίς όμως να αμαρτήσει. Ας πλησιάσουμε, λοιπόν, με θάρρος τον θρόνο της χάριτος του Θεού, για να μας σπλαχνιστεί και να μας δωρίσει τη χάρη Του, την ώρα που τη χρειαζόμαστε».

Για να τολμήσουμε να πλησιάσουμε τον θρόνο της χάριτος του Θεού και να γίνουμε κοινωνοί αυτής της μεγάλης Του αγάπης θα πρέπει να υλοποιήσουμε τις σημερινές συστάσεις του Κυρίου, όπως αυτές διατυπώνονται στη σημερινή ευαγγελική περικοπή. Δηλαδή, όποιος θέλει να Τον ακολουθήσει θα πρέπει να απαρνηθεί τον εαυτό του, να σηκώσει τον σταυρό του και να Τον ακολουθεί.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι, ενώ πριν λίγο μιλώντας για τον δικό Του Σταυρό χρησιμοποίησε τον όρο «δει», πρέπει, όταν απευθύνθηκε στον κόσμο και τους Μαθητές Του χρησιμοποίησε τις λέξεις «όστις θέλει». Ο Ίδιος προσφέρει τη δυνατότητα της σωτηρίας για όλους μαζί, αλλά και για τον καθένα ξεχωριστά. Για να γίνουμε δέκτες και συμμετοχοί της χάριτος του Θεού, θα πρέπει να το θελήσουμε κι εμείς. Ο Θεός θέλει ελεύθερα να δεχθούμε αυτή τη δωρεά και μέσα από την πίστη και τον τρόπο της καθημερινής μας ζωής να φαινόμαστε αντάξιοι αυτής της δωρεάς. Αν παρ' ελπίδα δεν ανταποκριθούμε επάξια σ' αυτή τη δωρεά, είτε με την πλήρη άρνησή μας, είτε με τη μη συμμόρφωση στο θέλημα του, τότε ως αξιοκατάκριτοι πλέον θα περιφρονηθούμε και από τον Υιό του ανθρώπου «όταν έλθη εν τη δόξη του Πατρός αυτού μετά των αγγέλων των αγίων».

Σαφής και ξεκάθαρος σήμερα ο Κύριος. Αυτός, ως η ελπίδα του κόσμου, έρχεται να καλέσει τον άνθρωπο να Τον ακολουθήσει. Επειδή η υλοποίηση αυτής της ελπίδας δεν θα είναι δοτή ή και αποτέλεσμα εξαναγκασμού για τούτο και

απευθύνει ανοικτή πρόσκληση σε όλους. Η σωτηρία είναι για όλους. «Ο Θεός θέλει να σωθούν όλοι οι άνθρωποι» (Α' Τιμ. β' 4). Όμως, το ότι δεν σώζονται όλοι οι άνθρωποι αυτό οφείλεται στους ίδιους τους ανθρώπους, επειδή αρνούνται να γίνουν μέτοχοι της σωτηρίας που τους προσφέρεται.

Ο Κύριος απευθύνει πρόσκληση σε όλους. Απευθύνει πρόσκληση γενική, καθολική, αλλά και πρόσκληση προσωπική. Ακούσαμε στο σημερινό ευαγγέλιο: «Ο Ιησούς κάλεσε τότε τον κόσμο μαζί με τους μαθητές και τους είπε: Όποιος θέλει να με ακολουθήσει, ας απαρνηθεί τον εαυτό του, ας σηκώσει το σταυρό του και ας με ακολουθεί».

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός της υλοποίησης αυτής της πρόσκλησης. Προσκαλεί όλους, αλλά στη συνέχεια προχωρεί στον καθένα ξεχωριστά θέτοντας κάποιες προϋποθέσεις. (α) Να απαρνηθούμε τον εαυτό μας (β) Να σηκώσουμε το σταυρό μας και (γ) Να Τον ακολουθούμε δια βίου.

Ο Χριστός θέλει ανθρώπους ελεύθερους και όχι δούλους, θέλει να τους διακρίνει η αγάπη πάνω από τον ίδιο τον εαυτό τους, έχοντας σαν πρότυπο τη δική Του αγάπη. Σε ό,τι αφορά τον σταυρό κάνει διάκριση από τον δικό Του Σταυρό. Ο Σταυρός Του ήταν μέσο σωτηρίας όλων των άλλων ανθρώπων. Ο ανθρώπινος σταυρός είναι ξεχωριστός του καθενός και αποβλέπει στη δική του και μόνο σωτηρία. Πολλές φορές, όμως, είναι στ' αλήθεια βαρύς ο σταυρός, γιατί μέσα από την αυταπάρνηση καλείται ο καθένας να προχωρήσει σε θυσία, ακόμα και αυτοθυσία.

Σταυρός βαρύς και μάλιστα με δύο έννοιες. Πρώτον, γιατί μέσα από την αποδοχή του δικού μας σταυρού θα εκφραστεί ο βαθμός της πίστεώς μας και δεύτερον μέσα από τον τρόπο που εμείς θα σηκώνουμε τον δικό μας σταυρό θα γινόμαστε το ζωντανό παράδειγμα τόσο στον χώρο της οικογένειας, όσο και στον χώρο της κοινωνίας. Το παράδειγμα της υπομονής την ώρα της μεγάλης δοκιμασίας, η δύναμη της πίστης και της ελπίδας ότι θα τα καταφέρουμε με τη βοήθεια του Θεού. Μέσα από την όλη αναστροφή μας θα δώσουμε στην πράξη τις πιο πειστικές αποδείξεις για την ανωτερότητα και την ορθότητα της χριστιανικής μας πίστεως. Θα γινόμαστε αφορμή για να δοξάζεται το όνομα του Θεού. Βαρύ το φορτίο, μεγάλη, όμως, και η δύναμη του Θεού. Ας μην ξεχνούμε τους λόγους του Αποστόλου Παύλου: «Πάντα ισχύω εν τω ενδυναμούντι με Χριστώ» (Φίλιπ. δ' 13). Όλα τα μπορώ χάρη στον Χριστό που με δυναμώνει.

Ο Σταυρός του Κυρίου προβάλλει και σήμερα μπροστά μας για προσκύνηση στέλλοντάς μας ταυτόχρονα το μήνυμα ότι Αυτός που υψώθηκε πάνω στον σταυρό βρίσκεται ανάμεσά μας, δίπλα μας, για να μας στηρίξει. Αυτό το γεγονός μας δίνει δύναμη και μαζί με τον υμνωδό ομολογούμε: «Ο Σταυρός σου Κύριε, ζωή και Ανάσταση υπάρχει τω λαώ σου».

Ας παρακαλέσουμε, λοιπόν, τον Θεό να μας δίνει δύναμη και υπομονή σ' αυτόν τον αγώνα. Μέσα από αυτή την υπομονή θα εκφραστεί η δύναμη της πίστης μας, αλλά και η πιο γνήσια και ειλικρινής προσκύνηση του Σταυρού του Κυρίου. Ναι, Κύριε, Φιλάνθρωπε κι εμείς μετά του υμνωδού αναφωνούμε: «Τον Σταυρόν σου προσκυνούμεν Δέσποτα, και την Αγίαν σου Ανάστασιν δοξάζομεν».

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Απόστολος: Εβρ. στ΄ 13 - 20

Ευαγγέλιο: Μαρκ. θ΄ 17 - 31

3 Απριλίου 2022

Όταν οι μαθητές του Χριστού, απέτυχαν να θεραπεύσουν το άρρωστο παιδί, η πίστη του δυστυχισμένου πατέρα κλονίστηκε. Και κλονίστηκε γιατί, ούτε ο πόνος του, ούτε τα όσα είχε ακούσει για τον Χριστό ήταν αρκετά για να δυναμώσουν την ολιγοπιστία του. Γνωρίζει ότι ο Χριστός επιτελεί θαύματα, βγάζει δαιμόνια και θεραπεύει, γι' αυτό Τον πλησιάζει διστακτικά και με αμφιβολία και του λέει: «εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς». Και όταν ο Κύριος τον επιτιμά τότε εκείνος του λέει «Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῆ ἀπιστία».

Και μόνο τότε ο Κύριος διατάσσει το πονηρό και ακάθαρτο δαιμόνιο, που ήταν η αιτία της συμφοράς, να βγει από τον νέο, ο οποίος στάθηκε όρθιος και τελείως υγιής, ελεύθερος από την κυριαρχία του διαβόλου. Αυτό είναι το έργο του διαβόλου, μετά από την πώση του, να αγωνίζεται να κατακτήσει τον άνθρωπο, και να τον πολεμά μέρα και νύκτα για να κυριαρχήσει στη ζωή του, και να τον καταστρέψει.

Οι μαθητές βλέποντας το θαύμα ρωτούν τον Κύριο: «Γιατί εμείς δεν μπορέσαμε να διώξουμε το πονηρό πνεύμα από τον νέο;» και ο Κύριος τους απάντησε: «Ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ πνεῦμα δὲν ἐκδιώκεται με τίποτε ἄλλο, παρά μόνο με θερμὴ και ἐπίμονη προσευχὴ που να συνοδεύεται με νηστεία». Προσευχὴ και νηστεία. Δύο πανίσχυρα όπλα κατά του διαβόλου.

Η προσευχή δηλώνει τη θερμὴ και βαθιὰ πίστη αυτού που προσεύχεται και τον ενώνει με τον Θεό. Ενώνει τον μικρό με τον Μέγα, τον αμαρτωλό με τον Άγιο, τον αδύνατο με τον Παντοδύναμο! Ποιο δαιμόνιο τότε μπορεί να νικήσει αυτόν τον άνθρωπο που διά της προσευχῆς εξοπλίζεται με την αήττητο δύναμη του Θεού; Ποιος σατανάς μπορεί να τον καταλάβει;

Από την ἄλλη η νηστεία τονώνει την πίστη, θερμαίνει την προσευχή, ταπεινώνει την ψυχή, καταστέλλει τις ορμές της σάρκας και εξυψώνει το πνεύμα προς τον Θεό. Σβήνει τη φλόγα της αμαρτίας και ανάβει τη λαμπάδα της πίστεως και της μετάνοιας.

Η προσευχή και η νηστεία, είναι τα δύο όπλα που τρέμει ο πονηρός και φεύγει μακριά μας. Μας το είπε σήμερα ο Κύριος: «Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ και νηστεία.» Η προσευχή και η νηστεία σβήνουν τις φλόγες της σάρκας, φέρνουν την αύρα, το ελαφρό αεράκι, της χάριτος του Θεού. Λαμπρύνουν και ενισχύουν την ψυχή, που συντρίβει τις παγίδες του εχθρού. Και έτσι νικούμε το κακό και βγαίνουμε νικητές.

Όπως ζούσε, όμως, ο πατέρας εκείνος, ζούν δυστυχώς, και πολλοί από εμάς σήμερα. Μπορεί να μην είμαστε άπιστοι, αλλά είμαστε ολιγόπιστοι και

κλωνισμένοι. Όταν όλα μας πάνε καλά, όταν υπάρχει ειρήνη, όταν όλα μας τα δίνει ο Θεός, τότε όλα καλά. Όταν, όμως, μας έλθει μια δυσκολία, μια αρρώστια, ένας θάνατος στο σπίτι, μια οικονομική καταστροφή, μια θλίψη, τότε κλωνιζόμαστε.

Μοιάζουμε με τον απόστολο Πέτρο που ζήτησε από τον Χριστό να περπατήσει πάνω στα κύματα. Μόλις, όμως, σηκώθηκε ο δυνατός άνεμος και είδε τα αγριεμένα κύματα άρχισε να καταποντίζεται και να ζητά βοήθεια. Ζητά να πιαστεί από το χέρι του Χριστού. Το ίδιο παθαίνουμε κι εμείς. Κλωνιζόμαστε και η αιτία είναι εσωτερική και προέρχεται από την αδύνατη μας ψυχή που δεν έχει ρίζες και δεν ελπίζει. Αρκούμαστε σε μιαν επιφανειακή πίστη. Εκκλησιαζόμαστε τυπικά, σωματικά και όχι πνευματικά, από μιαν υποχρέωση σε κάποιο μνημόσυνο, από μια συνήθεια σε κάποια μεγάλη γιορτή. Δεν ενδιαφερόμαστε για μια βαθύτερη πνευματική καλλιέργεια, για μια συστηματική τόνωση της πίστεώς μας.

Αγωνιζόμαστε και επιδιώκουμε το καλύτερο μόνο για τις προσωπικές και επαγγελματικές μας επιτυχίες, τη βελτίωση του βιοτικού μας επιπέδου, την ευμάρεια και τις υλικές απολαύσεις που μας σπρώχνουν στην ολιγοπιστία, κάνοντάς μας αδιάφορους, με αποτέλεσμα να γκρεμίσουμε τις γέφυρες που μας οδηγούν στον ουρανό. Γινόμαστε ολιγόπιστοι και κλωνιζόμαστε όταν έλθουν οι καταιγίδες, και τότε ζητούμε να πιαστούμε από το χέρι του Χριστού.

Απιστούμε με την άπιστη ζωή μας, και δίνουμε το κακό παράδειγμα στα παιδιά μας με αποτέλεσμα να τα βρίσκει αδύνατα ο σατανάς, να τα κυριεύει και να τα σπρώχνει στην αμαρτία. Να γεμίζει η ψυχή τους με αμέτρητα ζιζάνια κάθε κακίας που πνίγουν τα καλά έργα της αρετής. Γι' αυτό ας προσέξουμε, εμείς οι σημερινοί γονείς, να μην καταντήσουμε όπως ο πατέρας του σημερινού Ευαγγελίου. Να καταλάβουμε ότι ο μοναδικός δρόμος για μας αλλά και για τα παιδιά μας είναι ο σωτήριος δρόμος που μας ετοίμασε ο Κύριος Ιησούς Χριστός, οι Απόστολοι, και η Εκκλησία μας.

Όταν αισθανόμαστε, λοιπόν, ότι η πίστη μας γίνεται αδύνατη, όταν οι δυσκολίες και οι κίνδυνοι μας ανησυχούν, ας στραφούμε με εμπιστοσύνη προς τον Κύριο. Ας του ζητήσουμε να δυναμώσει την πίστη μας. Ας επαναλαμβάνουμε και εμείς «πιστεύω, Κύριε βοήθει μου τῆ ἀπιστίᾳ». Κι Εκείνος θα εισακούσει την προσευχή μας και θα μας παρέχει τις δωρεές Του για να Τον ευγνωμονούμε και να Τον δοξολογούμε και τώρα και στους αιώνες. Ας επιδοθούμε όλοι στον αγώνα της νηστείας και της προσευχής, ώστε με καθαρή ψυχή να αξιωθούμε να προσκυνήσουμε τα Άγια Πάθη και την Ανάσταση του Κυρίου μας.

π. Μάριος Πολυκάρπου

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Απόστολος: Εβρ. θ΄ 11-14

Ευαγγέλιο: Μάρκ. ι΄, 32-45

10 Απριλίου 2022

Πλησιάζουμε προς τη Μεγάλη Εβδομάδα, την κορύφωση των γεγονότων του πάθους, της ταφής και της τριήμερου εγέρσεως του Χριστού.

Ο Χριστός έγινε άνθρωπος όχι μόνο για να κηρύξει στους ανθρώπους, να θεραπεύσει και να αναστήσει ακόμα και νεκρούς ή να δείξει θαυμαστά σημεία της Θεότητάς Του. Έγινε άνθρωπος για να μπορέσει ο άνθρωπος να θεωθεί, κατά χάρη, και ο τρόπος επίτευξης αυτής της θέωσης και σωτηρίας ήταν μέσω του Σταυρού. Παρόλο που ο τρόπος που θα έσωζε ο Θεός τον άνθρωπο είχε καταγραφεί πολλές φορές μέσα από την Παλαιά Διαθήκη, οι άνθρωποι, ακόμα και αυτοί οι μαθητές του Χριστού, δυσκολεύονταν να τον κατανοήσουν. Γι' αυτό, ο Χριστός, προσπαθεί να βοηθήσει τους μαθητές Του να κατανοήσουν και να προετοιμαστούν για ό,τι ακολουθούσε.

- Πρώτα, προετοιμάζει τους μαθητές Του λίγο πριν από το πάθος λέγοντάς τους το τι επρόκειτο να συμβεί κατά χρονική σειρά: Είσοδος στα Ιεροσόλυμα, καταδίκη σε θάνατο από τους ανώτερους θρησκευτικούς άρχοντες της Ιουδαϊκής τάξης, παράδοσή Του στους εθνικούς – Ρωμαίους, εμπαιγμός, μαστίγωση, εμπτυσμοί και σταυρικός θάνατος και η τριήμερη ανάστασή Του. Γιατί χρειάστηκε να τα πει ο Χριστός όλα αυτά στους μαθητές Του, μας το εξηγεί η υμνολογία της Εκκλησίας μας: «ίνα όταν ίδωσιν αυτόν σταυρούμενον, το μεν πάθος νοήσωσιν εκούσιον, τω δε κόσμω κηρύξωσιν, ότι αυτός υπάρχει αληθώς, του Πατρός το απαύγασμα». Να κατανοήσουν, όταν θα Τον έβλεπαν στον σταυρό, ότι τους τα είχε πει αυτά και ότι το πάθος Του ήταν εκούσια εκλογή Του για τη σωτηρία των ανθρώπων. Επίσης, όταν θα έβλεπαν όλα αυτά τα δυσάρεστα να συμβαίνουν, να μην κλονιστεί η πίστη τους, αλλά να περιμένουν και την τριήμερη ανάστασή Του όπως τους το είχε προαναγγείλει. Ο Χριστός θα μπορούσε οποιαδήποτε στιγμή να αποφύγει τον θάνατο. Τα σημεία παντοδυναμίας που έδειξε μέσα από τα θαύματά Του επιβεβαιώνουν ότι θα μπορούσαν με παρόμοιο τρόπο να αποτρέψει όλο αυτό. Έπειτα, ως Θεός, γνώριζε τι επρόκειτο να συμβεί, μπορούσε να μην εισέλθει στα Ιεροσόλυμα. Ακόμα κι εκείνη την στιγμή που πήγαν να τον συλλάβουν ο Χριστός παραδόθηκε στους στρατιώτες και εμπόδισε ακόμα και την υπεράσπισή Του από τον Πέτρο, λέγοντάς του ότι δεν χρειάζεται βοήθεια και πως μόνο με μια φωνή μπορούσαν να παρουσιαστούν περισσότεροι από δώδεκα λεγεώνες αγγέλων για να Τον προστατεύσουν. Δεν το κάνει, αλλά αφήνει τους ανθρώπους και το κακό γενικά, να νικήσει, φαινομενικά και σύμφωνα με την προφητεία που δόθηκε στους πρωτοπλάστους να του πληγώσουν την πτέρνα. Ενώ ο ίδιος με τον Σταυρό, τον θάνατο και την τριήμερη ανάστασή Του να συντρίψει την κεφαλή του διαβόλου και, ταυτόχρονα, να καταπατήσει και να

καταργήσει την κυριαρχία του θανάτου. Όλα αυτά θα τα κατανοούσαν πολύ καλύτερα μετά την ανάστασή Του, την Ανάληψη και την Πεντηκοστή, με τον φωτισμό του Αγίου Πνεύματος και να τα διακηρύξουν σε όλο τον κόσμο.

- Το ότι αρχικά οι μαθητές δεν κατανόησαν πολλά από αυτά που τους προείπε ο Χριστός φαίνεται και από τη συνέχεια της περικοπής. Τα δυο αδέρφια, ο Ιάκωβος και Ιωάννης, ζητούσαν πρωτοκαθεδρίες και μάλιστα με τρόπο δεσμευτικό: «Θέλομεν ἵνα ὁ εἰς αἰτήσωμέν σε ποιήσης ἡμῖν». Θέλουμε ὅτι σου ζητήσουμε να μας το κάνεις. Στα λόγια αυτά των δύο μαθητῶν καθρεπτιζόμαστε λίγο πολύ ὅλοι μας. Ὅταν παρακαλοῦμε τον Θεό για κάτι, θεωροῦμε ὅτι ὁ Θεός πρέπει να μας εἰσακούσει και να εκπληρώσει τὸ αἴτημά μας και μάλιστα ἄμεσα. Μα διερωτηθήκαμε πριν προβάλλουμε τὸ αἴτημα ἂν αὐτὸ εἶναι πρὸς τὸ πνευματικὸ συμφέρον μας; Εἴμαστε ἄξιοι να λάβουμε τέτοια εὐεργεσία ἀπὸ τον Θεό; Πῶς τὸ ζητήσαμε; Εἶχαμε μετάνοια; Εἶχαμε ταπείνωση; Ἀφήσαμε τον Χριστὸ να ἐπιλέξει πρῶτα Εκείνος ἂν θα ικανοποιήσῃ τὸ αἴτημά μας; Ὅταν ὁ Χριστιανὸς προτάσῃ τὸ θέλημά του μπροστὰ ἀπὸ τὸ θέλημα του Θεοῦ τότε ἀποτυγχάνει. Πρέπει να προβάλλουμε πάντοτε και να ἀναζητοῦμε ποῖο εἶναι τὸ θέλημα του Θεοῦ για μας, κατὰ τα γνωστὰ ρητά: «Δίδαξόν με Κύριε του ποιεῖν τὸ θέλημά σου», «δίδαξόν με Κύριε τα δικαιώματά σου», «γνώρισόν μοι Κύριε ὁδὸν ἐν ἣ πορεύσομαι». Μπορεῖ κάτι τὸ ὁποῖο να νομίζουμε ὅτι εἶναι καλὸ για μας να εἶναι τελικὰ καταστρεπτικὸ και μὴ ὠφέλιμο στη ζωὴ μας. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς ἀπαντᾷ στα αἰτήματά μας με τρεῖς τρόπους: 1) Ναι, θα κάνω αὐτὸ που μου ζήτησες, 2) ὄχι, δεν θα στο κάνω, δεν εἶναι πρὸς τὸ πνευματικὸ συμφέρον σου αὐτὸ που μου ζητάς, 3) ναι, θα στο κάνω αὐτὸ που μου ζήτησες ἀλλὰ περίμενε ὅταν ἔρθῃ ἡ κατάλληλη στιγμή. Ὁ νους του ἀνθρώπου εἶναι πολὺ μικρὸς για να κατανοήσῃ τα πράγματα του Θεοῦ, γι' αὐτὸ εμεῖς να ἀγωνιζόμαστε και να ζητοῦμε με ταπείνωση ἀπὸ τον Θεὸ να μας χαρίζει φῶτιση και ὅ,τι Εκείνος γνωρίζει ὅτι θα μας βοηθήσῃ. Ἐν προκειμένῳ για τους δύο μαθητές, αξιῶθηκαν του αἰτήματός τους, ἀφοῦ ἔγιναν ἀπόστολοι και μεγάλοι ἅγιοι της Ἐκκλησίας. Για να τὸ κατορθώσουν, ὁμως, αὐτὸ ἀγωνίστηκαν στη ζωὴ τους. Αὐτὸ ἐξηγεῖ και τὸ «ἀλλ' οἷς ἠτοιμάσται» δηλαδή ὅτι οἱ θέσεις στη βασιλεία των οὐρανῶν, ἔχουν ετοιμασθεῖ για ὅσους ἀγωνίστηκαν στη ζωὴ τους να ἐφαρμόσουν με ταπείνωση τις ἐντολές του Χριστοῦ.

Ἄς προετοιμασοῦμε κι εμεῖς για τὴ Μεγάλῃ Ἐβδομάδα, ἀναγνωρίζοντας τὴν ἐκούσια θυσία του Χριστοῦ για να πραγματοποιηθεῖ τὸ προαιώνιο σχέδιο τῆς σωτηρίας μας. Με μετάνοια και ταπείνωση στη ζωὴ μας ἄς ἀναζητοῦμε τι εἶναι τὸ εὐάρεστο στον Θεὸ και αὐτὸ να ἀκολουθοῦμε.

† **Πρωτοσύγκελος Ι.Μ.Π. Τυχικός**

ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΠΡΟ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ (ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ)

Απόστολος: Εβρ. ιβ' 28, ιγ' 1- 8

Ευαγγέλιο: Ιωάν. ια' 1 - 45

16 Απριλίου 2022

Την ανάσταση του Λαζάρου θυμάται σήμερα η Εκκλησία μας. Το γεγονός που μας εισάγει στην τελική ευθεία των μεγάλων γεγονότων της κοσμοσωτήριας παρουσίας του Χριστού στη γη.

Τα γεγονότα του σημερινού ευαγγελίου συμβαίνουν μετά τη θεραπεία του εκ γενετής τυφλού και τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει ο Κύριος από τους Ιουδαίους, ότι δεν τηρεί την αργία του Σαββάτου. Στην προσπάθειά Του να τους εξηγήσει ότι όσα ποιεί είναι βάσει των εντολών του Θεού, τους προσκαλεί να πιστεύσουν σε όσα βλέπουν να τους προσφέρει ο Θεός μέσω Του. Τότε τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο δύσκολα για τον Χριστό, αφού θέλουν να τον λιθοβολήσουν, γιατί: «βλασφημεί και άνθρωπος ων, ποιεί εαυτὸν Θεόν». Ο Κύριος τότε έφυγε από την Ιουδαία, πορεύτηκε πέραν του Ιορδάνου και έμεινε εκεί να διδάσκει όσους των ακολούθησαν.

Τότε, ενώ βρισκόταν εκεί, έρχεται κάποιος να τον ειδοποιήσει ότι ο φίλος του Λάζαρος είναι άρρωστος και τον χρειάζεται. Ο Χριστός τότε εξήγησε ότι η ασθένεια αυτή δεν είναι προς θάνατο, αλλά μέσο για να δοξασθεί ο Υιός του Θεού. Ο ιερός Ευαγγελιστής γράφει ότι ο Χριστός παρέμεινε στον ίδιο τόπο ακόμα δυο μέρες και τότε ξεκίνησε μαζί με τους μαθητές του να πάει στην Ιουδαία, όπου βρισκόταν ο φίλος του Λάζαρος, παρά τις προειδοποιήσεις από τους μαθητές Του ότι οι Ιουδαίοι ήθελαν να τον λιθοβολήσουν πριν κάποιες μέρες.

Όταν φτάνει εκεί, ο φίλος Του είναι ήδη στο μνημείο, όπως πληροφορείται από τις αδελφές του Μάρθα και Μαρία. Η λύπη των αδελφών του για τον θάνατο του Λαζάρου, συγκλονίζει τον Χριστό σε σημείο να δακρύσει. Αυτό μας φανερώνει την ανθρώπινη φύση του Χριστού. Γι' αυτό ζητά από τις αδελφές του νεκρού να έχουν πίστη στον Θεό γιατί ο αδελφός τους θα αναστηθεί.

Αφού ζητά να Του δείξουν που είναι το μνημείο, φτάνει εκεί και τους ζητά να μετακινήσουν την πέτρα που το έκλεινε. Τότε η Μάρθα τον ενημερώνει ξανά ότι έχουν περάσει ήδη τέσσερις μέρες που είναι νεκρός και «ήδη ὄζει», δηλαδή έχει ήδη αρχίσει να μυρίζει. Ο Κύριος της ξαναλέει «δεν σου είπα ότι εάν πιστεύεις, έχεις τη δυνατότητα να δεις τη δόξα Θεού;». Αφού είπε αυτά, προσευχήθηκε προς τον Πατέρα Του, ευχαριστώντας Τον που πάντοτε Του ακούει και Του ζητά να Τον ακούσει ακόμα μια φορά, για να πιστεύσει ο κόσμος ότι Αυτός Τον απέστειλε. Ο Χριστός τότε φώναξε στον φίλο Του: «Λάζαρε, δεῦρο ἔξω» και βγήκε ο νεκρός όπως τον είχαν ετοιμάσει και κηδεύσει. Τους ζητά να τον λύσουν από τα εντάφια ρούχα του και να τον αφήσουν να φύγει.

Σε αυτή την περίπτωση ο Κύριος φανερώνει τη Θεία φύση Του, ενώ πιο πάνω, όπως είπαμε, την ανθρώπινη, γεγονός που επιβεβαιώνει την αρμονική συνύπαρξη των δύο φύσεων του Χριστού στο δικό Του πρόσωπο.

Ο Χριστός δεν είναι μια διχασμένη προσωπικότητα. Είναι ένα πρόσωπο στο οποίο συνυπάρχουν η ανθρώπινη και η θεία φύση. Τη στιγμή που ζητά, ως άνθρωπος, να του δείξουν τον τάφο του Λαζάρου, την ίδια στιγμή, ως Θεός, τον εγείρει από τους νεκρούς. Τη στιγμή που δακρύζει ως άνθρωπος, την ίδια στιγμή ως Θεός «συνθλάττει τα δεσμά του τεθνεώτος».

Το γεγονός της ανάστασης του Λαζάρου συντέλεσε ώστε πολλοί να πιστεύσουν στον Χριστό και με την είσοδό Του στα Ιεροσόλυμα να Τον υποδεχθούν ως τον Μεσσία που περίμεναν, σύμφωνα με τις προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης. Η Μεσσιανική εποχή αναμενόταν στην Παλαιά Διαθήκη, ως ο καιρός κατά τον οποίο: «Τυφλοί αναβλέπουν και κωλοί περιπατούν, δαιμόνια εκβάλλονται και νεκροί ανίστανται». Εφόσον όλα αυτά ενεργούνται από τον Χριστό, είναι φανερό σε όλους ότι αυτός είναι ο «επηγγελημένος Μεσσίας».

Τα μηνύματα της σημερινής ημέρας είναι πολλά:

1) Η Εκκλησία θέλει να μας προετοιμάσει ώστε η πίστη μας να είναι δυνατή και γνήσια για τις ημέρες που θα ακολουθήσουν, με τα Άγια Πάθη του Θεανθρώπου Χριστού. Θα αντικρύσουμε σε λίγες μέρες τον Χριστό νεκρόν επί του ξύλου του Σταυρού. Θα ξέρουμε όμως ότι αφού ανάστησε τον Λάζαρο τέσσαρας ημέρας έχοντα εν τω μνημείο” όχι μόνο θα μπορούσε να αποφύγει τον θάνατο, αλλά και θα είναι κατά τρόπο φυσικό αναμενόμενη και η δική Του Ανάσταση. Να ζήσουμε με μεγαλύτερη πίστη τα θαυμαστά γεγονότα της σταύρωσης, της ταφής και της ανάστασης του Σωτήρα μας.

2) Από την άλλη, η ανάσταση του Λαζάρου από τον Χριστό είναι πρόγευση και προμήνυμα και της δικής μας ανάστασης. Μιάς ανάστασης που θα σηματοδοτήσει την κατάργηση του θανάτου και την έναρξη της αιώνιας βασιλείας του Θεού. Η ανάσταση του Λαζάρου μπορεί να ήταν ένα προσωρινό γεγονός, αφού μετά από κάποιο χρονικό διάστημα και πάλι αυτός θα πέθαινε. Η ανάσταση του Χριστού, όμως, είναι μόνιμο γεγονός, «εις τους αιώνας», αφού «Χριστός εγερθείς εκ νεκρών ουκέτι αποθνήσκει, θάνατος αυτού ουκέτι κυριεύει». Προγευόμαστε, λοιπόν, με την Ανάσταση του Λαζάρου, την αιώνια μελλοντική, δική μας Ανάσταση.

3) Η ανάσταση του Χριστού και η ανάληψη της Θείας αλλά και της ανθρώπινης φύσης Του κοντά στον Θεό Πατέρα, είναι το γεγονός που καταργεί τον θάνατο και δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους, κάτω από προϋποθέσεις, να φτάσουν κοντά στον Θεό και να γίνουν κατά χάριν θεοί, αφού ήδη η ανθρώπινη φύση βρίσκεται μαζί με τον Θεό, χάρη στον Ιησού Χριστό και τη θυσία του για όλους εμάς.

π. Χρίστος Χριστοδούλου

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ

Απόστολος Φίλιπ. δ' 4 - 9

Ευαγγέλιο Ιω. ιβ' 1 - 18

17 Απριλίου 2022

Έξι μέρες πριν το Πάσχα των Ιουδαίων, ο Χριστός βρίσκεται στη Βηθανία, όπου του παρατίθεται ευχαριστήριο δείπνο. Στο τραπέζι βρίσκεται και ο ίδιος ο Λάζαρος, τον οποίο ο Κύριος είχε αναστήσει. Την επόμενη μέρα ο Χριστός εισέρχεται στα Ιεροσόλυμα, όπου πλήθος κόσμου τον υποδέχεται πανηγυρικά.

Εκεί στο δείπνο της Βηθανίας, συμβαίνουν δύο αντικρουόμενα αλλά και αξιοσημείωτα γεγονότα. Από την μια, η Μαρία, η αδελφή του Λαζάρου, χρησιμοποιώντας ένα πολύτιμο άρωμα, αλείφει τα πόδια του Χριστού και τα σκουπίζει με τα ίδια της τα μαλλιά. Ενώ, από την άλλη, ένας από τον στενό κύκλο του Χριστού, κατακρίνει έντονα την πράξη αυτή, θεωρώντας ότι το πολύτιμο αυτό άρωμα θα μπορούσε να πωληθεί ακριβά και το αντίτιμο να δοθεί στους φτωχούς. Ο ευαγγελιστής Ιωάννης, μας διασώζει ότι αυτός ήταν ο Ιούδας ο Ισκαριώτης.

Οι δυο αντιδιαμετρικές αυτές στάσεις προς το πρόσωπο του Χριστού από ανθρώπους του στενού Του κύκλου, μας προξενούν έντονο προβληματισμό. Όμως, στην πραγματικότητα, αντιπροσωπεύουν όλους εμάς τους Χριστιανούς, και τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζουμε τον Χριστό.

Η Μαρία δίνει στον Χριστό ό,τι καλύτερο και πολυτιμότερο είχε. Το άρωμα που χρησιμοποιεί δεν είναι μέτριας ποιότητας, αλλά ό,τι εκλεκτότερο θα μπορούσε να προμηθευτεί κάποιος την εποχή εκείνη: «μύρον νάρδου πιστικής πολυτίμου». Δεν αρκέστηκε μόνο στην ποιότητα, αλλά και η ποσότητα που χρησιμοποίησε ήταν αξιοσημείωτη: «λαβούσα λίτραν μύρου», δηλαδή περίπου 325 γραμμάρια, μεγάλη ποσότητα. Αυτό φαίνεται και από το γεγονός ότι, όπως γράφει ο ευαγγελιστής: «Η οικία επληρώθη εκ της οσμής του μύρου». Προσεγγίζει τον Χριστό, με πλήρη ευλάβεια, όχι ως απλό άνθρωπο, αλλά ως δεσπότη της, αφού του αλείφει τα πόδια, το λιγότερο ευγενές μέρος του σώματος. Το κάνει αυτό από πολλή αγάπη που έχει προς το πρόσωπό Του, ευχαριστώντας Τον, έτσι, από τα βάθη της καρδιάς της.

Τέτοιου είδους στάση προς τον Θεό, υπήρχε ήδη από τους πρώτους ανθρώπους, όπως αναφέρει η Γραφή. Ο Άβελ, ένα εκ των παιδιών των πρωτοπλάστων, όταν προσέφερε θυσία στον Θεό, διάλεξε το καλύτερό του πρόβατο. Ο Κύριος ευαρεστήθηκε από την προσφορά του Άβελ, εισπράττοντας έτσι την αγάπη του.

Η αγάπη της Μαρίας, όμως, δεν περιορίζεται μόνο στο να προσφέρει στον Χριστό ό,τι καλύτερο είχε, αλλά συνοδεύεται και με πλήρη ταπεινώση. Την εποχή εκείνη, για τους Ιουδαίους, εθεωρείτο ατιμωτικό και ανάρμοστο για μια γυναίκα να έχει λυμένα και ατημέλητα τα μαλλιά της. Πόσο μάλλον να σκουπίζει με αυτά τα πόδια κάποιου ανθρώπου. Η Μαρία, ωστόσο, δεν νιώθει ντροπή για την πράξη της αυτή. Αντιθέτως το θεωρεί ως ευλογία και πράξη περισσής αγάπης. Μας διδάσκει, έτσι, ότι δεν υπάρχει προσφορά προς τον

Κύριο, η οποία γίνεται από ανιδιοτελή αγάπη, που να είναι ατιμωτική. Το ίδιο μας δίδαξε και ο ίδιος ο Χριστός, πλένοντας τα πόδια των μαθητών Του στον Μυστικό Δείπνο και σκουπίζοντας τα με το λέντιον.

Ο Ιούδας, αντιθέτως, σκεπτόμενος υλιστικά, συγκρίνει την αξία του Χριστού με αυτή του μύρου. Θεωρεί την προσφορά αυτή της αγάπης ως σπατάλη και ότι θα μπορούσε να αξιοποιηθεί καλύτερα για ελεημοσύνη. Μα ο Κύριος δεν είναι αυτός που, χωρίς καθόλου χρήματα και μόνο με ελάχιστα τρόφιμα, έθρεψε δύο φορές τόσες χιλιάδες ανθρώπους! Δεν είναι αυτός που, χωρίς καμία ιατρική βοήθεια, θεράπευσε τόσους αρρώστους! Δεν είναι ο Ίδιος που μέχρι και νεκρούς ανέστησε, ένας εκ των οποίων βρισκόταν εκείνη τη στιγμή μαζί τους!

Ο Ιούδας, όμως, στην πραγματικότητα δεν ενδιαφερόταν ιδιαίτερα για τους φτωχούς, αλλά, πονηρά σκεπτόμενος, ήξερε ότι από αυτά τα χρήματα θα επωφελείτο ο ίδιος, αφού αυτός θα ήταν ο διαχειριστής τους.

Είναι αναγκαίο, λοιπόν, εμείς οι Χριστιανοί, να αναλογιστούμε πώς προσεγγίζουμε τον Χριστό. Είμαστε έτοιμοι να δώσουμε ό,τι καλύτερο έχουμε γι' Αυτόν; Θα μπορούσαμε, έστω και για λίγο, να βγούμε από την άνετη θέση μας και να ταπεινωθούμε για χάρη Του;

Ο Κύριος, σταυρώθηκε για μας, για τις δικές μας αμαρτίες, προκειμένου να μπορέσουμε εμείς να εισέλθουμε στη βασιλεία Του. Σήμερα, ο Κύριος, δεν ζητά από εμάς να σταυρωθούμε, αλλά ούτε και να Του προσφέρουμε θυσίες ζώων. Ζητά να σταυρώσουμε το εγώ μας, τα αμαρτωλά πάθη μας, προκειμένου να πορευόμαστε κατά το θέλημά Του. Αυτή η προσφορά είναι ευάρεστη στον Κύριον: «παραστήσαι τα σώματα ημών θυσίαν ζώσαν, αγίαν, ευάρεστον τω Θεώ, την λογικὴν λατρείαν ημών». Έτσι, θα μπορέσουμε κι εμείς πραγματικά να εορτάσουμε το Πάσχα. Όχι, πλέον, το Πάσχα της εξόδου των Εβραίων από την Αίγυπτο, αλλά το Πάσχα της εξόδου μας από την αμαρτία και της εγκατάστασής μας στο θέλημα Του Κυρίου.

Μόνο τότε θα μπορέσουμε κι εμείς να δεχτούμε τον Χριστό ως βασιλέα της ζωής μας. Διαφορετικά θα μοιάσουμε με αυτούς που ενώ ζητωκραύγαζαν, στη συνέχεια ήταν οι ίδιοι που αναφώνησαν το: «άρων άρον, σταύρωσον αυτόν».

Ο Χριστός πορεύεται εκούσια προς το πάθος προκειμένου να αποκτήσουμε εμείς το προνόμιο της υιοθεσίας. Ας προσφέρουμε κι εμείς εκούσια τους εαυτούς μας στο θέλημα του Χριστού, για να αναστηθούμε μαζί Του.

π. Κωνσταντίνος Λαζάρου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΦΟΥ κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Σα. 5/3	ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ	Πα. 1/4	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος (Δοξολογία)
Κυ. 6/3	ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ	Πα. 1/4	ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟ (Δ' Χαίρ.)
Τε. 9/3	ΦΑΣΟΥΛΑ	Πα. 8/4	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος (Ακάθιστος Ύμνος)
Πα. 11/3	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Κενδέας (Α' Χαίρ.)	Κυ. 10/4	ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ, Αγία Παρασκευή
Κυ. 13/3	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος	Κυ. 17/4	ΠΑΦΟΣ, Απ. Παύλου και Βαρνάβα
Πα. 18/3	ΠΑΦΟΣ, Παναγία Παντάνασσα (Β' Χαίρ.)	Κυ. 17/4	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος (Βράδυ)
Κυ. 20/3	ΤΣΑΔΑ	Δε. 18/4	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Άγιοι Ανάργυροι (Βράδυ)
Πα. 25/3	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Θεοσκεπάστη	Τρ. 19/4	ΠΑΦΟΣ, Παναγία Παντάνασσα (Βράδυ)
Πα. 25/3	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος (Δοξολογία)	Τε. 20/4	ΘΕΟΣΚΕΠΑΣΤΗ (Βράδυ)
Πα. 25/3	ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ, Αγία Παρασκευή (Γ' Χαίρ.)	Πε. 21/4	ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ, Άγιος Σπυρίδωνας (Πρωί)
Κυ. 27/3	ΦΟΙΝΙ	Πε. 21/4	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος (Βράδυ)
		Πα. 22/4	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος (Πρωί)
		Πα. 22/4	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος (Βράδυ)
		Σα. 23/4	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Κενδέας (Πρωί)
		Σα. 23/4	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος (ΑΓΙΟ ΠΑΣΧΑ)
		Κυ. 24/4	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος (Εσπ. Αγάπης)
		Δε. 25/4	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος
		Τρ. 26/4	ΠΑΧΥΑΜΜΟΣ
		Πε. 28/4	ΑΜΑΡΓΕΤΗ (Εσπ.)

ΠΑΝΟΣΙΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΥ Ι.Μ.Π. κ. ΤΥΧΙΚΟΥ

Σα. 5/3	ΑΚΑΜΑΣ, Άγιος Κόνωνας	Σα. 2/4	ΚΑΘΗΚΑΣ, Άγιος Υπάτιος
Τε. 9/3	ΤΑΛΑ, Άγιοι Σαράντα	Πα. 8/4	Ι.Μ. ΣΑΛΑΜΙΩΤΙΣΣΗΣ (Ακάθ. Ύμ. - Αγγρην.)
Σα. 12/3	ΠΟΛΟΥ, Απόστολος Μάρκος	Σα. 9/4	ΠΩΜΟΣ, Άγιος Ευτυχίας
Σα. 19/3	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Αγία Κυριακή	Τρ. 26/4	ΑΡΟΔΕΣ
Πε. 24/3	ΠΑΦΟΣ, Παναγία Παντάνασσα (Εσπ.)	Πα. 29/4	ΠΑΡΑΜΑΛΙ, Παναγία Ζωοδόχος Πηγή
Πα. 25/3	ΠΡΑΙΤΩΡΙ	Σα. 30/4	ΑΓΙΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ, Άγιος Γεώργιος

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

ΠΑΥΛΟΣ ΑΡΚΟΥ

6/3	ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟ	3/4	ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ
20/3	ΜΕΣΟΓΗ	10/4	ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑ
27/3	ΑΡΜΟΥ		

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ

6/3	ΚΟΝΙΑ	3/4	ΛΕΜΠΑ
13/3	ΑΧΕΛΕΙΑ	10/4	ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ

Το περιεχόμενο του παρόντος τεύχους υπάρχει αυτούσιο και στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Πάφου

www.imparhou.org

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ

Το πρώτον Αποστολικόν κήρυγμα εις την Πάφον
Πράξ. ιγ, 6-12

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

ΕΤΟΣ ΜΓ΄

ΑΡ.503 - 504

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΘΩΜΑ

Απόστολος: Πρξ. ε' 12 - 20

Ευαγγέλιο: Ιωάν. κ' 19 - 31

1 Μαΐου 2022

Κυριακή του Θωμά σήμερα και η Εκκλησία εορτάζει δύο γεγονότα: τα εγκαίνια της του Χριστού Αναστάσεως και την ψηλάφηση του Κυρίου από τον Θωμά ή καλύτερα τη σωτήριο ομολογία του Αποστόλου Θωμά.

- Είναι συνήθεια ένα μεγάλο γεγονός να το εορτάζουμε με μεγαλοπρέπεια και στη συνέχεια να το θυμόμαστε και να το γιορτάζουμε κατ' έτος. Το ίδιο εορτάζουμε και τις μνήμες των αγίων μια φορά κάθε χρόνο. Για την Ανάσταση του Χριστού, όμως, η Εκκλησία και ο κάθε χριστιανός νιώθει την ανάγκη να την εορτάζει πιο συχνά, γι' αυτό και η Εκκλησία όρισε να εορτάζεται εβδομαδιαίως, σε όλες τις Κυριακές του έτους. Η ανάσταση του Χριστού είναι για τους Ορθοδόξους η μεγαλύτερη των εορτών, λόγω του ότι δι' αυτής ο Χριστός κατήργησε και καταπάτησε τον διάβολο και τον θάνατο. Πιστοποίηση των λεχθέντων και πραχθέντων από τον Χριστό ήταν η τριήμερος ανάστασή Του. Η σημασία και σπουδαιότητα της ανάστασης του Χριστού καταδεικνύεται και στους λόγους του Αποστόλου Παύλου: «Ει δε Χριστός ουκ εγήγερται ματαία η πίστις υμών». Ποια σημασία θα είχε η πίστη μας αν όλα τέλειωναν στον τάφο; Αυτό είναι και η ουσιώδης διαφορά της πίστης μας από τις άλλες θρησκείες. Οι άλλες θρησκείες δείχνουν τον τάφο και τα οστά των ιδρυτών της θρησκείας τους. Εμείς δείχνουμε και προσκυνούμε το κενό μνημείο στον Πανάγιο Τάφο γιατί ο Χριστός αναστήθηκε και με την ανάστασή Του θα αναστήσει και τον καθένα μας. Γι' αυτό κι εμείς οι ορθόδοξοι έχουμε κοιμητήρια και όχι νεκροταφεία. Όσοι έφυγαν από αυτή τη ζωή πορεύονται στην αιωνιότητα. Κοιμούνται μέχρι τη Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου, που θα κρίνει ζώντες και κεκοιμημένους. Η ημέρα κατά την οποία αναστήθηκε ο Χριστός, «λίαν πρωί της μιας των Σαββάτων», δηλαδή πολύ πρωί της πρώτης μέρας μετά το Σάββατο, ονομάστηκε Κυριακή – ημέρα Κυρίου. Έτσι, λοιπόν, αφού εορτάσαμε την Ανάσταση του Κυρίου την περασμένη Κυριακή, σήμερα εγκαινιάζουμε την έναρξη του κατ' εβδομάδα εορτασμού της. Ο εορτασμός αυτός γίνεται με τροπάρια που αναφέρονται στην ανάσταση του Χριστού αλλά και με τα ένδεκα εωθινά ευαγγέλια που διαβάζει ο ιερέας κάθε Κυριακή στον όρθρο ενώπιον της Αγίας Τράπεζας. Όλα αυτά παραπέμπουν στα γεγονότα που έγιναν κατά την ανάσταση του Χριστού. Για τον Χριστιανό είναι πολύ σημαντικό να εκκλησιάζεται την Κυριακή αλλά και αφού προετοιμαστεί να κοινωνά του αναστημένου Σώματος και Αίματος του Χριστού.
- Εορτάζει η Εκκλησία μας σήμερα και την ψηλάφηση της πλευράς του Χριστού από τον Θωμά που έγινε ακριβώς οκτώ μέρες μετά την ανάσταση, ημέρα Κυριακή. Παρόλο που ο Χριστός προείπε στους μαθητές και στον Θωμά τι επρόκειτο να συμβεί στα Ιεροσόλυμα για τη σταύρωση και την Ανάσταση, παρόλο που είδαν τον Χριστό να ανασταίνει τον Λάζαρο μόλις

μια βδομάδα προηγουμένως, δεν μπορούσαν να διανοηθούν ότι ο Χριστός θα ανασταίνονταν. Όχι μόνο ο Θωμάς αλλά και οι άλλοι μαθητές είχαν αμφιβολία. Οι άλλοι μαθητές πείστηκαν όταν είδαν αναστημένο τον Χριστό το βράδυ της ίδιας ημέρας της Αναστάσεως όταν ήταν μαζεμένοι «διά τον φόβον των Ιουδαίων». Ο Θωμάς, όμως, την πρώτη αυτή μέρα απουσίαζε. Οι πατέρες το ερμηνεύουν αυτό ως οικονομία Θεού ώστε ο Χριστός να εμφανιστεί ακόμα μια φορά σε όλους και να πιστοποιηθεί η Ανάστασή Του και να πειστεί ακόμα και ο πιο δύσπιστος. Ο Θωμάς πρόβαλε αξιώσεις για να πιστέψει, να αγγίξει τις πληγές του Χριστού που του προκάλεσαν τα καρφιά πάνω στον σταυρό αλλά και την πλευρά Του που λογχίστηκε από έναν στρατιώτη. Ο Χριστός εμφανίζεται κεκλεισμένων των θυρών και προσκαλεί τον Θωμά να Τον αγγίξει και να μην γίνει άπιστος αλλά να παραμείνει πιστός. Αν και τα ευαγγέλια δεν αναφέρουν ότι ο Θωμάς τόλμησε να αγγίξει την λογχευμένη πλευρά του Χριστού, η υμνολογία μας και η αγιογραφία παραπέμπουν σε αυτό, δείχνοντας έτσι ότι ο Θωμάς άγγιξε τελικά την πλευρά του Χριστού πιστοποιώντας ότι πράγματι είναι ο Χριστός αναστημένος. Σημασία, βέβαια, έχουν τα λόγια του Αποστόλου Θωμά - η σωτήριος ομολογία του όπως την αποκαλούμε: «Ο Κύριός μου και ο Θεός μου». Ένα πολύ ισχυρό εδάφιο μέσα από την ίδια την Αγία Γραφή που καταδεικνύει και πιστοποιεί τη Θεότητα του Χριστού. Ο Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος που μας διασώζει αυτό το γεγονός γράφει ότι: «ταύτα γέγραπται, ίνα πιστεύσητε, ότι Ιησούς εστίν ο Χριστός ο υιός του Θεού, και ίνα πιστεύοντες, ζωήν έχητε εν τω ονόματι αυτού». Δηλαδή ότι αυτά όλα εγράφησαν για να πιστεύσει ο καθένας ότι ο Χριστός είναι ο Υιός του Θεού και Θεός αληθινός και όσοι πιστεύουν σε Αυτόν να μπορέσουν να έχουν ζωή αιώνιο.

Τα εγκαίνια της του Χριστού αναστάσεως, που εορτάζουμε σήμερα, θα πρέπει να μας παροτρύνουν να μην λείπουμε από την Εκκλησία κάθε Κυριακή. Είναι μια συγκέντρωση των πιστών όπου ο Χριστός κάνει την εμφάνισή Του, όπως τότε έτσι και σήμερα, με το Αναστημένο Σώμα και το Αίμα Του, προσκαλώντας μας να Τον δεχθούμε μέσα μας και να μας αγιάξει. Ημέρα Κυριακή σύμφωνα με την διδασκαλία πολλών πατέρων θα γίνει και η Δευτέρα Παρουσία Του και δεν υπάρχει καλύτερο πράγμα να μας βρει στην Εκκλησία προσευχόμενους. Η σωτήριος ομολογία του Θωμά θα πρέπει να κρατά όλους μας με πίστη, εμπιστοσύνη δηλαδή, σε όσα μας δίδαξε ο Χριστός, για να επιτύχουμε κι εμείς να εισέλθουμε, αναστημένοι, στην αιώνια ζωή.

† Πρωτοσύγκελος Ι.Μ.Π. Τυχικός

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ

Απόστολος: Πραξ. στ' 1-7

Ευαγγέλιο: Μαρκ. ε' 43-ιστ' 8

8 Μαΐου 2022

«Διαγενομένου του Σαββάτου Μαρία η Μαγδαληνή και Μαρία η του Ιακώβου και Σαλώμη ηγόρασαν αρώματα, ίνα ελθούσαι αλείψωσι τον Ιησούν»

Η σημερινή Κυριακή, των Μυροφόρων, θα μπορούσε άριστα να καθιερωθεί από όλο τον Ορθόδοξο κόσμο ως ημέρα της γυναίκας, γιατί στα σεμνά πρόσωπα των Μυροφόρων γυναικών βλέπουμε από τη μια, σε όλο της το μεγαλείο, την αρετή, που αποτελεί διακριτικό γνώρισμα της γυναίκας, την στοργή, την αγάπη και από την άλλη θυμόμαστε το ύψος της τιμής και του σεβασμού, που σ' αυτό ανέβασε τη γυναίκα ο Χριστός.

Στις κρίσιμες στιγμές του Πάθους, ενώ και αυτοί ακόμα οι μαθητές είχαν εγκαταλείψει τον «διδάσκαλου», μόνο οι Μυροφόρες μένουν κοντά Του. Ετοίμασαν τα αρώματα τους για να έλθουν στον τάφο να εκπληρώσουν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα και «να αλείψωσι τον Ιησούν». Όλη τη νύχτα άγρυπνες με την ψυχή πλημμυρισμένη από αγωνία και πόνο, δεν φοβήθηκαν το βαθύ σκοτάδι, τους κινδύνους των ταραγμένων εκείνων ημερών, την αγριότητα των φρουρών του τάφου. Υπερνίκησαν τη δειλία του γυναικείου φύλου, έδειξαν ανδρεία, την οποία δεν είχαν τότε ούτε οι Μαθητές του Κυρίου. Είναι οι πρώτες αψευδείς μάρτυρες της Αναστάσεως του Κυρίου μας, αφού αυτές πήγαν «λίαν πρωί της μιας σαββάτων» όπου και με έκπληξη βλέπουν τον τάφο ανοιχτό και τη μεγάλη πέτρα κυλισμένη. Μπαίνοντας στον τάφο βλέπουν ένα νεαρό λευκοντυμένο να κάθεται στα δεξιά. Φόβος και απορία κυριεύει τις ψυχές τους. Δεν προλαβαίνουν να συνέλθουν από το θαυμασμό και την έκπληξη και ακούουν από το στόμα του Αγγέλου το μεγάλο μήνυμα της Αναστάσεως του Κυρίου.

«*Ιησούν ζητείτε τον Ναζαρηνόν τον εσταυρωμένον, ηγέρθη, ούκ έστιν ώδε, ίδε ο τόπος όπου έθηκαν αυτόν*». Ήταν η πρώτη ανταμοιβή στην αγάπη τους, το πρώτο δώρο στην αυταπάρνηση τους. Ποια χάρη και τιμή να ακούσουν πρώτες αυτές το άγγελμα της Αναστάσεως και να γίνουν οι πρώτες Ευαγγελίστριες του πιο

χαρμόσунου γεγονότος της ανθρώπινης ιστορίας! Να γιατί σήμερα προβάλλει όλες αυτές τις ηρωικές μορφές η Εκκλησία μας. Για να μας παραδειγματίσουν, για να μας διδάξουν, για να μας καθοδηγήσουν. Για να μας τονίσουν ότι σαν ο άνθρωπος εμπνέεται και καθοδηγείται από την αγάπη του Χριστού, καταργείται κάθε φόβος και αμφιβολία που υπάρχει στην καρδιά μας.

Η αγάπη, τονίζει η Αγία Γραφή, είναι *«κραταιά ως ο θάνατος»*. Οι Μυροφόρες νίκησαν τον φόβο του θανάτου. Ξεπέρασαν τη φυσική αδυναμία της γυναίκας με ηρωισμό. Δεν φοβήθηκαν τους πονηρούς Φαρισαίους, τα Συνέδρια, τους αδίστακτους άρχοντες. Τόλμη και αγάπη, γενναιότητα και ηρωισμό έδειξαν τα πρόσωπα των Μυροφόρων που τιμούμε σήμερα. Όλες αυτές οι γενναίες πράξεις, αδελφοί μου, μαρτυρούν τη φλογερή αγάπη όλων των πρωταγωνιστών του σημερινού Ευαγγελίου για τον διδάσκαλο τους. Λες και ακόμα αντηχεί στα αυτιά των Μυροφόρων γυναικών ο λόγος του Κυρίου *«αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου εξ όλης της καρδίας σου και εξ όλης της ψυχής σου και εξ όλης της διανοίας σου και εξ όλης της ισχύος σου»*. Από αυτή την αγάπη φλέγεται η καρδιά τους και αυτή η αγάπη προς τον διδάσκαλο και Θεό τους είναι που τους δίνει τη δύναμη και την τόλμη να νικήσουν τον φόβο τους και να υπερβούν τη φυσική τους δειλία.

Ποιο είναι το βραβείο αυτής της υπέρβασης; Πως ανταποδίδει ο Κύριος στις γενναίες πράξεις των Μυροφόρων γυναικών; Με την εμπειρία της Ανάστασης! Οι Μυροφόρες αξιώνονται πρώτες να προσκυνήσουν τον αναστημένο Χριστό και να δουν το μνημείο του Κυρίου άδειο, ακούγοντας το χαρμόσυνο μήνυμα της Αναστάσεως του Κυρίου από το στόμα του Αγγέλου.

Ας μην αρκεστούμε σε ένα θαυμασμό των μυροφόρων. Ας μην περιοριστούμε σε ένα εγκώμιο των μεγάλων ηρώων της πίστεως. Ας διδαχτούμε από το παράδειγμα τους και να προσευχόμαστε ιδιαίτερα να γεμίσει ο Θεός την καρδιά μας ως ο ήλιος της δικαιοσύνης που *«ανέτειλε ζωφόρος εκ τάφου»*, από την αγνή και αγία αγάπη Του δια πρεσβειών των Μυροφόρων και για να αξιωθούμε μετά την επίγειο ζωή μας να συναντήσουμε τον αγαπώμενο Κύριο και για να το απολαύσουμε στον παράδεισο.

† **Αρχιμ. Λάμπρος Στυλιανού**

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ

Απόστολος: Α' Καθ. Επ. Πέτρου ε' 6 – 14

Ευαγγέλιο: Ιωάν. ε' 1 – 15

15 Μαΐου 2022

«Κύριε, άνθρωπον ουκ έχω» (Ιωάν. ε' 7)

Πολλά και διαχρονικά τα μηνύματα του σημερινού Ευαγγελίου. Μηνύματα ελπίδας, υπομονής και συγκατάβασης. Μηνύματα δυνατότητας εξόδου της πάσχουσας ανθρωπότητας, τόσο από τη σωματική, όσο και ιδιαίτερα από την πνευματική ασθένεια. Και η έξοδος αυτή δεν γίνεται ούτε τυχαία, ούτε με μόνο τις δυνάμεις του ανθρώπου. Ο Ιησούς επιβεβαιώνει αυτό που είπε στους μαθητές του λίγο πριν την Ανάληψή Του στους ουρανούς, ότι: «Ίδου εγώ μεθ' υμών ειμι πάσας τας ημέρας έως της συντελείας του αιώνος». Κι εγώ θα είμαι μαζί σας πάντα ως τη συντέλεια του κόσμου.

Έτσι μετά τη νίκη κατά του θανάτου, που μας παρουσίασε η Εκκλησία μέσα από τα Ευαγγέλια των τριών προηγούμενων Κυριακών, έρχεται σήμερα να μας παρουσιάσει και τη νίκη κατά της φθοράς του σώματος και της ψυχής. Η Ανάσταση του Ιησού δεν οδήγησε μόνο τον θάνατο στη φθορά, αλλά πρόσφερε στον άνθρωπο τη δυνατότητα απαλλαγής από τη φθορά της ασθένειας και της αμαρτίας. Αρκεί ο άνθρωπος να χρησιμοποιήσει αυτή τη χάρη που του προσφέρει ο Θεός.

Όλοι οι άνθρωποι έχουν τη δυνατότητα αυτής της θεραπείας από οποιοδήποτε νόσημα, όπως είχαν και οι άνθρωποι της κολυμβήθρας της Βηθεσδά. Όμως, με μια διαφορά. Εκεί εθεραπεύετο μόνο ο πρώτος, ενώ τώρα μπορεί να θεραπευθεί ο καθένας που θα μπει στην κολυμβήθρα της Εκκλησίας και θα αναζητήσει, θα επικαλεσθεί με πίστη τη δωρεά του Θεού και τη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Η κολυμβήθρα εκείνη ήταν προτύπωση της κολυμβήθρας του Αγίου Βαπτίσματος, αλλά και της κολυμβήθρας του βαπτίσματος της μετάνοιας, μέσα από την οποία διοχετεύεται η Χάρη του Θεού. Και αυτή η Χάρη του Θεού, μετά την Ανάσταση του Ιησού, προσφέρεται σαν επιβράβευση στον κάθε άνθρωπο που με πίστη την επικαλείται.

Το σημερινό Ευαγγέλιο αποτυπώνει την τραγικότητα στην οποία έχει περιέλθει τόσο ο άνθρωπος σαν άτομο, όσο και ευρύτερα η ανθρώπινη κοινωνία. Οι άνθρωποι πάσχουν από ποικίλες ασθένειες σωματικές. Πάσχουν όμως και ως προς την ψυχή, ένεκα της αμαρτίας. Και αυτή η ασθένεια της ψυχής αναπόφευκτα επιδρά ποικιλότροπα πάνω στο σώμα, όπως επέδρασε και στον παράλυτο του σημερινού Ευαγγελίου. Οι λόγοι του Ιησού προς αυτόν «Ίδε υγιής γέγονας μηκέτι αμάρτανε, ίνα μη χείρον σοι τι γένηται», το επιβεβαιώνουν απόλυτα.

Η διατάραξη της ισορροπίας σώματος και ψυχής δημιουργεί αφάνταστο πόνο στον άνθρωπο και έχει σαν αφετηρία τη διαταραχή – διακοπή των σχέσεων του ανθρώπου με τον Θεό και με κατάληξη τη διακοπή των σχέσεων με τον συνάνθρωπο. Ο άνθρωπος τότε γίνεται ιδιαίτερα εγωιστής με αποτέλεσμα να αδιαφορεί για τη δυστυχία, ή ακόμα και για την τραγωδία του συνανθρώπου του. Προσπερνά αδιάφορα τον συνάνθρωπο και τα προβλήματά του, ενώ κάποτε τον αντιμετωπίζει με τρόπο ειρωνικό, ακόμα και κυνικό!

Επιβεβαίωση των πιο πάνω αποτελούν οι λόγοι του παραλύτου: «Κύριε, άνθρωπον ουκ έχω». Κύριε, δεν έχω κανένα. Στ' αλήθεια ακούγεται απίστευτο. Κι όμως είναι αληθινό και συνάμα τραγικό. Γιατί βρίσκεται στη μεγαλύτερη πόλη της

χώρας του, την Ιερουσαλήμ. Βρίσκεται στο πιο πολυσύχναστο σημείο της πόλης του, τον Ναό, το κέντρο της θρησκευτικής ζωής που του υπενθυμίζει σαν βασικό καθήκον το «αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σεαυτόν». Κι όμως, εκεί προσπερνιέται αδιάφορα από το πλήθος των ανθρώπων που οδηγούνται στον χώρο της λατρείας. Συστήνουν στους άλλους σεβασμό και εφαρμογή των εντολών του Θεού, ενώ την ίδια στιγμή, στην πράξη, παραβιάζουν τον νόμο του Θεού που συνιστά έλεος, ευσπλαχνία και αγάπη.

«Ἄνθρωπον ουκ ἔχω». Αν σταθούμε με περισσότερη προσοχή στα λόγια του παραλύτου, τότε θα διακρίνουμε την έκταση της τραγωδίας του. Παρά το ότι είναι παράλυτος για τριάντα οκτώ ολόκληρα χρόνια, εν τούτοις δε μιλά για σωματικό πόνο. Μιλά μόνο για τον ψυχικό πόνο, που βιώνει ένεκα της εγκατάλειψης των ανθρώπων.

Δυστυχώς, τούτη την αφόρητη μοναξιά δεν τη βίωσε μόνο ο παράλυτος. Τη βιώνει καθημερινά ο άνθρωπος και στις μέρες μας και μάλιστα σε μια εποχή που οι στέγες των σπιτιών βρίσκονται πιο κοντά παρά ποτέ, ενώ παράλληλα ο άνθρωπος μιλά για πολιτισμό. Μήπως είναι δείγμα πολιτισμού η παραβίαση του δικαιώματος της ζωής, της τιμής, ή της περιουσίας; Μήπως είναι δείγμα πολιτισμού η εγκατάλειψη των γονιών από τα παιδιά και των παιδιών από τους γονείς; Μήπως είναι πολιτισμός η ποικιλότροπη εκμετάλλευση μικρών και μεγάλων με αφορμή την οικονομική κρίση;

Σίγουρα όχι. Κάτι τέτοιο είναι κακοποίηση του πολιτισμού. Γιατί, η ψυχή του πολιτισμού είναι πολιτισμός της ψυχής. Και αυτό που βγαίνει προς τα έξω είναι μίσος, κακία και όχι αγάπη. Αυτά είναι τα αρνητικά αποτελέσματα της μοναξιάς. Ο άνθρωπος που έχει υποχρεωθεί να εγκλωβιστεί στη μοναξιά δεν θα διαφέρει από ένα θηρίο που έχει απομονωθεί στο κλουβί. Όταν σπάσει το κλουβί και βγει έξω, τότε αρχίζει να σπάξει ό,τι βρει μπροστά του, όπως κάνουν σήμερα και οι νέοι μας.

Ζητούμε μάταια από αυτούς σεβασμό. Ποιοι; Εμείς που έχουμε χάσει τον αυτοσεβασμό. Εμείς που τους έχουμε καταδικάσει στην ανεργία, ή στην υποαπασχόληση και την περιορισμένη αμοιβή! Εμείς που τους δίνουμε, ίσως, αγαθά, αλλά που τους στερούμε την αγάπη. Τους δίνουμε, ίσως, τα πάντα και την ίδια στιγμή τους στερούμε το πιο βασικό, που είναι το καλό πρότυπο. Κανένας δεν γεννιέται κακός. Κάποιοι γίνονται κακοί έχοντας σαν πρότυπά τους εμάς. Άρα η διόρθωση θα πρέπει να ξεκινήσει από τον εαυτό μας. Και αυτό θα το επιτύχουμε εάν συνειδητοποιήσουμε ότι είμαστε κοινωνία ανθρώπων και όχι αγέλη ζώων!

«Ἄνθρωπον ουκ ἔχω». Λόγια που εκφράζουν το μέγεθος της τραγωδίας και μάλιστα μιας τραγωδίας κοινωνικής. Αυτή δεν είναι κραυγή αγωνίας του παραλύτου. Είναι η δικαιολογημένη κραυγή μοναξιάς κάθε εποχής και άρα και της δικής μας εποχής. Γιατί, αν μοναξιά είναι η αίσθηση της απουσίας των άλλων ανθρώπων, δυστυχώς, πολλές φορές μοναξιά είναι και η αίσθηση της παρουσίας πολλών, αλλά αδιάφορων ανθρώπων. Σε όποια φάση μοναξιάς κι αν βρισκόμαστε ας μην ξεχνούμε ότι υπάρχει ο Θεός, ο οποίος με την παρουσία και την αγάπη Του σπάει αυτή τη μοναξιά. Ας αναζητήσουμε καταφύγιο κοντά του. Τέλος, όσοι έχουμε ζήσει κατάσταση αφόρητης μοναξιάς ας φροντίσουμε να μη ζήσουν άλλοι συνάνθρωποί μας παρόμοια μοναξιά. Αμήν.

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ

Απόστολος: Πραξ. 1α' 19 - 30

Ευαγγέλιο: Ιωάν. 8' 5 - 42

22 Μαΐου 2022

«Πιστεύομεν· αυτοί γαρ ακηκόαμεν, και οίδαμεν ότι ούτος εστιν αληθώς ο σωτήρ του κόσμου ο Χριστός» (Ιωάν. 8' 42).

Υποκλινόμαστε με θαυμασμό, μπροστά στο μεγαλείο της συγκατάβασης του Θεού προς τον αμαρτωλό άνθρωπο. Ο Θεός όχι μόνο δεν αποστρέφεται τον αμαρτωλό άνθρωπο, αλλ' αντίθετα, ως καλός Ποιμήν, τον αναζητά και στο τέλος, τον οδηγεί στον δρόμο της σωτηρίας. Υποκλινόμαστε, ακόμα, στο μεγαλείο της συγκατάβασης του Θεού, γιατί εμπιστεύεται στον αμαρτωλό άνθρωπο ύψιστες αλήθειες γι' Αυτόν καθώς και τον τρόπο λατρείας Του. Υποκλινόμαστε, όμως, και στη δεκτικότητα του αμαρτωλού ανθρώπου προς τον λόγο του Θεού, τον οποίο διατηρεί σαν σπίθα κάτω από τη στάχτη των αμαρτιών του, περιμένοντας τη στιγμή που ο Θεός θα απομακρύνει αυτή τη στάχτη και θα μετατρέψει τη σπίθα σε φλόγα που θα κάψει όλες τις αμαρτίες του. Κι όταν πια αυτή η στάχτη της αμαρτίας απομακρυνθεί, τότε διαπιστώνουμε και το μεγαλείο της ανθρώπινης ψυχής που ως τώρα ήταν αθέατο λόγω των αμαρτιών, όπως έγινε σήμερα με τη Σαμαρείτισσα.

Γι' ακόμα μια φορά επιβεβαιώθηκε ο λόγος ότι «τα φαινόμενα απατούν». Γιατί, στο βάθος της ψυχής της αμαρτωλής Σαμαρείτισσας κρυβόταν ένας πραγματικός θησαυρός που περίμενε την κατάλληλη ευκαιρία για να αποκαλυφθεί. Αυτή την ευκαιρία της την έδωσε σήμερα ο Χριστός στο πηγάδι του Ιακώβ για να αντλήσει από το πηγάδι της ψυχής της τη λάσπη των αμαρτιών της. Κι αφού απομακρύνθηκε αυτή η λάσπη, τότε φάνηκε η καθαρότητα της ανθρώπινης ψυχής.

Ελπιδοφόρο το μήνυμα του σημερινού ευαγγελίου για κάθε αμαρτωλό. Ανεξάρτητα από την έκταση και το βάρος των αμαρτιών του, ο Θεός προσφέρει την κατάλληλη ευκαιρία. Αρκεί ο άνθρωπος να δεχθεί αυτή την προσφορά και να απαντήσει θετικά μέσα από τη δική του μετάνοια και επιστροφή. Γιατί, όσο κι αν η σωτηρία είναι δώρο του Θεού προς εμάς τους ανθρώπους, ο Θεός δεν μας εξαναγκάζει να τη δεχθούμε. Παρά το ότι ο Θεός «πάντας ανθρώπους θέλει σωθήναι και εις επίγνωσιν αληθείας ελθεῖν» (Α' Τιμ. β' 4), εντούτοις δεν σώζονται όλοι, γιατί υπάρχουν και άνθρωποι οι οποίοι αρνούνται την προσφερόμενη σωτηρία. Τότε, ο Θεός σεβόμενος την ελευθερία του ανθρώπου αποσύρεται, αποσύροντας ταυτόχρονα και την προσφορά Του.

Στην περίπτωση που ο άνθρωπος αποδεχθεί την προσφορά της χάριτος του Θεού, τότε αυτή «θα γίνει μέσα του πηγή που θ' αναβλύζει νερό αιώνιας ζωής», όπως έγινε σήμερα με τη Σαμαρείτισσα. Η Σαμαρείτισσα δέχθηκε τη δωρεά του Θεού, με τη συγκώρευση των αμαρτιών της. Όμως την ίδια στιγμή δέχθηκε και την αποκάλυψη ύψιστων αληθειών της πίστεως, όπως: «Ο Θεός είναι πνεύμα», ως πνεύμα ευρίσκεται παντού, άρα και η προς αυτόν λατρεία μπορεί να γίνεται παντού, αρκεί αυτή η λατρεία να είναι πνευματική. Τέλος, της αποκάλυψε ότι ο ίδιος είναι ο Μεσσίας.

Η Σαμαρείτισσα αποδέχθηκε τις ύψιστες αυτές αλήθειες και ιδιαίτερα την παρουσία του Κυρίου ως Μεσσία. Αυτό επιβεβαιώνεται από το ότι δεν αντέδρασε όταν της αποκάλυψε την αμαρτωλότητά της, ούτε και επιτέθηκε φραστικά στον συνομιλητή της. Αντίθετα μετέτρεψε την «προσβολή» σε ευκαιρία για μετάνοια και σωτηρία. Αλλά και πάλι δεν οικειοποιήθηκε ούτε και αυτή τη σωτηρία. Αυτό το πολύτιμο δώρο του Θεού θέλησε να το μοιραστεί με άλλους ανθρώπους. Για τούτο και κάλεσε τους συμπατριώτες της για να γίνουν συμμετοχοί στη σωτηρία.

Αυτός ο τρόπος δράσης είναι το μεγάλο ευχαριστώ του ανθρώπου στον Θεό για τη σωτηρία που του προσφέρει. Είναι παράλληλα η βεβαιότητα την οποία είχε εκφράσει και ο Φίλιππος για τον Χριστό και την οποία θέλησε να μοιραστεί με τον φίλο του τον Ναθαναήλ. Μέσα από τα λόγια του «Ον έγραψε Μωυσής εν τω νόμω και οι προφήται, ευρήκαμεν, Ιησούν τον υιόν του Ιωσήφ τον από Ναζαρέτ» (Ιωάν. α' 45) εκφράζει την απόλυτη βεβαιότητα για τον Χριστό. Με την προτροπή δε «έρχου και ίδε» αισθάνεται την ανάγκη να κάνει συμμετοχο της καράς της σωτηρίας και τον φίλο του.

Μπορεί η Σαμαρείτισσα να μην αντέδρασε με την ίδια βεβαιότητα όπως ο Φίλιππος, όμως, με την επιστροφή της στην πόλη απευθύνθηκε στον κόσμο. Από την πόλη της πίστεψαν πολλοί οι οποίοι στη συνέχεια ομολόγησαν πως η πίστη τους δεν στηρίζεται στα δικά της λόγια πια, αλλά όπως της είπαν: «Εμείς οι ίδιοι τον έχουμε τώρα ακούσει και ξέρουμε πως πραγματικά Αυτός είναι ο σωτήρας του κόσμου, ο Χριστός».

Δεν στηρίχθηκαν απόλυτα στα δικά της λόγια, όμως ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση της γυναίκας. Μέσα από τα λόγια τους «η πίστη μας δεν στηρίζεται πια στα δικά σου λόγια» δεν υποτιμούν τη Σαμαρείτισσα, αλλά αντίθετα εκφράζουν την εκτίμησή τους για την προσφορά της. Παράλληλα, όμως, θέλουν να τονίσουν ότι χρειάζεται και η προσωπική γνωριμία με τον Χριστό. «Δεύτε ιδετε». Ελάτε να δείτε, είπε η Σαμαρείτισσα στους συμπατριώτες της. Ελάτε να δείτε και άρα να γευθείτε κι εσείς τη σωτηρία. Και η προτροπή δεν έμεινε εκεί. Αφήνοντας τη στάμνα, αλλά και την ως τώρα αμαρτωλή ζωή της, έγινε φωτεινή στη ζωή και αναγνωρίστηκε ως ισαπόστολος για τη μεγάλη προσφορά της στη διάδοση του ευαγγελίου.

Αυτό είναι το ευχαριστώ κάθε ανθρώπου που δέχθηκε το «ύδωρ το ζων». Όπως της Σαμαρείτισσας, του Φιλίππου, του Παύλου και, όπως ακούσαμε στον σημερινό «Απόστολο», του Βαρνάβα και αρκετών «ανώνυμων» συμπατριωτών μας. Όλοι τους δέχθηκαν το χαρμόσυνο μήνυμα ότι ο Χριστός είναι ο σωτήρας και αυτό το μήνυμα θέλησαν να το μοιραστούν με όλο τον κόσμο.

Ο Χριστός είπε σήμερα στη Σαμαρείτισσα: «Αν ήξερες τη δωρεά του Θεού και ποιος είναι αυτός που σου λέει «δώσ' μου να πιω», τότε εσύ θα του ζητούσες τη δωρεά του Θεού». Η Σαμαρείτισσα ανταποκρίθηκε σ' αυτή τη δωρεά του Θεού. Εμείς, όμως, έχουμε ανταποκριθεί και, αν ναι, σε ποιο βαθμό; Έχουμε συνειδητοποιήσει ότι αυτό που παίρνουμε είναι δωρεά και ότι αυτή τη δωρεά θα πρέπει να την αξιοποιήσουμε βελτιώνοντας τον εαυτό μας και προσφέροντας στους γύρω μας; Αν εμείς δεν πεισθούμε, τότε δεν θα μπορέσουμε και να πείσουμε. Και θα πείσουμε τόσο με τα λόγια όσο, κυρίως, με τα έργα μας.

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ

Απόστολος: Πραξ. ιστ' 16 - 34

Ευαγγέλιο: Ιω.θ' 1 - 38

29 Μαΐου 2022

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

του Μητροπολίτη Πάφου Γεωργίου για τη διεξαγωγή εράνου υπέρ των τυφλών.

Είναι ακατανόητη η δυσπιστία που επιδεικνύουν σήμερα οι Φαρισαίοι. Το πρωτάκουστο θαύμα της θεραπείας τού εκ γενετής τυφλού βρισκόταν ξεκάθαρα μπροστά τους. Κι είχαν τη δυνατότητα επιβεβαίωσής του. Δεν τους ήταν άγνωστος ο πρώην τυφλός. Τον έβλεπαν καθημερινά να απαιτεί, να ζητά την οικονομική βοήθειά τους για να επιβιώσει. Τους ήταν γνωστοί και οι γονείς του, που τους επιβεβαιώνουν, όπως και ο ιαθείς τυφλός το θαύμα. Κι όμως αρνούνται να το δεχτούν.

Ο άνθρωπος για να δει, χρειάζονται δυο πράγματα: Τα μάτια και το φως. Αν υπάρχει φως αλλά δεν έχει μάτια, δεν βλέπει. Αν, επίσης, έχει μάτια, αλλά δεν υπάρχει φως, πάλιν δεν βλέπει. Το ίδιο συμβαίνει και με τις άλλες μας αισθήσεις. Για να ακούσει ο άνθρωπος χρειάζονται και τα αυτιά και ο ήχος. Για να οσφρανθεί χρειάζονται και το άρωμα και η όσφρηση. Για να γευθεί, χρειάζονται και η τροφή και η γεύση. Για να ψηλαφήσει είναι απαραίτητα και το αντικείμενο και η αφή.

Αυτό που συμβαίνει στη φυσική μας ζωή συμβαίνει και στην πνευματική ζωή. Συμβαίνει και στη συγκεκριμένη περίπτωση της θεραπείας του εκ γενετής τυφλού. Το θαύμα έγινε, αλλά για να το δει και να το αποδεκτεί κάποιος χρειάζεται να έχει τα μάτια της πίστεως. Και τέτοια μάτια οι Φαρισαίοι όχι μόνον δεν είχαν, αλλά και αρνούσαν επίμονα να αποκτήσουν.

Είναι γι' αυτό τον λόγο που πάντοτε, αλλά ιδιαίτερα αυτή την περίοδο, την Αναστάσιμη, η Εκκλησία μάς προτρέπει να «καθαρθώμεν τας αισθήσεις». Να καθαρίσουμε τις πνευματικές μας αισθήσεις γιατί μόνον τότε θα δούμε καθαρά και τον αναστημένο Χριστό αλλά και τα έργα Του. Μόνο μάτια καθαρά από πάθη μπορούν να δουν τον Κύριο και τα τελούμενα υπ' αυτού. Ο ίδιος το είχε πει: «Μακάριοι οι καθαροί τη καρδία, ότι αυτοί τον Θεόν όψονται». Αν οι αισθήσεις μας είναι κατεστραμμένες από την αμαρτία, αν τα αυτιά μας είναι κλειστά από τα ακούσματα του κόσμου, αν τα μάτια μας είναι χαλασμένα από το σκοτάδι των παθών, δεν θα νιώσουμε ποτέ τον Χριστό, ούτε και θα αναγνωρίσουμε ποτέ τα θαυμαστά έργα Του.

Είναι πρόδηλο από τη διήγηση του Ευαγγελιστού ότι το θαύμα δύσκολα μπορούσε να αγνοηθεί από τους Φαρισαίους. Εν τούτοις αυτοί προσπαθούν να αγνοήσουν τον Χριστό, αποδίδοντάς το αλλού. Αφού απέτυχαν να εμβάλουν την αμφισβήτηση ως προς το αν ο ιαθείς ήταν ο γνωστός εκ γενετής τυφλός, κι αφού δεν έπεισε η προσπάθειά τους να κατηγορήσουν τον Χριστό ότι είναι αμαρτωλός, «εξέβαλον αυτόν έξω».

Έδωξαν τον πρώην τυφλό. Αντί να χαρούν για τη θεραπεία του, κλείνονται στο σκοτάδι του φθόνου τους, μένουν στην υπηρεσία της αρρωστημένης αυταρέσκειάς τους, με όλα τα κακά συνεπακόλουθά της.

Είναι γεγονός πως πολλές φορές κι εμείς αδυνατούμε να δούμε την γύρω μας πραγματικότητα στις ορθές της διαστάσεις. Διάφοροι παράγοντες, ίσως και γιατί η πραγματικότητα είναι ανεπιθύμητη σ'εμάς και η αποδοχή της θα ταράξει τα λιμνάζοντα νερά της αδιαφορίας μας, απαιτώντας μια υπεύθυνη στάση με θυσίες και αγώνα, μάς κάνουν να εθελοτυφλούμε σε διάφορα θέματα, άλλοτε επουσιώδη και άλλοτε πολύ σοβαρά.

Τέτοια στάση άρνησης της πραγματικότητας είναι και η στάση μας απέναντι στη δυστυχία πολλών συνανθρώπων μας, σήμερα στην Κύπρο. Το ότι πολλοί από μας έχουμε τα απαραίτητα για τη ζωή, δεν μας αφήνει να δούμε την φτώχεια και τη δυστυχία που βιώνουν πολλοί στον τόπο μας αυτά τα δύσκολα χρόνια. Κι είναι δυστυχώς πολλοί αυτοί που διακόπτουν τις σπουδές των παιδιών τους, που δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν πιεστικά προβλήματα της υγείας τους, που ζουν χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα, ακόμα και που κοιμούνται νηστικοί. Κι εμείς οι υπόλοιποι αδιαφορούμε. Άλλοι περνούν «εν οδύναις και στεναγμοίς» τη ζωή τους και εμείς διάγουμε, ίσως, με αχρείαστες σπατάλες και επιδείξεις.

Χρειάζεται να «καθαρθώμεν τας αισθήσεις», τόσο στον ανθρωπιστικό αυτό τομέα όσο και στον γενικότερο πνευματικό τομέα. Τα αισθητήρια πρέπει να καθαρθούν στον ανθρωπιστικό τομέα για να μπορέσουμε να αναγνωρίσουμε και να ανταποκριθούμε στις ανάγκες των συνανθρώπων μας, κατά το παράγγελμα τού Αποστόλου: «Το υμών περίσσευμα εις το εκείνων υστέρημα, ίνα γένηται ισότης». Και στον γενικότερο πνευματικό τομέα, προκειμένου να εκπληρώσουμε την αποστολή μας ως «κληρονόμοι της βασιλείας των ουρανών».

Ας ξεκινήσουμε έμπρακτα την προσπάθειά μας, επιδεικνύοντας «σπλάγχνα οικτιρμών» προς τους συνανθρώπους μας, με τον σημερινό καθιερωμένο έρανο υπέρ των τυφλών. Ας συνειδητοποιήσουμε τις πολλές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν αυτοί οι συνάνθρωποί μας και τις αυξημένες οικονομικές τους ανάγκες για πρόσβαση σε υπηρεσίες που τους στερεί η τυφλότητά τους, κι ας συνεισφέρουμε στον δίσκο που περιάγεται σήμερα υπέρ τους, σ'όλους τους ναούς της Μητρόπολής μας.

Είμαστε σίγουροι ότι ο Θεός θα ανταποδώσει στο πολλαπλάσιο ό,τι εμείς προσφέρουμε, δίνοντας μας και τον θείο φωτισμό του.

**Μετ'ευχών διαπύρων
†Ο Πάφου Γεώργιος**

Σημείωση: Το ποσόν που θα συγκεντρωθεί από τον έρανο, να παραδοθεί , μέχρι την Παρασκευή 3 Ιουνίου 2022, έναντι αποδείξεως, στην Ιερά Μητρόπολη Πάφου, ή στην Επισκοπή Αρσινόης, απ'όπου θα σταλεί στον προορισμό του.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

Απόστολος: Πραξ. κ' 16 - 18

Ευαγγέλιον: Ιωάν. ιζ' 1 - 13

5 Ιουνίου 2022

«Εγώ περί αυτών ερωτώ. Ού περί του κόσμου ερωτώ, αλλά περί ών δέδωκάς μοι, ότι σοί εισι»

Προσεύχεται στον Θεό Πατέρα ο Ιησούς για το ανθρώπινο γένος, που Του ανέθεσε να χειραγωγήσει στην αλήθινή πίστη, να απομακρύνει από την αμαρτία και τον αιώνιο όλεθρο. Προσεύχεται, αγαπητοί μου αδελφοί, φανερώνοντας την άπειρη αγάπη Του για τους ανθρώπους που Του παρέδωσε ο εν τοις ουρανοίς Πατέρας, να σώσει από το σκοτάδι της αμαρτίας που ζούσαν. Προσεύχεται ως ο μέγας αρχιερέυς που φροντίζει για την σωτηρία του λαού Του. Μέσα στην προσευχή Του διακρίνεται όλη η μεγάλη Του αγάπη για τα δημιουργήματά Του. Είναι το ελπιδοφόρο μήνυμα για όλους μας, για το αιώνιο μέλλον μας.

Σε παρακαλώ για αυτούς που μου έχεις δώσει για να τούς φέρω κοντά Σου, αναφέρει στην προσευχή Του, γιατί είναι δικοί σου. Τούτη τη στιγμή δε σε παρακαλώ για τον κόσμο της αμαρτίας και της απιστίας.

Είναι οι λίγες τελευταίες ώρες που βρίσκεται στον κόσμο αυτό, ο Θεάνθρωπος Ιησούς, με την ανθρώπινη φύση του. Είναι στιγμές αγωνίας για τον κόσμο που φρόντισε να διδάξει, να οδηγήσει στην μόνη αληθινή πίστη. Είναι αυτοί που αγάπησε και τώρα τους αφήνει να ζήσουν στηριγμένοι στο λόγο Του.

Έχει τελειώσει πλέον την αποστολή Του. Δίδαξε τους ανθρώπους ότι είναι ο Γιος του Θεού, ο απεσταλμένος του Θεού. Με το έργο Του και τη διδασκαλία Του, οδήγησε τους ανθρώπους, που Του ανέθεσε ο Θεός Πατέρας, μακριά από την αμαρτία. Με την διδασκαλία Του, τη γνώση της πραγματικής αλήθειας, γνώρισαν οι άνθρωποι τον αληθινό Θεό και απέδωσαν την τιμή και δόξα με την λατρεία Του. Με το έργο Του, ο Κύριος, επί της γης, πέτυχε να συμφιλιώσει τον άνθρωπο με τον Θεό. Τον βοήθησε να γνωρίσει την πίστη και να την κάνει καθημερινή εφαρμοσμένη ζωή.

Αυτή η προσευχή του Χριστού, που δίκαια χαρακτηρίζεται η αρχιερατική προσευχή του Κυρίου, φανερώνει τον δεσμό ή μάλλον τη σχέση του Θεού Πατέρα με τον Υιό. Είναι στενή η σχέση. Η σχέση πατέρα και γιου. Και είναι τόσο στενή ώστε όπως αναφέρει στην προσευχή προς τον Θεόν-Πατέρα, «τά έμά πάντα σά έστι καί τά σά έμά..» Όλα όσα εκω είναι δικά σου, σου ανήκουν, και όσα έχεις στην κατοχή Σου, είναι και δικά μου, μου ανήκουν. Δεν ξεχωρίζει κάτι δικό Του, εκτος από την ενανθρώπιση και αποστολή Του στον κόσμο. Ο Πατέρας δίνει την εντολή και ο εντολοδόχος Γιος, αναλαμβάνει να την εκτελέσει. Και το περιεχόμενο αυτής της προσευχής, είναι ο απολογισμός του τεράστιου σωτηριολογικού έργου και τα προσδοκόμενα εκπληκτικά αποτελέσματα του.

Εδίδαξε τους ανθρώπους τα τρία χρόνια που περιόδευσε πόλεις και κωριά. Δόξασαν τον Θεό, αυτοί που παρακολούθησαν την διδασκαλία, αυτοί που δέχτηκαν και απλώς είδαν τα θαύματά Του. Πίστεψαν ότι πράγματι ήταν ο αναμενόμενος Μεσσίας, αλλά όχι σαν επίγειος βασιλιάς, αλλά σαν ο μοναδικός σωτήρας από την αμαρτία, Αυτός που υπόσχεται την αιώνια ζωή στους πιστούς που ακολουθούν τις εντολές Του, τον νόμο Του.

«Το ἔργον ἐτελείωσα ὃ δεδωκάς μοι ἵνα ποιήσω». Τέλειωσα ὅλο το ἔργο που που ανέθεσες να εκτελέσω αναφέρει στην προσευχή Του, για να συμπληρώσει λίγο πιο κάτω «πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτούς ἐν τῷ ὀνόματί σου». Κράτησέ τους κοντά Σου, να πιστεύουν σε Σένα. Είναι φανερή, αγαπητοί μου, η αγωνιώδης φροντίδα, ὅπως θα εκφραζόταν από ένα πατέρα για τα παιδιά του, αλλά και η μεγάλη Του αγάπη. Εκτέλεσε ο Κύριος το ἔργο που Του ανετέθει. Δεν το ἄφησε στην τύχη του. Ενδιαφέρεται γιαυτούς που θα πιστέψουν στο ὄνομά Του. Είναι μια θεία υπόσχεση για τη σωτηρία μας. Ὡστόσο η πίστη στον Θεό ἔχει και ηθικό περιεχόμενο, γιατί αναφέρεται στην εφαρμογή του λόγου του Θεού στην καθημερινή ζωή, «ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς», και ὅπως συνεχίζει στην προσευχή Του, να είναι γεμάτη η ζωή των πιστῶν από την χαρά που προέρχεται από τον Χριστό με την ἡρεμὴ και εἰρηνεμένη ζωή του πιστοῦ οπαδοῦ Του.

Ἡ Ἐκκλησία μας, αγαπητοί μου ἀδελφοί, ἔχει αφιερώσει την Κυριακή αὐτή στη μνήμη Ἁγίων Πατέρων, λειτουργῶν της. Προσπάθησαν και αυτοί στη ζωή τους, μιμούμενοι τον μέγα ἀρχιερέα Χριστό, ὡς ἐντολοδόχοι Του, να εὐχονται για το ποιμνιο που τους ανέθεσε ο Κύριος. Ἦταν «ἡ πόλις ... ἡ ἐπάνω ὄρους κειμένη» που ὅλοι την βλέπουν, βλέπουν το παράδειγμά τους. Ἐγιναν το λυχνάρι που τοποθετημένο «ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ... λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ». Φωτεινὸ παράδειγμα με την ἅγια ζωή τους, ἔγιναν ἀφορμὴ να δοξάζεται το θεῖο ὄνομα. Μετελαμπάδισαν σ' ὅλους, τους γύρω τους, το φως του Ευαγγελίου. Καθοδήγησαν τους πιστούς και με τις Συνοδικές αποφάσεις και ἔλαβαν και την ἐρμηνεία του λόγου του Θεοῦ, που κατέγραψαν, για να γνωρίσουν τον μόνον ἀληθινὸ Θεό, διδάσκοντας τον θεῖο λόγο και τις ἐντολές του Θεοῦ. Φρόντισαν τον λαὸ του Κυρίου να εἶναι αγαπημένος και ἐνωμένος. Δεν παρέλειψαν και την υλικὴ ἀκόμη βοήθειά, προς το ποιμνιο που τους ἐνεπιστεύθη ο Κύριος, ὅταν εἶχε ἀνάγκη. Προβάλουν ὡς υποδείγματα, για ὅλους τους πιστούς ἀλλά και για τους λειτουργοὺς της Ἐκκλησίας μας, με την προσωπικὴ ζωή, τα ἔργα τους, το γενικὸ παράδειγμά τους και τη διδασκαλία τους, που κάποιοι ἀπὸ αὐτοὺς ἀπετύπωσαν σε γραπτὰ κείμενα που μας κληροδότησαν.

Ἀσφαλῶς και αυτοί, οἱ Ἅγιοι Πατέρες της Ἐκκλησίας μας, θα πρέπει να ἀνέφεραν στις καθημερινές τους προσευχές προσευχόμενοι για το ποιμνιο τους, αὐτὸ που ο μέγιστος ἀρχιερεὺς Χριστὸς ἔλεγε: «Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ. Οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἶσι»

Δ.Γ.Σ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

Απόστολος: Πραξ. β' 1 - 11

Ευαγγέλιον: Ιωάν. ζ' 37 - 52 - η' 18

12 Ιουνίου 2022

Η περίοδος από την Κυριακή της Αναστάσεως του Κυρίου μας μέχρι και σήμερα, κλείνει με την γιορτή της Πεντηκοστής, κατά την οποία το άγιο Πνεύμα κατέβηκε στους μαθητές του Χριστού, στο υπερώο της Ιερουσαλήμ, και τους ανέδειξε, όπως ψάλλομε στο απολυτίκιο της γιορτής, σε πανσόφους αλιείς της Οικουμένης. Ανακαίνισε τον κόσμο και παραμένει από τότε μέσα στην Εκκλησία του Χριστού να συγκροτεί όλον τον θεσμό της, για να καθοδηγεί σε κάθε αλήθεια και σε κάθε έργο της, ώστε να φέρει εις πέρας καλά και αποτελεσματικά την θεία της αποστολή στον κόσμο.

Το Άγιο Πνεύμα φώτιζε στην Παλαιά Διαθήκη, τους Προφήτες να μιλήσουν για την έλευση και την Θεότητα του Χριστού. Φώτισε τους συγγραφείς να γράψουν τα βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης. Το ίδιο Άγιο Πνεύμα φώτισε και τους Αποστόλους και Ευαγγελιστές να γράψουν και να κηρύξουν την Θεότητα του Χριστού και να κάνουν σωστά και αποτελεσματικά το ιεραποστολικό τους έργο.

Το 381 μ.Χ συγκλήθηκε η Β' Οικουμενική Σύνοδος από τον Αυτοκράτορα Μέγα Θεοδόσιο τον Α' στην Κωνσταντινούπολη η οποία καταδίκασε τον Μακεδόσιο και τους οπαδούς του οι οποίοι αμφισβητούσαν τη θεότητα του Αγίου Πνεύματος. Το Άγιο Πνεύμα υπάρχει προαιώνια και θα υπάρχει πάντοτε χωρίς να έχει ούτε αρχή και τέλος.

Η παρουσία του Αγίου Πνεύματος είναι απαραίτητη στις ψυχές μας, αλλά και σε όλο τον υπόλοιπο κόσμο, γιατί μας μεταδίδει την Χάρη Του και μένει μέσα μας, διά των Μυστηρίων της βαπτίσεως, του χρίσματος, της χειροτονίας, της ειλικρινούς εξομολόγησης και των άλλων μυστηρίων. Ο δε καρπός του, κατά τον Απόστολο Παύλο, είναι η αγάπη, η χαρά, η μακροθυμία η χρησιμότητα, (καλοσύνη) η αγαθοσύνη, η πίστη, η πραότητα, η εγκράτεια. Γι' αυτό λέγονται χαρίσματα και δωρεές γιατί έρχονται σε εμάς δωρεάν.

Το Άγιο Πνεύμα κατέρχεται και κατακλύζει την Εκκλησία και τελεσιουργεί τα μυστήρια της. Αυτό αγιάζει το νερό του Βαπτίσματος ώστε ο βαπτιζόμενος να αναγεννάται σε νέα ζωή. Μεταβάλλει τον άρτο και τον οίνο στην Θεία Ευχαριστία, σε Σώμα και Αίμα Χριστού, ώστε όσοι κοινωνούν άξια να ενώνονται με τον Κύριο.

Έχουν περάσει, πολλοί αιώνες από την κάθοδο του Παναγίου Πνεύματος και όμως πολλοί είναι εκείνοι που δεν το δέχονται. Δεν δέχονται αυτή την πνευματική αλλαγή και μένουν στα πλοκάμια του διαβόλου, του κακού και της αμαρτίας. Και η βασική αιτία είναι ότι αγνοούν την έλευση και την αναγεννητική Του δύναμη. Αποτέλεσμα, ο άνθρωπος να μένει άδειος από το Άγιο Πνεύμα, και να μην μπορεί να αποκτήσει καμιά αρετή.

Όταν οι άνθρωποι δεν αφήνουν τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος να τους φωτίσει τότε η ψυχή τους γίνεται αδύνατη, και δεν έχει δυνάμεις να εργάζεται για το καλό. Μοιάζουν οι άνθρωποι αυτοί με τον κόσμο που δεν έχει ήλιο, μοιάζουν με το σώμα χωρίς ψυχή. Όταν δεν δέχονται το Άγιο Πνεύμα,

έχουν μέσα τους το πνεύμα του διαβόλου, το πνεύμα του κόσμου, το πνεύμα της αμαρτίας. Μπορεί οι άνθρωποι αυτοί να γνωρίζουν πολλά, να έχουν ψηλές θέσεις και αξιώματα, τιμές και πλούτη, δεν έχουν όμως τα αισθήματα της καλοσύνης, της αληθινής αγάπης και δεν ξέρουν τι είναι ευγένεια και τι σημαίνει θυσία. Δεν έχουν όλα αυτά που χαρακτηρίζουν τον αληθινό άνθρωπο, τον άνθρωπο του Θεού. Οι καρδιές τους είναι γεμάτες με πάθη και ελαττώματα.

Τίποτα δεν μπορεί να αντικαταστάσει την ανακαινιστική χάρη και το έργο του Αγίου Πνεύματος. Κανένας σοφός, κανένας πολιτισμός, καμιά πρόοδος, και καμιά ανάπτυξη με όλα τα καλά που φέρνουν στην ανθρωπότητα. Γιατί; Γιατί το Άγιο Πνεύμα είναι η δύναμη που έρχεται να τονώσει τη θέληση των ανθρώπων και να την οδηγήσει στο καλό και στην αρετή. Ενώ συγχρόνως κατακαίει και καταστρέφει κάθε αμαρτωλό πάθος, που φυτρώνει στην ψυχή τους και καθαρίζει κάθε ακαθαρσία. Όταν κατοικήσει μέσα τους, ολόκληρος ο εσωτερικός τους κόσμος γίνεται πνευματικός.

Η κάθοδος του Αγίου Πνεύματος μέσα στον άνθρωπο, είναι μια γιορτή, είναι η Πεντηκοστή κάθε χριστιανικής ψυχής, με αποτέλεσμα να δημιουργείται μέσα της ένας ωραίος κόσμος, φωτεινός, άγιος, δυνατός που ομορφαίνει και αγιάζει το σώμα και το καθιστά άγιο ναό της θείας Χάριτος. Ο άνθρωπος έτσι γίνεται πνευματοφόρος και πνευματοκίνητος. Γίνεται αληθινά θεοφόρος. Βασική όμως προϋπόθεση για να προετοιμάσει το Πανάγιο Πνεύμα την πνευματική του αναγέννηση είναι να του ανοίξει τις πόρτες της ψυχής του, να το δεχθεί με θερμή πίστη και να τον κάνει να κατοικήσει μόνιμα μέσα του.

Η μεγάλη γιορτή της Πεντηκοστής έφερε από τον ουρανό το φως το αληθινό που διαλύει το σκοτάδι της αμαρτίας και πλημμυρίζει τον κόσμο με τη χάρη του Παναγίου Πνεύματος. Έφερε πύρινες φλόγες που καίγουν κάθε κακία. Μέσα σε αυτό το θεϊκό φως η Εκκλησία μας σήμερα, λάμπει και αστράφτει και μάς οδηγεί να γνωρίσουμε και να ενωθούμε με τον ένα και αληθινό Θεό.

Ο Χριστός, αγαπητοί μου δεν έστειλε μόνο στους μαθητές του το Άγιο Πνεύμα και τους γέμισε με αγιότητα και θεία Χάρη, αλλά το χορηγεί διαχρονικά και σε κάθε πιστό για να καταπαύσει την δίψα της ψυχής του. Και μόνο τότε βρίσκει το φως, τη χαρά, την ειρήνη της ζωής του, τότε εξασφαλίζει τη σωτηρία της ψυχής του. Τότε βρίσκει τον Κύριο και Θεό του και προσκολλάται σε αυτόν, τον πιστεύει, τον λατρεύει, τον επικαλείται και συμμορφώνεται προς το άγιο θέλημά του.

Έτσι και εμείς, ειδικά σήμερα στους δύσκολους καιρούς που περνάμε, να παρακαλέσουμε τον Παράκλητο, να εξαφανίσει κάθε κακία και αμαρτωλή επιθυμία από τον εσωτερικό μας κόσμο και να φωτίσει τις καρδιές μας με το θείο Του φως, ώστε «λάμποντες, αστράπτοντες, ήλλοιωμένοι» να προσκυνούμε και να δοξάζουμε τον Τριαδικό Θεό για τις πλούσιες δωρεές που μας παρέχει.

π. Μάριος Πολυκάρπου

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ

Απόστολος: Εβρ. ια' 33 - ιβ' 2

Ευαγγέλιο: Ματθ. ι' 32 - 33, 37 - 38, ιθ' 27 - 30

19 Ιουνίου 2022

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι την Κυριακή μετά την Πεντηκοστή, η Εκκλησία όρισε να εορτάζεται η μνήμη όλων των Αγίων. Βρισκόμαστε ήδη στο τέλος της περιόδου των κινητών εορτών που άρχισαν από την Κυριακή του Τελώνου και Φαρισαίου. Όλη αυτή την περίοδο βιώσαμε βαθμιαία μια πορεία προς πνευματική αναγέννηση. Αγωνιστήκαμε στο στάδιο των αρετών, εκεί όπου όλοι αυτοί οι Άγιοι που τιμούμε σήμερα, γνωστοί και άγνωστοι, αγωνίστηκαν και στέφθηκαν στο τέλος, από τον Χριστό, με το στεφάνι της δόξας.

Ο Κύριος μάς δίνει δυο πολύ σημαντικές διαβεβαιώσεις. Η πρώτη, αφορά την ομολογία πίστεως, που δεν είναι τίποτε άλλο από ομολογία και μαρτυρία Χριστού μπροστά στους ανθρώπους. Με τον ίδιο τρόπο, μας λέει ο Χριστός, θα μας ομολογήσει ως δικούς Του μπροστά στον Θεό Πατέρα. Η δεύτερη, αφορά τις αμοιβές που θα λάβει ο κάθε χριστιανός που, μέσα από τον ενάρετο βίο του, εφάρμοσε με πίστη το θέλημα του Χριστού. Οι αμοιβές αυτές αφορούν, πρωτίστως, την είσοδό μας στη βασιλεία του Θεού αλλά επεκτείνονται και στην επίγεια ζωή μας.

Όμως, τι σημαίνει άραγε ομολογία Χριστού και πόσο δύσκολη μπορεί να είναι; Όλοι εμείς, οι βαπτισμένοι Χριστιανοί που ακολουθούμε τον Χριστό και το θέλημά Του, όπως πολύ ωραία αναφέρει μια από τις ευχές του Αγίου Βαπτίσματος, έχουμε αποθέσει τον παλιό άνθρωπο της αμαρτίας και της φθοράς και ενδυθήκαμε τον νέο και ανακαινισμένο κατά την εικόνα του δημιουργού μας. Ωστόσο, αναλογιζόμενοι τη ζωή μας, καλούμαστε να ελέγξουμε αν και κατά πόσο αυτή συμβαδίζει με τον λόγο του Θεού, αν είναι σύμφωνη, δηλαδή, με το ευαγγέλιο και τη διδασκαλία του Χριστού.

Δυστυχώς, γρήγορα θα διαπιστώσουμε ότι συνεχώς κάνουμε εκπτώσεις και συμβιβασμούς στο θέλημα του Κυρίου. Θα παρατηρήσουμε, ότι έχουμε προσαρμόσει την πίστη στα μέτρα μας, προκειμένου να μην βγαινουμε από την άνετη θέση μας. Μα αυτή η προσαρμογή το πνευματικό «βόλεμα», δεν είναι τίποτα άλλο, στην ουσία, παρά άρνηση του Χριστού. Κινδυνεύουμε να ακούσουμε από τον Κύριο το «ούκ οίδα ύμᾶς πόθεν ἐστέ», δηλαδή να μας αρνηθεί και να μη μας αναγνωρίσει ως δικούς Του.

Η φυσική στοργή και αγάπη που τρέφουμε προς οικεία πρόσωπα, όπως για παράδειγμα τους γονείς, τα παιδιά, τα αδέρφια, τους φίλους μας, εύκολα μας παρασέρνει στο να κάνουμε αυτές τις εκπτώσεις, τους συμβιβασμούς και τις υποχωρήσεις στην πίστη. Δεν είναι λίγες οι φορές που προτιμούμε να μην στεναχωρήσουμε εκείνους παρά τον Θεό, θεωρώντας ότι κάνουμε το καλύτερο γι' αυτούς. Με αυτό τον τρόπο, δηλώνουμε ότι η αγάπη μας προς τους ανθρώπους είναι περισσότερη απ' ότι προς τον Θεό. Ο Χριστός, όμως, μας το διασαφηνίζει ξεκάθαρα: όποιος άνθρωπος θέσει την αγάπη προς τους οικείους του πάνω από την αγάπη και το θέλημα του Κυρίου, αυτός δεν είναι άξιος μαθητής Του.

Ο Χριστός δεν λέει να μην αγαπάμε τους οικείους μας. Αντιθέτως, όλες οι προτροπές Του είναι να θυσιάζομαστε για τον πλησίον μας, χωρίς, όμως, οι πράξεις και η ζωή μας να έρχονται σε αντίθεση με το Ευαγγέλιο.

Για να μπορέσουμε να το κατορθώσουμε αυτό, χρειάζεται να έχουμε απόλυτη και απροϋπόθετη εμπιστοσύνη στον Θεό και να είμαστε βέβαιοι ότι εφαρμόζοντας το θέλημά Του στη ζωή μας, η δική Του πρόνοια θα δώσει τον καλύτερο καρπό. Αδιαμφισβήτητο παράδειγμα εμπιστοσύνης και προσήλωσης στο θέλημα του Θεού αποτελεί ο πατριάρχης Αβραάμ, ο οποίος υπάκουσε στην εντολή του Θεού να θυσιάσει ακόμα και το παιδί του. Γι' αυτό και ο Θεός του είπε: «οὐ εἶνεκεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ, ἢ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου...». Δηλαδή «επειδὴ υπάκουσες και εκπλήρωσες την εντολή μου και δεν λυπήθηκες τον αγαπημένο σου γιο, σου υπόσχομαι ότι θα σε ευλογήσω πλουσιῶς και θα πληθύνω πολύ τους απογόνους σου...». Ο Κύριος δεν ευλόγησε μόνο τον Αβραάμ αλλά και τους απογόνους του.

Ο κάθε χριστιανός, στα πρώτα του βήματα στην πίστη, αρχίζει να εφαρμόζει το ευαγγέλιο «ἐν φόβῳ Θεοῦ». Ανησυχεί, δηλαδή και αγωνιά μήπως χάσει τη βασιλεία του Θεού. Παρόλο που φαινομενικά ο φόβος είναι κάτι αρνητικό, ἐδῶ γεννά την αρετή, αφού ενεργοποιεί τη συνείδηση του χριστιανού για αγώνα. Ο Χριστός με φόβο απομακρύνει τον φόβο. Αυτό, όμως, αποτελεί μόνο την αρχή, τα πρώτα δειλά βήματα. Στη συνέχεια ο φόβος μετατρέπεται σε αγάπη. Και ὅπως για ἓνα πολύ αγαπητό μας πρόσωπο, κάνουμε ότι είναι δυνατό για να μην το στεναχωρήσουμε αλλά να είναι χαρούμενο, ἔτσι γίνεται και με τον αληθινό χριστιανό. Προσπαθεί όλες οι ενέργειές του, ὅλη η στάση ζωής του, να είναι ευάρεστη στον Θεό. Ὅχι ἀπὸ φόβο, ἀλλὰ ἀπὸ αγάπη προς Αὐτόν που σταυρώθηκε για τις δικές μας αμαρτίες.

Ὅλοι οι Ἄγιοι που εορτάζουμε σήμερα, δεν είναι μόνο οι μάρτυρες, οι οποίοι μέσα ἀπὸ το μαρτύριό τους ἔδωσαν ἔμπρακτη ὁμολογία Χριστοῦ. Είναι ὅλοι ἐκεῖνοι που ἔκαναν τον λόγο και το θέλημα του Θεοῦ πράξη και βίωμα στη ζωή τους και ἔφτασαν στη θέωση και τον αγιασμό, κοινωνώντας με τον μόνον κατ' οὐσίαν Ἄγιο, τον Θεό. Η αγάπη που είχαν για τον Κύριο δεν τους επέτρεπε να κάνουν εκπώσεις στο Ευαγγέλιό Του. Δεν ἔθεσαν το συμφέρον τους πάνω ἀπὸ το θέλημα του Κυρίου, ὅσο δύσκολες αποφάσεις κι αν ἔπρεπε να λάβουν. Η ζωή τους ἦταν Χριστοκεντρική και ὄχι ἀνθρωποκεντρική.

Κανένας ἄνθρωπος, με τις δικές του δυνάμεις, δεν μπορεί ἀπὸ μόνος του να γίνει ἅγιος. Πραγματικά Ἄγιος, είναι μόνο ο Θεός, ἐνῶ ὅλοι εμεῖς μετέχουμε στην αγιότητά Του. Ἐτσι, ὀρθῶς η εορτὴ των Ἁγίων Πάντων τοποθετήθηκε μετὰ την Πεντηκοστή, προκειμένου να τονίσει ὅτι ἀκόμη κι αν εφαρμόσουμε στη ζωή μας το ευαγγέλιο, χρειάζεται ἀπαραίτητα η συνέργεια του Ἁγίου Πνεύματος.

Ακολουθώντας το θέλημα του Χριστοῦ σε αὐτό τον κόσμο μπορεί να νιώθουμε τελευταίοι, ὡστόσο, ο Κύριος μας διαβεβαιώνει να μην πτοῦμαστε γιατί: «Πολλοὶ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι».

π. Κωνσταντῖνος Λαζάρου

ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ
Απόστολος: Ρωμ. β' 10-16
Ευαγγέλιο: Ματθ. δ' 18-23
26 Ιουνίου 2022

«Οι δε ευθέως αφέντες τα δίκτυα... το πλοίον και τον πατέρα αυτών ηκολούθησαν αυτόν» (Ματθ. δ' 20 και 22)

Πρόσκληση απλή, όμως ιδιαίτερα τιμητική. Πρόσκληση χωρίς κανένα εξαναγκασμό, χωρίς δεσμεύσεις, αλλά και χωρίς υποσχέσεις. Πρόσκληση για έργο πνευματικό και πανανθρώπινο και όχι για έργο προσωπικό και βιοποριστικό. Πρόσκληση τιμητική, γιατί αυτή δεν προέρχεται από άνθρωπο, αλλά από τον ίδιο τον Χριστό. Πρόσκληση που θα αλλάξει, όχι μόνο τη ζωή αυτών που προσκαλούνται, αλλά και της ανθρωπότητας ολόκληρης. Με την αναγεννητική της δύναμη θα νεκρώσει πάθη και εγωισμούς και θα επαναφέρει αξίες που γκρεμίστηκαν ή και ενταφιάστηκαν. Τέλος, θα καθιερώσει ως τρόπο ζωής, την προσφορά, τη θυσία και την αγάπη που θα είναι τα γνωρίσματα της βασιλείας του Θεού. Γνωρίσματα που θα επιβεβαιώνουν ότι ο άνθρωπος έγινε αποδέκτης του μηνύματος του Χριστού για να γίνει συνεργάτης στο έργο της επικράτησης της βασιλείας του Θεού και κατ' επέκταση και της δικής του σωτηρίας.

Είπε ο Χριστός στο πρώτο δημόσιο κήρυγμά Του: «Μετανοείτε, ήγγικε γαρ η βασιλεία των ουρανών». Έφτασε η βασιλεία του Θεού, αλλά η επικράτησή της και η συμμετοχή σ' αυτήν προϋποθέτει αλλαγή και μεταμόρφωση του ανθρώπου. Μια μεταμόρφωση, όπου ο άνθρωπος, κατά τον Απόστολο Παύλο καλείται να βγάλει από πάνω του τον παλιό αμαρτωλό εαυτό του και να ντυθεί τον καινούργιο άνθρωπο, που ανανεώνεται συνεχώς σύμφωνα με την εικόνα του δημιουργού του, ώστε με την τέλεια ζωή του, να φτάσει στην τέλεια γνώση του Θεού.

Αν, για τη μεταμόρφωση του ανθρώπου, χρειαζόταν αυτή η ελεύθερη και επίπονη προσπάθεια, πόσο μάλλον για την αλλαγή και μεταμόρφωση ολόκληρου του κόσμου. Χρειαζόταν, πέραν από την ελευθερία και την επιμονή, το πρόσωπο Εκείνο που θα τους ενέπνεε τόση εμπιστοσύνη, ούτως ώστε «ευθέως», αμέσως, χωρίς δεύτερες σκέψεις, χωρίς αντιρρήσεις ή συζητήσεις, να τα αφήσουν όλα και να τον ακολουθήσουν. Και Αυτό ήταν μόνο το πρόσωπο του Χριστού. Εγγύηση, η μαρτυρία του Ιωάννου του Προδρόμου που έλεγε γι' Αυτόν: «Ίδε ο αμνός του Θεού» και που έκανε δυο από αυτούς να τον ακολουθήσουν αρχικά για μια ημέρα.

Όμως σήμερα, όσο άμεση ήταν η πρόσκληση, τόσο άμεση ήταν και η απάντηση. «Δεύτε οπίσω μου και ποιήσω υμάς αλιείς ανθρώπων», είπε σήμερα ο Χριστός στα αδέρφια Πέτρο και Ανδρέα, ενώ μετά από λίγο, θα καλέσει άλλα δύο αδέρφια, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, να τον ακολουθήσουν. Όσο καθοριστικό ήταν το έργο τους, άλλο τόσο άμεση και καθοριστική ήταν και η απάντησή τους. Όπως ακούσαμε και στο σημερινό Ευαγγέλιο, άφησαν «ευθέως», οι μιν πρώτοι τα δίκτυα, οι δε δεύτεροι το πλοίο και τον πατέρα τους και τον ακολούθησαν.

Επάγγελμα, περιουσία αλλά και δεσμοί ιεροί και σεβαστοί, όπως οι οικογενειακοί, υποχωρούν, ο ένας μετά τον άλλο, μπροστά στο κάλεσμα του Θεού. Αυτό ήταν απόλυτα απαραίτητο. Η αγάπη προς τον Θεό έπρεπε να ξεπερνά οποιαδήποτε άλλη αγάπη. Θα πει αργότερα ο Ίδιος ο Χριστός: «Ο φιλὼν πατέρα ἢ μητέρα υπὲρ ἐμέ ουκ ἔστι μου ἄξιος. Καὶ ὁ φιλὼν υἱὸν ἢ θυγατέρα υπὲρ ἐμέ ουκ ἔστι μου ἄξιος. Καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, ουκ ἔστι μου ἄξιος».

Μέσα ἀπὸ τὸ «εὐθέως», τὸ ὁποῖο καὶ υπογραμμίζεται επανειλημμένα στο σημερινὸ Εὐαγγέλιο, επιβεβαιώνεται ἀπὸ τὴν μίαν ἢ ἐμπιστοσύνη στο πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἢ ἀποφασιστικότητα με τὴν ὁποία ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα Του, γιὰ τὸ Ἀποστολικὸ ἔργο, οἱ πρῶτοι Μαθητὲς Του. Γεγονὸς ποῦ επιβεβαιώθηκε αργότερα, μέσα ἀπὸ τὸ ξεπέραςμα τῶν διαφόρων δυσκολιῶν, ἰδιαίτερα δε καὶ ποῦ ἐπισφραγίστηκε με τὴ θυσία τῆς ζωῆς τοῦς. Ὁ ἄμεσος τρόπος ἀναπόκρισης σήμερα τῶν τεσσάρων Ἀποστόλων, εἶναι ἰδιαίτερα χρήσιμος καὶ σημαντικὸς γιὰ τὸν καθένα ἀπὸ μας. Γιατί, ἐνὼ μας δίνεται ἡ εὐκαιρία, εἴτε γιὰ μετάνοια καὶ ἐπιστροφή, εἴτε γιὰ ἐπιτέλεση ἱεραποστολικοῦ ἔργου, εμεῖς ἐπιμένουμε στὴν ἀναβολή, ἀκόμα καὶ στὴν ἀρνήση. Ἰσχυρίζομαστε συνήθως ὅτι ἔχουμε καιρὸ καὶ ὅτι μετὰ ἀπὸ κάποιον χρονικὸ διάστημα θα ἔχουμε τὴν εὐκαιρία γιὰ μετάνοια καὶ διόρθωση ἢ καὶ γιὰ οποιαδήποτε ἄλλη δραστηριότητα.

Τὸ σήμερα εἶναι βέβαιο, γιὰτί τὸ νιώθουμε, τὸ ζοῦμε. Τὸ αὐριο ἢ πολὺ περισσότερον τὸ μακρινὸ μέλλον, πόσον σίγουρον θα εἶναι; Για τοῦτο καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος προτρέπει: « Ἰδοὺ νυν καιρὸς εὐπρόσδεκτος ἰδοὺ νυν ἡμέρα σωτηρίας». Να, τώρα εἶναι ὁ καιρὸς τῆς χάρις, τώρα εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς σωτηρίας. Για τοῦτο ἀς μὴν ἀναβάλουμε αὐτὸ ποῦ μπορούμε νὰ κάνουμε σήμερα. Γιατί ἡ ἀναβολή θα σημαίνει ματαιώση ἢ δε ματαιώση θα φέρει τὴ σίγουρη καταστροφή. Ἀς μὴν ἀναβάλλουμε ἀπὸ ἀμέλεια. Ἀς μὴν ἀναβάλλουμε ἀπὸ φόβον, ὅσον θολὰ καὶ ἀν εἶναι τὰ ρυάκια τῶν ἀμαρτιῶν μας. Γιατί, ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι τόσο μεγάλη ποῦ ἔχει τὴ δύναμη, ὡσαν ἄλλος ὠκεανὸς, νὰ καθαρίζει ἀκόμα καὶ τὰ πιο θολὰ ποτάμια τῶν ἀμαρτιῶν μας. Ἀρκεῖ, μέσα σ' αὐτὰ τὰ ποτάμια νὰ τρέχουν σήμερα καὶ τὰ δάκρυα τῆς δικῆς μας μετάνοιας, ποῦ θα συμπαρασύρουν ὅ,τι θολὸ καὶ ἀκάθαρον ὑπάρχει μέσα μας. Ἀς βρούμε τὴ δύναμη. Ἀς τὸ κάνουμε σήμερα. Μπορούμε.

Τὸ «δεῦτε ὀπίσω μου», ἀκούεται καὶ σήμερα. Με τὴν ἴδια εὐκρίνεια ὁ Χριστὸς ἀπευθύνεται στὸν καθένα ἀπὸ μας ξεχωριστὰ. Καὶ ἡ πρόσκληση αὐτὴ εἶναι ἐλαφρύτερη. Γιατί, δὲν μας ζητὰ νὰ ἀφήσουμε ἐπάγγελμα, πατρίδα ἢ καὶ δεσμοὺς συγγενικοὺς. Ἡ μόνη συμπάραταξη ποῦ ζητὰ, εἶναι αὐτὴ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, με παράλληλη ἀποδέσμευση ἀπὸ τὸν ἀμαρτωλὸ εαυτὸν μας. Ἀς τὸν παρακαλέσουμε, λοιπόν, νὰ δυναμώνει τὴ θέλησή μας, οὕτως ὡστε, παραμερίζοντας τὰ πρόσκαιρα καὶ ἀμαρτωλά, νὰ ἀναζητήσουμε τὰ αἰώνια καὶ πνευματικὰ. Ἀς συνειδητοποιήσουμε τὴ μεγάλη τιμὴ ποῦ μας γίνεται, καθὼς καὶ τὸ μέγεθος τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ χωρὶς δισταγμὸ, χωρὶς ἀναβολή, χωρὶς ἐξηγήσεις, ἀς ἀπαντήσουμε θετικὰ στὴν πρόσκληση τοῦ Χριστοῦ, «δεῦτε ὀπίσω μου», ὡσαν ἔκαναν σήμερα καὶ πρῶτοι μαθητὲς Του, Ἀνδρέας καὶ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης.

Θεόδωρος Ἀντωνιάδης

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΦΟΥ κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Κυ.	1/5	ΚΟΛΩΝΗ	Κυ.	5/6	ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟ
Τε.	4/5	ΧΟΛΕΤΡΙΑ (Εοπ.)	Κυ.	12/6	ΠΑΦΟΣ, Απ. Παύλου και Βαρνάβα
Πε.	5/5	ΑΓΙΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ	Δε.	13/6	ΣΤΡΟΥΜΠΙ
Κυ.	8/5	ΠΡΑΣΤΕΙΟ ΑΥΔΗΜΟΥ	Κυ.	19/6	ΓΙΟΛΟΥ
Τε.	11/5	ΔΡΟΥΣΙΑ (Εοπ.)	Κυ.	26/6	ΠΩΜΟΣ
Κυ.	15/5	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Άγιοι Ανάργυροι	Τρ.	28/6	ΚΑΤΩ ΠΑΧΝΑ (Εοπ.)
Κυ.	22/5	ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ, Αγία Παρασκευή	Τε.	29/6	ΑΡΓΑΚΑ
Κυ.	29/5	ΧΛΩΡΑΚΑ			

ΠΑΝΟΣΙΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΟΥ Ι.Μ.Π. κ. ΤΥΧΙΚΟΥ

Κυ.	1/5	ΠΕΓΕΙΑ, Αγία Ματρώνα (Εοπ.)	Τε.	1/6	ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ ΑΤΙΑΣ (Αγρυπ.)
Τρ.	3/5	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Αγία Μαύρη	Σα.	4/6	ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΑ, Άγιοι Πατέρες
Τε.	4/5	ΤΙΜΗ (Εοπ.)	Τε.	8/6	ΠΑΧΝΑ, Άγιος Θεόδωρος
Πε.	5/5	ΧΛΩΡΑΚΑ, Άγιος Εφραίμ	Πα.	10/6	ΠΙΣΣΟΥΡΙ, Άγιος Αλέξανδρος
Σα.	7/5	ΜΕΣΑΝΑ, Άγιος Επιφάνιος	Σα.	18/6	ΕΜΠΑ, Τιμιοσ Πρόδρομος
Πε.	12/5	ΑΣΠΡΟΓΙΑ	Τρ.	29/6	ΠΑΦΟΣ, Απ. Πέτρου και Ελένης
Σα.	21/5	ΑΚΟΥΡΣΟΣ	Τε.	30/6	ΠΑΧΝΑ, Άγιοι Απόστολοι
Κυ.	22/5	ΓΙΟΛΟΥ	Πα.	9/6	ΕΜΠΑ, Άγιος Λουκάς

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

ΠΑΥΛΟΣ ΑΡΚΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ

1/5	ΑΡΜΟΥ	5/6	ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑ	8/5	ΑΧΕΛΕΙΑ	5/6	ΛΕΜΠΑ
8/5	ΜΕΣΟΓΗ	19/6	ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ	15/5	ΚΟΝΙΑ	19/6	ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ
22/5	ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟ	26/6	ΤΡΕΜΙΘΟΥΣΑ				

Το περιεχόμενο του παρόντος τεύχους υπάρχει αυτούσιο και στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Πάφου www.imparhous.org

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ

Το πρώτον Αποστολικόν κήρυγμα εις την Πάφον
Πράξ. ιγ, 6-12

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

ΕΤΟΣ ΜΓ΄

ΑΡ.505 - 506

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Απόστολος: Ρωμ. ε' 1 - 10

Ευαγγέλιον: Ματθ. στ' 22 - 33

3 Ιουλίου 2022

«Ζητείτε πρώτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ... καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν»

Ο Κύριος αφού συγκρότησε την ομάδα των πρώτων μαθητῶν Του, ὡπως μας λέγει ο Ευαγγελιστὴς Ματθαῖος, ξεκίνησε να κηρύττει προς τον λαό. Κηρύσσει ἕνα νέο τρόπο ζωῆς. Διδάσκει ὅτι ο ἄνθρωπος πρέπει να προσέχει τη σκέψη του και τα μάτια του, διότι ἀπὸ ἐκεῖ ξεκινοῦν ὅλα τα αμαρτήματα τα ὁποῖα σκοτίζουν και μολύνουν ὅλον τον ἄνθρωπο.

Με μάτι παρομοιάζει ο Κύριος τον νου του ἀνθρώπου. Το μάτι, λέει, είναι το λυχνάρι που δίνει φως σε ὅλο το σώμα: «Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός». Ὅταν το μάτι είναι υγιές, ὅλο το σώμα φωτίζεται. Ὅταν ὁμως το μάτι είναι ἀκάθαρτο, τότε ὅλο το σώμα βυθίζεται στο σκοτάδι. Εφόσον ο νους θεωρεῖται ὡς το ὄργανο διὰ του ὁποῖου το πνευματικὸ φως εισέρχεται ἐντὸς του σώματός μας και φωτίζει τη ψυχὴ μας, τότε ὅλο το σώμα μας φωτίζεται πνευματικά. Ο Χριστὸς λέει «Εγὼ εἰμι το φως του κόσμου». Ἄν, λοιπόν, ἐνθρονίσουμε στην καρδιά μας τον Κύριο που είναι το φως του κόσμου και το μυαλό μας σκέφτεται και ἐνεργεῖ σύμφωνα με το θέλημα του Θεοῦ, τότε ὅλη η ζωὴ μας θα είναι φωτεινὴ και υγιῆς πνευματικά. Ἐάν, ὁμως, στην καρδιά μας ἐνθρονίσουμε τη μέριμνα των χρημάτων, τη φιλαργυρία, την πλεονεξία και τη διαβολή, τότε η ζωὴ μας θα είναι βυθισμένη στο πνευματικὸ σκοτάδι της αμαρτίας.

Πρέπει, λοιπόν, να ξεκαθαρίσουμε τη θέση μας ἀπέναντι στον Θεό. Δεν είναι δυνατόν να υπηρετεῖ ο ἄνθρωπος τον Θεό ἐνῶ ταυτόχρονα ἐργάζεται και για τον διάβολο. Ο μαμωνάς, ο δαίμονας του κρήματος, δεν επιτρέπεται να κυριαρχεῖ στις καρδιές των ἀνθρώπων που λένε ὅτι πιστεύουν στον Θεό. Ὅσοι λατρεύουν και κυνηγοῦν το κρήμα, πιστεύοντας ὅτι με τα ἐπίγεια αγαθὰ και μόνο θα κερδίσουν την ευτυχία, ψεύδονται ὅταν λένε πως αγαποῦν και τον Θεό «Οὐδεὶς δύναται δυο κυρίους δουλεύειν... οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν και μαμωνᾷ». Κανείς δεν μπορεῖ να είναι συγχρόνως δούλος σε δυο κυρίους. Ἡ θα μισήσει τον ἕνα και θα αγαπήσει τον ἄλλο, ἢ θα προσκολληθεῖ στον ἕνα και θα καταφρονήσει τον ἄλλο. Διότι, δεν γίνεται να εἴμαστε συγχρόνως δούλοι και του Θεοῦ και του πλοῦτου. Ἡ θα μισήσουμε τον πλοῦτο για να αγαπήσουμε τον Θεό, ἢ, θα προσκολληθούμε στον πλοῦτο και θα καταφρονήσουμε τον Θεό.

Ο Θεός, βεβαίως, δεν εμποδίζει τον άνθρωπο από το να είναι συνετός και προνοητικός και να μεριμνά γι' αυτόν και την οικογένειά του, ακόμη και για τους συνανθρώπους του. Αυτό που συμβουλεύει είναι να αποφεύγουμε την αγωνιώδη φροντίδα να αποκτήσουμε και να συσσωρεύσουμε όλο και περισσότερα υλικά αγαθά και να καυχόμαστε γι' αυτά, ξεχνώντας ότι το σήμερα είναι δικό μας αλλά το αύριο είναι άγνωστο.

Βλέπετε ότι ο Χριστός περιγράφει το πώς θέλει να είναι οι άνθρωποι που θα Τον ακολουθήσουν. Δεν τους θέλει να πατούν το ένα πόδι τους στη μια βάρκα και το άλλο πόδι σε άλλη. Εδώ μας παρουσιάζει έναν ανώτερο τρόπο ζωής. Μας διδάσκει να μην έχουμε καμία εμπιστοσύνη στον εαυτό μας και στις δυνατότητές μας. Θέλει όσοι Τον ακολουθούν να έχουν απόλυτη εμπιστοσύνη μόνο στον Ίδιο.

Εμείς που ακολουθούμε τον Χριστό, αφού βαπτιστήκαμε στο όνομά Του, πρέπει να ζούμε σύμφωνα με όσα μας δίδαξε. Ενθρονίζοντας τον Χριστό στην καρδιά μας, ζούμε με την ασφάλεια της εμπιστοσύνης στον Θεό, με τη χαρά της αγάπης στον συνάνθρωπο. Το βλέμμα μας γίνεται όλο και πιο καθαρό, αποστρεφόμεστε την κακία, τα πονηρά και βρώμικα θεάματα, σταματάμε τις κατακρίσεις, μιμούμαστε το παράδειγμα των αγίων, προσευχόμαστε για όλους, συγχωρούμε τους εχθρούς μας, γινόμαστε ειλικρινείς, υποστηρίζουμε το δίκαιο, βγαίνουμε από την αδράνεια και ζούμε αληθινά!

Ας πάρουμε την απόφαση κι εμείς να μετατρέψουμε στην καρδιά μας το σκοτάδι του θανάτου σε φως που μας οδηγεί στη ζωή. Να ενθρονίσουμε τον Χριστό στην καρδιά και στο νου μας, τηρώντας το θέλημά Του ώστε να μην χρειάζεται να μεριμνούμε εμείς για τα καθημερινά και τα υλικά, όπως ακούσαμε στο σημερινό Ευαγγέλιο. Εμείς να ζητάμε πρώτα τη βασιλεία του Θεού και τα υπόλοιπα θα μας τα δώσει ο Κύριος. «Ζητείτε πρώτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ».

Ας φροντίσουμε από τώρα το μάτι μας να είναι υγιές, η καρδιά μας να χτυπά για τον Κύριο. Η βασιλεία του Θεού, αυτή να είναι το υπέρτατο όραμα της ζωής μας. Όλες οι σκέψεις μας, τα σχέδιά μας, οι μεγάλοι μας κόποι να αποβλέπουν σ' αυτό, στο πώς θα αποκτήσουμε τη βασιλεία του Θεού. Και τότε όλα τα αναγκαία επίγεια θα μας τα χαρίζει ο Κύριος. Η γαλήνη και η εσωτερική ειρήνη θα κυριαρχεί στη ζωή μας, έως ότου μας καλέσει ο Κύριος για να ζήσουμε μαζί Του την αιώνια και πραγματική ζωή.

† Αρχιμανδρίτης Λάμπρος Στυλιανού

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Απόστολος: Ρωμ. στ' 18-23

Ευαγγέλιο: Ματθ. η' 5-13

10 Ιουλίου 2022

Ακούσαμε μέσα από την σημερινή ευαγγελική περικοπή ο Χριστός να θεραπεύει κάποιον δούλο ενός εκατόνταρχου χωρίς καν να τον δει ή να τον πλησιάσει. Μόνο με την εκζήτηση της βοήθειας του Χριστού από μέρους του εκατόνταρχου, ο οποίος προσήλθε παρακαλώντας τον Χριστό με βαθιά ταπείνωση και αληθινή πίστη. Δυο χαρίσματα που είχε ο εκατόνταρχος ώστε να κάνει τον Χριστό να θαυμάσει και να πει ότι «ουδέ εν τω Ισραήλ τοσαύτην πίστιν εύρον».

- Το θαυμαστό σε αυτή την περικοπή είναι που βλέπουμε έναν εκατόνταρχο να επιδεικνύει αισθήματα αδελφικής αγάπης για έναν ασήμαντο δούλο του, πράγμα ασυνήθιστο για την τότε εποχή. Ο εκατόνταρχος με την υψηλή κοινωνική του θέση βγαίνει στον δρόμο να συναντήσει τον Χριστό, δεν τον ενδιαφέρει τι θα πει ο καθένας, αν θα τον ειρωνευτούν, αν θα τον περιγελάσουν. Υπερβαίνει το εγώ του προτάσσοντας την ανάγκη να βοηθήσει έναν άνθρωπο να βρει θεραπεία. Η πράξη του επαινετή. Θυμίζει αυτό που είπε ο Χριστός στην παραβολή της κρίσεως: «εφόσον εποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων εμοί εποιήσατε». Τη βαθιά του ταπείνωση τη βλέπουμε, όμως, και πιο κάτω. Όταν ο Χριστός απαντά στο αίτημά του καταφατικά ότι θα πάει σπίτι του να θεραπεύσει τον δούλο του, ο εκατόνταρχος απαντά: **«Κύριε ουκ εμιί ικανός ίνα μου υπό την στέγην εισέλθης»**. Ο λόγος αυτός θα ακούστηκε στ' αυτιά των ανθρώπων της εποχής αδιανόητος. Τι θα σήμαινε δεν ήταν άξιος να τον φιλοξενήσει σπίτι του; Η κοινωνική θέση που είχε ως εκατόνταρχος, το επάγγελμά του, θα σήμαιναν άνθρωπο πλούσιο που θα είχε πολυτελές σπίτι ώστε να μπορεί να Τον φιλοξενήσει πλουσιπάροχα. Ο Εκατόνταρχος εδώ με ταπείνωση αναγνωρίζει την αναξιοτήτά του ως άνθρωπος αμαρτωλός. Είναι αυτά τα λόγια που τα πήρε η Εκκλησία και τα ενσωμάτωσε στην προσευχή που κάνουμε πριν μεταλάβουμε του Σώματος και Αίματος του Χριστού. Η ταπείνωση στον Χριστιανό είναι βασικότατη αρετή την οποία πρέπει να αποκτήσει για να μπορέσει να εισέλθει στην βασιλεία του Θεού. Η Αγία Γραφή μάς διαβεβαιώνει ότι: «Ο Θεός υπερηφάνους αντιτάσσεται, ταπεινοίς δε δίδωσι χάριν». Λόγω του εγωισμού το ένα τάγμα των αγγέλων, αυτό του εωσφόρου, ξέπεσε και από άγγελοι φωτός έγιναν δαίμονες. Το ίδιο και οι πρωτόπλαστοι ξέπεσαν από τον παράδεισο και την αφθαρσία στην φθορά και τον θάνατο γιατί από εγωισμό ήθελαν να γίνουν θεοί χωρίς τον Θεό και γιατί ο εγωισμός τους δεν τους επέτρεψε να μετανοήσουν και να ζητήσουν συγχώρεση από τον Θεό. Μεγάλη, λοιπόν, η ταπείνωση που κοσμούσε τον εκατόνταρχο.

- Προσήλθε, όμως, και με πολλή πίστη ο εκατόνταρχος στον Χριστό. Από το αξίωμα που κατείχε στον Ρωμαϊκό στρατό καταλαβαίνουμε ότι ήταν ειδωλολάτρης. Δεν γνώριζε την Παλαιά Διαθήκη και τα θαυμαστά σημεία της παρουσίας του Θεού στον Ισραήλ, ούτε τις προφητείες για τον ερχομό του Μεσσία. Παραχώρησε, όμως, ο Θεός στον εκατόνταρχο να αντιληφθεί την Θεότητα του Χριστού. Αναγνωρίζει στο πρόσωπο του Χριστού τον Υιό και Λόγο του Θεού ο οποίος, ως άσαρκος Λόγος στην Παλαιά Διαθήκη, κατά τη Δημιουργία του κόσμου μ' ένα Του λόγο «είπε και εγενήθησαν». Κατανόησε τον ψαλμωδό ο οποίος λέει για τον Θεό: «Ανοίξαντος σου την χείρα, τα σύμπαντα πλησθήσονται χρηστότητας. Αποστρέψαντος δε σου το πρόσωπον, ταραχθήσονται». Τέτοια είναι η παντοδυναμία του Θεού που μ' ένα του λόγο μπορεί τα πάντα. Γι' αυτό λέει ο εκατόνταρχος στον Χριστό, εφόσον νιώθω αμαρτωλός και ανάξιος πες από εδώ ένα σου λόγο και θα θεραπευθεί ο δούλος μου. Μ' αυτά τα λόγια φανερώνεται η δύναμη της πίστης του. Πίστη χωρίς ίχνος αμφιβολίας. Πίστη σημαίνει να έχω πλήρη εμπιστοσύνη στον Θεό, χωρίς να χρειάζεται να έχω απτές αποδείξεις και ορθολογικά επιχειρήματα. Ο εκατόνταρχος είχε πρώτα την ταπείνωση γι' αυτό κατόρθωσε και την πίστη. Οι πατέρες της Εκκλησίας λέν ότι ο λόγος που πέφτουμε σε αμαρτήματα και πάθη ξανά και ξανά και δεν μπορούμε να ελευθερωθούμε από αυτά είναι η έλλειψη πίστης. Αν είχαμε την πίστη των αγίων που είχαν στον νου τους συνέχεια τον Θεό, θα γευόμασταν την αγάπη του Θεού και θα αγωνιζόμασταν συνεχώς να μην χάσουμε αυτό το δώρο. Μιλώντας για την πίστη θα διερωτάται κανείς, μα πώς μπορώ να την αποκτήσω; Από την μια χρειάζεται προσωπικός αγώνας για να αποκτηθεί. Ο άνθρωπος που εξομολογείται τακτικά, καθαρίζοντας κάθε κηλίδα αμαρτίας μέσα του, που προσεύχεται, που εκκλησιάζεται και κοινωνά συχνά φωτίζεται, αγιάζεται και κατορθώνει να αποκτήσει τις αρετές μαζί και την πίστη. Χρειάζεται, επίσης, συνεχής ανάγνωση της Αγίας Γραφής και μελέτη των βίων των αγίων που μας ενισχύουν σε αυτό. Τέλος, χρειάζεται στην προσευχή μας να ζητούμε από τον Θεό να μας χαρίσει και να μας ενισχύσει την πίστη μας.

Μέσα από την ευαγγελική περικοπή που ακούσαμε καλούμαστε κι εμείς, όπως ο εκατόνταρχος, να αυξήσουμε την ταπείνωσή μας, να έχουμε πίστη - εμπιστοσύνη όχι στον εαυτό μας, όπως διεστραμμένα ομιλούν και συμβουλεύουν πολλοί σήμερα, αλλά στον Θεό και ο Θεός θα μας δίνει τη δύναμη στον πνευματικό μας αγώνα. Όταν με τις δικές μας πεπερασμένες δυνάμεις δεν τα καταφέρνουμε να ζητάμε από τον Θεό ενίσχυση και δύναμη. Ο Θεός τα πάντα μπορεί, φτάνει εμείς να έχουμε αυτές τις δύο σωτήριες αρετές.

† **Πρωτοσύγκελλος Ι.Μ.Π. Τυχικός**

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

Απόστολος: Τιτ. γ' 8 – 15

Ευαγγέλιο: Ματθ. ε' 14 - 19

17 Ιουλίου 2022

«Υμείς εστε το φως του κόσμου»

Εσείς οι πιστοί ακόλουθοι του Χριστού, εσείς, όλοι εμείς δηλαδή, είμαστε ταγμένοι να καταστούμε «το φως του κόσμου». Να γίνουμε οι φωτεινοί φάροι που παίρνοντας το αιώνιο φως από τον φωτοδότη Κύριο, το αναμεταδίδουμε στους γύρω μας.

Πιστεύουμε ότι έχουμε την αποκάλυψη του Θεού. Και πράγματι είχαμε το προνόμιο από τη γέννησή μας, να δεχτούμε την αλήθεια του ευαγγελίου του Χριστού, που φωτίζει τον δρόμο μας προς τη θέωση. Φυσικά η τήρηση του λόγου του Θεού στη ζωή μας, προαπαιτεί να τον γνωρίζουμε. Να τον μελετούμε. Να έχουμε την ορθή γνώση, που θα στηρίζει την πίστη μας, μακριά από τυπικές ή παρεξηγημένες θρησκοληψίες και ειδωλολατρικές δεισιδαιμονίες.

Ζώντας κοντά στην πηγή του φωτός, στην Εκκλησία του Χριστού, μπορούμε να φωτίσουμε τη ζωή μας με φωτεινά έργα, όπως ορίζει ο νόμος του Θεού. Προβάλλει ενώπιόν μας το καθήκον να γίνουμε φως για τους άλλους. Φωτεινό, καθημερινό, συνεχές παράδειγμα. Φωτεινή πορεία. Φωτεινά έργα πρέπει να χαρακτηρίζουν τη ζωή μας. Μας καλεί ο Κύριος να ακολουθούμε τον δρόμο των εντολών Του στην καθημερινή μας ζωή. Να γινόμαστε φωτεινά παραδείγματα ενάρετης και ηθικής ζωής, στην οικογένειά μας, στην κοινωνία. Μας καλεί ο Κύριος να ζούμε την κάθε στιγμή μας με συνέπεια, χωρίς να προσπαθούμε να δικαιολογούμε τις αδυναμίες μας, τις παρεκτροπές και αμαρτωλές πράξεις. Να απομακρύνουμε τη σκέψη μας από το σκοτάδι και τους σκοτεινούς διαλογισμούς και να απαλλάσσουμε τη ζωή μας από κάθε τι σκοτεινό έργο ή λόγο. Να διαμορφώνουμε την κάθε πράξη μας ώστε να συμφωνεί με τις εντολές Του. Να καθαρίζουμε κάθε κρυφή σκέψη μας από οτιδήποτε αντιτίθεται στον νόμο του Θεού. Μας καλεί να ζούμε στο φως. Φως μέσα μας. Φως και λάμψη να εκπέμπουν οι πράξεις μας και τα λόγια μας. Με τον τρόπο αυτό αποκτούν οι σκέψεις μας, τα λόγια μας και οι πράξεις μας αξία και ζωή. Γιατί τίποτε δεν μπορεί να επιβιώσει στο σκοτάδι. Σκοτάδι χαρακτηρίζει κάθε κακή ενέργεια, κάθε εγκληματική πράξη. Μόνο το φως συμβάλλει στη διατήρηση, την ανάπτυξη και τη ζωή.

Καλούμαστε, λοιπόν, να ζούμε στο φως και να γίνουμε φωτοδότες. Φωτοδότες όπως και οι Άγιοι Πατέρες της τετάρτης Οικουμενικής Συνόδου, τους οποίους μνημονεύουμε σήμερα. Είναι οι Άγιοι Πατέρες που εμπνεόμενοι και φωτισμένοι από το Άγιο Πνεύμα μας παρέδωσαν ολοκληρωμένο το σύμβολο της πίστεώς μας. Ήταν οι ταγοί, οι ποιμένες της Εκκλησίας, «η πόλις... η επάνω όρους κειμένη», όπως σημειώνει η σημερινή ευαγγελική περικοπή, που με το φωτεινό παράδειγμά τους, από την υψηλή θέση την οποία ο Κύριος τους αξίωσε να κατέχουν, καθοδήγησαν το

ποίμνιό τους στην οδό των εντολών του Κυρίου, στην αληθινή και αποκαθαρμένη πίστη.

Αυτή την πίστη, που καθαρή μας παρέδωσαν οι Άγιοι Πατέρες, τηρούμε και εμείς αλλά και παραδίδουμε με το παράδειγμά μας στους μεταγενεστέρους. Ιδιαίτερα σήμερα, που ζούμε σε μια παγκοσμιοποιημένη κοινωνία.

Η σημερινή κοινωνία, στην οποία ζούμε και κινούμεθα, έχει αλλάξει πρόσωπο. Χάρη στα μέσα συγκοινωνίας και επικοινωνίας, συνυπάρχουμε και συναλλασσόμαστε με άτομα από διάφορες περιοχές της γης. Άτομα με διαφορετικό χρώμα, πολιτισμό αλλά και διαφορετική θρησκευτική πίστη ζουν δίπλα μας, σε καθημερινή βάση. Συνεργαζόμαστε μαζί τους και προσπαθούμε να γνωρίσουμε τη σκέψη τους και τη νοοτροπία τους. Έχουμε επιπλέον την ευκαιρία, χωρίς μεγάλη δυσκολία, να τους επισκεπτόμαστε στους τόπους όπου ζουν. «Έχει μικρύνει ο κόσμος» όπως συνηθίζουμε να ονομάζουμε, την ευκολία επικοινωνίας και μετακινήσεων. Τους βλέπουμε στην καθημερινή τους ζωή, παρακολουθούμε τις συνήθειές τους. Μας βλέπουν κι εκείνοι και κρίνουν τον τρόπο που ζούμε. Είναι φανερές και διαπιστωμένες οι διαφορές με όλους αυτούς. Και είναι κάποτε δύσκολη η σχέση και η συναναστροφή μαζί τους. Φυσικά συμβαίνει το ίδιο και σ' αυτούς. Όμως ο τρόπος που συμπεριφερόμαστε μεταξύ μας ή και ο τρόπος που τους αντιμετωπίζουμε αποτελεί το παράδειγμα γι' αυτούς που μας βλέπουν. Εάν διαπιστώνουν καλές και ηθικές σχέσεις στις μεταξύ μας συναλλαγές, θα εκτιμήσουν και τον πολιτισμό μας και κυρίως τα θρησκευτικά μας πιστεύω. Αν δεν τους αποφεύγουμε, αλλά τους αντιμετωπίζουμε ως δημιουργήματα του ίδιου Θεού, όπως και είναι πράγματι, τότε προσφέρουμε το χριστιανικό παράδειγμα, γινόμαστε το φως το καθοδηγητικό προς τον δρόμο του Θεού. Ίσως κάποιοι από αυτούς θελήσουν να μας πλησιάσουν περισσότερο, εκτιμώντας τη συμπεριφορά μας, να ενδιαφερθούν για την πίστη μας, να γίνουν χριστιανοί. Αυτό αποτελεί ιεραποστολική ενέργεια.

Υπάρχει, όμως, και η άλλη πλευρά. Το παράδειγμα που προσφέρουμε με την καθημερινή ζωή, στις απλές και επουσιώδεις πράξεις μας, στη συνηθισμένη συμπεριφορά μας σε συνανθρώπους μας, που μετέχουν του ίδιου πολιτισμού, της θρησκείας μας. Σε άτομα που πολλές φορές, όπως όλοι μας, σε στιγμές αδυναμίας κλονίζονται και υποκύπτουν σε πράξεις αμαρτωλές. Σε τέτοιες στιγμές το φωτεινό παράδειγμά μας μπορεί να βοηθήσει, να ενισχύσει την προσπάθεια του συνανθρώπου μας να ξανασηκωθεί και να συνεχίσει την πορεία για την τήρηση των εντολών του Θεού. Τότε πράγματι θα εφαρμοστεί και αυτό που σημειώνει στην προς Τίτον επιστολή του ο Απόστολος Παύλος: «Μανθανέτωσαν δε και οι ημέτεροι καλών έργων προϊστασθαι..... ίνα μη ώσιν άκαρποι». Να μάθουν και οι δικοί μας, οι πιστοί, να πρωτοστατούν σε καλές πράξεις, να είναι οι φωτεινοί οδηγοί, για να μην είναι άκαρποι σε πνευματικά έργα».

Τέτοιους καρπούς θα φέρει το φωτεινό μας παράδειγμα, τόσο σε ξένους και αλλόθρησκους, όσο και τσους ομόπιστους χριστιανούς. Και έτσι θα μπορέσουμε να γίνουμε και εμείς, όπως και οι Άγιοι Πατέρες, «το φως του κόσμου», γιατί αυτό θέλει και ζητεί από εμάς ο Κύριος.

Α.Γ.Σ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Απόστολος: Ρωμ. ιβ' 6 – 14

Ευαγγέλιο: Ματθ. θ' 1 – 8

24 Ιουλίου 2022

Όλοι κάποτε προστρέξαμε στον Χριστό αναζητώντας ένα θαύμα, προκειμένου να ιαθούμε εμείς οι ίδιοι ή κάποιο αγαπημένο μας πρόσωπο. Ο παραλυτικός του σημερινού ευαγγελίου οδηγήθηκε στον Χριστό, ελπίζοντας σ' ένα θαύμα, ώστε να μπορεί πλέον να ζει κανονικά, να έχει μια πιο φυσιολογική και ποιοτική ζωή. Και πράγματι, ο Κύριος βλέποντας τη μεγάλη πίστη όχι μόνο του ιδίου αλλά και αυτών που τον μετέφεραν επετέλεσε το θαύμα αμέσως, αφού προηγουμένως τον απάλλαξε και από τις αμαρτίες του.

Έτσι το θαύμα στην σημερινή ευαγγελική περικοπή είναι διπλό. Ο Κύριος, ως καρδιογνώστης και δημιουργός μας, γνωρίζει πολύ καλά ότι ο άνθρωπος δεν αποτελείται μόνο από σώμα αλλά και από ψυχή. Θεραπεύοντας μόνο το σώμα, η ίαση θα ήταν μονόπλευρη και ελλιπής. Ωστόσο, όπως μας αποκαλύπτει, οι άνθρωποι της εποχής εκείνης, θεωρούσαν ότι η ίαση του σώματος είναι πιο δύσκολη. Είναι μεγαλύτερης σημασίας, αφού γι' αυτούς ήταν ανέφικτο να επιτελέσουν μια τέτοια θεραπεία. Η ψυχή από την άλλη, ως κάτι μη ορατό και υλικό ήταν αδύνατο να ελεγχθεί για την υγεία της, και έτσι δεν της έδιναν την πρέπουσα σημασία.

Η αντίληψη αυτή από την εποχή εκείνη μέχρι σήμερα, μήπως έχει διαφοροποιηθεί καθόλου; Με λίγη διερεύνηση, εύκολα μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι η αντίληψη αυτή διατηρείται σταθερή μέχρι και σήμερα. Αφού ρωτώντας κάποιον άνθρωπο για το τί είναι σημαντικό να έχουμε στη ζωή μας, θα λάβεις ως απάντηση «υγεία πάνω απ' όλα», εννοώντας τη σωματική υγεία. Όλοι μας δηλαδή θέτουμε τη σωματική υγεία πάνω από όλα.

Το σώμα, όμως, ακόμη κι αν θεραπευθεί, κάποτε μπορεί να ξανά ασθενήσει. Ακόμη κι αν αναστηθεί, όπως στην περίπτωση του Λαζάρου, της κόρης του Ιαείρου, του υιού της χήρας της Ναϊν, θα έρθει η ημέρα που θα πεθάνει ξανά. Το ανθρώπινο σώμα δηλαδή δεν είναι προορισμένο να ζήσει αιώνια, αλλά για μερικές δεκάδες χρόνια. Αντιθέτως, η ψυχή είναι προορισμένη να ζήσει αιώνια. Παρόλο που δεν μπορούμε να την ψηλαφήσουμε ή να τη δούμε σαν το σώμα, ωστόσο την αισθανόμαστε και μπορούμε να συνομιλήσουμε μαζί της. Αν και δεν αιμορραγεί, όταν είναι τραυματισμένη μπορεί να παραλύει τα πάντα στον άνθρωπο ακόμη και να τον καθελώσει. Έτσι, αναλογιζόμενοι τη σημασία σώματος και ψυχής, είναι εύκολο να αντιληφθούμε ότι η ψυχή, ως προορισμένη να ζήσει αιώνια, είναι απείρως πιο σημαντική από το σώμα.

Στην πραγματικότητα, θαύμα δεν είναι ιαθεί το ανθρώπινο σώμα, αφού υπάρχει περίπτωση αργότερα να ξανά ασθενήσει και αφού στο τέλος, ως θνητό, θα πεθάνει. Θαύμα είναι μια ψυχή η οποία επρόκειτο να χαθεί να

θεραπευθεί και να σωθεί. Θαύμα είναι να εισέλθει κάποιος στους κόλπους της Εκκλησίας ως κοράκι και να εξέλθει περιστέρα, να εισέλθει λύκος και να εξέλθει πρόβατο, να εισέλθει φίδι και να εξέλθει αρνί. Έτσι και στην περίπτωση του σημερινού Ευαγγελίου, θαύμα μέγα δεν είναι τόσο η θεραπεία του σώματος αλλά η ίαση της ψυχής του παραλυτικού.

Όλοι οι άνθρωποι, με τα πρώτα σημάδια που θα παρατηρήσουμε ότι κάτι δεν πηγαίνει καλά με την υγεία μας, θα προστρέξουμε αμέσως στους καλύτερους ιατρούς προκειμένου να βρούμε θεραπεία. Το ίδιο κάνουμε και σε κάποιο αγαπημένο μας πρόσωπο αν συμβεί κάτι με την υγεία του. Επιπλέον, οι περισσότεροι από μας έχουμε στο μυαλό μας το «Κάλλιον το προλαμβάνειν του θεραπεύειν». Προσαρμόζουμε ακόμη και τον τρόπο ζωής μας, εργασία, διατροφή, διαμονή, προκειμένου να είναι τα βέλτιστα για τη σωματική υγεία μας. Όλα αυτά είναι πολύ καλά, και σε καμία περίπτωση δεν έρχονται σε αντίθεση με τον λόγο του Κυρίου.

Είναι ανάγκη, όμως, να προβληματιστούμε αν παρουσιάζουμε τον ίδιο ζήλο και για τη ψυχή μας, η οποία δεν θα ζήσει μόνο μερικές δεκάδες χρόνια αλλά αιώνια. Έχουμε την ίδια μέριμνα και γι' αυτή; Αν παρατηρήσουμε ότι κάτι δεν πηγαίνει καλά μαζί της, θα προστρέξουμε αμέσως στους ειδικούς για να την θεραπεύσουμε; Αν κάποιο αγαπημένο μας πρόσωπο παρατηρήσουμε ότι πάσχει πνευματικά και ασθενεί η ψυχή του θα το οδηγήσουμε αμέσως στην Εκκλησία, που είναι το ιατρείο των ψυχών, όπως έκαναν οι οικείοι του παραλυτικού; Προσπαθούμε, έστω και στο ελάχιστο, να προσαρμόσουμε τη ζωή μας προκειμένου να παράσχουμε όλα τα απαραίτητα εφόδια στη ψυχή μας για να είναι υγιής, που αυτά δεν είναι άλλα από την προσευχή, τον Θείο λόγο, και τα Άγια Μυστήρια;

Όλοι κάποτε μπορεί να βρεθούμε σε μια παρόμοια θέση όπως του παραλυτικού. Η σωματική υγεία μας μπορεί να κλονιστεί και οι ελπίδες μας στα ανθρώπινα μέσα και δυνατότητες μπορεί να είναι μηδαμινές. Ο Κύριος μάς διδάσκει σήμερα, να μην διστάσουμε να του χτυπήσουμε την πόρτα με πίστη, όσο αμαρτωλοί κι αν είμαστε και έστω κι αν ποτέ δεν μεριμνήσαμε για την ψυχή μας. Μας δείχνει με πόση ευσπλαχνία δέχθηκε τον παραλυτικό, ενθαρρύνοντάς τον να μην ανησυχεί ότι οι αμαρτίες του θα σταθούν εμπόδιο στην ίασή του: «Θάρσει, τέκνον ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου».

Ο Κύριος μάς δείχνει ξεκάθαρα ότι δεν αδιαφορεί για τις σωματικές ανάγκες και δυσκολίες μας. Αν θεωρούσε ότι μόνο η ψυχή έχει αξία, τότε θα θεράπευε μόνον εκείνη. Ωστόσο, ως δημιουργός μας, ίασε πρώτα την ψυχή, για να διδάξει εμάς για τη μεγάλη αξία της, και ακολούθως αποκατέστησε και το σώμα. Έτσι, κι εμείς θα πρέπει πρώτα να μεριμνούμε και να αναζητούμε την υγεία της ψυχής μας και, ακολούθως, όλα τα υπόλοιπα «προστεθήσεται ἡμῖν» .

π. Κωνσταντίνος Λαζάρου

ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Απόστολος: Ρωμ. ιε' 1 - 7

Ευαγγέλιον: Ματθ. θ' 27 - 35

31 Ιουλίου 2022

Η σημερινή περικοπή του Ευαγγελιστή Ματθαίου μας τονίζει τη σημασία που έχει η πίστη για την πνευματική μας ζωή, αλλά και σε κάθε αίτημά μας που απευθύνουμε στον Θεό.

Μέσα από τα δύο θαύματα, που ακούσαμε, τη θεραπεία των δύο τυφλών και του κωφάλαλου υπογραμμίζεται για ακόμη μια φορά το γεγονός ότι ο Ιησούς Χριστός είναι ο γιατρός των ψυχών και των σωμάτων μας. Η θεραπεία αυτή όμως γίνεται σύμφωνα με την πίστη μας, με την προϋπόθεση να γίνει πρώτα το θαύμα μέσα στην καρδιά μας.

Το θαύμα τελείται μ' ένα κύριο στοιχείο την ψυχική και την πνευματική μας υγεία. Αποτελεί μια υπόθεση σωτηριολογική, επειδή αφορά τον Θεό, που το επιτελεί, και εμάς που δεχόμαστε την συγκεκριμένη ευεργεσία. Εκείνο που οφείλουμε λοιπόν, σε κάθε περίπτωση, είναι να δοξολογήσουμε τον Θεό, να Τον ευχαριστήσουμε μέσα από την καρδιά μας, να συναισθανθούμε το μεγαλείο Του και να οδηγηθούμε έτσι σε μεγαλύτερη μετάνοια, προσευχή και κοινωνία μαζί Του.

Ο Χριστός ποτέ στην επίγεια δράση Του δεν επιτελούσε το θαύμα για να διαφημίσει τη θεότητα Του, γιατί δεν είχε ανάγκη διαφήμισης, ούτε να καταπλήξει, να εντυπωσιάσει και να οδηγήσει τους ακροατές του στην πίστη, γι' αυτό όταν επιτελούσε το θαύμα έλεγε στους θεραπευμένους να μην το αναφέρουν πουθενά. Και ακόμη, αρνιόταν να επιτελέσει κάποιο θύμα, όταν η πρόσκληση προς Αυτόν αφορούσε τον εντυπωσιασμό. Άλλωστε, αυτοί που δεν πιστεύουν στη δύναμη του Θεού, όσα θαύματα και αν γίνουν μπροστά στα μάτια τους, θα συνεχίσουν να είναι άπιστοι και να τα αμφισβητούν, όπως οι Φαρισαίοι της σημερινής περικοπής. Επομένως, όσα θαύματα και αν διηγηθούμε σε ανθρώπους που αμφισβητούν τον Θεό, δεν πρόκειται να ωφεληθούν, αλλά μάλλον θα κοροϊδεύουν και τη δική μας πίστη. Ο Κύριος ζητά επίσης να μη διαφημίζεται το θαύμα, επειδή υπάρχει ο κίνδυνος να γεμίσει η καρδιά μας με υπερηφάνεια ότι είμαστε πιο πάνω από τους άλλους ανθρώπους, με αποτέλεσμα να γινόμαστε εγωιστές.

Γι' αυτό αν νιώσουμε και εμείς ευεργετημένοι από τον Θεό δεν πρέπει ποτέ να καυχόμαστε ότι δήθεν ο Θεός μας εισακούει επειδή είμαστε άξιοι για κάτι τέτοιο, αλλά μάλλον οφείλουμε να αισθανόμαστε περισσότερο ασθενείς πνευματικά. Ο Θεός δηλαδή επεμβαίνει στη ζωή μας, επειδή μόνοι μας δεν έχουμε τη δύναμη ή την ικανότητα να σώσουμε τον εαυτό μας. Αν κάνει και σε εμάς κάποιο θαύμα, οφείλουμε να είμαστε ταπεινοί και να προσπαθούμε περισσότερο για την πνευματική μας υγεία.

Έχουμε διερωτηθεί ποτέ, τι θα είμασταν αν δεν είχαμε τις δύο αυτές σημαντικές αισθήσεις, το φώς και την ακοή; Την αξία τους την καταλαβαίνουν μόνο αυτοί που τις στερούνται, γι' αυτό και ο Θεός τους έχει προικίσει με πολλή δύναμη και άλλες αρετές για να ξεπερνούν το πρόβλημά τους.

Ο Θεός δημιούργησε τις δυο αυτές αισθήσεις με σοφία για να βοηθούν στη ζωή μας. Να εργαζόμαστε, να διαβάζουμε, να κινούμαστε, να ακούμε και να συνομιλούμε με τους ανθρώπους. Συγχρόνως θα πρέπει να καταλάβουμε ότι, εκτός από τις σωματικές αισθήσεις, υπάρχουν και οι πνευματικές. Πέρα από την σωματική όραση υπάρχει και η πνευματική, η όραση του νου με την οποία μπορεί κανείς να

δει την δόξα του Θεού. Με τα σωματικά μας μάτια βλέπουμε την δημιουργία του Θεού, ενώ με τα πνευματικά μας μάτια βλέπουμε το Φως Του. Και πέρα από την σωματική ακοή υπάρχει και η πνευματική, έτσι ώστε ο άνθρωπος να μπορεί να ακούει το λόγο Του. Γι' αυτό και ο Χριστός είπε: «ὁ ἔχων ὄτα ἀκούειν ἀκουέτω».

Έτσι με την σωματική μας ακοή και όραση να δοξάζουμε τον Θεό, αλλά και με την προσευχή, τον αγώνα και με όλη την εκκλησιαστική μας ζωή να αγωνιζόμαστε, εκτός από τη θεραπεία του σώματος, να αποκτήσουμε και την πνευματική μας όραση και ακοή. Είναι γνωστό σε όλους μας, ότι όταν στερηθούμε τις δύο αυτές αισθήσεις, θα υποφέρουμε και θα πάσουμε πολύ στην ζωή μας, γιατί δεν θα μπορούμε να ακούσουμε το θέλημά του Θεού, αλλά και ούτε να Τον δούμε.

Ο Χριστός, όμως, που θυσιάστηκε για εμάς, εξακολουθεί και σήμερα, διά της Εκκλησίας Του, να κάνει θαύματα, να θεραπεύει την πνευματική τύφλωση και κώφωση του άρρωστου ανθρώπου. Τέτοια θαύματα θα πρέπει να επιδιώκουμε να γευόμαστε από τον Θεό, γιατί αυτά τα θαύματα γίνονται μόνο μέσα στην Εκκλησία και στοχεύουν στο να προβάλλουν την παντοδυναμία Του.

Με τα θαύματα υποτάσσονται όλες οι φυσικές δυνάμεις και θεραπεύεται η κτίση η οποία παραδόθηκε στη φθορά ύστερα από την παρακοή του Αδάμ και της Εύας. Οι θεραπείες των ασθενών και οι αναστάσεις νεκρών δείχνουν την νίκη του Χριστού επί της ασθένειας και της φθοράς, και η εκδίωξη των πονηρών πνευμάτων φανερώνει την νίκη του Χριστού πάνω στο διάβολο. Τα θαύματα αποτελούν μυστήριο ώστε να προγευθούμε τα μελλοντικά καλά του κόσμου τούτου. Ενός κόσμου, που μπορούμε να τον πλησιάσουμε και να ζήσουμε μόνο αν κάνουμε την πίστη μας πράξη προς τον Χριστό. Και δυστυχώς, είμαστε σήμερα πολύ αδύνατοι στην πίστη μας και δεν έχουμε εμπιστοσύνη στον Θεό. Βολευόμαστε με τις δικές μας δυνατότητες και προσπαθούμε να βασιστούμε σε αυτά που μπορούμε να καταφέρουμε αφήνοντας Τον έξω από την ζωή μας.

Αλήθεια, πόσοι από εμάς προετοιμαζόμαστε να κοινωνήσουμε άξια το Σώμα και το Αίμα Του με σεβασμό, πίστη, και αληθινή αγάπη; Πόσοι από εμάς που κοινωνήσαμε, αμέσως μετά την σημερινή Θεία Λειτουργία θα έχουμε και πάλι την επιθυμία, το συντομότερο δυνατόν να ξαναενωθούμε με τον Χριστό και να γίνουμε ένα μαζί Του; Πόσοι από εμάς είμαστε έτοιμοι να βγάλουμε από την ζωή μας τα δύο πάθη που μας τυφλώνουν, τον εγωισμό και την αλαζονεία, και να ζητήσουμε από τον ίδιο τον Κύριο την θεραπεία της ψυχής και του σώματός μας;

Πόσοι από εμάς μετά την εξομολόγηση αφήσαμε κάτω από το πετραχήλι του πνευματικού μας, όλα αυτά τα εμπόδια που μας κρατούν μακριά από την μεγάλη πρόσκλησή Του στην Κοινή Τράπεζα; Πόσοι από εμάς περιμένουμε να επέμβει στη ζωή μας, όταν του απευθύνουμε το αίτημά μας με θερμή πίστη και πλήρη εμπιστοσύνη;

Ας προσευχηθούμε, λοιπόν, στον Πανάγαθο Θεό, να μας αξιώσει να δούμε το φώς Του και να μας απαλλάξει από το πάθος του εγωισμού και να μας οδηγήσει στην σωτηρία και αιώνια Βασιλεία Του.

π. Μάριος Πολυκάρπου

ΚΥΡΙΑΚΗ Η' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Απόστολος: Α' Κορ. α' 10 - 17

Ευαγγέλιον: Ματθ. ιδ' 14 - 22

7 Αυγούστου 2022

Το σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα περιγράφει το θαύμα του χορτασμού των πέντε χιλιάδων ανδρών, με διαθέσιμους μόνο πέντε άρτους και δύο ψάρια. Η θεϊκή δύναμη του Χριστού μπορεί να καταρρίψει όλους τους νόμους της ανθρώπινης λογικής. Όπως να θεραπεύσει τον παράλυτο, να ανοίξει τα μάτια του εκ γενετής τυφλού, να αναστήσει τον τετραήμερο φίλο του Λάζαρο αλλά και να χορτάσει πέραν των πέντε χιλιάδων ανθρώπων με μόνο πέντε ψωμιά και δύο ψάρια και να γεμίσουν και δώδεκα κοφίνια από τα περισσεύματα.

Ποιο είναι, όμως, το βαθύτερο νόημα του συγκεκριμένου θαύματος; Να μας δείξει τη δύναμη του Χριστού; Να μας επισημάνει το ενδιαφέρον Του για τις βιοτικές ανάγκες του λαού; Ή μάλλον να μας δείξει το ενδιαφέρον του ποιμένα Χριστού για το ποιμνιό Του τη δύσκολη εκείνη ώρα;

Μάλλον το τελευταίο, γιατί ένα μεγάλο πλήθος Τον ακολουθούσε ακούοντας τη διδαχή Του σε μια ερημική τοποθεσία χωρίς φαγητό, με τη νύχτα να πλησιάζει, έχοντας ελάχιστες επιλογές για το πώς θα συντηρηθούν. Η εύκολη λύση ήταν αυτή που πρότειναν οι μαθητές Του, «ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα», ώστε ο καθένας να μεριμνήσει από μόνος του πώς θα τραφεί. Ο αληθινός, όμως, ποιμένας, ο Χριστός, αναλαμβάνοντας την ευθύνη του κόσμου που Τον ακολουθεί δίνει τη λύση στο πρόβλημα.

Ποιες είναι, όμως, οι προσδοκίες του λαού από τους ποιμένες του; Ο λαός θα ακολουθεί πάντα τους ποιμένες του με εμπιστοσύνη, προσδοκώντας από αυτούς πολλά. Ο λαός πεινά και διψά, όχι μόνο για υλική τροφή, αλλά, κυρίως, για πνευματική τροφή. Ωστόσο οι ποιμένες συχνά αγνοούν τις ανάγκες και τις προσδοκίες του λαού.

Στο σημερινό ευαγγέλιο ο Ματθαίος μάς αναφέρει ότι, όταν ο Χριστός αντίκρισε όλον αυτό τον όχλο «ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς». Φρόντισε τους αρρώστους και αδυνάτους, κάλυψε τις ανάγκες του λαού για το πώς θα τραφεί, προσφέροντάς τους φαγητό, ως μάννα εξ ουρανού. Αυτό σημαίνει αληθινός ποιμένας, τη δύσκολη στιγμή να ανταποκριθεί κάνοντας το «θαύμα», την υπέρβαση, βρίσκοντας τη λύση για τα προβλήματα του ποιμνίου του.

Στο συγκεκριμένο γεγονός αναφέρονται και οι τέσσερις Ευαγγελιστές και το ακούμε συχνά στην τέλεση της αρτοκλασίας. Αυτό μας καταδεικνύει τη μεγάλη σημασία του γεγονότος. Κάνοντας, λοιπόν, τις ανάλογες προεκτάσεις, εντύπωση μας προκαλεί η στάση του Χριστού

σε αντίθεση με τους μαθητές του. Ο Χριστός τους ζητά να τους δώσουν αυτοί φαγητό, αντί να τους διώξουν για να μεριμνήσουν από μόνοι τους για τα απαραίτητα. Ο Κύριος ουσιαστικά τους θέλει να συμβάλουν και οι ίδιοι στη λύση του προβλήματος. Οι μαθητές έπρεπε να προσφέρουν από το υστέρημά τους, ό,τι είχαν, για να συντελεστεί το θαυμαστό αποτέλεσμα του χορτασμού των πεντακισχιλίων. Θα μπορούσε, χωρίς αμφιβολία, ο Χριστός από το μηδέν να χορτάσει τα πλήθη. Το έκανε για χρόνια στην έρημο, στέλλοντάς τους το μάννα. Ζητά από τους αποστόλους, όμως, να κάνουν ό,τι μπορούν οι ίδιοι για να τους διδάξει ότι πρέπει να επιδεικνύουν τη φιλαλληλία τους και «σπλάχνα οικτιρμών» για τους συνανθρώπους τους. Να κάμνουν εκείνοι ό,τι μπορούν και από 'κει και πέρα έχει την έγνοια ο Ίδιος.

Αυτός πρέπει να είναι και ο δικός μας τρόπος ζωής. Να ασχοληθούμε με τα προβλήματα της ζωής μας οι ίδιοι, όχι μετατοπίζοντας την ευθύνη και το βάρος των αποφάσεων στους άλλους ανθρώπους. Να αναλάβουμε τις ευθύνες μας, να προσφέρουμε από το υστέρημά μας, να απορρίψουμε το ψέμα και την αδικία, να στηρίξουμε τους ανθρώπους στον δικό τους πόνο, να αγαπήσουμε τους άλλους χωρίς υποκρισία.

Η παρουσία του Χριστού είναι αυτό που χρειαζόμαστε στη ζωή μας για τη λύση των προβλημάτων μας. Τη δική Του ευλογία χρειαζόμαστε στην πορεία της μας. Έχοντας τον Χριστό έχουμε τα πάντα, είμαστε οι πλουσιότεροι των ανθρώπων κι ας είμαστε πάμπτωχοι. Ο Χριστός ζητά και τη δική μας συμμετοχή και κινητοποίηση για την επίλυση των προβλημάτων που μας ταλαιπωρούν. Η δική μας προσφορά θα ευλογηθεί από τον Χριστό και θα επιφέρει θαυμαστά αποτελέσματα. Θα πρέπει στο πρόσωπο του συνανθρώπου μας να βλέπουμε το πρόσωπο του Χριστού. Η οποιαδήποτε προσφορά προς τον συνάνθρωπό μας μπορεί να επιτελέσει θαύματα μεγαλύτερα και από τον χορτασμό των πεντακισχιλίων.

Μια άλλη προέκταση του συγκεκριμένου γεγονότος είναι η προτύπωση της θείας Ευχαριστίας. Ο χορτασμός των πεντάκισχιλίων συνεχίζεται αδιάκοπα μέσα στην Εκκλησία, χορταίνοντας εκατομμύρια ανθρώπων με το σώμα και αίμα του Χριστού, μέσα στο πέρασμα των αιώνων.

Γι' αυτό ας προσέλθουμε μετά φόβου Θεού και αγάπης, στο Άγιο Ποτήριο συμμετέχοντας κι εμείς στον πνευματικό χορτασμό που μας προσφέρει ο Σωτήρας Χριστός με το σώμα και αίμα Του.

π. Χρίστος Χριστοδούλου

ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

14 Αυγούστου 2022

Απόστολος: Α' Κορ. γ' 9-17

Ευαγγέλιο: Ματθ. ιδ' 22-34

Η σημερινή ευαγγελική περικοπή είναι συνέχεια της ευαγγελικής περικοπής της περασμένης Κυριακής. Μετά τον χορτασμό των πεντακιοχιλίων και τη συλλογή των περισσευμάτων, ο Χριστός απεσύρθη στο όρος για να προσευχηθεί, ενώ οι Απόστολοι μπήκαν στο πλοιάριο για να επιστρέψουν στην Καπερναούμ.

Οι μαθητές ήσαν κατάκοποι. Μέσω τους έγινε το θαύμα. Ο Χριστός δεν ευλόγησε τα ψωμιά και τα ψάρια, κάνοντας ένα σωρό, απ'όπου θα έπαιρνε ο λαός. Τα ευλόγησε, τα μοίρασε στους αποστόλους και εκείνοι έδιναν στον λαό. Μέσα στα χέρια των αποστόλων πληθύνονταν οι τροφές. Έδιναν οι απόστολοι και δεν τέλειωναν. Κι ύστερα ασχολήθηκαν με την περισυλλογή των περισσευμάτων. Κι όμως οι Απόστολοι δεν αφήνονται να ξεκουραστούν μέσα στο πλοιάριο. Συναντούν κλύδωνα και τρικυμία μοναδική. Κάποια μηνύματα θέλει ο Χριστός να τους δώσει, όπως και σ'εμάς. Αναφέρω τα κυριότερα απ'αυτά.

α) Δοκιμάζει πρώτα την πίστη τους. Δεν ήσαν, βέβαια, άπιστοι. Πριν λίγες μέρες τον είχαν ομολογήσει ως «Υιόν του Θεού του Ζώντος». Και το ότι εγκατέλειψαν τα πάντα και τον ακολούθησαν έδειχνε πως δεν ήταν άπιστοι. Θέλει, όμως, ο Χριστός να ελέγξει αν πήραν κάποια μηνύματα. Δεν ήταν η πρώτη φορά που τους υπέβαλλε σ'αυτή τη δοκιμασία της θάλασσας. Κι άλλη φορά κινδύνεψαν μέσα στην ίδια θάλασσα. Τότε ο Χριστός ήταν στο πλοίο και κοιμόταν. Έτρεξαν, τον ξύπνησαν και σώθηκαν. Τώρα βρίσκεται μακριά και θέλει να ελέγξει αν πήραν τα μηνύματα που έπρεπε από τη Χαναanaία και τον Ρωμαίο εκατόνταρχο, ότι και από μακριά μπορούσε να θαυματοουργήσει. Ελέγχει, λοιπόν, την πίστη τους. Είναι μήνυμα και για μας. Στους διάφορους πειρασμούς και στις θλίψεις ελέγχεται και μετρείται η πίστη μας.

β) Τους διδάσκει, ύστερα, ότι δεν θα πρέπει να παραιτούνται από τις προσπάθειές τους στις πρώτες δυσκολίες, αλλά να κάνουν ό,τι μπορούν, να εξαντλούν τις δυνατότητές τους. Ο Χριστός δεν ήλθε να τους βοηθήσει στην πρώτη επίκλησή τους. Ήλθε με μια καθυστέρηση που τρομάζει: «Τετάρτη φυλακή της νυκτός», προς τα ξημερώματα. Διδάσκει, έτσι, ότι σε κάθε δυσκολία θα πρέπει να κάνουμε ό,τι μπορούμε και ο Θεός θα έλθει βοηθός όταν εμείς δεν μπορούμε, για ό,τι βρίσκεται πέραν των δυνάμεών μας. Δεν πρέπει μοιρολατρικά να αντιμετωπίζουμε τις δυσκολίες.

γ) Και για ένα άλλο σκοπό επιτρέπει τη θαλασσοταραχή ο Χριστός σήμερα. Θέλει να εμποδίσει την ανάπτυξη εγωϊσμού στους μαθητές. Με

τον τρόπο που έγινε το θαύμα ήταν φυσικό οι μαθητές να ένιωσαν κάποιαν έπαρση, κάποιαν ικανοποίηση, ότι συνέβαλαν κι αυτοί στο θαύμα, αφού μέσα από τα χέρια τους πολλαπλασιάστηκαν τα ψωμιά και τα ψάρια. Έρχεται τώρα η δυσκολία για να τους διδάξει ότι χωρίς τον Χριστό τίποτα δεν μπορούν να κάμουν. Το ίδιο διδασκόμαστε κι εμείς: ό,τι επιτυγχάνουμε οφείλεται στη χάρη του Θεού.

δ) Το περιστατικό με τον Πέτρο δίνει κι ένα άλλο μάθημα σ'εμάς. Οι θρησκευόμενοι άνθρωποι έχουν μια λανθασμένη εντύπωση για τη σχέση τους με τον Θεό: Νομίζουν πως, λόγω της θρησκευτικότητάς τους, ο Θεός θα τους προφυλάσει από τις θλίψεις. Στην Αγία Γραφή, όμως, δεν συναντούμε τέτοια υπόσχεση. Αντίθετα προειδοποιούμαστε: «Εν τω κόσμω θλίψιν έξετε: Θα συναντήσετε θλίψεις στον κόσμο. Το παράδειγμα με τον Πέτρο μας λέει ποια θα είναι η πορεία μας στη γη: Ο Πέτρος όταν κινδύνεψε να καταποντισθεί φώναξε: «Κύριε σώσον με». Κι ο Χριστός, χωρίς να σταματήσει τα κύματα και τον άνεμο, τον πήρε από το χέρι και περπάτησαν μαζί πάνω στα κύματα. Έλεγε τότε, έμπρακτα, στον Πέτρο, όπως και σ'εμάς σήμερα, ότι έτσι θα είναι η πορεία μας στη γη. Πορεία πάνω στα κύματα, Η μια θλίψη θα διαδέχεται την άλλη. Θα τα ξεπερνούμε, όμως, όλα αυτά, κρατώντας τον Χριστό από το χέρι.

ε) Κι ένα άλλο μήνυμα μας δίνει το περιστατικό με τον Πέτρο. Όταν ο Πέτρος βρισκόταν σε απόσταση από τον Χριστό, επειδή είχε πίστη, βάδιζε πάνω στη θάλασσα. Η βύθισή του έγινε όταν ήταν κοντά στον Χριστό, αφού, όπως λέει το Ευαγγέλιο, «εκτείνας την χείρα αυτού επελάβετο αυτού». Τον πήρε από το χέρι. Δεν έχει σχέση, επομένως, αν τοπικά βρισκόμαστε κοντά στον Χριστό. Μπορεί να'μαστε μέσα στην Εκκλησία, ακόμα και να αγγίζουμε τον Χριστό με τα μυστήρια. Αν δεν είμαστε και τροπικά κοντά στον Χριστό κινδυνεύουμε να καταποντιστούμε.

Πολλά, λοιπόν, τα μηνύματα της σημερινής ευαγγελικής περικοπής. Κι έχουν όλα σχέση με τον αγώνα μας και τις δυσκολίες αυτής της ζωής. Είναι χαρακτηριστικό πως ο άνεμος σταμάτησε και η τρικυμία κατέπαυσε όταν ο Χριστός με τον Πέτρο εισήλθαν στο πλοiάριο. Εκεί όλοι «προσελθόντες προσεκύνησαν αυτό». Στη συμβολική γλώσσα της Εκκλησίας μας η είσοδος στο πλοiό σημαίνει την είσοδό μας στη βασιλεία των ουρανών. Εκεί δεν θα υπάρχει θλίψις, πόνος, στεναγμός. Κι εκεί όλα θα υποταχθούν στον Χριστό. Σ'αυτή τη ζωή θα βρισκόμαστε συνεχώς σε αγώνα με τις παντοειδείς δυσκολίες, αλλά και με τις αντίθετες δυνάμεις, αυτές που δεν αναγνωρίζουν τον Χριστό. Από τη συνέπεια και την ποιότητα του αγώνα μας θα εξαρτηθεί η ασφαλής διαπεραίωσή μας στην άλλη ζωή.

† Ο Πάφου Γεώργιος

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Απόστολος: Α' Κορ. δ' 9-16

Ευαγγέλιο: Ματθ. ιζ' 14-23

21 Αυγούστου 2022

**«Ω γενεά άπιστος και διεστραμμένη! Έως πότε έσομαι μεθ' υμών;
Έως πότε ανέξομαι υμών;» (Ματθ. ιζ' 17)**

Τα γεγονότα που καταγράφονται στο σημερινό Ευαγγέλιο, διαδραματίζονται αμέσως μετά τη Μεταμόρφωση του Χριστού και λίγο πριν τη Σταυρική Του θυσία. Γεγονότα που αποτελούν, από τη μια καθρέφτη της κοινωνίας της εποχής του Χριστού, και από την άλλη προάγγελο της νίκης του Χριστού κατά των δαιμονικών δυνάμεων. Έτσι, ενώ πριν λίγο τρεις από τους Μαθητές Του, ο Πέτρος, ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης, αντίκριζαν, μέσα στα πλαίσια του ανθρωπίνως δυνατού, τη δόξα του Χριστού κατά τη Μεταμόρφωσή Του, στους πρόποδες του Θαβώρ οι άλλοι εννιά Μαθητές Του ζούσαν μίαν τραγωδία. Ένα επιληπτικό παιδί «σεληνιάζεται και κακώς πάσχει», εκτίθεται σε καθημερινό κίνδυνο πέφτοντας στη φωτιά ή το νερό και οι ίδιοι αδυνατούν να του προσφέρουν οποιαδήποτε βοήθεια. Γεγονός που επιβεβαιώνεται και με τη μαρτυρία του πατέρα: «Προσήνεγκα αυτόν τοις μαθηταίς σου, και ουκ ηδυνήθησαν αυτόν θεραπεύσαι».

Βαρύς και επικριτικός ο λόγος του Χριστού. Βαρύς, επικριτικός, αλλά και προειδοποιητικός. «Ω γενεά άπιστος και διεστραμμένη. Έως πότε έσομαι μεθ' υμών; Έως πότε ανέξομαι υμών;» Γενιά άπιστη και διεφθαρμένη, γιατί αρνείται να δεχθεί το υπερφυσικό στοιχείο και ιδιαίτερα να αναγνωρίσει τον Χριστό ως Υιόν του Θεού και κατ' επέκταση και ως Σωτήρα του κόσμου. Γενιά άπιστη, γιατί, ενώ βλέπει τα θαύματα, την ίδια στιγμή αρνείται να τα δεχθεί σαν υπερφυσικά γεγονότα. Ακόμα, ενώ ο Ίδιος ο Χριστός για τρία χρόνια έδινε πειστικές αποδείξεις της παντοδυναμίας Του οι άνθρωποι, όπως και ο σημερινός πατέρας, ενώ τον πλησιάζουν με πολλή καθυστέρηση, την ίδια στιγμή τον πλησιάζουν με ολιγοπιστία ή και απιστία. Κατά τον Ευαγγελιστή Μάρκο, πέραν από το παράπονο, ότι πήρε το παιδί του στους Μαθητές Του και αυτοί δεν μπόρεσαν να το θεραπεύσουν, την ίδια στιγμή ο ίδιος πλησιάζει τον Χριστό με αμφιβολία, λέγοντάς Του: «Αλλ' ει τι δύνασαι, βοήθησον ημίν σπλαχνισθείς εφ' ημάς».

Μεγάλη η δύναμη της πίστης. Εάν μπορείς να πιστέψεις, του είπε ο Χριστός, τότε όλα είναι δυνατά γι' αυτόν που πιστεύει. Αλλά όπως θα υπογραμμίσει σήμερα και στους Μαθητές Του: «Εάν έχητε πίστιν ως κόκκον σιδήρου, ερείτε τω όρει τούτω, μετάβηθι εντεύθεν εκεί, και μεταβήσεται, και ουδέν αδυνατήσεται υμίν». Μέσα από την πίστη ο άνθρωπος αποδέχεται από τη μια την ύπαρξη του Θεού και από την άλλη έχει τη βεβαιότητα ότι ο Θεός ανταμείβει όσους τον αποζητούν. «Πιστεύσαι δει τον προσερχόμενον τω Θεώ ότι έστι και τοις εκζητούσιν αυτόν μισθαποδότης γίνεται».

Χωρίς τις πιο πάνω αλήθειες ο άνθρωπος οδηγείται στην αμφιβολία, στη συνέχεια περνά στην ολιγοπιστία και την άρνηση και τέλος καταλήγει

στη διαστροφή και την απιστία. Μια απιστία από την οποία δεν ξέφυγαν σήμερα ούτε και οι εννιά Μαθητές Του Χριστού. Γεγονός που επιβεβαιώνεται, τόσο μέσα από την ερώτησή τους προς τον Χριστό, « διατί ημείς ουκ ηδυνήθημεν εκβαλείν αυτό», όσο και μέσα από την απάντηση που τους έδωσε, «δια την απιστίαν υμών».

Τόσο ο πατέρας, όσο και οι Μαθητές βρέθηκαν σε στιγμή αδυναμίας και ολιγοπίστησαν, όμως στη συνέχεια αναγνώρισαν την ολιγοπιστία τους και προχώρησαν σε διόρθωση. «Πιστεύω, Κύριε. Βοήθει μου τη απιστία» (Μάρκ. θ' 24), είπε ο πατέρας, ενώ και οι Μαθητές θα τον παρακαλέσουν να τους προσθέτει πίστη: «Πρόσθεθες ημίν πίστιν» (Λουκ. ιζ' 5). Αλήθεια, πόσες φορές βρεθήκαμε κι εμείς σε κατάσταση ολιγοπιστίας, αν όχι και απιστίας; Πόσες φορές αποκηρύξαμε στην πράξη τη δύναμη της πίστης κάτω από το βάρος κάποιων σοβαρών προβλημάτων μας; Αλλά και πόσες φορές βρεθήκαμε κι εμείς στη θέση του σημερινού πατέρα αναφωνώντας το, «πιστεύω, Κύριε. Βοήθει μου τη απιστία». Πιστεύω Κύριε. Βοήθησέ με, όμως, γιατί η πίστη μου δεν είναι δυνατή. Και τότε διαπιστώσαμε την επιβεβαίωση των λόγων του Χριστού: «Ει δύνασαι πιστεύσαι, πάντα δυνατά τω πιστεύοντι». Γιατί η πίστη είναι η άγκυρα που με ασφάλεια κρατά το σκάφος της ζωής μας για να μη βουλιάξει. Κι ακόμα είναι η ρίζα που όχι μόνο τροφοδοτεί, αλλά και στηρίζει το δέντρο της ζωής μας. Όμως, όπως η άγκυρα ή η ρίζα αν δεν βρίσκονται σε καλή ή σε υγιή κατάσταση, τότε δεν μπορούν να ανταποκριθούν στον πραγματικό σκοπό τους, έτσι και η πίστη. Η πίστη πρέπει να είναι ζωντανή για να προσελκύει τη Χάρη και το έλεος του Θεού. Και αυτή τη ζωντανία τη διασφαλίζει ο άνθρωπος με την πλήρη παράδοση του εαυτού του στα χέρια του Θεού, την αποδοχή του θελήματός Του, αλλά και την τροφοδότηση της πίστεώς του με την ενεργούμενη αγάπη.

Ας παρακαλέσουμε, λοιπόν, τον Θεό να είναι επιεικής με τις αδυναμίες μας, αλλά ιδιαίτερα να μας στηρίζει τη δύσκολη ώρα που κλονίζεται η πίστη μας. Παράλληλα να θυμόμαστε ότι η ανοχή, η επιείκεια και η στήριξη είναι έργο της συγκατάβασης του Θεού και ότι αυτή δεν θα είναι ανεξάντλητη. Τον ακούσαμε σήμερα να προειδοποιεί «έως πότε ανέξομαι υμών;» Για τούτο και ο Απόστολος Παύλος μας καλεί να μην «περιφρονούμε την άπειρη καλοσύνη, την ανεκτικότητα και τη μακροθυμία του Θεού», αλλά ούτε και να ξεχνούμε ότι «η αγαθότητα του Θεού θέλει να μας οδηγήσει στη μετάνοια».

Μέσα από το δρόμο της αυτοκριτικής και όχι της κριτικής, μέσα από το δρόμο της ταπείνωσης και της μετάνοιας, ας ψάξουμε να βρούμε τη δύναμη της πίστης που θα εξυγιάνει πρώτα τον εαυτό μας και ύστερα τον οικογενειακό και τον κοινωνικό μας περίγυρο. Αν οραματιζόμαστε έναν κόσμο καλύτερο και μια τελειότερη κοινωνία, τότε ας ξεκινήσουμε από τον εαυτό μας . Ας παραμερίσουμε τη στάχτη και ό,τι άλλο άφησαν πίσω τους η αμφιβολία και η ολιγοπιστία και ας επενδύσουμε στην πίστη.

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Απόστολος: Α' Κορ. θ' 2 - 12

Ευαγγέλιο: Ματθ. ιη' 23 - 35

28 Αυγούστου 2022

Στο ερώτημα του Αποστόλου Πέτρου, σχετικά με τα όρια της συγχωρητικότητας προς τους ανθρώπους που μας αδικούν, ο Κύριος απάντησε με τη σημερινή παραβολή των μυρίων ταλάντων, προσφέροντας μια μοναδική διδαχή ζωής και σωτηρίας.

Η μεγάλη πνευματική διδαχή της σημερινής περικοπής είναι το άπειρο και ανεξάντλητο έλεος και η φιλανθρωπία του Θεού, προς εκείνους που στέκονται ενώπιόν Του, με πνεύμα μετάνοιας και ταπείνωσης, ζητώντας ειλικρινά τη θεία συγχώρηση και ευσπλαχνία, έτοιμοι να προσφέρουν κι αυτοί τη συγχωρητικότητά τους στους συνανθρώπους τους. Η αγάπη και η φιλανθρωπία του Θεού είναι αδύνατο να νικηθούν από τις πτώσεις και τα αμαρτήματα των ανθρώπων, όσο πολλά ή βαριά κι αν είναι. Αρκεί η μετάνοια να είναι πραγματική και όχι προσχηματική και υποκριτική. Να συνιστά απόφαση για αλλαγή πορείας και ζωής και να διακρίνεται από επίγνωση του προσωπικού χρέους και ελλείμματος έναντι της θείας αγάπης.

Ενώ, όμως, οι άνθρωποι καταφεύγουμε διαρκώς στο έλεος και στη φιλανθρωπία του Θεού, ζητώντας συγχώρηση και απαλλαγή από τα ψυχικά μας βάρη, την ίδια στιγμή επιδεικνύουμε αντιστρόφως ανάλογη στάση προς τους αδελφούς μας εκείνους, που, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, μας έβλαψαν και μας αδίκησαν. Η συμπεριφορά μας αυτή συνιστά βαρύτατη πνευματική ασθένεια και υποδηλώνει την υφέρπουσα, εκείνη, φαρισαϊκή υποκρισία, που τόσο άτεγκτα στηλίτευσε ο Χριστός, σε πολλά σημεία της διδασκαλίας Του.

Φανερώνει, ακόμα, ότι η πνευματική μας ζωή κινείται στην επιφάνεια και αγνοεί τα ουσιαστικά της πίστης, ένα από τα οποία είναι η φιλανθρωπία προς τους αδελφούς, κατά το πρότυπο της φιλανθρωπίας του Θεού. Το αίτημα της συγχωρητικότητας είναι τόσο σημαντικό στην πνευματική ζωή, ώστε ο Κύριος το συμπεριέλαβε στην περιεκτικότερη μορφή της προσευχής, την οποία υπέδειξε ο Ίδιος και που δεν είναι άλλη από το γνωστό μας «Πάτερ ημών». Εκεί σαφώς ζητούμε από τον Θεό: «άφες ημίν τα οφειλήματα ημών, ως και ημείς αφήμεν τοις οφειλέταις ημών». Συγχώρα μας, όπως κι εμείς συγχωρούμε σ' όσους μας φταίνει.

Το να είμαστε φιλάνθρωποι και συγχωρητικοί, δεν είναι μια ηθική υποχρέωση, αλλά το αποτέλεσμα της αγάπης μας προς τον Θεό. Ο όρος φιλανθρωπία δεν χρησιμοποιείται από την Εκκλησία ως έννοια συναισθηματική, ηθικιστική ή συμπαθητική, αλλά για να δηλώσει την ουσία του Θεού, ο Οποίος είναι αγάπη και καλεί τους ανθρώπους σε διαρκή πορεία και ζωή αγάπης μέσα στον κόσμο. Αυτή τη φιλανθρωπία του Θεού πρέπει να τη μιμούμαστε διαρκώς στη ζωή μας και να τη φανερώνουμε στις σχέσεις μας με τους συνανθρώπους μας.

Ο Κύριος την έλλειψη ελέους και συγκωρητικότητας προς τον συνάνθρωπο την ταυτίζει με την πονηρία. «Δούλε πονηρέ», λέει. Η πονηρία δηλαδή είναι η ψυχική κατάσταση, κατά την οποία ο άνθρωπος αδιαφορεί για τις όποιες ανάγκες του συνανθρώπου του, μικρές ή μεγάλες, και το μόνο που έχει προ οφθαλμών είναι το ατομικό του συμφέρον. Η πονηρία αποτελεί σύμπτωμα του εγωισμού, κι επειδή ελλείπει από αυτόν εντελώς το στοιχείο της αγάπης ισοδυναμεί με την ίδια τη δαιμονικότητα. Μη λησμονούμε ότι πονηρός κατεξοχήν ονομάζεται ο διάβολος.

Ο Χριστός μάς αποκαλύπτει τον πιο εύκολο και άμεσο δρόμο, προκειμένου να τύχουμε του ελέους του Θεού και να έχουμε αληθινή σχέση μαζί Του. Κι αυτός δεν είναι άλλος από το να είμαστε εύσπλαγχοι και ελεήμονες απέναντι στον συνάνθρωπό μας. Με άλλα λόγια, η σχέση μας με τον Θεό εξαρτάται από τη σχέση μας με τον συνάνθρωπό μας.

Καλούμαι, συνεπώς, να βρίσκομαι σε αναλογία ζωής με τον Θεό, για να Τον έχω στη ζωή μου. Κι αυτό που θεμελιώνει την πραγματικότητα αυτή είναι η δημιουργία του ανθρώπου «κατ' εικόνα και καθ' όμοίωσιν Θεού». Πλασμένος ο άνθρωπος από τον Θεό, για να ζει τον Θεό και να κατατείνει σ' Αυτόν, χρειάζεται να συντονίζεται με ό,τι συνιστά τρόπο ζωής του Θεού. Κι αυτός ο τρόπος δεν είναι άλλος από την αγάπη.

Στην παραβολή του πονηρού δούλου, η αγάπη του Θεού, ταυτοποιημένη στο πρόσωπο του Κυρίου της παραβολής, παίρνει συγκεκριμένο περιεχόμενο: ο Θεός μάς αγαπά και μάς ελεεί, παραβλέποντας τις αμαρτίες και τα σφάλματά μας και μη λαμβάνοντας υπόψη Του τις όποιες οφειλές μας. Με την προϋπόθεση ότι και εμείς θέλουμε την αγάπη Του αυτή, καθώς φανερώνεται από την παράκλησή μας για κάτι τέτοιο: «Πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφήκᾳ σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με». Ο Χριστός μάς ελεεί, γιατί σηκώνει τις δικές μας αμαρτίες και μάς προσφέρει πλούσια την αγάπη Του.

Το ζητούμενο και από εμάς έλεος προς τους συνανθρώπους μας, η αγάπη που εντέλλεται ο Θεός στη σχέση μας με τους άλλους, δεν τελειώνει μ' ένα απλό συγγνώμη και μ' ένα «συγχώρεσέ με». Το μέτρο μας για τους άλλους μάς το δίνει ο ίδιος ο Θεός. Αγαπάμε τον άλλον, τον ελεούμε, όταν κι εμείς είμαστε έτοιμοι να σηκώσουμε αντί για εκείνον το δικό του βάρος, να θυσιάσουμε κάτι από τον εαυτό μας για τη σωτηρία του. Και τονίζουμε αυτό το όριο της αγάπης και του ελέους, γιατί ο ίδιος ο Κύριος θέτει το δικό Του μέτρο ως μέτρο στάσης μας προς τους άλλους: «ὡς καὶ ἐγὼ σε ἤλεησα». Το μέτρο μας για τους άλλους μάς το δίνει ο ίδιος ο Θεός.

Συγκλονιστικά δύσκολο, θα έλεγε κανείς, ακατόρθωτο. Γίνεται, όμως, κατορθωτό και εύκολο, μόνο με τη χάρη του Θεού. Μόνον ένας «ελεημένος Κυρίου», άρα ευρισκόμενος μέσα στη χάρη του Θεού, μπορεί αντιστοίχως και να ελεήσει, κατά τα μέτρα του Θεού, τον συνάνθρωπό του.

† Αρχιμανδρίτης Δημήτριος Κυριακίδης

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΦΟΥ κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Κυ.	3/7	ΠΑΦΟΣ, Παναγία Παντάνασσα	Πα.	5/8	ΑΥΔΗΜΟΥ (Εσπ.)
Κυ.	10/7	ΝΑΤΑ	Σα.	6/8	ΣΤΑΤΟΣ – ΑΓΙΟΣ ΦΩΤΙΟΣ
Σα.	16/7	ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟ (Εσπ.)	Κυ.	7/8	ΣΤΡΟΥΜΠΙ
Κυ.	17/7	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος	Κυ.	14/8	ΠΑΧΥΑΜΜΟΣ
Κυ.	17/7	ΑΝΑΡΙΤΑ, Άγιος Ονησίφορος (Εσπ.)	Κυ.	14/8	ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΡΟΟΔΙΤΙΣΣΗΣ (Εσπ.)
Τρ.	19/7	ΝΕΑ ΔΗΜΜΑΤΑ (Εσπ.)	Δε.	15/8	ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΡΟΟΔΙΤΙΣΣΗΣ
Κυ.	24/7	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Κενδέας	Πα.	19/8	ΤΡΕΜΙΘΟΥΣΑ, Αγ. Ρηγίνος-Ορέστης (Εσπ.)
Δε.	25/7	ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ, Αγία Παρασκευή (Εσπ.)	Κυ.	21/8	ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ
Τρ.	26/7	ΨΑΘΙ	Κυ.	28/8	ΤΙΜΗ
Τρ.	26/7	ΚΑΤΩ ΑΚΟΥΡΔΑΛΙΑ (Εσπ.)	Δε.	29/8	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
Κυ.	31/7	ΠΟΛΕΜΙ	Δε.	29/8	ΜΑΝΔΡΙΑ, Αγία Βρυσάινη (Εσπ.)

ΠΑΝΟΣΙΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΥ Ι.Μ.Π. κ. ΤΥΧΙΚΟΥ

Πα.	1/7	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Άγιοι Ανάργυροι	Κυ.	1/8	ΑΝΩΓΥΡΑ, Τιμιοσ Σταυρός
Σα.	2/7	ΜΕΣΑΝΑ, Άγιος Επιφάνιος	Τρ.	2/8	ΛΕΜΠΙΑ
Κυ.	3/7	ΜΕΣΑΝΑ	Πα.	5/8	ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ (Εσπ.)
Κυ.	10/7	ΠΑΧΥΑΜΜΟΣ	Σα.	6/8	ΔΡΥΜΟΥ
Σα.	16/7	ΚΑΤΩ ΑΚΟΥΡΔΑΛΙΑ, Αγία Μαρίνα	Πε.	11/8	ΟΜΟΔΟΣ, Άγιος Σπυρίδωνας
Σα.	16/7	ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΟΥΔΑ (Εσπ.)	Πα.	12/8	ΜΕΣΑΝΑ, Άγιος Επιφάνιος (Αγρυπνία)
Κυ.	17/7	ΦΙΛΟΥΣΑ ΚΕΛΟΚΕΔΑΡΩΝ	Κυ.	14/8	ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΑΛΑΜΙΩΤΙΣΣΗΣ (Εσπ.)
Τε.	20/7	ΤΡΕΜΙΘΟΥΣΑ, Προφήτης Ηλίας	Δε.	15/8	ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΧΡΥΣΟΡΡΟΓΙΑΣΤΙΣΣΗΣ
Δε.	25/7	ΜΗΛΙΟΥ (Εσπ.)	Σα.	20/8	ΤΡΕΜΙΘΟΥΣΑ, Αγ. Ρηγίνος-Ορέστης
Τρ.	26/7	ΛΑΣΑ, Άγιος Ερμόλαος	Σα.	27/8	ΓΙΟΛΟΥ, Άγιος Αρκάδιος (Εσπ.)
Τρ.	26/7	ΧΟΛΕΤΡΙΑ ΚΑΤΩ (Εσπ.)	Δε.	29/8	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Ιωάννης (Πάρκο Ηβης Μαλ.)
Κυ.	31/7	ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑ	Τρ.	30/8	ΜΑΝΔΡΙΑ, Αγία Βρυσάινη

Το περιεχόμενο του παρόντος τεύχους υπάρχει αυτούσιο και στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Πάφου
www.imraphou.org

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ

Το πρώτον Αποστολικόν κήρυγμα εις την Πάφον
Πράξ. ιγ, 6-12

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2022

ΕΤΟΣ ΜΓ΄

ΑΡ.507 - 508

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Απόστολος: Α' Κορ. ιε' 1 – 11

Ευαγγέλιο: Ματθ. ιθ' 16 – 26

4 Σεπτεμβρίου 2022

Μία πολύ αξιοσυμπάθητη περίπτωση ανθρώπου καταγράφει το σημερινό ευαγγέλιο. Έναν νεαρό, ο οποίος πλησιάζει τον Κύριο, προκειμένου Αυτός ως διδάσκαλος να τον καθοδηγήσει στην είσοδο του στη βασιλεία του Θεού. Άμεση, απλή και καθαρή η απάντηση του Κυρίου στον πλούσιο νεαρό του σημερινού Ευαγγελίου: «εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς».

Η υπακοή στις εντολές του Θεού, αγαπητοί μου αδελφοί, αποτελούσε πάντοτε την προϋπόθεση της πνευματικής τελειώσεως του ανθρώπου και της ψυχικής του σωτηρίας. Αλλά ποιες εντολές; Αν προσέξουμε καλά θα διαπιστώσουμε ότι τόσο στο πρώτο μέρος του σημερινού Ευαγγελίου, όσο και στο δεύτερο, κυρίαρχο στοιχείο είναι η αγάπη και η προσφορά προς τον συνάνθρωπο. Η εντολή της αγάπης είναι το κομμάτι της αλυσίδας που ενώνει, αλλά και που συμπυκνώνει το σύνολο των αρετών. Η αγάπη είναι ο δρόμος που οδηγεί στον Θεό, αλλά μόνο όταν αυτή με ανιδιοτέλεια περάσει μέσα από τον συνάνθρωπο. Και αυτή την έμπρακτη αγάπη συνιστά σήμερα ο Κύριος στον πλούσιο νεαρό σαν προϋπόθεση της ηθικής του τελειώσεως.

Ο πόθος για τελείωση είναι έμφυτος στον άνθρωπο. Όμως, πώς αντιλαμβάνεται τον όρο «τελείωση» ο άνθρωπος και πώς ο Θεός; Και οι δύο θεωρούν ότι η τελείωση είναι ολοκλήρωση του σκοπού της δημιουργίας του ανθρώπου. Δηλαδή, της μετάβασης του ανθρώπου από το «κατ' εικόνα Θεού» στο «καθ' ομοίωσιν Θεού». Είναι ένας αγώνας και μια συνεχής πορεία για να γίνει ο άνθρωπος τέλειος και άρα όμοιος με τον Θεό. Χρειάζονται, λοιπόν, δύο πράγματα. Πρώτον, η θέληση του ανθρώπου και δεύτερον, η εφαρμογή των εντολών του Θεού. Η τελείωση δεν είναι αναγκαστική, για τούτο για να έχει αξία θα πρέπει να στηρίζεται στην ελεύθερη θέληση του ανθρώπου. Στη συνέχεια χρειάζεται να γίνει από την πλευρά του ανθρώπου η επόμενη κίνηση, που είναι η υπακοή στις εντολές του Θεού. Όμως, η εφαρμογή του θελήματος του Θεού κινείται σε δύο κατευθύνσεις, την αρνητική, αλλά και τη θετική. Δηλαδή, αποφεύγω το κακό, αλλά και κάνω το καλό. Και στις δύο περιπτώσεις η υπακοή στο θέλημα του Θεού δεν εξαντλείται σε μια τυπική διαδικασία.

Ο Κύριος προέτρεψε τον πλούσιο νέο να μοιράσει τον πλούτο του στους φτωχούς. Μέσα στην οικογένεια της Εκκλησίας δεν μπορεί ο ένας να έχει θησαυρούς και ο άλλος να στερείται τον επιούσιο. Η ελεημοσύνη και η φιλανθρωπία είναι μια ευαγγελική πράξη αγάπης, η οποία καταργεί τις διαφορές. Και το μέτρο της ολιγάρκειας, δίνει τη δυνατότητα της αρμονικής συμβίωσης πτωχών και πλουσίων.

Αγαπητοί αδελφοί! Τι πρέπει να κάνουμε για να σωθούμε; Την απάντηση σε αυτό το ερώτημα, την πιο ικανοποιητική απάντηση, τη βρίσκουμε στο Ευαγγέλιο. Ο Κύριος δήλωσε ότι για να σωθούν όσοι δεν πιστεύουν στον Χριστό, πρέπει οπωσδήποτε να πιστέψουν σε Αυτόν και για να σωθούν όσοι πιστεύουν σε Αυτόν, πρέπει οπωσδήποτε να ζουν σύμφωνα με τις εντολές Του.

Η εφαρμογή των εντολών του Θεού δεν είναι πράξη που περιορίζεται μόνο στον τύπο, είναι πράξη ουσίας. Είναι πράξη συνειδητή. Η ενσυνείδητη πράξη πάλι, δεν εξαντλείται σε μια στιγμιαία εκδήλωση, αλλά είναι τρόπος ζωής εφ' όρου ζωής. «Δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι» εἶπε σήμερα ο Ἰησοῦς. Ἐλα να με ακολουθήσεις. Αγωνίζομαι, λοιπόν, σημαίνει ὅτι εφαρμόζω τον νόμο του Θεοῦ στην καθημερινή μου ζωή. Σε ὅλους τους τομείς της καθημερινῆς ζωῆς μου, εἴτε εἶναι ατομικοί, εἴτε οικογενειακοί εἴτε κοινωνικοί, οἱ εντολές του Θεοῦ αποτελοῦν για εμᾶς φάρο καθοδηγητικό.

Ἡ λανθασμένη κίνηση του νέου του σημερινοῦ Ευαγγελίου, εἶναι ὅτι πηγαίνει στον Χριστό χωρὶς να αρνηθεῖ τον ἔρωτά του για τον χρυσό. Πίσω ἀπὸ τον πλούτο κρύβονται, ἡ πλεονεξία, ὁ ατομισμὸς, ἡ υπεροχὴ που νιώθει ὁ πλούσιος ἀπὸ τους ἄλλους ἀνθρώπους. Γι' αὐτό, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, πρέπει να διώξουμε ἀπὸ την καρδιά μας την προσκόλληση στα γήινα αγαθά. Καὶ μόνο ἓνα πράγμα να επιδιώκουμε, τὸ να εἴμαστε πιστοὶ καὶ υπάκουοι στον Θεό. «Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν»

Στώμεν καλῶς ἀδελφοὶ μου. Ἀς ξυπνήσουμε ἀπὸ τον λήθαργο. Ἀς ἀναλογιστοῦμε την ἀγάπη του Θεοῦ που ἐκδηλώνεται καθημερινά σε εμᾶς. Ἡ εφαρμογή των εντολών του Θεοῦ, σαν ἀποτέλεσμα της υπακοῆς σ' Αὐτόν δεν θα στηρίζεται στον φόβο, ἀλλὰ στην ἀγάπη, στην ἀγάπη προς τον Θεό καὶ τον συνάνθρωπο. Ἀς μας προβληματίσει ἡ συμπεριφορὰ του νεαροῦ του σημερινοῦ Ευαγγελίου. Ἀς ἀποδείξουμε, ὅχι μόνο με λόγια ἀλλὰ καὶ με τα καλὰ μας ἔργα, ὅτι πιστεύουμε ὄντως στον Χριστό καὶ τότε σίγουρα ὁ Κύριος θα μας χαρίζει την εὐτυχία στον παρόντα κόσμο, που θα συνεχίζεται καὶ στην αἰωνιότητα, Ἀμήν.

† Αρχιμανδρίτης Λάμπρος Στυλιανού

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ

Απόστολος: Γαλ. στ' 11 - 18

Ευαγγέλιο: Ιωάν. γ' 13 - 17

11 Σεπτεμβρίου 2022

«Καθώς Μωυσής ύψωσε τον όφιν εν τη ερήμω, ούτως υψωθήναι δει τον Υιόν του ανθρώπου...»

Ολόκληρη η Παλαιά Διαθήκη είναι τύπος και προεικόνιση της Καινής. Η Καινή Διαθήκη προτυπώνεται στην Παλαιά και η Παλαιά ερμηνεύεται στην Καινή. Όλα τα γεγονότα που περιγράφονται στην Παλαιά Διαθήκη είναι «της αληθείας εικόνες και προχαράγματα». Οι τύποι και τα σύμβολα προλαμβάνουν τα γεγονότα, για να γίνει αργότερα πιστευτή η αλήθεια.

Σ' ένα τέτοιο προφητικό γεγονός από την Παλαιά Διαθήκη αναφέρεται ο Κύριος, στη σημερινή ευαγγελική περικοπή, προλέγοντας το σταυρικό πάθος Του στον ευσεβή Ιουδαίο άρχοντα Νικόδημο. Πρόκειται για το γνωστό περιστατικό του χάλκινου όφεως.

Κατά τη μακρόχρονη περιπλάνησή τους στην έρημο του Σινά οι Ισραηλίτες επανειλημμένως ολιγοψύχησαν και γόγγυσαν κατά του Θεού. Γι' αυτό και, μετά από μια τέτοια εκδήλωση αχαριστίας, ο Θεός, για να τους παιδαγωγήσει, επέτρεψε να εμφανισθούν στο στρατόπεδό τους φαρμακερά φίδια. Μετανοημένοι και συντετριμμένοι ζήτησαν από τον Μωυσή να παρακαλέσει τον Θεό να τους απαλλάξει από αυτή τη φοβερή πληγή. Και πράγματι, ο Θεός δέχθηκε τη μετάνοιά τους και διέταξε τον Μωυσή να κατασκευάσει ένα χάλκινο ομοίωμα φιδιού, να το τοποθετήσει πάνω σε ένα κοντάρι και να το στήσει ψηλά. Από εκείνη τη στιγμή όποιος δαγκωνόταν από τα φίδια έστρεφε το βλέμμα του προς το χάλκινο φίδι και σωζόταν από τον θάνατο.

Ιδιαίτερος παράξενος ο τρόπος θεραπείας που προσφέρει στον λαό Του ο Θεός. Μπορούσε, αναμφίβολα, να εξαλείψει τα φίδια διά μιάς χωρίς τη μεσολάβηση υλικών κατασκευασμάτων. Ο Ίδιος, άλλωστε, είχε απαγορεύσει ρητά την κατασκευή κάθε είδους ομοιώματος. Η ουσία, ωστόσο, και το νόημα αυτής της μεθόδου ήταν πολύ βαθύτερα. Η στροφή του βλέμματος προς το χάλκινο ομοίωμα όσων προσβάλλονταν από τα φίδια ήταν, στην πραγματικότητα, έκφραση πίστεως, μετάνοιας και αναγνώρισης της παντοδυναμίας του Θεού από τον Οποίο προερχόταν η θεραπεία. «Ο γαρ επιστραφείς ου διά το θεωρούμενον εσώζετο, αλλά διά σε τον πάντων σωτήρα» αναφέρει προσφυώς η Σοφία Σολομώντος.

Το περιστατικό αυτό ήταν συμβολικό και προφητικό. Ήταν προεικόνιση της σταυρικής θυσίας του Κυρίου και της σωτηρίας των ανθρώπων που πήγασε από αυτή. Ο χάλκινος όφιν ήταν μουσικός τύπος του εσταυρωμένου Χριστού. Εκεί το χάλκινο ομοίωμα είχε, βέβαια, το σχήμα του φιδιού, δεν είχε, όμως, το δηλητηριό του, εδώ ο Κύριος είχε μεν την ανθρώπινη φύση, δεν είχε, όμως, την αμαρτία, που είναι το πνευματικό δηλητήριο. Εκεί το φίδι που ήταν κρεμασμένο στο ξύλο θέραπευε τους Ισραηλίτες από τα δαγκώματα των φαρμακερών φιδιών, εδώ ο Χριστός που υψώθηκε στο ξύλο του Σταυρού θέραπευσε τους ανθρώπους από τις πληγές του νοητού όφεως, του Διαβόλου. Εκεί σωζόταν όποιος κοίταζε το φίδι με τα σωματικά μάτια, εδώ απαλλάσσεται από όλες τις αμαρτίες και απολαμβάνει αιώνια

ζωή εκείνος που προσβλέπει στον Κύριο με τα μάτια της ψυχής. Πίσω, λοιπόν, από την ιστορία του χάλκινου όφους «ο του Κυρίου Σταυρός μυστικώς προδιετυπώθη».

Αν θέλαμε να δείξουμε κάτι το οποίο να εκφράζει όλη την αθλιότητα της αμαρτίας και της διαφθοράς του προχριστιανικού κόσμου, θα έπρεπε να σταθούμε μπροστά από ένα σταυρό. Αλλά και αν θέλαμε να δείξουμε κάτι που να εκφράζει τα εντελώς αντίθετα, δηλαδή την απόλυτη αγιότητα και την απέραντη αγάπη και πάλι σ' έναν σταυρό θα στεκόμασταν. Ο σταυρός είναι το σύμβολο δυο εντελώς αντίθετων κόσμων.

Πριν από τον Χριστό ο σταυρός ήταν φονικό όργανο, αποκρουστικό και μόνο στην όψη. Πάνω σ' αυτόν εκτελούνταν οι χειρότεροι κακούργοι και εγκληματίες. Η ποινή της σταύρωσης συνιστούσε τον πιο επονείδιστο και επώδυνο θάνατο. Γι' αυτό και στην Παλαιά Διαθήκη χαρακτηρίζεται «επικατάρατος πας ο κρεμάμενος επί ξύλου». Αφότου, όμως, ο Χριστός αναρτήθηκε ως κακούργος πάνω στον Σταυρό, «γενόμενος υπέρ ημών κατάρα», τον κατέστησε σημείο σωτηρίας και καταλλαγής. Από μέσο θανάτωσης μεταβλήθηκε σε ακένωτη πηγή ζωής και δίαυλο ευλογιών. Από φοβερό και απαίσιο όργανο των δημίων, έγινε φωτεινό όπλο και τρόπαιο νίκης διά του οποίου «Ο Άδης ηχηλώτισται, ο Αδάμ ανακέκληται, η κατάρα νενέκρωται, η Εύα ηλευθέρωται, ο θάνατος τεθανάτωται και ημείς εξωοποιήθημεν». Ο Σταυρός του Χριστού κατέστη ο μαγνήτης της θείας αγάπης που είλκυσε τους ανθρώπους προς τον ουρανό. Όπως ακριβώς με το πρώτο εκείνο ξύλο της γνώσεως εισήλθε ο θάνατος στο ανθρώπινο γένος, έτσι και τώρα με το μακάριο ξύλο του Σταυρού γιατρεύτηκε το μέγα εκείνο τραύμα: «Εύλω γαρ έδει το ξύλον ίασασθαι». Εκτοτε ο αρχέκακος και βύθιος δράκοντας, ο Διάβολος, είναι πια ακίνδυνος. Μπορεί, βεβαίως, τα δήγματα του να παραμένουν οδυνηρά, δεν είναι, όμως, θανατηφόρα, γιατί υπάρχει το αντίδοτο, το φάρμακο της αθανασίας που απέρρευσε από τον Σταυρό του Κυρίου.

Έτσι και η Εκκλησία του Χριστού πορεύεται μέσα στον κόσμο σταυρωμένη, γεμάτη από πληγές, με την κατηγορία ότι διδάσκει το σκάνδαλο και τη μωρία του Σταυρού. Μα όσο σταυρώνεται, τόσο περισσότερο φανερώνεται η δύναμη του Θεού στον κόσμο. Η δύναμη της Εκκλησίας είναι η «αδυναμία» του Σταυρού. «Όταν γαρ ασθενώ, τότε δυνατός ειμί» γράφει ο απόστολος Παύλος. Και πράγματι, ο Χριστός έδειξε την παντοδυναμία του όταν ήταν γεμάτος από τις πληγές των ανθρώπων. Ο διάβολος δεν φοβήθηκε τον Χριστό τόσο όταν έκανε θαύματα και δίδασκε, όσο φοβήθηκε τον Σταυρό Του, τη σιωπή Του, τη σωματική Του αδυναμία και τον εκούσιο πόνο Του την ώρα του πάθους.

Ας μην ντρεπόμαστε, λοιπόν, να φέρουμε, να ομολογούμε και να υπερασπιζόμαστε τον Τίμιο Σταυρό που είναι ο θυρεός της πίστεώς μας. Ας μην αφήσουμε άλλο την αμαρτωλή καλοπέραση και την ευμάρεια να δηλητηριάζουν τις ψυχές μας. Ας αγαπήσουμε την κακοπάθεια του Σταυρού και ας αγωνισθούμε με συνέπεια και ζήλο για να σταυρώσουμε «τον παλαιόν άνθρωπον τον φθειρόμενον κατά τας επιθυμίας της απάτης». Ας κάμψουμε όλοι τα γόνατα του σώματος και τον αυχένα της ψυχής μπροστά στον τίμιο Σταυρό, αποδίδοντας στο όργανο της σωτηρίας μας την οφειλόμενη τιμή, με την πίστη ότι «τον Σταυρόν τιμώντες, ομολογουμένως τον Σταυρωθέντα τιμώνμεν».

† Αρχιμανδρίτης Δημήτριος Κυριακίδης

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ
Απόστολος: Γαλ. β' 16 - 20
Ευαγγέλιο: Μαρκ. η' 34 - θ' 1
18 Σεπτεμβρίου 2022

Οι ακόλουθοι των βασιλέων παλαιά, έχαιραν προνομίων και ξεχωριστής μεταχείρισης. Ο Χριστός, μας λέει σήμερα ότι οι δικοί του ακόλουθοι, όχι μόνον δεν θα καίρουν ειδικών προνομίων αλλά θα πρέπει να απαρνηθούν τον εαυτό τους, αναλαμβάνοντας τον σταυρό τους. Οι παλαιοί βασιλείς εξουσίαζαν τον λαό με τη δύναμη που κατείχαν. Ο Χριστός μάς αφήνει ελεύθερους να πράξουμε αυτό που εμείς επιθυμούμε. Με αυτά τα δεδομένα και με βάση την ανθρώπινη λογική, θα ήταν οξύμωρο κάποιος να θέλει να ακολουθήσει τον Χριστό.

Όσοσο, προτού αποφασίσουμε να συνταχθούμε ή να απορρίψουμε τον Χριστό, θα πρέπει πρώτα να αναλογιστούμε τα λόγια αυτά του Κυρίου. Με την ανθρώπινη λογική, θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ότι μας ζητά να μην ενδιαφερόμαστε για τον εαυτό μας, να μην τον φροντίζουμε, να τον αφήσουμε να ζει μια ευτελή και ελεεινή ζωή. Έτσι, φαινομενικά, τα λόγια αυτά ακούγονται σκληρά και είναι δύσκολο να γίνουν αποδεκτά από τον άνθρωπο.

Όμως, θα ήταν δυνατόν, Ο Κύριος της αγάπης, της συμπόνιας, της ευσπλαχνίας να μας ζητά κάτι τέτοιο; να συμπεριφερθούμε δηλαδή τόσο σκληρά στον εαυτό μας; Θα ήταν, πρώτα, αντίθετο με τον λόγο Του. Στην πραγματικότητα, ο Κύριος, δεν μας ζητά να κακομεταχειριστούμε τον εαυτό μας, αλλά την αμαρτωλή διάθεσή του. Μας ζητά να αποστραφούμε την εμπαθή κατάστασή του, τη ροπή που έχει προς την αμαρτία. Χαρακτηριστικά τα οποία φέρει η ανθρώπινη φύση μετά το προπατορικό αμάρτημα. Μας ζητά να ακολουθούμε τον λόγο Του, κάτι το οποίο έρχεται, πολλές φορές, σε σύγκρουση τόσο με τα κοσμικά συμφέροντά μας όσο και τον ίδιο τον εαυτό μας, το «εγώ» μας.

Η πρώτη φορά που υποσχεθήκαμε ότι θα ακολουθήσουμε τον Χριστό, ήταν στο βάπτισμά μας. Εκείνη την ημέρα συνταχθήκαμε μαζί Του και στο άγιο θέλημά Του. Ομολογήσαμε «ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῆ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς, τῇ ἁμαρτίᾳ». Ὅτι θα ακολουθούμε και θα εφαρμόζουμε στη ζωή μας τον λόγο Του Κυρίου. Ομολογήσαμε ότι σταυρώσαμε τις σαρκικές επιθυμίες και το κοσμικό φρόνημα και, πάνω απ' όλα, θέσαμε την αγάπη μας προς τον Κύριο και το θέλημα Του.

Στο βάπτισμα εκτός του ότι συνταχθήκαμε με το θέλημα του Κυρίου, λάβαμε και άφεση αμαρτιών, κάτι το οποίο αποτελεί δωρεά της δικής Του αγάπης. Παρόλα αυτά, τα κατάλοιπα του παλαιού ανθρώπου συνεχίζουν να υπάρχουν και να υποβόσκουν μέσα μας. Παρόλο που μπορεί να φαίνονται αδρανή, πάντα υπάρχει ο κίνδυνος να ξαναεμφανιστούν, όταν υπάρξουν οι κατάλληλες συνθήκες. Αν δεν είμαστε συνεχώς οχυρωμένοι πνευματικά, όχι μόνον μπορεί να βρεθούμε στην πρότερη πνευματική κατάσταση μας, αλλά και σε πολύ χειρότερη, όπως ο Ευαγγελιστής Ματθαίος αναφέρει «καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων».

Ο αγώνας εφαρμογής του θέληματος του Χριστού δεν μπορεί να δεχθεί εκπτώσεις αλλά ούτε και διακοπές, θα πρέπει να είναι αδιάκοπος. Δεν μπορούμε ποτέ να θεωρήσουμε ότι εδώ που φτάσαμε είναι καλά και να επαναπαυθούμε. Γι' αυτό τον λόγο, το θέλημα του Κυρίου αποτελεί σταυρό, τον οποίο δεν μπορούμε ούτε να αφήσουμε αλλά ούτε να παραδώσουμε, μόνον κρατώντας τον ομολογούμε έμπρακτα την αγάπη μας προς Αυτόν.

Θα ήταν, όμως, δυνατό ο Κύριος, που μας έπλασε από αγάπη, να μας φόρτωνε έναν αβάστακτο σταυρό που θα μας συνέθλιβε; Όπως μας διαβεβαιώνει ο Ίδιος: «ὁ ζυγὸς τοῦ χρηστοῦ καὶ τὸ φορτίον τοῦ ἑλαφρόν ἐστιν». Δηλαδή σε αυτόν τον αγώνα δεν θα είμαστε μόνοι και δεν θα σηκώσουμε το φορτίο αυτό με τις δικές μας δυνάμεις. Αλλά με τη βοήθεια του Κυρίου, που σε κάθε βήμα θα είναι δίπλα μας για να μας στηρίξει και να μας ενδυναμώσει.

Τα λόγια του Χριστού δεν διαφοροποιούνται από άνθρωπο σε άνθρωπο, αλλά ισχύουν καθολικά για όλους. Δεν υπάρχουν διακρίσεις και διαφοροποιήσεις ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες, κληρικούς και λαϊκούς, λευκούς και μελαμψούς, πλούσιους και πτωχούς. Και προκειμένου να μην υπάρχει ίκνος αμφιβολίας γι' αυτό, ο ίδιος ο Χριστός εφάρμοσε το θέλημα του Πατρός Του στην επίγεια ζωή Του. Και όταν, το κοσμικό φρόνημα του Πέτρου, τον προέτρεπε να το αποφύγει, ο Κύριος τον επιτίμησε διορθωτικά λέγοντάς του: «ὑπάγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων».

Όστόσο, μετά τη σταύρωση και την υποταγή του Χριστού στο θέλημα του Πατρός, ακολούθησε η ανάσταση. Χωρίς σταύρωση δεν μπορεί να υπάρξει ανάσταση. Όπως μας λέει ο Ευαγγελιστής Ιωάννης «ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.». Δηλαδή αν δεν νεκρώσουμε και εμείς το αμαρτωλό θέλημά μας, δεν θα μπορέσουμε να αναστηθούμε πνευματικά. Θα είμαστε μεν ζωντανοί βιολογικά αλλά πνευματικά νεκροί. Μόνο σταυρώνοντας το «εγώ» μας, θα επέλθει και σ' εμάς η ανάσταση, καρποφορώντας τις δωρεές του Αγίου πνεύματος.

Στις χαλεπές ημέρες που ζούμε, η επιβίωση έχει αποκτήσει πρωταρχική θέση στις καρδιές μας. Δεν είναι λίγες οι φορές που η ανησυχία γι' αυτή, μας ωθεί να παραγκωνίσουμε το θέλημα του Κυρίου. Μας οδηγεί στο να θέσουμε τις βιοτικές μέριμνες πάνω από το θέλημα του Θεού, νομίζοντας ότι με τον τρόπο αυτό θα σώσουμε τη ζωή μας. Ξεκνάμε τα λόγια του Χριστού ότι «τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτὰ· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν;». Ο Κύριος μεριμνά για όλα, πόσο μάλλον για τον άνθρωπο που αποτελεί το πιο ξεχωριστό δημιούργημα της αγάπης Του.

Εάν μεριμνούμε τόσο πολύ για την επίγεια ζωή μας, που θα έχει διάρκεια μερικές δεκάδες χρόνια, πόση ανησυχία θα πρέπει να μας διακατέχει για τη ψυχή μας, η οποία είναι προορισμένη να ζήσει αιώνια; Πόσο φοβερό είναι να χωριστεί και να απορριφθεί από τον δημιουργό της; Αν μπορούσαμε έστω και για μια στιγμή να το κατανοήσουμε αυτό, θα καταλαβαίναμε πόσο ανάλαφρος είναι ο σταυρός του Χριστού.

π. Κωνσταντίνος Λαζάρου

ΚΥΡΙΑΚΗ Α' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Β' Κορ. δ' 6 - 15

Ευαγγέλιο: Λουκ. ε' 1 - 11

25 Σεπτεμβρίου 2022

«Ἐπιστάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν» απαντᾷ ο Πέτρος στον Χριστό όταν του εἶπε να ρίξει πάλι τα δίκτυά του, μετά από μια κουραστική νύκτα κατά την οποία δεν ἔπιασε καθόλου ψάρια. Ήταν ἕνας ἔμπειρος ψαράς και ἔκανε χρόνια αὐτή την δουλειά και, αν και το θεώρησε παράλογο, ἔκανε υπακοή στον Κύριο. Ξαναρίχνει τα δίκτυα με τους ἄλλους ψαράδες και ἦταν τόσα πολλά τα ψάρια που πιάστηκαν, ὥστε τα δίκτυα ἄρχισαν να σχίζονται. Η υπακοή που ἔδειξαν στο Θείο πρόσταγμα ἔγινε ευλογία.

Σε κάθε εποχή, ὅπως και στη δική μας, ο Θεός απευθύνει στον κάθε ἄνθρωπο, εἴτε ατομικά εἴτε συλλογικά, πολλές και διάφορες παροτρύνσεις. Μας ζητά πρώτον, να ἔχουμε ακλόνητη πίστη στην πρόνοια και υποταγή στο θέλημά Του. Δεύτερον, μας προτρέπει να συνεχίζουμε τον πνευματικό μας αγώνα, παρ' ὅλες τις δυσκολίες που συναντάμε στη ζωή μας και να αρχίσουμε τις προσπάθειες να κατακτήσουμε τις καλές αρετές. Και τρίτον, μας ζητά να ἔχουμε αγάπη προς ὅλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως φυλῆς, χρώματος, γλώσσας και να ἔχουμε υπομονή στις θλίψεις, ανοχή και μακροθυμία. Να συγχωρούμε τους φίλους, τους συγγενείς, τους εχθρούς μας, για ὅ,τι κακό κι αν μας κάνουν. Μας ζητά να συνειδητοποιήσουμε πόσο αμαρτωλοί εἴμαστε και ὅτι ο μοναδικὸς δρόμος σωτηρίας μας εἶναι να δεχθούμε με εμπιστοσύνη το θείο κάλεσμα και να ακολουθήσουμε τον Χριστό.

Πόσοι, ὅμως, αγαπητοί μου ἀδελφοί, σήμερα καταφεύγουμε στις θείες Του προσαγές και πόσοι γνωρίζουμε και τηρούμε τις εντολές Του; Σήμερα που ὅλοι κοιτάμε το προσωπικό μας συμφέρον και αγωνιζόμαστε με κάθε θεμιτό και ἀθέμιτο μέσο να πλουτίσουμε, να διακριθούμε, θα κοιτάξουμε και θα αγωνισθούμε για τον συνάνθρωπό μας;

Και το χειρότερο εἶναι πῶς δεν κάνουμε καμιά προσπάθεια να αλλάξουμε τον τρόπο ζωῆς μας, να ξαναρχίσουμε την πνευματική μας πορεία ἢ ἀκόμη πολλές φορές αναβάλλουμε να ρίξουμε τα δίκτυά μας και τα αφήνουμε πεταμένα και παραμελημένα σε μια γωνιά. Και πού μας οδηγεῖ αὐτή η παρακοή στο θείο θέλημα; Μας οδηγεῖ στην πνευματική ἀκαρπία, μας απομακρύνει ἀπὸ τον Θεό, με ἀποτέλεσμα να φεύγει και να απομακρύνεται η θεία Χάρη και ευλογία ἀπὸ τις καρδιές μας.

Το παράδειγμα που θα μας τονώσει και ενισχύσει για να ξαναπάρουμε τον δρόμο της υπακοῆς στις θείες εντολές του Κυρίου, μας το δίνει σήμερα ο Ευαγγελιστὴς Λουκάς, μας το δίνουν τα ἀδελφία Πέτρος και Ανδρέας. Δεν μένει παρά να το εφαρμόσουμε ὥστε ο αγώνας μας αὐτός να φέρει στην καρδιά μας γαλήνη, δύναμη και θάρρος για να προχωρήσουμε μπροστά, σε νέους αγώνες. Να μην λέμε δεν εφάρμοσα σήμερα την εντολή της αγάπης, θα την εφαρμόσω αὐριο. Αὐτό που πρέπει να κάνω σήμερα να μην το αναβάλλω για αὐριο, γιατί μπορεῖ να εἶναι πολύ ἀργά.

Γι' αυτό χωρίς δισταγμό να ρίζουμε και να ξαναρίζουμε τα δίκτυά μας συνεχίζοντας τον αγώνα μας παρ' όλα τα εμπόδια που θα συναντήσουμε. Να συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας για την ηθική μας βελτίωση και πρόοδο, στην αρετή και την καλύτερευση του εαυτού μας. Και για να έχουμε πλούσια την καρποφορία θα το κάνουμε με θερμή πίστη, όρεξη και ενθουσιασμό γιατί θα μας ενισχύει η Χάρη του Θεού.

Ο Χριστός μάς καλεί όλους κοντά Του: «Όστις θέλει όπίσω μου έλθειν» μας λέει. Δεν μας υποχρεώνει, αλλά μας δείχνει τον δρόμο να Τον ακολουθήσουμε, να γίνουμε και εμείς μαθητές Του, να ακούσουμε τον λόγο Του και να Τον μιμηθούμε, ώστε να γίνουμε άξιοι να απολαύσουμε, όχι τα γήινα και φθαρτά αγαθά, αλλά τα αιώνια στην ουράνια Βασιλεία Του. Αρκεί μόνο να κάνουμε κάτι απλό, να μιμηθούμε τα αδέρφια Πέτρο και Ανδρέα, Ιάκωβο και Ιωάννη, οι οποίοι «άφέντες πάντα ήκολούθησαν αυτόν». Και διά μέσου των αιώνων αυτοί οι αγράμματοι και φτωχοί ψαράδες της λίμνης της Γεννησαρέτ, με τη βοήθεια του Αγίου Πνεύματος που έλαβαν κατά την ημέρα της Πεντηκοστής, να οδηγούν και προσκαλούν όλους τους ταλαιπωρημένους, πονεμένους και αδικημένους ανθρώπους στον Χριστό και στην Εκκλησία.

Πρόσκληση έχει ο καθένας από εμάς. Μια πρόσκληση που μας ζητά μόνο να διαθέσουμε λίγο από τον χρόνο μας για προσευχή και Εκκλησιασμό. Να διαθέσουμε χρόνο για τους συνανθρώπους μας, τους ηλικιωμένους, τους ασθενείς, τα ορφανά και να ανοίξουμε το πορτοφόλι μας και να προσφέρουμε σε όποιον έχει ανάγκη. Και τέλος, μας ζητά το πιο πολύτιμο που έχουμε να το διαθέσουμε. Και αυτό είναι η καρδιά μας, που είναι βρώμικη και λερωμένη και την κάναμε φωλιά των αμαρτωλών μας παθών. Αυτήν την λερωμένη καρδιά, Του την προσφέρουμε για να την καθαρίσει, να την αγιάσει, να την προφυλάξει και να την κάνει νύμφη στον ουρανό.

Για να καθαρίσουμε, όμως, την καρδιά μας πρέπει να κάνουμε σωματικούς και πνευματικούς αγώνες, με αγνή προσευχή και σκληρή εγκράτεια, να μελετάμε τον λόγο του Θεού, την Παλαιά και Καινή Διαθήκη, όπως επίσης κείμενα Πατέρων και βίους των αγίων, οι οποίοι για να αποκτήσουν την καθαρότητα της καρδιάς πέρασαν πολλές θλίψεις και δοκιμασίες, αλλά πέτυχαν και στεφανώθηκαν με το στεφάνι της νίκης, λόγω της αγάπης τους για τον Χριστό.

Ας αγωνιστούμε, λοιπόν, όλοι μας να αποκτήσουμε μιαν αγνή και καθαρή καρδιά με εξομολόγηση, με δάκρυα μετανοίας, με προσευχή και με εγκράτεια. Ας αγωνιστούμε να ξεριζώσουμε και να βγάλουμε από την καρδιά μας τα αμαρτωλά μας πάθη, να ντυθούμε τον πρώτο χιτώνα, τον φωτεινό, για να μπορέσουμε να δούμε τον Χριστό, τον Σωτήρα των ψυχών και των σωμάτων μας, και να αξιωθούμε των αγαθών της αιώνιας βασιλείας Του.

π. Μάριος Πολυκάρπου.

ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΛΟΥΚΑ – ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΚΥΠΡΩ ΑΓΙΩΝ

Απόστολος: Β' Κορ. στ' 1-10

Ευαγγέλιο: Λουκ. στ' 31-36

2 Οκτωβρίου 2022

Από την Εκκλησία Κύπρου καθιερώθηκε όπως την πρώτη Κυριακή του Οκτωβρίου εκάστου έτους εορτάζονται όλοι μαζί οι Άγιοι της Κύπρου. Στον ίδιο χώρο αγωνίστηκαν και έδρασαν, ο Θεός τους αγίασε και ο λαός του τιμά. Χάρη σε αυτούς η Κύπρος κρατήθηκε τόσους αιώνες Χριστιανική γιατί οι άγιοι μεσιτεύουν για μάς προς τον Θεό, ενώ είναι επίσης αυτοί που μας εμπνέουν να αγωνιστούμε και εμείς να τους ομοιάσουμε όσο το δυνατό.

- Η Κύπρος αποτελεί κάτι μοναδικό παγκοσμίως σε ένα τόσο μικρό χώρο να αναδειχθούν εκατοντάδες γνωστοί επώνυμοι άγιοι ώστε οι ιστορικοί να της δίδουν την επωνυμία «Νήσος Αγίων». Στην χορεία όλων αυτών των αγίων της Κύπρου, συγκαταλέγονται πρώτα οι Απόστολοι. Χάρη σε αυτούς η Κύπρος γίνεται το πρώτο μέρος στην Ευρώπη που γνωρίζει τον Χριστιανισμό. Ο Ρωμαίος Ανθύπατος κυβερνήτης της Κύπρου Σέργιος Παύλος στην Πάφο γίνεται Χριστιανός και στη συνέχεια μεταφέρει το μήνυμα του Ευαγγελίου σε πολλά μέρη της Ευρώπης. Στους αποστόλους οφείλουμε το ότι μας απάλλαξαν από την πλάνη της ειδωλολατρίας και μας οδήγησαν στο φως του Χριστού. Οι απόστολοι Παύλος, Βαρνάβας, Μάρκος και οι διάδοχοί τους στο νησί, Ηρακλείδιος, Λάζαρος ο τετραήμερος, Τυχικός, Επαφράς, Μνάσωνας, Αυξιβίος, Τιμώνας κ.α. έθεσαν τις βάσεις και τα θεμέλια της Εκκλησίας της Κύπρου. Έπειτα οι ιεράρχες άγιοι επίσκοποι, που αναδείχθηκαν γνήσιοι διάδοχοι των αποστόλων, μάς προφύλαξαν από τις αιρέσεις που έπλητταν κατά καιρούς την Ορθοδοξία παρασύροντας ανθρώπους στην πλάνη. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Εκκλησία της Κύπρου συμμετέχει στις Οικουμενικές Συνόδους με αγίους Ιεράρχες της καταδεικνύοντας την ορθή πίστη. Ο Άγιος Σπυρίδωνας, με τα θαύματά του. Ο άγιος Επιφάνιος με την ισχυρή φυσιογνωμία του και την τεράστια δράση του σε όλη την Κύπρο κατάφερε να οδηγήσει όλους τους κατοίκους της στον Χριστιανισμό. Ο άγιος Πανάρετος στην Πάφο ο οποίος αναδιοργάνωσε την πόλη και επαρχία σε καιρούς δύσκολους κτίζοντας ναούς και μονές. Έπειτα οι μάρτυρες, ένας μακρής κατάλογος των πρώτων αιώνων διωγμού των Χριστιανών, όπως οι άγιοι Ρηγίνος και Ορέστης, των αραβικών επιδρομών όπως ο Άγιος Σώζοντας στην Ασπρογιά, της περιόδου της Φραγκοκρατίας με τους γνωστούς δεκατρείς οσιομάρτυρες της Καντάρας και τέλος της περιόδου της Τουρκοκρατίας με πολλούς νεομάρτυρες των οποίων τα ονόματά ή το μαρτύριό δεν μας διασώζεται αλλά είναι γνωστοί στον Θεό. Οι μάρτυρες είναι αυτοί οι οποίοι με το αίμα τους ποτίζουν την Εκκλησία και την εδραιώνουν, ακολουθούν τον δρόμο που βάδισε ο Χριστός ένα δρόμο μαρτυρικό – σταυρικό, που οδηγεί όμως, στην ανάσταση. Στη συνέχεια έχουμε τους οσίους οι οποίοι με τις προσευχές τους στηρίζουν την Εκκλησία και τους πιστούς. Χάρη στους μεγάλους οσίους ασκητές διαφυλάχθηκε η Εκκλησία από τις αιρέσεις αλλά και την

εκκοσμίκευση. Ο όσιος Ιλαρίωνας ο Μέγας στην Πάφο με την μαθήτριά του αγία Κωνσταντία, ο όσιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος – ο Χρυσόστομος της Κύπρου όπως τον αποκάλεσαν, οι τριακόσιοι γνωστοί ως Αλαμάνοι ασκητές που κατέφθασαν στο νησί και αγίασαν τον τόπο μας με τις προσευχές τους και τα άγια λείψανά τους και τόσοι άλλοι. Αξίζει κανείς να τους τιμά αλλά και επιβάλλεται να ζητάμε τις ικεσίες τους στους δύσκολους καιρούς που περνά η πατρίδα μας να έρθουν βοηθοί και οδηγοί μας προς τη σωτηρία.

- Τιμώντας όλους αυτούς τους αγίους η Εκκλησία μας, μας καλεί πρώτα να διαβάζουμε και να μελετάμε την αγία ζωή τους, το παράδειγμά τους. Όλοι είχαν κοινά αλλά και ξεχωριστά χαρίσματα τα οποία απέκτησαν με τον αγώνα τους αλλά και τη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Ο κάθε άγιος μάς δείχνει τον δρόμο προς τον Θεό όχι μόνο θεωρητικά αλλά πρακτικά, είναι το ευαγγέλιο εφαρμοσμένο στη ζωή τους. Για να αξιωθούμε και εμείς της χάρις τους πρέπει να βαδίσουμε τον δρόμο που βάδισαν οι ίδιοι. Οι Κύπριοι άγιοι ήταν άνθρωποι σαν εμάς, έζησαν στον ίδιο χώρο που ζούμε και εμείς σήμερα, δοκιμάστηκαν κάτω από τις ίδιες δυσκολίες και πειρασμούς και πολλές φορές χειρότερα. Μπόρεσαν όμως να αξιωθούν της χάρις του Θεού και μας λένε και εμάς ότι μπορούμε. Πώς τα κατάφεραν; Πρώτα είχαν και ακολουθούσαν παρόμοια παραδείγματα παλαιότερων αγίων. Αντέγραφαν από άλλους αγίους τον τρόπο της άσκησης, τον τρόπο της προσευχής, τον τρόπο της ταπείνωσης και όλων των αρετών και έτσι ήξεραν ότι βιάδιζαν σε σωστό πεπατημένο δρόμο. Έτσι ένας που θα ακολουθήσει την ιεροσύνη μπορεί να έχει πρότυπο τον άγιο Πανάρετο που ήταν επίσκοπος, άλλος που θα γίνει μοναχός να έχει τον άγιο Νεόφυτο τον έγκλειστο. Άλλος που θα κληθεί να είναι ομολογητής τον άγιο Σώζοντα της Ασπρογιάς. Οι περισσότεροι που ακολουθούν τον έγγαμο βίο να ξέρουν ότι και αυτός είναι ευλογημένος από τον Θεό και να έχουν τον άγιο Θεοσέβιο τον Αρσινόιτη ο οποίος μέσα στον γάμο αξιώθηκε την αγιότητας μαζί με την σύζυγό του, γιατί είχαν κοινό πνευματικό αγώνα και αγάπη προς τον Χριστό. Το ίδιο η αγία Κωνσταντία η οποία ήταν αρχόντισσα με οικογένεια και αγίασε. Όλοι οι άγιοι είχαν κοινές αρετές κάτω από την σκέπη της χάριτος του Αγίου Πνεύματος που δίδεται διά των μυστηρίων. Αγωνίζονταν να διαδώσουν το ευαγγέλιο και σε άλλους. Είχαν ισχυρή πίστη που τους ενθάρρυνε ακόμα και στο μαρτύριο να ομολογούν τον Χριστό. Κατέφευγαν στη δύναμη του Θεού διά μέσου της προσευχής. Επιζητούσαν όσο ψηλά και να έφταναν την ταπείνωση γιατί ήξεραν ότι είναι σίγουρος δρόμος που οδηγεί στον Θεό.

Τιμώντας τους αγίους μας σήμερα θα πρέπει πρώτα να εφοδιαστούμε με τους βίους τους. Να μελετούμε όλους και τον καθένα ξεχωριστά, να βρίσκουμε τι μπορούμε από αυτά που έκαναν εκείνοι να το κάνουμε και εμείς. Να αγωνιζόμαστε, να βαδίσουμε τον ίδιο δρόμο με αυτούς. Όταν δεν τα καταφέρνουμε με ταπείνωση και μετάνοια να ζητάμε τις ικεσίες τους.

† Πρωτοσύγκελος Ι.Μ.Π. Τυχικός

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΛΟΥΚΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ: Β' Κορ. στ' 16 – 18, ζ' 1

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ: Λουκ. ζ' 11 – 16

9 Οκτωβρίου 2022

**«Μη κλαίει, και προσελθών ήψατο της σορού... και είπε· νεανίσκε σοι λέγω
εγέρθητι» (Λουκ. ζ' 13 – 14)**

Ιδιαίτερα σημαντικά τα όσα διαδραματίζονται σήμερα στην πύλη της Ναΐν. Δυο συνοδείες με αντίθετη κατεύθυνση και διαφορετικά συναισθήματα συναντώνται στην είσοδο της πόλης. Η μια συνοδεία συνοδεύει το θύμα του θανάτου, που ήταν ο μοναχογιός μιας χήρας. Το γεγονός του θανάτου από τη μια και από την άλλη το γεγονός ότι ο νεκρός ήταν νεαρός και το μοναχοπαιδί μιας χήρας γυναίκας, καθιστούσε καταθλιπτική την ατμόσφαιρα. Πόνος πολύς και ασταμάτητο κλάμα, ιδιαίτερα από τη μητέρα του νεκρού. Η άλλη συνοδεία ακολουθούσε τον Κύριο της ζωής και την ελπίδα του κόσμου.

Ιδιαίτερα σημαντική αυτή η συνάντηση, γιατί ο Κύριος της ζωής βρίσκεται αντιμέτωπος με τα δύο μεγαλύτερα προβλήματα του ανθρώπου, που είναι η λύπη και ο θάνατος. Και τα δύο τα αντιμετωπίζει αποτελεσματικά, αφού ο ίδιος είναι «η ανάστασις και η ζωή» (Ιωάν. ια' 25) και παράλληλα, είναι Εκείνος για τον οποίο είπε ο προφήτης Ησαΐας ότι: «Και τω ονόματι αυτού έθνη ελπιούσι» (Ματθ. ιβ' 21). Και στ' όνομά του θα στηρίζουν τα έθνη την ελπίδα τους.

Αυτή η διπλή ιδιότητα του Ιησού, ως της ελπίδας του κόσμου, αλλά και ως κυρίαρχου της ζωής και του θανάτου, επιβεβαιώνονται με δυο προστακτικές εντολές. Η πρώτη προς την πονεμένη μητέρα του νεκρού, με τα λόγια «μη κλαίει», και η δεύτερη προς τον νεαρό νεκρό, με τα λόγια «νεανίσκε σοι λέγω εγέρθητι». Νεαρέ σε διατάζω να σηκωθείς.

Δυο προστακτικές εντολές μέσα από τις οποίες εκφράζεται η βεβαιότητα για το γεγονός που θα ακολουθούσε σε λίγο. Δηλαδή η ανάστασις του νεαρού. Η προτροπή «μην κλαις», θα ήταν άκαιρη και αφύσικη την ώρα που οδηγεί το παιδί της στην τελευταία του κατοικία. Το «μην κλαις» δεν απαγορεύει το κλάμα. Απαγορεύει την υπερβολική λύπη, η οποία μας οδηγεί στην ολιγοπιστία ή και την απιστία. Το «μην κλαις» είναι μήνυμα ελπίδας ότι θα ακολουθήσει η ανάστασις, γιατί ο Ιησούς είναι η ανάστασις και η ζωή και η ελπίδα του κόσμου.

Το σημερινό θαύμα, όπως και εκείνα της αναστάσεως της κόρης του Ιάειρου και του Λαζάρου, καθώς και της Αναστάσεως του Χριστού, στέλνουν σε όλους το ελπιδοφόρο μήνυμα της νίκης κατά του θανάτου και της αναστάσεως όλων των ανθρώπων, ανεξαρτήτως φύλου και ηλικίας. Η νέα ελπίδα που δημιουργείται είναι σημαντική και για μας, όπως και για κάθε άνθρωπο δια μέσου των αιώνων. Γιατί, ο θάνατος είναι μια κατάσταση προσωρινή. Είναι σαν ένας ύπνος μεγάλης διάρκειας, μετά από τον οποίο θα ακολουθήσει η ανάστασις. Άρα, ο θάνατος είναι μια έξοδος κι ένας χωρισμός προσωρινός. Αυτό το ελπιδοφόρο μήνυμα μεταφέρεται και σε μας μέσα από την Αποστολική περικοπή της νεκρώσιμης ακολουθίας. «Ου θέλομεν δε υμάς αγνοείν, αδελφοί, περί των κεκοιμημένων, ίνα μη λυπήσθε καθώς και οι λοιποί οι μη έχοντες ελπίδα. Ει γαρ πιστεύομεν ότι Ιησούς απέθανε και ανέστη, ούτω και ο Θεός τους κοιμηθέντας διά του Ιησού άξει συν αυτώ» (Α' Θεσ. δ' 13 – 14). Δηλαδή, «θέλουμε να ξέρετε, αδελφοί, τι θα γίνει με αυτούς που πέθαναν, για να μη λυπάστε

κι εσείς όπως και οι άλλοι, που δεν ελπίζουν πουθενά. Γιατί, αφού πιστεύουμε ότι ο Ιησούς πέθανε και αναστήθηκε, έτσι κι ο Θεός αυτούς που πέθαναν πιστεύοντας στον Ιησού θα τους αναστήσει για να ζήσουν μαζί του». Αυτή η ελπίδα είναι ιδιαίτερα σημαντική για όλους. Γιατί αυτή η ελπίδα δίνει ουσία και περιεχόμενο στη ζωή μας. Δίνει ουσία και περιεχόμενο στην πίστη μας. Διαφορετικά, κατά τον Απόστολο Παύλο, «αν η χριστιανική ελπίδα μας περιορίζεται μόνο σ' αυτή τη ζωή, τότε είμαστε οι πιο αξιοθρήνητοι απ' όλους τους ανθρώπους. Η αλήθεια όμως είναι πως ο Χριστός έχει αναστηθεί κάνοντας την αρχή για την ανάσταση όλων των νεκρών» (Α' Κορ. ιε' 19 – 20). Έτσι, ο θάνατος που εξακολουθεί να επηρεάζει τη ζωή μας και να φαίνεται ότι κυριαρχεί, στην πραγματικότητα έχασε τη δύναμή του. Κατά τον υμνωδό: «βασιλεύει αλλ' ουκ αιωνίζει άδης του γένους των βροτών». Ο θάνατος δεν είναι στην πραγματικότητα αθάνατος. Ο θάνατος είναι προσωρινός, γι' αυτό τόσο ο Κύριος, όσο και ο Απόστολος Παύλος τον χαρακτηρίζουν σαν ένα ύπνο. Έναν παρατεταμένο ύπνο. Αυτός ο ύπνος θα τερματισθεί κατά τη Δευτέρα Παρουσία του Χριστού, οπότε ο θάνατος, που είναι ο τελευταίος και μεγαλύτερος εχθρός του ανθρώπου, θα καταργηθεί. Κατά τον Απόστολο Παύλο: «έσχατος εχθρός καταργείται ο θάνατος». Ο Κύριος απευθυνόμενος στους μαθητές του τους λέει: «Λάζαρος ο φίλος ημών κεκοίμηται, αλλά πορεύομαι ίνα εξυπνήσω αυτόν» (Ιωάν. ια' 11). Αναφερόμενος πάλι ο Κύριος στο θάνατο της κόρης του Ιάειρου θα πει στους θορυβημένους ανθρώπους: «Αναχωρείτε, ου γαρ απέθανε το κοράσιον, αλλά καθεύδει» (Ματθ. θ' 24). Τέλος, παρηγορώντας την αδελφή του Λαζάρου Μάρθα, θα της πει ότι: «Αναστήσεται ο αδελφός σου ... Εγώ ειμι η ανάστασις και η ζωή. Ο πιστεύων εις εμέ καν αποθάνη ζήσετε και πας ο ζων και πιστεύων εις εμέ ου μη αποθάνη εις τον αιώνα, πιστεύεις τούτο;» (Ιωάν. ια' 23 – 26). Ο αδελφός σου θα αναστηθεί ... Εγώ ειμι η ανάσταση και η ζωή... Το πιστεύεις αυτό;

Την ίδια διαβεβαίωση δίνει και σε μας ο Κύριος ότι θα αναστηθεί το αγαπημένο μας πρόσωπο που πέθανε. Την ίδια όμως στιγμή μας θέτει το ίδιο ερώτημα: «Πιστεύεις τούτο;» Τότε «μη κλαίε» θα μας πει, όπως είπε σήμερα και στη χήρα της Ναϊν. Γιατί, ο Κύριος δεν περιορίστηκε μόνο στον παρήγορο λόγο, αλλά προχώρησε και στο ελπιδοφόρο έργο με την ανάσταση του γιου της.

Αδελφοί μου, το «νεανίσκε σοι λέγω εγέρθητι» δεν ήταν μια εγωϊστική πράξη, αλλά μια εκδήλωση φιλανθρωπίας. Ήταν μια πρόσκληση του νικητή της ζωής προς τον ηττημένο από το θάνατο άνθρωπο και την ίδια στιγμή ένα δυνατό μήνυμα ελπίδας για όλους τους ανθρώπους διά μέσου των αιώνων. Όποιος αποδέχεται αυτή τη διδασκαλία, τότε δεν αγωνιά για τον θάνατο, αλλά μέσα από την «εν Χριστώ ζωή» επιδιώκει την αιώνια σύνδεση μαζί του.

Αδελφοί μου, είμαστε θνητοί σε σχέση με την παρούσα ζωή. Όμως την ίδια στιγμή είμαστε πλασμένοι για την αιωνιότητα. Παρ' όλα αυτά δεν ενεργούμε σαν «μελλοθάνατοι» αλλά σαν άνθρωποι που προσδοκούν «ανάστασιν νεκρών και ζωήν του μέλλοντος αιώνος». Με αυτή την πίστη ας βελτιωνόμαστε συνεχώς. Ακόμα και έναντι του θανάτου όταν τον επιτρέπει ο Κύριος. Ακόμα και τότε ας γίνεται αφορμή για στενότερη σύνδεση με τον Θεό. Αμήν.

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΛΟΥΚΑ (ΑΓ. ΠΑΤΕΡΩΝ Ζ' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ)

Απόστολος: Τίτ. γ' 8-15

Ευαγγέλιον: Λουκά η' 5-15

16 Οκτωβρίου 2022

Σε τρεις κατηγορίες κατατάσσει ο Χριστός τις ψυχές των ακροατών του θεϊκού λόγου που έχουν ανάγκη μεταβολής.

α) Την πρώτη παρομοιάζει προς τον δρόμο ή την πατημένη γη. Χωράφι που δεν έχει φροντίδα και φραγμό, που δεν δέχεται καμμιάν καλλιέργεια, καταπατείται από τους διαβάτες και γίνεται εντελώς ακατάλληλο για σπορά. Και αν πέσει πάνω του ο σπόρος, αυτός θα μείνει στην επιφάνεια και θα τον αρπάξουν αμέσως τα πετεινά του ουρανού. Το χωράφι της ψυχής των ανθρώπων αυτών σκληρύνεται, επειδή αυτοί δεν βάζουν κανένα φραγμό στις αισθήσεις τους. Αφήνονται ανεξέλεκτοι στα πάθη και τις αδυναμίες τους, σκληρύνονται από την κακία και τη θρησκευτική αδιαφορία. Ο σπόρος του λόγου του Θεού μένει στην επιφάνεια και δεν καρποφορεί. Ο διάβολος τον αρπάζει και εξαλείφει κάθε ίχνος από την ύπαρξή του.

β) Παρόμοια τύχη έχει και το κήρυγμα, ο λόγος του Θεού, στους ακροατές της δεύτερης κατηγορίας, που παραβάλλονται προς την πετρώδη γη. Σ' αυτήν ο σπόρος βλαστάνει μεν, αλλά γρήγορα ξηραίνεται, γιατί οι ρίζες του δεν βρίσκουν μέσα στο πετρώδες έδαφος την απαραίτητη υγρασία. Μα και ο λόγος του Θεού ξηραίνεται όταν σπαρεί μέσα σε ψυχές που 'ναι γεμάτες με τους ογκόλιθους των παθών και της αμαρτίας. Είναι φαινομενική, επιφανειακή, η πίστη των ανθρώπων αυτών. Σκοντάμπουν στους πρώτους πειρασμούς και υποχωρούν στην πρώτη θλίψη και δοκιμασία. Λείπει η βαθιά θρησκευτική καλλιέργεια, όπως το χώμα από το πετρώδες χωράφι, γι' αυτό και δεν καρποφορούν.

γ) Άκαρπη μένει, όμως, και η τρίτη κατηγορία ανθρώπων. Αυτοί παρομοιάζονται προς την ακανθώδη γη. Αυτοί προχωρούν λίγο στην πνευματική ζωή, αλλά δεν προλαβαίνουν να καρποφορήσουν γιατί τ' αγκάθια συμπνίγουν την αγαθή επίδραση του λόγου του Θεού. Και αγκάθια είναι οι μέριμνες, οι αγωνιώδεις δηλ. φροντίδες της ζωής αυτής που δηλητηριάζουν την ψυχή τους και δεν την αφήνουν να σκεφτεί για τα αιώνια αγαθά. Αγκάθια είναι η δίψα του πλουτισμού, είναι οι ηδονές του βίου, οι αμαρτωλές διασκεδάσεις και απολαύσεις που φθείρουν και διαφθείρουν τον άνθρωπο. Όλα αυτά τα αγκάθια πνίγουν κάθε αγαθό βλαστό και δεν τον αφήνουν να καρποφορήσει.

Χέρσες λοιπόν, άγονες και ακατάλληλες οι περισσότερες ψυχές. Και όμως «ο σπείρων», ο Χριστός, δεν σταματά καμμιά φορά να σπέρνει «τον σπόρον αυτού». Και αν συμβαίνει αυτό είναι γιατί υπάρχει η δυνατότητα να μεταβληθούν οι ψυχές αυτές και να γίνουν «Θεού γεώργιον».

α) Τα σκληρά μονοπάτια και η πατημένη γη όταν περιφραχθούν και καλλιεργηθούν, μπορούν να σπαρούν και να καρποφορήσουν. Και η ψυχή του Χριστιανού, που μοιάζει με τη γη αυτή, κάτι ανάλογο πρέπει να υποστεί. Πρέπει να

περιφραχθεί με τον φραγμό της μετάνοιας, ώστε μέσα της να μην διαβαίνουν και περπατούν ελεύθερα οι αμαρτωλές σκέψεις και οι ένοχες επιθυμίες. Πρέπει να μπει φραγμός στα χέρια, στα μάτια, στα αυτιά, στο στόμα. Να κλείσουν όλες οι είσοδοι για να μην μπουν στην ψυχή όσα σκληρύνουν τον νοητό αγρό της. Και συστηματικά, με τα αλέτρι των θείων μυστηρίων, να καλλιεργείται η ψυχή τους.

β) Και η πετρώδης γη μεταβάλλεται σε γόνιμη. Με τελειοποιημένες μηχανές επιτυγχάνεται σήμερα εκσκαφή και βραχωδών περιοχών. Και με λιπάσματα υποβοηθείται η γονιμότητα του εδάφους. Κατά παρόμοιο τρόπο, με αγώνα και προσπάθεια, αφαιρούνται από την ψυχή οι ογκόλιθοι των παθών και είναι δυνατόν να απομακρυνθούν οι πέτρες των κακών έξεων, να σπάσει ο γρανίτης της ασπλαχνίας, της έχθρας, του φθόνου.

γ) Και η γεμάτη αγκάθια γη θα αποδώσει καρπούς, αν προηγουμένως μέσα απ' αυτήν αφαιρεθούν και εκριζωθούν τα αγκάθια και τα ζιζάνια, που πνίγουν τον βλαστό. Πρέπει, επομένως, στον Χριστιανό να περιοριστούν οι βιοτικές μέριμνες και τα ζιζάνια της αγωνίας και του άγχους, που δηλώνουν ολιγοπιστία, για να μένει σ' αυτόν χρόνος και διάθεση για πνευματική φροντίδα, για προσπάθεια μόρφωσης και τελειοποίησης του πνευματικού κόσμου. Θα πρέπει να ελευθερωθεί ο άνθρωπος από τις αθέμιτες ηδονές και εφάμαρτες απολαύσεις, να προφυλάξει τον εαυτό του από τη φθορά που αυτές επιφέρουν στον ψυχικό, αλλά και στον σωματικό του κόσμο. Έτσι καθίσταται δυνατή η καρποφορία.

Υπάρχει, βέβαια, πάντα και μια κατηγορία ανθρώπων, έστω μικρή, που η ψυχή τους δεν τσακίστηκε από την απάτη και τη ματαιότητα του κόσμου. Περιφράχθηκε, προστατεύτηκε, καλλιεργήθηκε και έγινε έτοιμη προς υποδοχή του λόγου του Θεού. Στην περίπτωση των ανθρώπων αυτών ο λόγος δεν μένει στην επιφάνεια. Εισχωρεί βαθιά στην ψυχή τους και τη γονιμοποιεί. Το αποτέλεσμα είναι πλούσια καρποφορία. Ποιούσι «καρπών εκατονταπλασίονα». Τη θέση των παθών παίρνουν οι αρετές.

Καθένας από μας θα πρέπει να κάνει μια ενδοσκόπηση. Σε ποια από τις πιο πάνω κατηγορίες ανήκει; Ευχής έργον θα ήταν να ανήκει ο καθένας μας στην τελευταία μερίδα, «την γην την αγαθήν». Αν συμβαίνει αυτό, θα πρέπει με περισσότερο ενθουσιασμό να συνεχίσουμε την προσπάθεια. Αν ανήκουμε σε μια από τις άλλες κατηγορίες, στο χέρι μας είναι ν' αλλάξουμε. Και είναι ανάγκη από σήμερα, χωρίς αναβολή, να πάρουμε την απόφαση. Χωρίς ανακαινισμένη ψυχή δεν υπάρχει σωτηρία. Και η ανακαίνιση της ψυχής γίνεται μόνο με τον λόγο του Θεού.

† Ο Πάφου Γεώργιος

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ' ΛΟΥΚΑ - ΙΑΚΩΒΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΥ

Απόστολος: Γαλ. α' 11- 19

Ευαγγέλιο: Λουκ. η' 26 - 39

23 Οκτωβρίου 2022

«Έτερον δε των Αποστόλων ουκ είδον ει μη Ιάκωβον τον αδελφόν του Κυρίου».

Τιμά σήμερα η Εκκλησία τη μνήμη του Αποστόλου Ιακώβου του Αδελφοθέου, του πρώτου επισκόπου Ιεροσολύμων και ενός από τους στυλοβάτες της Εκκλησίας. Ο Απόστολος Παύλος κατατάσσει τον Ιάκωβο, μαζί με τον Πέτρο και τον Ιωάννη, στους «στυλοβάτες» της Εκκλησίας (Γαλ. β' 9) και τον αποκαλεί, όπως ακούσαμε και στο σημερινό «Απόστολο», «αδελφόν του Κυρίου». Κατά την παράδοση, ονομάστηκε «Αδελφόθεος» γιατί, μαζί με τον Ιωσή, τον Σίμωνα και τον Ιούδα ήταν παιδιά του Ιωσήφ, προτού μνηστευθεί την Παρθένο Μαρία και Μητέρα του Χριστού (Μάρκ. στ' 3).

Ο Ιάκωβος, είναι αποστασιοποιημένος στην αρχή από τον Χριστό ,γεγονός που επιβεβαιώνεται με τη μη συμπερίληψή του στην ομάδα των δώδεκα Αποστόλων. Και τούτο γιατί δεν μπορούσε να δει τον Χριστό διαφορετικά από «αδελφόν», αφού μεγάλωναν μαζί. Στη συνέχεια όμως κάποια γεγονότα τον επηρέασαν καθοριστικά, όπως η Σταύρωση και ιδιαίτερα η Ανάσταση του Χριστού. Κατά τον Απόστολο Παύλο, ο Χριστός μετά τις εμφανίσεις στους άλλους Αποστόλους, «έπειτα ώφη Ιακώβω» (Α' Κορ ιε'). Η ξεχωριστή εμφάνιση του Αναστημένου Χριστού στον Ιάκωβο, επηρέασε καθοριστικά την πίστη και την αφοσίωσή του σ'Αυτόν και ιδιαίτερα την αποδοχή του ως Υιού του Θεού και Σωτήρα του Κόσμου. Ενδεικτική είναι η δήλωσή του στην αρχή της «Καθολικής» επιστολής του: «Ιάκωβος, Θεού και Κυρίου Ιησού Χριστού δούλος». Είναι τόσο πολύ συγκλονισμένος από αυτά τα γεγονότα που, την ιδιότητα του δούλου του Χριστού», την θεωρεί σαν τον πιο επίσημο και τιμητικό τίτλο του. Όπως οι δούλοι, την εποχή εκείνη, όταν εξαγοράζονταν από κάποιον εθεωρούντο ότι του ανήκαν, έτσι και ο Ιάκωβος ομολογεί ότι ο Χριστός τον έχει εξαγοράσει με τη Σταυρική Του θυσία και ότι τώρα ανήκει σ'Αυτόν. Κατανοεί ότι η σχέση που έχει τώρα με τον Χριστό είναι Λυτρωτική και όχι «συγγενική» ,για τούτο και αποδίδει σ'αυτήν ανεκτίμητη αξία. Κατά συνέπεια, οφείλει πλήρη υποταγή στον Χριστό που τον έχει εξαγοράσει από τη δουλεία της αμαρτίας και ότι πρέπει να φανεί αντάξιος αυτής της μεγάλης θυσίας.

Από τη στιγμή εκείνη ο Ιάκωβος εξελίσσεται στην πίστη και καθίσταται ηγετική μορφή της Εκκλησίας. Γεγονός που επιβεβαιώνεται με την ανάδειξή του σε πρώτο επίσκοπο Ιεροσολύμων και πρόεδρο της Αποστολικής Συνόδου. Μάλιστα κατά την Αποστολική Σύνοδο, όχι μόνο προεδρεύει αλλά και γεφυρώνει τις αντίθετες απόψεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα γίνονταν δεκτοί οι ειδωλολάτρες στη Χριστιανική πίστη. Είπε: «Διό εγώ κρίνω μη παρενοχλείν τοις από των εθνών επιστρέφουσιν επί τον Θεόν , αλλά αποστειλάν αυτοίς του απέχεσθαι από των αλισγημάτων των ειδώλων και της πορνείας και του πνικτού και του αίματος» (Πραξ. ιε' 19-20). Η παρέμβασή του ήταν τόσο καταλυτική, που οι εισηγήσεις του έγιναν δεκτές και ως αποφάσεις της Αποστολικής Συνόδου. Παράλληλα, με τις εισηγήσεις του προφύλαξε τον Χριστιανισμό από του να μετατραπεί σε «παρακλάδι» του Ιουδαϊσμού και επιπρόσθετα προφύλαξε τους εθνικούς από αχρείαστες

επιβαρύνσεις, όπως η περιτομή. Το σημαντικότερο όμως είναι ότι, ο Απόστολος Ιάκωβος και με τη συνεργασία των Αποστόλων Πέτρου, Παύλου και Βαρνάβα, έθεσε τα θεμέλια της οικουμενικότητας του Χριστιανισμού . Γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τον Απόστολο Πέτρο ότι, ο Θεός «εμαρτύρησεν αυτοίς δους αυτοίς το Πνεύμα το Άγιον καθώς και ημίν. Και ουδέν διέκρινε μεταξύ ημών τε και αυτών τη πίστει καθαρίας τας καρδίας αυτών» (Πράξ. ιε' 8-9). Ενισχυτική αυτής της οικουμενικότητας του Χριστιανισμού είναι και η μαρτυρία των Αποστόλων Παύλου και Βαρνάβα και οι οποίοι «ανήγγειλάν τε όσα ο Θεός εποίησε μετ' αυτών, και ότι ήνοιξε τοις έθνεσι θύραν πίστεως» (Πράξ. ιε' 4).

Ο Απόστολος Ιάκωβος, ως ο πρώτος επίσκοπος της Εκκλησίας, έθεσε ακόμα τις βάσεις του Συνοδικού συστήματος λειτουργίας και διακυβέρνησης της Εκκλησίας, με τη σύγκληση της Αποστολικής Συνόδου και το οποίο συνεχίζεται μέχρι σήμερα στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Ο Απόστολος Ιάκωβος διακρίθηκε για την πίστη του στον Χριστό ,την αγιότητα και την ενάρετη ζωή του, ιδιαίτερα δε για τη δικαιοσύνη του και για την οποία ονομάστηκε «ο Δίκαιος» . Η άγια μορφή του προκάλεσε την οργή των Ιουδαίων. Αφού τον ανέβασαν στο περύγιο του ναού, τον κάλεσαν να μιλήσει εναντίον του Χριστού. Αντίθετα, ο Ίδιος μίλησε εγκωμιαστικά για τον Χριστό. Το γεγονός αυτό εξόργισε τους Ιουδαίους με αποτέλεσμα να τον κατεβάσουν από το περύγιο του ναού και να τον λιθοβολήσουν. Ο ίδιος αντέδρασε με ανεξικακία λέγοντας: «Παρακαλώ Κύριε, Θεέ Πάτερ. Άφες αυτοίς, ου γαρ οίδασι τι ποιούσι».

Μπορεί να σίγησε η φωνή του, αλλά εξακολουθεί να φωτίζει και να καθοδηγεί μέσα από το πρότυπο της ζωής και του μαρτυρίου του. Επιπρόσθετα μας αποκαλύπτει, μέσα από την Λειτουργία του τα Λειτουργικά πρότυπα της Αποστολικής περιόδου. Τέλος, μας αφήνει σαν πολύτιμη παρακαταθήκη την καθολικής επιστολής του. Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι: «Πάσα δόσις αγαθή και παν δώρημα τέλειον άνωθεν εστι καταβαίνον από του πατρός των φώτων» (Ιακ. α' 17). Κάνει αναφορά στο Μυστήριο του Αγίου Ευχελαίου (Ιακ. ε'14-15) Συστήνει υπομονή στις δοκιμασίες, πίστη που να επιβεβαιώνεται με έργα, αποφυγή της αλαζονείας και της μεροληψίας και τέλος, τήρηση όλων των εντολών. Διαφορετικά, «όποιος τηρήσει όλες τις διατάξεις του νόμου και παραβεί μία, θεωρείται παραβάτης όλου του νόμου» (Ιακ.β' 1-10).

Είναι αξιοπρόσεκτο το γεγονός ότι μας αποκαλύπτει για πρώτη φορά τον ορισμό, αλλά και την έννοια της θρησκείας. «Θρησκεία καθαρά και αμίαντος παρά τω Θεώ και Πατρί αυτή εστιν, επισκέπτεσθαι ορφανούς και χήρας εν τη θλίψει αυτών, άσπιλον εαυτόν τηρείν από του κόσμου» (Ιακ. α' 27). Διπλός ο στόχος της θρησκείας. Κοινωνικός και ατομικός. Δύο μορφές, άρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους. Μέσα από την κοινωνικότητα διασφαλίζεται ότι η πίστη είναι πραγματική και ζωντανή και όχι άκαρπη και νεκρή. Μέσα δε από την ατομικότητα επιτυγχάνεται η αναμαρτησία και κατ' επέκταση η ομοίωση με τον Θεό. Με τον τρόπο αυτό επιβεβαιώνεται ότι, η θρησκευτικότητά μας έχει ουσία και περιεχόμενο.

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε' ΛΟΥΚΑ
Απόστολος Β' Κορ. ια' 21-1β' 9
Ευαγγέλιον Λουκ. στ' 19-31
30 Οκτωβρίου 2022

Ούτε ειδωολάτρης, ούτε επιόρκος, ούτε των γονέων υβριστής ήταν ο πλούσιος της σημερινής Ευαγγελικής περικοπής. Κι ενώ δεν φαίνεται να παρέβη καμιά από τις εντολές του ισχύοντος τότε Μωσαϊκού Νόμου, «οδυνάται εν τη φλογί του Άδου» και παρουσιάζεται ως παράδειγμα προς αποφυγή. Ποια ήταν η αμαρτία του, ποιο ήταν το έγκλημά του;

Αμαρτία του μεγάλη ήταν η περιφρόνηση της αιώνιας ζωής· και έγκλημά του βαρύτατο ήταν η αδιαφορία κι η ασπλαχνία προς τους άλλους. Ευφραίνονταν «καθ'ημέραν λαμπρώς» προσκολλημένος στην ύλη, αδιαφορώντας για το μέλλον και ξεγράφωντας την αιωνιότητα. Ταυτόχρονα λησιμόνησε και τις υποχρεώσεις του προς την κοινωνία, την άσκηση της φιλανθρωπίας. Κέντρον του κόσμου ήταν το άτομό του. Κι από αυτή την ύπαρξή του απομόνωσε τη σάρκα. Γι'αυτή μόνον ενδιαφερόταν. Κάθε άλλη ανώτερη επιθυμία είχε διαγραφεί από τη σκέψη του.

«Ενεδιδύσκετο πορφύραν και βύσσον» και δεν έβλεπε την ψυχική του γυμνότητα, ούτε και υποπτευόταν το πνευματικό κενό που κρυβόταν κάτω από τα λαμπρά ρούχα. Ευφραίνονταν «καθ'ημέραν λαμπρώς» σε μίαν προσπάθεια κορεσμού των ακόρεστων παθών του, σε μίαν κίνηση ικανοποίησης της ανικανοποίητης σαρκικότητας.

Μπορεί να μην ήταν άδικος ο τρόπος απόκτησης των αγαθών του. Μπορεί να οφειλόταν στην ευφορία της γης του, στους δικούς του κόπους και φροντίδες ή και σε μίαν κληρονομιά. Δεν χρησιμοποιήθηκαν ορθά και γι'αυτό δεν συντέλεσαν στη σωτηρία του. Δεν καταδικάστηκε γιατί ήταν πλούσιος καταδικάστηκε γιατί θεοποίησε τον πλούτο και τα υλικά αγαθά.

Πλούτος και φτώχεια είναι δυο ακραίες θέσεις που πρέπει ο άνθρωπος να εύχεται να μην τον συναντήσουν. Αν όμως βρεθεί σε μίαν από τις ακραίες αυτές καταστάσεις, θα πρέπει να πολιτευθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να την ξεπεράσει. Ο πλούσιος της σημερινής παραβολής δεν μπόρεσε να τοποθετηθεί ορθά απέναντι στα πλούτη του, σε αντίθεση προς τον Λάζαρο που με υπομονή και καρτερία αποδέκτηκε τη στέρηση ως παιδαγωγία Θεού.

Από τα πολλά μηνύματα της παραβολής ας σταθούμε για λίγο στα ολέθρια αποτελέσματά της προσκόλλησης στην ύλη και της αυτάρεσκης χρησιμοποίησης της ύλης και των υλικών αγαθών:

α) Η προσκόλληση στα υλικά αγαθά οδηγεί πρώτα στην απομάκρυνσή μας από τον Θεό. Διαγράφει τον Θεό από τη ζωή και τη σκέψη μας. Ακόμα και εκεί που είναι έκδηλη η παρουσία του Θεού στον κόσμο επιδιώκεται συνειδητή η ασυνειδητή παραγνώρισή του. Απορρίπτοντας τον Θεό και στρεφόμενος προς την ύλη, είναι σίγουρο πως ο άνθρωπος θα οδηγηθεί κάποτε σε αδιέξοδο. Όταν στη ζωή του εμφανιστεί κάτι το απρόοπτο, κάτι που δεν το είχε προγραμματίσει, μια ασθένεια, ένα δυστύχημα, ένας θάνατος. Ο πλούσιος της παραβολής δεν υποπτευόταν ούτε λογάριαζε τον θάνατο. Κι ασφαλώς βρέθηκε σε τρομερό

αδιέξοδο όταν από τη μια στιγμή στην άλλη, «ευρέθη εν βασάνοις» να «οδυνάται εν τη φλογί του Άδου».

β) Με τη στροφή προς τα υλικά αγαθά, ξεχνά ο άνθρωπος και την ύπαρξη της ψυχής του. Ο σημερινός πλούσιος ευφραίνεται «καθ'ημέραν λαμπρώς», χωρίς να ενδιαφέρεται για κάτι ανώτερο, για κάτι το πνευματικό. Ασήμαντα γεγονότα που περιστρέφονται γύρω από τη διατροφή και την εμφάνισή του, γεμίζουν, τότε, τον χρόνο του ανθρώπου. Μπορεί η ψυχή να ικανοποιηθεί με αυτά; Πεινά η ψυχή για πνεύμα και της προσφέρει ύλη. Ζητά ουρανόν και της προσφέρει γη. Μιλάς σ'έναν τέτοιο άνθρωπο για την μετά θάνατο ζωή, για τις προοπτικές που ανοίγει στη ζωή και την Ιστορία η παρουσία του Θεού στον κόσμο και διαπιστώνεις ότι όλα αυτά τού είναι άγνωστα και ανεξερεύνητα. Η στροφή προς την ύλη του έχουν στενέψει τους ορίζοντες.

γ) Η στροφή προς την ύλη κλείνει, ύστερα, τον άνθρωπο εγωιστικά στον εαυτό του, οδηγεί στον ατομισμό. Ούτε καν σκέφτεται τους πάσχοντες συνανθρώπους του. Οι άλλοι έχουν νόημα αν συμβάλλουν στην αύξηση του πλούτου του. Δίπλα από τον πλούσιο σερόταν ο Λάζαρος, ζητώντας να χορτάσει απ'ότι έπεφτε από το τραπέζι του. Μπορεί γι'αυτόν να 'ταν ζήτημα ζωής ή θανάτου ένα πιάτο φαγητού. Θα μπορούσε ο πλούσιος να προσφέρει στον Λάζαρο την ανθρώπινη συμπάραση του χωρίς να μειώσει καθόλου τη δική του καλοπέραση. Δεν το κάνει όμως. Κωφεύει στις θείες φωνές που του διαμηνύουν ότι «του πεινώτος εστιν ο άρτος όν κατέχει του γυμνητεύοντος το ιμάτιον ό φυλάττει εν αποθήκαις... και ό τι τοσούτους αδικεί όσοις παρέχειν εδύνατο».

Αυτά κ άλλα πολλά είναι τα κακά αποτελέσματα της προσκόλλησης στην ύλη κατά υλικά αγαθά. Για να αντιμετωπίσουμε σωστά την κατάσταση θα πρέπει να στραφούμε προς τον Θεό και να μεριμνήσουμε και για το πνευματικό ευστατικό της ύπαρξής μας. Θα πρέπει, όμως, να στραφούμε με αληθινή αγάπη και προς τον συνάνθρωπό μας, εφαρμόζοντας την προτροπή του Απ. Παύλου: «Το ημών περίσσευμα εις το εκείνων υστέρημα ίνα γένηται ισότης». Το δικό μας περίσσευμα να αναπληρώνει το δικό τους υστέρημα για να υπάρχει ισότης. Μόνο με αυτόν τον τρόπο θα αποφύγουμε να βρεθούμε στη δυσάρεστη κατάσταση στην οποία βρέθηκε ο πλούσιος της σημερινής παραβολής μετά τον θάνατό Του!

† **Ο Πάφου Γεώργιος**

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΦΟΥ κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Πε.	1/9	ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑ (Εοπ.)	Κυ.	9/10	ΜΑΝΔΡΙΑ
Κυ.	4/9	ΠΩΜΟΣ	Κυ.	16/10	ΘΕΛΕΤΡΑΙ
Δε.	5/9	ΛΕΜΩΝΑ (Εοπ.)	Δε.	17/10	ΚΟΥΚΛΙΑ (Εοπ.)
Τρ.	6/9	ΑΝΩΓΥΡΑ	Πε.	20/10	ΕΠΙΣΚΟΠΗ (Εοπ.)
Πε.	8/9	ΜΑΛΛΙΑ	Κυ.	23/10	ΚΟΝΙΑ
Κυ.	11/9	ΣΙΜΟΥ	Τρ.	25/10	ΝΙΚΟΚΛΕΙΑ (Εοπ.)
Τρ.	13/9	ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΤΑΥΡΟΥ ΜΙΝΘΗΣ (Εοπ.)	Τε.	26/10	ΚΑΤΩ ΠΛΑΤΡΕΣ
Τε.	14/9	ΟΜΟΔΟΣ	Πα.	28/10	ΠΑΦΟΣ, Αγ. Θεόδωρος (Δοξολογία)
Κυ.	18/9	ΛΥΣΟΣ	Κυ.	30/10	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Δημήτριος
Δε.	19/9	ΠΙΣΣΟΥΡΙ (Εοπ.)			
Κυ.	25/9	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος			
Σα.	25/9	ΠΡΑΣΤΕΙΟ ΑΥΔΗΜΟΥ (Εοπ.)			

ΠΑΝΟΣΙΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΥ Ι.Μ.Π κ. ΤΥΧΙΚΟΥ

Πα.	2/9	ΚΟΙΛΗ, Άγιος Μάμας	Τε.	5/10	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Κενδέας (Εοπ.)
Σα.	3/9	ΧΛΩΡΑΚΑ, Άγιος Νεκτάριος	Πε.	6/10	ΑΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ
Κυ.	4/9	ΑΓΙΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ	Πε.	6/10	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Κενδέας
Τρ.	6/9	ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑ, Αρχάγγελος Μιχαήλ	Πα.	7/10	ΚΙΣΣΟΥΣΑ
Τε.	7/9	ΑΣΠΡΟΓΙΑ, Άγιος Σώζοντας	Κυ.	9/10	ΚΕΡΕΠΙ
Τρ.	7/9	ΠΑΦΟΣ, Παναγία Παντάνασσα (Εοπ.)	Τρ.	18/10	ΚΟΥΚΛΙΑ
Τε.	8/9	ΜΑΜΩΝΙΑ, Παναγία Θεοτόκος	Πα.	21/10	ΕΠΙΣΚΟΠΗ
Τε.	14/9	Ι. Μ. ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΜΙΝΘΗΣ	Σα.	22/10	ΕΠΙΣΚΟΠΗ, Σπήλαιο Αγίου Ιλαρίωνος
Σα.	17/9	ΤΡΕΜΙΘΟΥΣΑ, Αγία Σοφία	Σα.	22/10	ΙΝΝΙΑ, Άγιος Ιάκωβος
Τρ.	20/9	ΤΣΑΔΑ, Άγιος Ευστάθιος	Τρ.	25/10	ΦΟΙΤΗ (Εοπ.)
Δε.	26/9	ΑΝΩΓΥΡΑ, Άγιος Ιωάννης Θεολόγος	Τε.	26/10	ΠΑΡΑΜΑΛΙ
Τε.	29/10	ΠΑΝΑΓΙΑ, Όσιος Κυριακός Αναχωρητής	Κυ.	30/10	ΣΤΑΤΟΣ, Άγιων Ζηνόβιου και Ζηνοβίας

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ

9/10	ΛΕΜΠΑ
16/10	ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ

Το περιεχόμενο του παρόντος τεύχους υπάρχει αυτούσιο και στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Πάφου
www.impraphou.org

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ

Το πρώτον Αποστολικόν κήρυγμα εις την Πάφον
Πράξ. ιγ, 6-12

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022

ΕΤΟΣ ΜΓ΄

ΑΡ.509 - 510

ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Γαλ. β' 16 - 20

Ευαγγέλιον: Λουκ η' 41 - 56

6 Νοεμβρίου 2022

«Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται»

Ἐβδομη Κυριακή του Λουκά σήμερα και το Ιερό Ευαγγέλιο μας μιλά για δυο μεγάλα θαύματα, τα οποία έκανε ο Χριστός στην Καπερναούμ, αφού είχε γυρίσει από τη χώρα των Γαδαρηνών όπου Τον έδιωξαν, μετά την καταστροφή της αγέλης των κοίρων. Στη ζωή του ανθρώπου επικρατεί η σχετικότητα των πραγμάτων. Όλα όσα του συμβαίνουν είναι σχετικά. Δηλαδή, από τη γέννηση ενός ανθρώπου τίποτε δεν είναι απόλυτο σίγουρο. Τίποτε δεν είναι γραμμένο. Ο ίδιος ο άνθρωπος γράφει την ιστορία του, τα όσα του συμβαίνουν. Το μέλλον είναι άγραφο και άγνωστο, το παρόν γνωστό που γίνεται παρελθόν.

Στην αναφορά της σημερινής ευαγγελικής περικοπής που ακούσαμε, μας παρουσιάζει τη θεραπεία μιας ταλαιπώρης γυναίκας, που ήταν άρρωστη δώδεκα ολόκληρα χρόνια αλλά και την ανάσταση της μονάκριβης δωδεκαετούς κόρης του Αρχισυνάγωγου Ιάειρου η οποία «*απέθνησκε*». Δώδεκα ετών και από κάποια αιτία βρίσκεται στο τέλος της ζωής της. Η Εκκλησία μας, προβάλλοντας τα δυο αυτά θαύματα του Κυρίου, θέλει να μας υπενθυμίσει την άπειρη θεϊκή δύναμη του Ιησού Χριστού, την απεριόριστη αγάπη Του για μας τους ανθρώπους και τη συγκεκριμένη βοήθεια, που προσφέρει στους ανθρώπους, όταν αυτοί βρίσκονται σε δοκιμασίες και θλίψεις. Τόσο ο Ιάειρος, αγαπητοί μου αδελφοί, όσο και η αιμορροούσα γυναίκα της σημερινής Ευαγγελικής περικοπής είναι και οι δύο αντιπροσωπευτικές περιπτώσεις ανθρώπων σε στενοχώρια και απελπισία. Ζουν έντονα ένα προσωπικό τους πρόβλημα και δεν έχουν την δύναμη να το λύσουν. Γι' αυτό καταφεύγουν στον Κύριό μας και Του ζητούν η μεν τη θεραπεία της ασθένειάς της, ο δε τη θεραπεία της ασθένειάς της και αποθησκούσης θυγατέρας του.

Η άρρωστη γυναίκα του ευαγγελίου είχε μέσα της μεγάλη πίστη. Είχε μια ακράδαντη βεβαιότητα πως όταν αγγίξει τον Κύριο, θα γίνει αμέσως καλά από την αρρώστια της. Ο Κύριος, σπλαχνίστηκε και τους δυο για την εμπιστοσύνη τους σε Αυτόν. Την αιμορροούσα τη διαβεβαίωσε ότι θεραπεύθηκε από τη μεγάλη της πίστη και την ενθάρρυνε να συνεχίσει να εμπιστεύεται τον Θεό για τη λύση των προβλημάτων της. Έτσι βραβεύει ο Κύριος πάντα την πίστη, την ταπείνωση και την υπακοή, όπου και να τη συναντήσει. Με αυτό το θαύμα ο Κύριος φανερώνει πως είναι ο «*ιατρός των ψυχών και των σωμάτων ημών*», όπως συχνά ακούμε στην Εκκλησία μας. Οι θεραπείες που κάνει είναι θαύματα της θεϊκής

δυνάμεώς Του. Αυτή τη δύναμη πρέπει πάνω απ' όλα να ζητάμε από τον Κύριο, όταν τύχει και αρρωστήσουμε ή βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια μεγάλη δοκιμασία.

Ο Ιάειρος, είχε μέσα του μεγάλη και ζωντανή πίστη στον Χριστό. Πίστευε πως ο Χριστός μπορούσε να θεραπεύσει την άρρωστη κόρη του. Αυτή η πίστη τον στήριξε όταν έμαθε πως η άρρωστη κόρη του πέθανε. Ήταν απόλυτα βέβαιος πως ο Κύριος έχει τη θεϊκή δύναμη να την αναστήσει από τους νεκρούς. Η περίπτωση του μαρτυρεί πως η πίστη του είχε σαν αποτέλεσμα το θαύμα που ακολούθησε.

Ο Κύριος κάλεσε τον Αρχισυνάγωγο Ιάειρο να μείνει σταθερός στην πίστη του προς Αυτόν. *«Μη φοβοῦ· μόνου πίστευε, καὶ σωθήσεται»*. Μην χάνεις τις ελπίδες σου. Ο καρπός της πίστης στον Χριστό είναι η νίκη του πιστού κατά του θανάτου. Γι' αυτό και οι άγιοι Μάρτυρες νίκησαν τον θάνατο με την πίστη στον Χριστό. Ο άνθρωπος χωρίς πίστη μοιάζει με πλοίο χωρίς πυξίδα. Η πίστη είναι η κινητήριος δύναμη, που οδηγεί τον άνθρωπο στην ενάρετη ζωή. Εάν χωρίς πίστη, δεν μπορεί κανείς όχι μόνον να ανέβει το όρος των αρετών, αλλά και να υπερνικήσει τα παραμικρά προβλήματα της ζωής, πόσο μάλλον, εάν δεν έχει πίστη, πώς θα μπορέσει να αντιμετωπίσει τη φοβερή ώρα του θανάτου και τα όσα ακολουθούν τον θάνατον;

Η ζωή του ανθρώπου εναλλάσσεται μεταξύ της χαράς και της λύπης. Τα ευχάριστα διαδέχονται δυσάρεστα. Γι' αυτό και ο Απόστολος Παύλος μας διδάσκει λέγοντας ότι οφείλουμε να χαιρόμαστε με εκείνους που καίρονται και να συμμετέχουμε στις λύπες των άλλων, διότι η ζωή μας είναι παροδική σαν το χορτάρι του αγρού. *«Ανθρωπος, ωσει χόρτος αι ημέραι αυτού, ωσει άνθος του αγρού ούτως εξανθήσει.»*

Αγαπητοί μου αδελφοί, δεν είμαστε πλασμένοι για τα λίγα χρόνια της επίγειας ζωής μας. Ο θάνατος δεν είναι το τέλος μας αλλά η αρχή μιας άλλης, ατελεύτητης ζωής. Η ζωή μας εδώ στη γη είναι ένα μικρό επεισόδιο μπροστά στην αιωνιότητα. Κάποτε θα αναστήσει ο Κύριος και όλους εμάς. Θα ακούσουμε όλοι μας τη φωνή Του να μας καλεί και πάλι στη ζωή, στην αιώνια ζωή. Μη φοβόμαστε τον θάνατο. Η ζωή μας έχει νόημα μόνο επειδή υπάρχει ο Χριστός, που είναι *«ή ζωή καί ή Ανάστασις ήμῶν»*. Ας ζούμε, λοιπόν, με προοπτική αιωνιότητας, προσμένοντας και τη δική μας ανάσταση.

† Αρχιμανδρίτης Λάμπρος Στυλιανού

ΚΥΡΙΑΚΗ Η' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Εβρ. ζ' 26 – 28, η' 1 – 2

Ευαγγέλιο: Λουκ. ι' 25 - 37

13 Νοεμβρίου 2022

Ιδιαίτερα και σημαντικά ερωτήματα προβάλλουν στο σημερινό ευαγγέλιο. Δυο ερωτήματα υποβάλλονται από τον νομοδιδάσκαλο στον Χριστό όπως: «Τι πρέπει να κάμω για να κληρονομήσω την αιώνια ζωή»; και «τις έστι μου πλησίον;» Αντί απαντήσεως όμως ο Χριστός θέτει άλλα δυο ερωτήματα. Στα ερωτήματα αυτά θα κληθεί να απαντήσει ο ίδιος ο νομοδιδάσκαλος. «Τι γράφει ο νόμος του Θεού;» και μετά την παρεμβολή της παραβολής του καλού Σαμαρείτη θέτει το ερώτημα «ποιος από τους τρεις αποδείχθηκε πραγματικός πλησίον στον άνθρωπο που έπεσε στα χέρια των ληστών;».

Ο νομοδιδάσκαλος μέσα από τα ερωτήματα θέλει είτε να φέρει σε δύσκολη θέση τον Κύριο, είτε να δικαιολογήσει τον εαυτό του. Αντίθετα ο Χριστός με τις ερωτήσεις Του, καθώς και με την παραβολή, θέλει να υπογραμμίσει ότι ο νόμος του Θεού δίνει απάντηση σε όλα τα ερωτήματα και ότι ο άνθρωπος όταν τον μελετά πρέπει να αναζητά την ουσία και να μη στέκει μόνο στον εξωτερικό τύπο. Σ' αυτή τη βαθύτερη κατανόηση του νόμου μπορεί να προχωρήσει και ο κάθε άνθρωπος για να διαπιστώσει ότι η ουσία του νόμου βρίσκεται στην αγάπη. Στην αγάπη, που ξεπερνά τους στεγανούς τύπους και που προσφέρεται τόσο στον Θεό όσο και στους ανθρώπους.

Η αγάπη δεν είναι στιγμιαία εκδήλωση ευσέβειας, ούτε και θεωρητική διδασκαλία. Είναι τρόπος ζωής «τούτο ποίει και ζήσει» και «πορεύου και συ ποίει ομοίως». Η θεωρία είναι εύκολη, είναι ανέξοδη. Η πράξη είναι δύσκολη, γιατί έχει κόστος. Απαιτεί θυσίες και ξεπέραςμα του εγώ.

Ο Χριστός απάντησε με τρόπο σαφή. Η αιώνια ζωή κερδίζεται μέσα από τη γνώση και ιδιαίτερα μέσα από την εφαρμογή του Νόμου του Θεού που συμπυκνώνεται σε μια μόνο λέξη, τη λέξη αγάπη. Και η αγάπη δεν έχει όρια. Η αγάπη είναι πάνω από θρησκευτικούς, εθνικούς και φυλετικούς διαχωρισμούς. Η αγάπη προσφέρει και υποβάλλεται σε θυσίες χωρίς να ζητά κανένα αντάλλαγμα. Η αγάπη νεκρώνει τους τύπους και θεραπεύει τις πληγές. Η αγάπη είναι το αναρρωτήριο της κάθε πληγωμένης ψυχοσωματικής ύπαρξης. Η αγάπη είναι το ιατρείο του σώματος και της ψυχής.

Η παραβολή του καλού Σαμαρείτη επιβεβαιώνει τα πιο πάνω με τον πιο σαφή και κατηγορηματικό τρόπο. Στην αρχή παρουσιάζει δυο εκπροσώπους του νόμου του Θεού. Τον ιερέα και τον Λευίτη. Και οι δυο επέδειξαν αδιαφορία απέναντι στον τραυματία, ιδιαίτερα όμως εκδήλωσαν και περιφρόνηση στον Νόμο του Θεού που τους συνιστούσε το «αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σ' εαυτόν». Προσπέρασαν αδιάφορα και Θεό και συνάνθρωπο. Αδιαφόρησαν γιατί, είτε ήσαν βιαστικοί, είτε και εκδήλωσαν υποκριτικό σεβασμό στον Νόμο του Θεού αφού πιθανόν να θεώρησαν τον τραυματία νεκρό και με βάση τον Ιουδαϊκό νόμο δεν έπρεπε να πλησιάσουν για να μη μολυνθούν! Στην πραγματικότητα όμως προσπέρασαν αδιάφορα γιατί έθεσαν την αγάπη προς τον εαυτό τους πάνω από την αγάπη προς το συνάνθρωπο.

Αντίθετα με τους δυο ιερωμένους που θεώρησαν ίσως την ιερατική τους ιδιότητα ως επάγγελμα και όχι ως αποστολή, ο Σαμαρείτης προχωρεί σε μια υπέρβαση. Επειδή δεν έψαχνε για δικαιολογίες δεν επικαλέσθηκε ούτε τις θρησκευτικές, ούτε τις φυλετικές διαφορές με τον τραυματία. Δεν επικαλέσθηκε ακόμα το επείγον της εργασίας του, αλλά ούτε και τον σοβαρό κίνδυνο που διέτρεχε η ζωή του.

Τα παραμέρισε όλα και παράλληλα προχώρησε διαδοχικά σε διάφορες θυσίες. Έπλυνε τις πληγές του τραυματία με λάδι και κρασί. Έδεσε τις πληγές. Τον ανέβασε στο ζώο του ενώ ο ίδιος αναγκάστηκε να περπατήσει. Τον οδήγησε σε πανδοχείο συνεχιζοντας την περιποίηση. Διανυκτέρευσε και την επομένη πλήρωσε τον πανδοχέα με δυο δηνάρια. Τέλος δεσμεύτηκε με επιστροφή και πληρωμή άλλων πιθανών εξόδων. Αν και αλλογενής στάθηκε ως πραγματικός «πλησίον» στον τραυματία συνάνθρωπό του. Παράλληλα υπέδειξε με τη στάση του, πέραν από την αγάπη, ότι τα όποια τραύματα, σωματικά ή ψυχικά, χρειάζονται το αναγκαίο «πανδοχείο» για την πλήρη αποθεραπεία. Και αυτό το Πανδοχείο είναι η Εκκλησία.

Με την προσφορά των δηναρίων έδωσε στην Εκκλησία τα πάντα, που ήταν απαραίτητα για την αποθεραπεία. Με εφόδια τα δυο δηνάρια, την αλήθεια και τη Θεία Χάρη, δηλαδή το γραπτό λόγο του Θεού όπως προσφέρθηκε μέσα από την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη, καθώς και τα μυστήρια της Εκκλησίας θα συνεχίζει τη θεραπεία ως την ώρα της επιστροφής του Χριστού κατά τη Δευτέρα Παρουσία.

Μέσα στον χώρο της Εκκλησίας προσφέρεται στον καθένα η δυνατότητα να σωθεί μέσα από την αληθινή ιερωσύνη που έφερε ο Χριστός. Για τούτο υπόλογοι για την εισαγωγή, παραμονή και περίθαλψη στο πανδοχείο – ιατρείο της Εκκλησίας είμαστε όλοι. Πρώτιστα οι κληρικοί και ύστερα οι λαϊκοί. Γιατί, αν ο λαϊκός θα κάνει απολογισμό για τη δική του αποθεραπεία, οι κληρικοί, πέραν από τον εαυτό τους θα κάνουν απολογισμό και για όλες τις ψυχές που τους εμπιστεύτηκε η Εκκλησία, που τους εμπιστεύθηκε ο Θεός.

Αδελφοί μου, τώρα είναι η ώρα του απολογισμού. Βρισκόμαστε στο πανδοχείο της Εκκλησίας και σε πιο βαθμό γινόμαστε μέτοχοι των δυο δηναρίων; Πόσο γνωρίζουμε και ιδιαίτερα πόσο εφαρμόζουμε τον Νόμο του Θεού; Το σημερινό ευαγγέλιο μας δίνει τη δυνατότητα για σωστές απαντήσεις. Ιδιαίτερα όμως μας προσφέρεται η δυνατότητα για σωστή εφαρμογή του νόμου του Θεού. Γιατί, μόνο η γνώση του Νόμου του Θεού δεν είναι αρκετή. Τον Νόμο του Θεού τον γνώριζαν τέλεια ο νομικός, ο ιερέας και ο λευίτης, αλλά όλοι τους έμειναν στη γνώση. Την ώρα της πράξης προσπέρασαν αδιάφορα. Για τούτο και ο Κύριος υπέδειξε σήμερα στον νομικό «πορεύου και συ ποίει ομοίως». Πήγαινε και γίνου και συ ένας καλός Σαμαρείτης. Στο πρόσωπο του συνανθρώπου σου, ανεξάρτητα από φυλετική ή θρησκευτική καταγωγή βρίσκεται ως «πλησίον» ο Χριστός. Ας τον αναζητήσουμε, λοιπόν, ή τουλάχιστον ας μην τον αγνοήσουμε.

π. Χριστόδουλος Σταυρινού

ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Εφεσ. β' 4 - 10

Ευαγγέλιο: Λουκ. ιβ' 16 - 21

20 Νοεμβρίου 2020

Στην πραγματικότητα, δεν είναι δύσκολο να αντιληφθούμε, ότι όλα όσα έχουμε στην παρούσα ζωή είναι προσωρινά, εξαιρουμένης της ψυχής. Ο Κύριος μάς τα εμπιστεύεται για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να είμαστε οι διαχειριστές τους. Εμείς μπορούμε, είτε να τα χρησιμοποιήσουμε αποκλειστικά για το δικό μας συμφέρον ή για το κοινό συμφέρον, δηλαδή προς δόξα Κυρίου.

Στον πλούσιο της σημερινής Ευαγγελικής περικοπής, δόθηκε η ευκαιρία να είναι διαχειριστής μιας μεγάλης περιουσίας. Όλα αυτά που απέκτησε δεν ήταν μέσα από αδικίες, αλλά ούτε και μέσα από ιδιαίτερους κόπους. Του δόθηκαν από την άμετρη αγάπη του Κυρίου. Έχοντας ο πλούσιος στην διάθεσή του όλα αυτά τα αγαθά, αναρωτιέται και ανησυχεί που θα τα φυλάξει. Οι υπάρχουσες αποθήκες του, δεν είναι ικανές να χωρέσουν μια τέτοια μεγάλη ποσότητα.

Δησιονώντας παντελώς την πηγή των δωρεών, που δεν είναι άλλη από την αγάπη του Κυρίου, αποφασίζει να κτίσει μεγαλύτερες αποθήκες. Δηλαδή, να τα αφήσει όλα για τον εαυτό του. Μα ακόμη και τα χρόνια του Μαθουσάλα να ζούσε, δεν θα χρειαζόταν μια τόσο μεγάλη ποσότητα για την επιβίωσή του. Έτσι διακρίνουμε, ότι ο άνθρωπος αυτός έπασχε από το πάθος της πλεονεξίας, δηλαδή το να έχει περισσότερα από όσα χρειαζόταν.

Αφθονία, υπήρχε και στο μάννα, που ο Κύριος επί σαράντα ολόκληρα χρόνια έστειλε στους Εβραίους μέσα στην έρημο. Ωστόσο, παρόλη τη δύσκολη θέση όπου βρίσκονταν, δεν τους επέτρεπε να μαζέψουν πέραν του αναγκαίου. Όχι μόνο για να μην είναι πλεονέκτες αλλά και για να αρκούνται μόνον στα απαραίτητα. Έτσι, θα έπρεπε να στηρίζονται πλήρως στην πρόνοια του Κυρίου, αποκόπτοντας κάθε αγωνιώδη έγνοια για το αύριο.

Ο πλούσιος της σημερινής παραβολής, δεν στήριξε μόνο όλη του την επιβίωση στα υλικά αγαθά, αλλά το σημαντικότερο, τα συνέδεσε και με την ευτυχία του. Μα ο Κύριος μας το λέει ξεκάθαρα ότι «όπου είναι η καρδιά σου, εκεί είναι και η καρδιά σου». Δηλαδή, εκεί που είναι το κέντρο της καρδιάς μας, εκεί είναι και η θέληση και η επιθυμία μας. Αυτού του ανθρώπου, όλη του η καρδιά ήταν στραμμένη αποκλειστικά στα πλούτη και την διαφύλαξή τους.

Όμως στην πραγματικότητα, η στάση του αυτή, δεν τον έκανε υπόδουλο των υπάρχόντων του; Αν για οποιονδήποτε λόγο τα έχανε όλα, είτε από κάποια πλημμύρα ή πυρκαγιά ή κλοπή, τότε δεν θα ένιωθε ότι έχασε τον κόσμο όλο; Δεν θα θεωρούσε ότι πλέον είναι δυστυχισμένος προκαλώντας έτσι μεγάλη ταραχή στην ψυχή του; Όμως, ακόμη και στην περίπτωση που τίποτα να μην έχανε, ο φόβος και η ανησυχία μήπως τα χάσει, θα του δημιουργούσαν μια συνεχόμενη ταραχή στην καρδιά του. Γι' αυτό και ο Κύριος μας λέει «Μη θησαυρίζετε υμῖν θησαυρούς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διαρύσουσι καὶ κλέπτουσι, θησαυρίζετε δὲ υμῖν θησαυρούς ἐν οὐρανῷ,

ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν».

Δεν εἶναι λίγοι ἀπὸ ἐμᾶς που θέτουμε ὡς προτεραιότητα στὴ ζωὴ μας, νὰ ἀποκτήσουμε οἰκονομικὴ εὐχέρεια. Εἴτε με τὴν πρόφαση μιᾶς πιο ποιοτικῆς ζωῆς, εἴτε γιὰ νὰ εξασφαλίσουμε τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν μας. Ὅμως αὐτὸ δεν ἀποτελεῖ ταυτόχρονα καὶ σκλαβιά; ἀφοῦ θεωροῦμε ὅτι ἡ εὐτυχία μας βασιζέται πάνω στὴν περιουσία μας. Καὶ ἀν ἀκόμη τὰ καταφέρουμε καὶ ἀποκτήσουμε ὅλα αὐτὰ που θέσαμε ὡς στόχο, δεν αυξάνεται ταυτόχρονα καὶ ἡ ἀγωνία μας, γιὰ τὴν διαφύλαξη καὶ τὴν διατήρησή τους; Ἐτσι ἀν τὰ πλούτη δεν μποροῦν νὰ γίνουν πραγματικὴ πηγὴ εὐτυχίας, πόσον μάλλον αὐτὰ που ἀποκτήθηκαν μέσα ἀπὸ ἀδικίες καὶ ἀπάτες. Δεν εἶναι λίγες οἱ περιπτώσεις που γιὰ ἓνα κομμάτι γῆς, διαλύονται ολόκληρες οἰκογένειες. Γι' αὐτὸ καὶ θα πρέπει νὰ ἔχουμε πάντα στο μυαλὸ μας τὸν λόγο Τοῦ Κυρίου «Τὶ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ»

Ὅμως ἀν τὰ πλούτη καὶ ἡ ἀπόκτησή τους, μπορεῖ νὰ φέρουν τέτοια ζημιὰ στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, θα ἦταν εὐλόγο νὰ ἀναρωτηθοῦμε, ἀν υπάρχουν παραδείγματα ἀνθρώπων, που ἐνῶ ἦταν πλούσιοι, ἦταν καὶ ταυτόχρονα ἐλεύθεροι. Δηλαδή ἦταν κύριοι τῶν ὑπαρχόντων τους. Οἱ ἀγίες γραφές μας πληροφοροῦν γιὰ πολλοὺς τέτοιους ἐνάρετους ἀνθρώπους. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς ἦταν καὶ ὁ Ἰῶβ, ὅπου ἦταν μὲν πολὺ πλούσιος ἀλλὰ ταυτόχρονα καὶ πολὺ εὐσεβής. Ὁ Ἰῶβ, χάνοντας τὰ πάντα στὴν ζωὴ του, ἀπὸ τὴν περιουσία, τὴν οἰκογένεια μέχρι καὶ τὴν υγεία του, τὸν ἀκούμε νὰ ἀναφωνεῖ αὐτὸ που ἀκούμε στο τέλος κάθε Θείας λειτουργίας «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.» Δηλαδή ὄχι μόνον δεν γογγύζει ἀπέναντι στον Θεό, ἀλλὰ Τον δοξολογεῖ, φανερώνοντας ὅτι ἦταν ἀπελευθερωμένος ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, καὶ ἡ ἀγάπη του πρὸς τὸν Κύριο ἦταν ἀνιδιοτελής.

Ἐτσι στὴν πραγματικότητα, ὁ πλοῦτος μπορεῖ νὰ ἀποτελέσει εὐλογία καὶ πηγὴ εὐτυχίας στὴ ζωὴ κάθε ἀνθρώπου, ἀρκεῖ νὰ διαχειριστεῖ Χριστοκεντρικά, δηλαδή πρὸς δόξα Κυρίου. Ἀρκεῖ μόνον ἂ σκεφτοῦμε πόση χαρὰ καὶ εὐτυχία μποροῦμε νὰ δώσουμε ἀλλὰ καὶ νὰ λάβουμε βοηθώντας συνανθρώπους μας που τὸ ἔχουν ἀνάγκη. Ὁ ἴδιος Ὁ Κύριος μας φανερῶνει ὅτι χρειάζεται μεγάλος ἀγῶνας γιὰ νὰ εἴμαστε Χριστοκεντρικοὶ διαχειριστές, ἀφοῦ μας λέει ὅτι «εὐκοπώτερον ἐστὶν κάμηλον διὰ τρυμαλιάς ραφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλοῦσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν». Ὅμως ταυτόχρονα μας διαβεβαιώνει ὅτι θα εἶναι μαζί μας. Ἀπὸ ἐμᾶς θέλει ἔστω τὴ θέληση καὶ «τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν».

Πλοῦτο, ὅμως, δεν ἀποτελοῦν μόνον τὰ υλικά ἀγαθὰ, τὰ χρήματα καὶ οτιδήποτε περιουσιακὸ στοιχεῖο ἔχουμε. Εἶναι ὅλα αὐτὰ που ὁ Κύριος μας δίνει ἀπλόχερα, ἀπὸ τὴν υγεία, τὰ χαρίσματα, εὐημερία κ.ο.κ. Ὅλοι ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί, καλοῦμαστε νὰ ζοῦμε καὶ νὰ συμπεριφερόμαστε ὡς οἰκονόμοι καὶ διαχειριστές ὅσων μας ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεός, γιὰ νὰ ἀκούσουμε «ἐπὶ ὀλίγα ἤς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω».

π. Κωνσταντῖνος Λαζάρου

ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Απόστολος: Εβρ. θ' 1-7

Ευαγγέλιο: Λουκ. ι' 38-42, ια', 27-28

21 Νοεμβρίου 2022

Τα Εισόδια της Υπεραγίας Θεοτόκου συνιστούν μια από τις σημαντικότερες εορτές του Εκκλησιαστικού έτους. Από τη στιγμή της εισόδου της Θεοτόκου στον ναό του Σολομώντα, στα άγια των αγίων, ανοίγεται ο δρόμος για την υλοποίηση του Σχεδίου του Θεού να σώσει τον άνθρωπο. Άλλωστε αυτό κάνουν ξεκάθαρα όλοι οι ύμνοι που αναφέρονται στην εορτή από το απολυτίκιο μέχρι και τις καταβασίες των Χριστουγέννων που αρχίζουν από σήμερα να ψάλλονται στις εκκλησίες. Η εορτή περιβάλλεται από ένα ιστορικό υπόβαθρο στο οποίο όμως οι πατέρες έδωσαν και μια θεολογική εξήγηση των γεγονότων.

- Η Παναγία ήρθε στον κόσμο μετά από μακρά περίοδο ατεκνίας των γονέων της Ιωακείμ και Άννας οι οποίοι όμως δεν έχασαν ποτέ τις ελπίδες τους στον Θεό. Τους χάρισε την Παναγία όταν βρίσκονταν στα γεράματά τους μετά από πολλή προσευχή αλλά και τάμα στον Θεό να την αφιερώσουν σε Αυτόν. Ο Θεός για την πίστη τους τους αντάμειψε με το να λυθεί το όνειδος της ατεκνίας που είχαν, σύμφωνα με τα πιστεύω της εποχής, αλλά και να αξιωθούν να γίνουν γονείς της μέλλουσας να γίνει μητέρα του Θεού. Όταν συμπληρώθηκαν τα τρία έτη από την γέννησή της έπρεπε τότε να την οδηγήσουν στον ναό προς εκπλήρωση του τάματός τους. Αλλά και για τον λόγο ότι οι γονείς της ήταν προχωρημένης ηλικίας και σε λίγο θα έφευγαν από την ζωή. Ο ανθρώπινος αποχωρισμός είναι πολύ δύσκολος τόσο για τους γονείς όσο και για το παιδί. Γι' αυτό, σύμφωνα με τα απόκρυφα κείμενα, από τα οποία δανείζεται και η αγιογραφία μας προσπαθούν να κάνουν αυτή την είσοδο στον ναό πιο ευχάριστη, συνοδεύοντας την Παναγία με πομπή από παρθένα κοριτσάκια με αναμμένες λαμπάδες στα χέρια. Εκεί την υποδέχθηκε ο προφήτης Ζαχαρίας, πατέρας του αγίου Ιωάννου του Προδρόμου και την εισήγαγε στα άγια των αγίων, χώρο που μόνο ο αρχιερέας εισερχόταν, άπαξ του έτους. Η Παναγία εκεί τρεφόταν από άγγελο τον οποίο συνδέει η παράδοση με τον Αρχάγγελο Γαβριήλ. Εκεί παρέμεινε η Παναγία μέχρι και τα δεκαπέντε έτη της που έγινε ο Ευαγγελισμός και έτσι άρχισε να πραγματώνεται η ενανθρώπιση του Χριστού, μετά από τα χρόνια αυτά της προετοιμασίας, της κάθαρσης και της μνήσεως στην εν Αγίω Πνεύματι ζωή της μέσα στον ναό. Θεία οικονομία ήταν να παραμείνει εκεί η Παναγία για να κρατηθεί καθαρή από κάθε ρύπο αμαρτίας, ακόμα και αυτούς τους λογισμούς ή την πονηριά των ανθρώπων. Ο Θεός χρειαζόταν ένα καθαρό, αμόλυντο, χωρίς αμαρτίες άνθρωπο για να μπορέσει να σαρκωθεί και έτσι διατηρήθηκε η Παναγία. Η Παναγία όπως σημειώνεται στη δογματική διδασκαλία της Εκκλησίας μας είναι το μόνο πρόσωπο από τους ανθρώπους που δεν είχε ίχνος αμαρτίας καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της. Είναι κάτι πολύ σημαντικό αυτό να το δει κανείς σήμερα που δυστυχώς τα παιδιά μας από πολύ μικρά μαθαίνουν την πονηριά και λερώνουν την ψυχή τους με ότι ακάθαρτο έχει αυτή η κοινωνία. Αν

θέλουμε τα παιδιά μας να προκόψουν και να αξιωθούν των χαρισμάτων του Θεού θα πρέπει όσο το δυνατό να τα διαφυλάσσουμε από όλα αυτά.

- Θεολογικά η Παναγία εισέρχεται στον ναό, στα άγια των αγίων γιατί η ίδια επρόκειτο να γίνει ναός που θα κυοφορούσε τον Χριστό. Εκεί φυλάσσονταν η κιβωτός της διαθήκης με τις πλάκες του νόμου, τη στάμνα με το μάννα, τη ράβδο του Ααρών η οποία βλάστησε. Η Παναγία θα γινόταν το δοχείο που θα κυοφορούσε και θα μας πρόσφερε τον ίδιο τον Νομοδότη Χριστό, Αυτόν που έδωσε το Μάννα, τον άρτο της ζωής. Από την Παναγία βλάστησε, και εξήνθησε το «άνθος το εύοσμον», ο Υιός και Λόγος του Θεού. Όλα αυτά συμβολικά προφητεύονται στην Παλαιά Διαθήκη και αποδίδονται πολύ ωραία στους ύμνους της εορτής, καθώς και στον γνωστό σε όλους Ακάθιστο Ύμνο με τους χαιρετισμούς της Παναγίας όπου αναφέρεται η Παναγία ως «ἔμψυχος ναός», ως «Κιβωτός χρυσοθείσα τῷ Πνεύματι», ως η «στάμνα, η μάννα φέρουσα», «η ράβδος η μυστική, άνθος το αμάραντον, η εξανθήσασα». Η Παναγία εισήλθε στο θυσιαστήριο όπου βρισκόταν η τράπεζα της προθέσεως. Συμβολικά η Παναγία έγινε η τράπεζα που βαστάζει πάνω της τον Χριστό – τον Άρτο της ζωής, «τράπεζα βαστάζουσα ευθηνίαν ιλασμών». Στα Άγια των Αγίων υπήρχε και η χρυσή λυχνία η οποία παρέπεμπε στην Παναγία, η οποία θα φέρει το Θείο Φως – τον Χριστό. Μέσα από όλους αυτούς τους συμβολισμούς και πολλούς άλλους υποκρίβονται όλες οι προφητείες για τον ερχομό του Χριστού δια μέσου της Παναγίας ως μητέρας Του. Για να μπορέσει κανείς να τα κατανοήσει όλα αυτά θα πρέπει να του εξηγηθούν αλλά και να βιωθούν από τον ίδιο ως εμπειρία ζωής μέσα στην χάρη του Αγίου Πνεύματος που προσφέρεται δια των μυστηρίων της Εκκλησίας. Η εορτή των Εισοδίων είναι το προοίμιο και το προανάκρουσμα της έναρξης του Θείου Σχεδίου για την σωτηρία των ανθρώπων. Κεντρικό πρόσωπο που καλείται να γίνει η «κλίμακα», η «γέφυρα» και το «όχημα» που θα μπορέσει ο άνθρωπος να ενωθεί με τον Χριστό είναι η Παναγία μας.

Εορτάζοντας αυτή τη μέρα των Εισοδίων της Θεοτόκου καλούμαστε και εμείς να δούμε με δέος το πρόσωπο της Παναγίας ως μητέρας του Θεού. Να εντυπώσουμε στις προρρήσεις της Παλαιάς Διαθήκης που αναφέρονται στην Παναγία και διατυπώνονται ωραιότατα μέσα από την σημερινή εορτή αλλά και από τον Ακάθιστο Ύμνο, βλέποντας μέσα από αυτές τα μηνύματα του Θεού, που δίνει στον άνθρωπο, για να αποδεχθεί το δώρο Του που είναι η σωτηρία. Χρειάζεται όμως αγώνας για να το επιτύχει κανείς αυτό. Όπως η Παναγία αποστασιοποιήθηκε από τα του κόσμου με την εισοδό της στον Ναό για να προετοιμαστεί να γίνει η μητέρα του Θεού θα πρέπει και ο καθένας μας να φυλάει τον εαυτό του από κάθε ρύπο αμαρτίας. Και αν καμιά φορά περιπέσαμε σε αμαρτίες ή απομακρυνθήκαμε από τον Θεό, υπάρχει ελπίδα. Με την εξομολόγηση, την μετάνοια και την ταπείνωση καθαρίζεται η ψυχή μας και με τις πρεσβείες της Παναγίας μας, όταν την επικαλούμαστε με πίστη θα μπορέσουμε να γίνουμε δοχείο της χάρης του Αγίου Πνεύματος.

† Πρωτοσύγκελος Ι.Μ.Π. Τυχικός

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Εφεσ. β' 14 - 22

Ευαγγέλιο: Λουκ. ιη' 18 - 27

27 Νοεμβρίου 2022

Κάποιος άρχοντας, όπως μας αναφέρει σήμερα ο Ευαγγελιστής Λουκάς, ήταν γνώστης των εντολών του Θεού και τις τηρούσε. Είχε όμως ένα ελάττωμα, είχε το πάθος για τα πλούτη του, γι' αυτό όταν ο Χριστός του είπε να τα μοιράσει στους φτωχούς και να Τον ακολουθήσει, αυτός απομακρύνθηκε στενοχωρημένος και έφυγε από κοντά Του. Προτίμησε τα γήινα από τα Ουράνια αγαθά.

Έκπληκτο τότε το ακροατήριο ακούει τον Χριστό να λέει ότι είναι πιο εύκολο να περάσει καμήλα από την τρύπα του βελονιού, παρά να περάσει πλούσιος στη βασιλεία του Θεού. Δικαιολογημένα τότε αυτοί Τον ρωτούν, ποιος θα σωθεί αφού όλοι μας έχουμε πάθος για τα πλούτη και τα γήινα αγαθά; Και ο Κύριος τους απαντά «τά αδύνατα παρά άνθρωποις δυνατά παρά τῷ Θεῷ ἐστίν . Ότι είναι αδύνατο να κάνει ο άνθρωπος, γίνονται δυνατά με τη Χάρη του Θεού.

Και έχουμε τόσα πολλά παραδείγματα, τόσο στην Παλαιά αλλά και στην Καινή διαθήκη. Όπως, ότι καμία ανθρώπινη δύναμη δεν θα μπορούσε να γυρίσει τα νερά του Ιορδάνη ποταμού προς τα πίσω και όμως γύρισαν κατά την είσοδο των ιερέων με την κιβωτό της διαθήκης σ' αυτόν, και ότι καμία ανθρώπινη δύναμη δεν θα άνοιγε στην μέση την Ερυθρά Θάλασσα, όπως την χώρισε ο Θεός, χρησιμοποιώντας τον Μωυσή ο οποίος σχημάτισε το σημείο του Σταυρού, για να περάσει ο Ισραηλιτικός λαός μετά την φυγή του από την Αίγυπτο, με προορισμό την γη της Επαγγελίας. Όπως, επίσης, κανένας άνθρωπος δεν θεράπευσε ανάπηρους και δεν ανάστησε νεκρούς παρά μόνο ένας, ο Χριστός.

Όπως τον πλούσιο του Ευαγγελίου, υπάρχουν πολλοί σήμερα και ανάμεσα τους, δυστυχώς, και εμείς. Ενώ έχουμε βαπτισθεί και λεγόμαστε Χριστιανοί, έχουμε πολλά πάθη που μας αμαυρώνουν την καρδιά με κίνδυνο να χάσουμε την σωτηρία μας, να απομακρυνθούμε από τον Χριστό και την Εκκλησία Του, και να στερηθούμε της Θείας Χάριτος, που μας αγιάζει και σώζει. Με τα αμαρτωλά μας πάθη κινδυνεύουμε να χάσουμε το «καθ' όμοίωσιν», για το οποίο έχουμε πλασθεί. Ο σωστός όμως Χριστιανός δεν πρέπει να μένει ήσυχος, και να μην επαναπαύεται, αλλά να αγωνίζεται για να διορθώσει τα ελαττώματα του, να γίνει δίκαιος και έντιμος, να γίνει ΑΝΘΡΩΠΟΣ της αγάπης και της θυσίας, να διαφυλάξει το «κατ' εικόνα».

Πρέπει όμως να γνωρίζουμε ότι ο αγώνας αυτός είναι δύσκολος και μακροχρόνιος, γιατί δεν παλεύουμε μόνο εναντίον του κακού μας εαυτού, αλλά και του σύγχρονου περιβάλλοντός μας. Είναι δύσκολος γιατί αποβλέπει σε κάτι το μεγάλο και υπέροχο. Αποβλέπει στο ξερίζωμα των παθών μας και την απόκτηση των αρετών. Ακόμα ο αγώνας αυτός είναι απαραίτητος γιατί αποβλέπει στην προσωπική μας τελείωση, στην ανύψωση και στήριξη της κοινωνίας και κατάκτηση της αιωνιότητας.

Μιλάμε, αγαπητοί μου αδελφοί, για το πάθος. Όμως τι είναι πάθος; Είναι μια κακή συνήθεια που στην αρχή ξεκινά μικρό, λίγο – λίγο. Με το πάθος ο άνθρωπος εγκαταλείπει την αρετή και προσκολλάται στο κακό και στην

αμαρτία. Είναι το πάθος του αλκοολισμού, του καπνίσματος, των τυχερών παιχνιδιών. Το πάθος της φιλοδοξίας, της φιληδονίας, της υπερηφάνειας, της οργής, της φιλαυτίας, του εγωισμού, της επιθυμίας, της φιλαργυρίας. Σιγά – σιγά το πάθος μας αιχμαλωτίζει και μας κάνει δούλους του, κάνει την ψυχή μας νεκρή και αδύνατη να αντιδράσει. Είναι ένα αμάρτημα του ηθικού νόμου από το οποίο είναι δύσκολο να απαλλαγούμε.

Δυστυχώς, όμως, το πάθος της φιλαργυρίας έχει κυριεύσει και εμάς. Μας έχει κάνει άσπλαχνους και κακούς ανθρώπους χωρίς αγάπη. Μένουμε προσκολλημένοι στα χρήματα και προσπαθούμε να τα πολλαπλασιάσουμε με θεμιτά και αθέμιτα μέσα, με αποτέλεσμα να πάθουμε όπως τον πλούσιο του Ευαγγελίου, για χάρη των επιγείων να χάσουμε τα επουράνια, τα αιώνια. Η μετοχή μας στην αιωνιότητα προϋποθέτει θυσίες αυτών που αγαπούμε και είμαστε δεμένοι. Ο Χριστός μας προτρέπει να υπερβούμε τα κοσμικά όρια, και αυτά δεν αναφέρονται μόνο στους πλούσιους, αλλά και στους φτωχούς και σε κάθε άνθρωπο που γνωρίζει τι πρέπει να κάνει περισσότερο για να συναντηθεί μαζί Του.

Δεν αρκεί να έχουμε πνευματικά ενδιαφέροντα, να πιστεύουμε και να ποθούμε τα αιώνια, να τηρούμε μερικές από τις εντολές του Θεού, αλλά σαν γνήσιοι μαθητές Του πρέπει να τον ακολουθήσουμε και να θυσιάσουμε τα πάντα γι' Αυτόν όσο και αν μας φαίνεται ακατόρθωτο και δύσκολο. Να προσέχουμε γιατί κάποιο πάθος μπορεί να αποβεί καταστροφικό για τη σωτηρία μας αν δεν έχουμε διάθεση να κάνουμε υπακοή και θυσία. Να το συνειδητοποιήσουμε ότι στον δρόμο προς τη Βασιλεία του Θεού για να κόψουμε και να ξεπεράσουμε τα πάθη μας εκτός από τη δική μας θέληση και δύναμη χρειαζόμαστε και τη Χάρη του Θεού

Ο Άγιος Παΐσιος τόνιζε στους προσκυνητές που τον επισκέπτονταν : Μην αφήνετε τα πάθη να σκλαβώνουν την ψυχή σας και να την κάνουν σκληρή. Μην αφήνετε την προσευχή στον Χριστό και τα πνευματικά σας καθήκοντα γιατί ο εχθρός σιγά – σιγά σας κατακτάει μέσω της σάρκας και μέσω της σκέψης σας. Αποδυναμώνει όλες τις πνευματικές και φυσικές σας δυνάμεις και διακόπτει την επικοινωνία με τον Θεό, με αποτέλεσμα η ψυχή να σκλαβώνεται από τα πάθη. Όταν γνωρίζετε τα πάθη σας και κάνετε τον καλόν αγώνα, τότε ο Χριστός σας βοηθάει για το ξερίζωμά τους.

Ας αγωνιστούμε, λοιπόν, να απαλλαγούμε από τα πάθη μας είτε αυτά είναι μικρά είτε είναι μεγάλα. Το μαχαίρι για να τα κόψουμε το κρατάμε στα χέρια μας. Χρειαζόμαστε μόνο δυνατή και αποφασιστική θέληση. Μοναδικός σκοπός: με τα φθαρτά να αγοράσουμε τα άφθαρτα, με τα πρόσκαιρα τα αιώνια. Χρησιμοποιώντας τα χρήματα σωστά να εισέλθουμε στη Βασιλεία του Θεού. Ας κάνουμε, λοιπόν, εμείς το ελάχιστο, για να μας προσφέρει ο Θεός το άπειρο, την παντοδύναμη Χάρη Του.

π. Μάριος Πολυκάρπου

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ Ο ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ

Απόστολος: Α΄ Κορ. δ΄ 9 - 16

Ευαγγέλιο: Ιωάν. α΄ 36 - 52

30 Νοεμβρίου 2017

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα τιμά η Ορθόδοξη Εκκλησία τη μνήμη του Αποστόλου Ανδρέου του Πρωτοκλήτου. Εκτιμά το γεγονός πως, ως ο πρώτος που κλήθηκε στο αποστολικό αξίωμα, είχε να ριψοκινδυνέψει πολλά με το να αποδεχτεί την πρόσκληση του Χριστού. Ιδιαίτερα τον τιμά ο Ελληνισμός γιατί σε ελληνικά μέρη κήρυξε: στη Μ. Ασία, στον Πόντο, στο Βυζάντιο, και σε ελληνικό μέρος μαρτύρησε, στην Πάτρα της Αχαΐας. Κι ακόμα οι Έλληνες τον τιμούμε ιδιαίτερα, περισσότερο από τους άλλους αποστόλους, γιατί έχει και ελληνικό όνομα. Είναι επώνυμος της ανδρείας, λέξης ελληνικότατης. Τον τιμούμε ξεχωριστά και στην Κύπρο γιατί το μοναστήρι του, στην κατεχόμενη Καρπασία, ταυτίστηκε με τον αγώνα μας για απελευθέρωση και επιστροφή στα κατεχόμενα εδάφη μας.

Παρόλο που τα Ευαγγέλια δεν αναφέρονται στις λεπτομέρειες της ζωής των αποστόλων, εν τούτοις κάποια γεγονότα κατά την εξιστόρηση της ζωής και της δράσης του Χριστού, δείχνουν καθαρά το χαρακτήρα τους. Έτσι μαθαίνουμε ότι:

α) Ο Απόστολος Ανδρέας, έστω και αν ήταν ένας φτωχός, ολιγογράμματος ψαράς, που καθημερινά εργαζόταν για τον επιούσιο, είχε και πνευματικά ενδιαφέροντα. Όπως μας πληροφορεί ο ευαγγελιστής Ιωάννης, λίγους μήνες πριν την έναρξη του δημόσιου έργου του Χριστού, ο Ιωάννης ο Πρόδρομος πήρε εντολή από τον Θεό και ξεκίνησε το έργο του, προετοιμάζοντας τον δρόμο του Χριστού, κοντά στον Ιορδάνη ποταμό. Γύρω από τον Πρόδρομο μαζεύτηκαν και μερικοί ευσεβείς Ισραηλίτες που μελετούσαν τις Γραφές και περίμεναν τον Μεσσία. Ανάμεσα σ'αυτούς ήταν και ο Ανδρέας. Σ'αυτό το περιβάλλον έγινε και η πρώτη συνάντηση του Ανδρέα με τον Χριστό, πριν τον καλέσει στο αποστολικό αξίωμα.

Διδάσκει με τον τρόπο του αυτόν ο Ανδρέας ότι όποιο και να'ναι το επάγγελμά μας, όσο και αν για την επιβίωσή μας σπαταλούμε αρκετό χρόνο της ζωής μας, θα πρέπει να μη γινόμαστε είλωτες της ζωής. Θα πρέπει να διαθέτουμε και κάποιο χρόνο για την πνευματική καλλιέργειά μας.

β) Μαθαίνουμε ακόμα ότι ο Απόστολος Ανδρέας ήταν άνθρωπος γεμάτος αγάπη προς τον πλησίον του. Πριν ακόμα ο Χριστός τού το ζητήσει, σπεύδει να μοιραστεί τα πνευματικά αγαθά της γνωριμίας Του μαζί του, με τον αδελφό του, τον Πέτρο. Κοντά στον Ιωάννη τον Πρόδρομο διδάχτηκε πως «ο έχων δύο χιτώνας» πρέπει να δίδει και σ'εκείνον που δεν έχει. Και κατάλαβε σωστά την υπόδειξη. Αν αυτό ισχύει για τα υλικά αγαθά, πολύ περισσότερο ισχύει για τα πνευματικά που είναι ανώτερα από τα υλικά. Όταν ο Ανδρέας συνάντησε τον Χριστό αντελήφθη ότι βρήκε θησαυρόν ανεκτίμητο που δεν μπορούσε να τον κρατήσει μόνο για τον εαυτό του. Έρχεται, λοιπόν, αυτόβουλα προς τον αδελφό του, τον Πέτρο, και τον προσκαλεί και εκείνο κοντά στον Χριστό. «Ευρήκαμεν τον Μεσσίαν», του λέει.

Δίδαγμα και πάλιν σ'εμάς. Θα πρέπει να φέρουμε κοντά στον Χριστό και στην Εκκλησία τους γύρω μας, τους συγγενείς και γενικά τους συνανθρώπους μας.

γ) Πληροφορούμαστε πάλι από τα Ευαγγέλια ότι ο Απ.Ανδρέας ήταν άνθρωπος βαθύτατης πίστης. Αυτή του η πίστη φάνηκε ιδιαίτερα στην έρημο, στο θαύμα του χορτασμού των πεντακισχιλίων. Όταν ο Χριστός ζήτησε από τους μαθητές του να δώσουν τροφή στα πλήθη εκείνα που παρακολούθησαν το κήρυγμά του (πέντε χιλιάδες άνδρες και πολύ περισσότερα γυναικόπαιδα), οι Απόστολοι θορυβήθηκαν. Πού θα βρίσκονταν τόσες τροφές; Μέσα σ'εκείνη την απόγνωση, ήταν ο Απόστολος Ανδρέας, όπως μάς περιγράφει ο Ευαγγελιστής Ιωάννης, που οδήγησε στον Χριστό ένα «παιδάριο», ένα μικροπωλητή που είχε λίγα ψωμιά και ελάχιστα ψάρια. Άνθρωπος πίστεως ο Ανδρέας, ήξερε πως ο Χριστός μπορούσε να τα ευλογήσει και να χορτάσει τα πλήθη, όπως και έγινε.

Διδασκόμαστε, πάλιν, πως στις δυσκολίες θα πρέπει με πίστη να «επιρρίπτουμε επί Κύριον την μέριμναν ημών».

δ) Τα Ευαγγέλια, τέλος, μάς παρουσιάζουν τον Απ.Ανδρέα ως άνθρωπο με ευρείς ορίζοντες. Παρόλο που ήταν Εβραίος, κατάλαβε, πολύ πριν την Πεντηκοστή και την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος, ότι η σωτηρία που έφερε στη γη ο Χριστός απευθυνόταν προς όλους τους ανθρώπους και όχι μόνο στους ομοεθνείς του. Έτσι όταν κάποιοι Έλληνες ζήτησαν από τον Απόστολο Φίλιππο να τους οδηγήσει στον Χριστό, εκείνος δίσταζε. Ήλθε στον Ανδρέα και μαζί τους έφεραν στον Χριστό. Ίσως αυτή η προσαγωγή των Ελλήνων από τον Ανδρέα στον Χριστό να προμήνυε και την κατοπινή δράση του Αποστόλου στον Ελληνικό κόσμο.

Μετά την Ανάστασή του Χριστού και την Πεντηκοστή, ο Απόστολος Ανδρέας κήρυξε στην Μ. Ασία, στη Νίκαια, στον Πόντο, στα μέρη της Γεωργίας και στο Βυζάντιο, στο μέρος όπου αργότερα κτίστηκε η Κωνσταντινούπολη. Έτσι, θεωρείται ο ιδρυτής της Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως. Κήρυξε, ακολούθως, στην Αχαΐα και μαρτύρησε πάνω σε χιαστό σταυρό στην Πάτρα, όπου φυλλάσσεται μέχρι σήμερα η αγία Κάρα του.

Η παράδοση φέρει τον Απ.Ανδρέα να έχει επισκεφθεί, έστω και για λίγο, λόγω θαλασσοταραχής και την Κύπρο, το ανατολικότερο άκρο της, εκεί που βρίσκεται σήμερα το σκλαβωμένο μοναστήρι του.

Τιμώντας τη μνήμη του, την τελευταία ημέρα του Νοεμβρίου, ας τον παρακαλέσουμε, με την παρηγορία που έχει προς τον Θεό, να μεσιτεύσει για την γρήγορη απελευθέρωση της νήσου μας, ώστε ελεύθεροι, χωρίς ταπεινωτικές αναφορές προς τον κατακτητή, να μεταβαίνουμε στο μοναστήρι του, να τον τιμούμε με κάθε μεγαλοπρέπεια και να λατρεύουμε τον Θεό μας.

† **Ο Πάφου Γεώργιος**

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Εβρ. ιγ' 17-21

Ευαγγέλιο: Λουκ. ιγ' 10-17

4 Δεκεμβρίου 2022

«Ταύτην δε, θυγατέρα Αβραάμ ούσαν...ουκ έδει λυθήναι...τη ημέρα του Σαββάτου;» (Λουκ. ιγ' 16)

Ο νόμος του Θεού, αν και είναι σαφής, εντούτοις ετύχχανε και εξακολουθεί να τυχάνει διαχρονικά διαφορετικής ερμηνείας από μέρους των ανθρώπων. Και τούτο γιατί, οι μεν ερμηνεύουν τον νόμο βασισμένοι στο γράμμα του νόμου, οι δε βασισμένοι στο πνεύμα του νόμου. Η επιμονή στον τύπο και όχι στην ουσία του νόμου τον καθιστά πολλές φορές βαρύ, καταναγκαστικό και κατ' επέκταση δύσκολο ή και ανεφάρμοστο από το σύνολο των ανθρώπων. Όταν ο ίδιος νόμος ερμηνεύεται με διαφορετικό τρόπο από τους ίδιους ανθρώπους με προσωπικά κίνητρα, τότε η ερμηνεία είναι υποκριτική και άρα και επικίνδυνη.

Μια τέτοια τέτοια ερμηνεία προβάλλει σήμερα από τον αρχισυνάγωγο σχετικά με τον νόμο του Θεού, που αφορά την αργία του Σαββάτου και που ελέγχεται από τον Χριστό ως υποκριτική. Όπως ακούσαμε στο σημερινό Ευαγγέλιο, όταν ο Χριστός θεράπευσε μια κυρτωμένη γυναίκα, που για δεκαοχτώ χρόνια ήταν άρρωστη από δαιμονικό πνεύμα και δεν μπορούσε καθόλου να ορθώσει το σώμα της, τότε ο αρχισυνάγωγος αντέδρασε με αγανάκτηση, λέγοντας: «Υπάρχουν έξι μέρες που επιτρέπεται να εργάζεται κανείς. Μέσα σ'αυτές, λοιπόν, να έρχεστε και να θεραπεύεστε, και όχι το Σάββατο». Αρνείται να αποδεχθεί το θαύμα, θεωρώντας το ως αποτέλεσμα εργασίας και άρα και ως παραβίαση της αργίας του Σαββάτου. Όμως, το πιο παράδοξο είναι ότι θεωρεί τη θεραπεία μέρος της καθημερινότητας της συναγωγής και ότι ο καθένας μπορεί να θεραπευτεί όποτε θέλει, αρκεί να πηγαίνει στη συναγωγή καθημερινά... εκτός Σαββάτου! Υπερασπίζεται ο Χριστός την αργία του Σαββάτου. Επικρίνοντας δε τον αρχισυνάγωγο, του υποδεικνύει πως, ενώ στην καθημερινότητά του παραβιάζει την αργία του Σαββάτου για λιγότερο σοβαρούς λόγους, όπως το τάισμα και το πότισμα των ζώων, τώρα γιατί αδιαφορεί για μια απόγονο του Αβραάμ, που υποφέρει μάλιστα με σατανική παρέμβαση;

Ο Χριστός, λοιπόν, όσο στοργικός υπήρξε προς την κυρτωμένη γυναίκα, άλλο τόσο αυστηρός και επικριτικός υπήρξε προς τον αρχισυνάγωγο. Γιατί, ο αρχισυνάγωγος, διέστρεψε από φθόνο, τόσο την ουσία, όσο και την πραγματικότητα του θαύματος. Πέραν από την προσβολή προς το πρόσωπο του Χριστού, αγνόησε τη θεραπεία μιας ταλαιπωρημένης γυναίκας, τη στιγμή μάλιστα που αυτή, παρά το σοβαρό πρόβλημα υγείας, εκδήλωνε τον σεβασμό της προς τον νόμο του Θεού για την αργία του Σαββάτου.

Ο Χριστός, τόσο με την παρουσία Του στη συναγωγή, όσο και με το θαύμα, υπέδειξε ότι η παρουσία μας, κατά την καθιερωμένη ημέρα της λατρείας του Θεού, δεν είναι μόνο πράξη ατομική, αλλά και πράξη κοινωνική. Γιατί στον χώρο της λατρείας έχουμε παρουσία πολλών ανθρώπων, οι οποίοι προσεύχονται όχι μόνο για τον εαυτό τους, αλλά την ίδια στιγμή προσεύχονται και για τους άλλους ανθρώπους. Έτσι, η λατρεία σαν κατ' εξοχήν πράξη αγάπης, σε συνδυασμό με την αγαθοεργία, περνά μέσα από τον συνάνθρωπο για να φτάσει

στον Θεό. Για τούτο και η λατρεία δεν μπορεί να θεωρηθεί σαν μια εκδήλωση, που απλά συμμορφώνεται με κάποιους εξωτερικούς τύπους. Η λατρεία είναι το μέσο της εξόδου από το εγώ μας και την ίδια στιγμή ο βασικός συνδετικός κρίκος του εαυτού μας με τον Θεό και τον συνάνθρωπο. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται ο αγιασμός της έβδομης ημέρας, με τον ταυτόχρονο δικό μας αγιασμό, όπως έγινε σήμερα και με τη συγκύπτουσα. Αυτή, με την παρουσία της στην συναγωγή, αγίασε την έβδομη ημέρα και ο Χριστός της πρόσφερε τη θεραπεία λέγοντάς της: «Γύναι, απολέλυσαι της ασθενείας σου» και στη συνέχεια, αφού «έβαλε πάνω της τα χέρια Του, αμέσως εκείνη ανορθώθηκε και εδόξαζε τον Θεόν».

Άμεση η θεραπεία της συγκύπτουσας, γιατί ο Χριστός διέγνωσε ότι αυτή έπασχε χωρίς να φέρει η ίδια προσωπική ευθύνη. Για τούτο και ο Χριστός δεν της ζήτησε, ούτε την πίστη της να επιβεβαιώσει, αλλά ούτε και άφησε να εννοηθεί ότι αυτή υποφέρει εξαιτίας των αμαρτιών της. Μέσα από τη θεραπεία ο Χριστός αποκάλυψε ότι, το πνεύμα του νόμου του Θεού είναι η αγάπη που ελευθερώνει και όχι ο «τύπος» που σκοτώνει μέσα από τη σκληρότητα. Μπροστά στον κίνδυνο να νοθευτεί η πίστη από το προσωπείο του τύπου και της υποκρισίας και να επικρατήσει, τόσο στη λατρεία, όσο και στη θρησκευτική ζωή των ανθρώπων ο τύπος και όχι η ουσία, τότε ο Χριστός επεμβαίνει αποφασιστικά λέγοντας σε παρόμοια περίπτωση ότι: «Το σάββατον δια τον άνθρωπον εγένετο, ούχ ο άνθρωπος δια το σάββατον, ώστε κύριός εστιν ο Υιός του ανθρώπου και του σαββάτου». (Μάρκ. β' 27-28).

Τόσο μέσα από τα πιο πάνω λόγια, όσο και μέσα το σημερινό θαύμα καθώς και τον επικριτικό λόγο του Χριστού προς τον αρχισυνάγωγο, διαπιστώνουμε ότι προτεραιότητα για τον Χριστό έχει η αγάπη, που είναι και η ουσία και όχι η τυπική εφαρμογή των διατάξεων του νόμου. Με αυτό δεν σημαίνει ότι ο Χριστός αποκλείει και την εφαρμογή των τυπικών διατάξεων του νόμου του Θεού. Αντίθετα, την θεωρεί ως δεδομένη, συνιστώντας, στους γραμματείς και τους Φαρισαίους: «Ταύτα έδει ποιήσαι κακείνα μη αφιέναι» (Ματθ. κγ'23).

Πρώτιστο καθήκον, λοιπόν, όπως μας υπέδειξε σήμερα ο Χριστός, είναι ο σεβασμός του νόμου Του και κατ' επέκταση και ο σεβασμός της έβδομης ημέρας. Ένας σεβασμός που ξεκινά από το καθήκον της λατρείας σε καθορισμένο χώρο και χρόνο. Εκεί αγιάζεται ο άνθρωπος με τη συμμετοχή του στη λατρεία και ειδικότερα στα Μυστήρια. Όμως δεν μπορεί να υπάρξει αγιασμός της Κυριακής ή οποιασδήποτε γιορτής, όταν αυτή τυπικά περιορίζεται σε έναν εκκλησιασμό, ενώ την ίδια στιγμή φωλιάζει στην καρδιά το μίσος και η σκληρότητα. Αυτός ο τρόπος του αγιασμού της έβδομης ημέρας δεν διαφέρει καθόλου από αυτόν του αρχισυνάγωγου και ο οποίος καταδικάστηκε έντονα από τον Χριστό. Ένας τρόπος που εξαντλήθηκε στον τύπο και αγνόησε την ουσία. Όταν η ουσία μετατρέπεται σε τυπικό καθήκον και ο τύπος γίνεται αυτοσκοπός, τότε έχουμε εκτροπή από την ουσία της Χριστιανικής διδασκαλίας. Παράλληλα με την όλη στάση και συμπεριφορά μας, δυσφημούμε την πίστη που, όπως ισχυριζόμαστε εκφράζουμε. Ας το αποφύγουμε για να προστατέψουμε τόσο την πίστη, όσο και τους άλλους.

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ (ΤΩΝ ΠΡΟΠΑΤΟΡΩΝ)

Απόστολος: Κολ. γ΄ 4 - 11

Ευαγγέλιο: Λουκ. ιδ΄ 16 - 24

11 Δεκεμβρίου 2022

Το μέγα δείπνο που παραθέτει ο οικοδεσπότης της σημερινής ευαγγελικής περικοπής δεν είναι άλλο από την τράπεζα του Μυστικού Δείπνου, τη θεία Ευχαριστία, το μυστήριο της συνάξεως των πιστών και της αναφοράς τους στον Θεό. Αυτή αποτελεί την ουσία και την κορύφωση της εκκλησιαστικής λατρείας και ζωής. Είναι η καρδιά και ο πυρήνας της Εκκλησίας.

Ονομάζεται θεία Ευχαριστία, γιατί εκφράζει την ευγνωμοσύνη της Εκκλησίας προς τον Θεό. Φανερώνει τις ευεργεσίες του Θεού και συγκεφαλαιώνει το έργο της πρόνοιάς Του για τον κόσμο. Όλα τα άλλα μυστήρια και οι ακολουθίες της Εκκλησίας αποτελούν προπαρασκευή ή προέκταση του μυστηρίου της θείας Ευχαριστίας. Βαπτίζομαστε και χριόμαστε με το Άγιο Μύρο για να μπορέσουμε ως μέλη της Εκκλησίας να λάβουμε μέρος στο ευχαριστιακό δείπνο. Το μυστήριο της Ιερωσύνης γίνεται, ώστε να υπάρξουν οι Επίσκοποι, που θα τελούν τη θεία Λειτουργία και θα χειροτονήσουν Πρεσβυτέρους για να τελούν εξ ονόματός τους τη θεία Ευχαριστία. Τα μυστήρια της Εξομολογήσεως και του Ευχελαίου γίνονται για να μας προετοιμάσουν να συμμετάσχουμε πραγματικά στη θεία Ευχαριστία. Μα και το μυστήριο του Γάμου τελείται ώστε το ανδρόγυνο να μπορεί να συμμετάσχει στη θεία Ευχαριστία, να αισθάνεται την ενότητά του όχι απλώς σ΄ ένα βιολογικό επίπεδο, αλλά ως ενότητα με τον Χριστό.

Η θεία Ευχαριστία είναι «θαύμα θαυμάτων και μυστήριον μυστηρίων». Σ΄ αυτήν επαναλαμβάνεται ολόκληρη η επίγεια πορεία του Κυρίου. Το κήρυγμα των προφητών, που προανήγγειλαν την έλευση του Χριστού, η γέννηση, η βάπτισμα και η δημόσια δράση Του, το πάθος, η σταυρική θυσία, η ταφή, η εκ νεκρών ανάσταση και η εις ουρανούς ανάληψή Του.

Κορυφαία στιγμή της θείας Λειτουργίας είναι όταν, διά της ευχής του ιερέα, κατέρχεται η χάρις του αγίου Πνεύματος και μεταβάλλει τα στοιχεία του άρτου και του οίνου σε σώμα και αίμα Χριστού. Η μεταβολή και μεταποίηση γίνεται στην ουσία των φυσικών στοιχείων. Χάνουν δηλαδή τα στοιχεία τη δική τους ουσία, και τη θέση της καταλαμβάνουν το άχραντο σώμα και το τίμιο αίμα του Χριστού. Φυσικά διατηρούν τα υλικά χαρακτηριστικά τους, όσα υπάρχουν περί την ουσία, δηλαδή τις φυσικές τους ποιότητες του βάρους, του χρώματος, της οσμής, της γεύσεως, της οξύτητας (του οίνου).

Αυτός που κοινωνεί δέχεται αυτούσιο το σώμα και το αίμα του Χριστού, αυτό που γεννήθηκε, αυξήθηκε, έπαθε στον σταυρό, αναστήθηκε εκ των νεκρών και, θεωμένο, αναλήφθηκε στους ουρανούς. Κοινωνεί ολόκληρης της ανθρώπινης φύσεως του Κυρίου και συνημμένως της θεότητός Του, που είναι ακώριστα ενωμένη με αυτή. Δεν κοινωνεί τόσο μόνο από το σώμα και το αίμα του Χριστού, όσο αναλογεί στον όγκο και την ποσότητα του αγίου μεριδίου που δέχεται. Όπως σ΄ ένα μεγάλο καθρέφτη ανακλάται ολόκληρος ο ήλιος, αν θραύσουμε τον καθρέφτη σε πολλά κομμάτια σε κάθε ένα από αυτά θα ανακλάται πάλι ο ίδιος ήλιος, έτσι και ο Χριστός βρίσκεται ολόκληρος και στο πιο μικρό τεμάχιο της θείας κοινωνίας. Συγχρόνως είναι παρών και σε όλα τα άγια ποτήρια των ορθοδόξων ναών, όπου τελείται το μυστήριο της θείας Ευχαριστίας.

Με τη θεία κοινωνία οι διασπασμένοι άνθρωποι ενώνονται με τον Θεό και μεταξύ τους. Ο κοϊκός άνθρωπος αξιώνεται να γευθεί του ξύλου της ζωής που είναι ο Χριστός. Ο Αδάμ στον Παράδεισο είχε μεν κοινωνία με τον Θεό, αλλά δεν είχε φτάσει στο σημείο να κοινωνήσει του Σώματος του Χριστού, αφού δεν είχε ενανθρωπήσει το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος. Εμείς, όμως, έχουμε τη δυνατότητα, με την ενανθρώπιση

του Χριστού, τη θυσία του Γολγοθά και την Ανάστασή Του να γευόμαστε αυτού του ευλογημένου Σώματος. Μέσα από αυτή την τροφή όλες οι ενέργειές μας, οι πράξεις, αλλά και όλα τα γεγονότα στη ζωή μας λαμβάνουν άλλη έννοια, αποκτούν άλλον σκοπό. Μετά τη θεία κοινωνία όλα είναι αλλαγμένα, μεταμορφωμένα, εξαγιασμένα. Ο άνθρωπος αποκτά φρόνημα και ήθος Χριστού, γίνεται χριστοειδής. Η φύση του ανθρώπου ζυμώνεται μυστηριακώς με τη θεότητα. Γεμίζει από Θεό, θεοποιείται κατά χάριν. Ο κοινωνών λαμβάνει «άφεσιν αμαρτιών και ζώην αιώνιον». Αθανατίζεται, αφθαρτοποιείται.

Ωστόσο για να μπορέσουμε να εισδύσουμε στο «πνεύμα» της θείας Λειτουργίας, εκτός από τις σωματικές απαιτούνται κι άλλες αισθήσεις. Δεν είναι θέμα μιας λογικής κατανόησης των όσων λέγονται και τελούνται, αλλά μιας εμπειρικής και βιωματικής μετοχής. Μπορεί να φαίνεται παράδοξο, αλλά είναι αληθινό, ότι μερικές φορές πραγματική μετοχή στα όσα γίνονται στη θεία Λειτουργία, μπορεί να έχει ένα μικρό παιδάκι ή μια αμόρφωτη γριούλα, παρά ο επιστήμονας, που έχει φιλολογικές γνώσεις και μπορεί να εξηγήσει και να καταλάβει τις λέξεις της θείας Λειτουργίας. Η μετοχή στη θεία Λειτουργία είναι υπαρξιακή μετοχή και όχι απλώς υπόθεση λογικής κατανόησης. Γι' αυτό και προϋπόθεση της συμμετοχής στην ευχαριστιακή κοινωνία είναι η αλληλοσυγκώρηση των πιστών και η μεταξύ τους καταλλαγή.

Η θεία Ευχαριστία δεν αποτελεί μη επαναλαμβανόμενο μυστήριο, όπως είναι το βάπτισμα, αλλά τελείται καθημερινά «υπέρ της του κόσμου ζωής». Η τακτική συμμετοχή στο μυστήριο αυτό είναι απαραίτητη για τη διατήρηση και ανάπτυξη της χριστιανικής ζωής.

Κάθε φορά που τελείται η θεία Λειτουργία, ο ιερέας καλεί όλους τους πιστούς να προσέλθουν στη μετάληψη του σώματος και του αίματος του Χριστού. Δικαιολογούνται να απέχουν μόνον όσοι έχουν πνευματικό κώλυμα ή επιτίμιο από τον πνευματικό τους πατέρα. Η αδικαιολόγητη αποχή από τη θεία Ευχαριστία αποτελεί σοβαρή παράλειψη στην πνευματική ζωή. Είναι προσβολή του Θεού, που σαν τον οικοδεσπότη της ευαγγελικής διηγήσεως, παραθέτει πλουσιοπάροχα το σώμα και το αίμα Του κι εμείς αρνούμαστε.

Η θεία Ευχαριστία δεν είναι περιστασιακή υπόθεση, χρονικά καθοριζόμενη. Κατά τις μεγάλες εορτές της Εκκλησίας, όπως τα Χριστούγεννα που πλησιάζουν, πολλοί προσέρχονται στη θεία κοινωνία, συνήθως απροετοίμαστοι πνευματικά και ίσως με τη διάθεση να εκπληρώσουν ένα θρησκευτικό έθιμο ή καθήκον. Η θεία κοινωνία δεν είναι ούτε εορταστικό έθιμο, ούτε ευκαιριακή κατάσταση. Είναι απαραίτητο συστατικό της πνευματικής ζωής, όπως το οξυγόνο και το φως για το σώμα. Έχει δικαίωμα ο άνθρωπος να στερεί τον εαυτό του από τη ζωογόνο ενέργεια του αέρα και του ήλιου; Πώς, λοιπόν, στερεί τον εαυτό του, για μεγάλα χρονικά διαστήματα, από τη ζωοποιό κοινωνία του σώματος και του αίματος του Χριστού;

Η Θεία Κοινωνία είναι «Φάρμακον αθανασίας και αντίδοτον του μη αποθανείν» και κάθε φορά που κοινωνούμε λαμβάνουμε μια αίσθηση αθανασίας, έως ότου θεραπευθούμε και γίνουμε κατά χάρη θάνατοι, όπως για παράδειγμα λαμβάνουμε, κατά χρονικά διαστήματα, το αντιβιοτικό για να θεραπευθούμε και να αποκτήσουμε την υγεία.

† **Αρχιμανδρίτης Δημήτριος Κυριακίδης**

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Απόστολος: Εβρ. ια' 9 - 10, 32 - 40

Ευαγγέλιο: Μαθ. α' 1 - 25

18 Δεκεμβρίου 2022

Οι προφητείες που για χρόνια πολλά προετοίμαζαν τους ανθρώπους να δεχτούν τον Χριστό, τερματίζονται σήμερα. Η προφητεία του Ησαΐα «Ϊδού η Παρθένος εν γαστρί ἔξει» εκπληρώνεται. «Ϊδού η παρθένος γαρ, τον απεριγραπτον, περιγραφόμενον σώματι εν μήτρα φέρει και εν σπηλαίω τεκείν επείγεται.» Η προφητεία του Βαρούχ ότι «ο Θεός επί της γης ὤφθη και τοις ανθρώποις συνανεστράφη» πραγματοποιείται. «Ο Θεός γαρ σαρκούται και λόγος παχύνεται». Κι ο χρόνος κατά τον οποίο ο Δανιήλ προφήτευσε ότι «αναστήσει ο Θεός βασιλείαν ετέραν ἤτις εις τον αιῶνα ου διαφθαρήσεται» ἔφθασε.

Βρισκόμαστε ἤδη στα πρόθυρα της μεγάλης γιορτής κι η Εκκλησία, θέλοντας να μας προετοιμάσει, μας στέλλει κατάλληλα μηνύματα. Η ευαγγελική περικοπή που ακούσαμε πριν από λίγο, μοναδική στο είδος της με τον μεγάλο κατάλογο της γενεαλογίας του Χριστού, ἔχει πολλά μηνύματα, χρήσιμα για μας που αξίζει τον κόπο να τα επισημάνουμε:

Ο Ευαγγελιστής Ματθαίος ἔγραψε το Ευαγγέλιό του απευθυνόμενος κυρίως στους Εβραίους. Κι ἤθελε να τους διδάξει ότι ο Χριστός είναι Εκείνος που «προκατήγγειλε των προφητῶν ο σύλλογος». Ο Χριστός ως ἄνθρωπος προφητεύθηκε ότι θα προέλθει από τη φυλή του Ιούδα και την πατριά του Δαβίδ. Δίνοντας λοιπόν τον κατάλογο των προπατόρων του Χριστού, ο Ευαγγελιστής διαμηνύει ότι δεν υπάρχει αμφιβολία πως αυτός που ἔρχεται να γεννηθεί, κατά τρόπο παράδοξο, είναι Εκείνος που κήρυξαν οι προφῆτες. Ο Υἱός του Θεού καταδέχεται να γίνει και απόγονος του ανθρώπου, απόγονος του Αβραάμ και του Δαβίδ. Το γένος του Αβραάμ, παρόλο που είχε προπάτορά του ἄνθρωπο πίστεως, ευλογημένον από τον Θεό, κατάληξε στην αιχμαλωσία. Και την εξωτερική, των Αιγυπτίων και των Βαβυλωνίων, αλλά και την εσωτερική, της αμαρτίας. Ένας νέος Αβραάμ γεννιέται τώρα στον κόσμο, ο γενάρχης του νέου Ισραήλ, της Εκκλησίας, στο πρόσωπο του οποίου θα εκπληρωθούν ὅλες οι υποσχέσεις που ἔδωσε ο Θεός στον Αβραάμ.

Στην εποχή του Δαβίδ το Ισραηλιτικό ἔθνος ἔφτασε στον κολοφῶνα της δόξης του. Κι ὅμως εκείνη η δόξα υποχώρησε μπροστά στη λαίλαπα των Βαβυλωνίων κι ο Ισραηλιτικός λαός γνώρισε, ὄχι μόνο τη δουλεία, αλλά και τον βίαιο εκπατρισμό στη Βαβυλώνα. Έρχεται, ὅμως, ἕνας ἄλλος βασιλιάς, ο Χριστός, λαμπρότερος του Δαβίδ. Η δόξα στην οποία οδηγεί τον λαό του ο νέος Δαβίδ, ο Χριστός, είναι ἀφθαρτη, είναι η δόξα της βασιλείας του.

Ο μεγάλος γενεαλογικός κατάλογος χωρίζεται σε τρεις περιόδους που περιλαμβάνει 14 γενεές η κάθε μια. Δεν είναι τυχαία αυτή η υποδιαίρεση. Σε κάθε μια από τις περιόδους αυτές οι Εβραίοι είχαν διαφορετικό πολίτευμα. Στην πρώτη περίοδο- ὅσο καιρό ἦταν ἐλεύθεροι- τους διοικούσαν οι κριτές. Στη δεύτερη είχαν βασιλεία. Στην τρίτη η εξουσία κατέληξε σιγά σιγά στους Αρχιερείς. Ούτε ὅμως οι κριτές, ούτε οι βασιλεῖς, ούτε οι Αρχιερείς διοίκησαν χρηστά τον λαό του Θεού. Έρχεται τώρα κάποιος που θα ναι ταυτόχρονα και

κριτής και βασιλεύς και Αχιερεύς, που θα διοικήσει εις το διηνεκές τον λαό του Θεού και θα τον οδηγήσει σε λιμάνια σωτηρίας.

Στον γενεαλογικό κατάλογο του Χριστού περιλαμβάνονται και τέσσερις γυναίκες. Κι είναι χαρακτηριστικό πως όλες τους είναι διαβλημένες. Η Ραάβ ή Ραχάβ είναι πόρνη. Η Θάμαρ είναι αμαρτωλή, αφού ξεγελά και παγιδεύει τον πεθερό της και τεκνοποιεί μαζί του. Η Βηρσαβέε, η «του Ουρίου», είναι μοιχαλίδα και η Ρούθ είναι αλλόφυλη, δεν είναι Ισραηλίτισσα. Κι όμως ο Χριστός καταδέχεται να προέλθει από αυτές. Όπως οι προπάτορες του Χριστού πήραν ως συζύγους τους γυναίκες πόρνες, έτσι και ο Χριστός πήρε την ανθρώπινη φύση, την «εκπορνεύσασαν», αυτήν που εγκατέλειψε και πρόδωσε τον αληθινό Θεό και την ένωσε μαζί του. Κι όπως εκείνοι δεν δίστασαν να νυμφευθούν ξένες, αλλόφυλες γυναίκες, έτσι κι ο Χριστός, δεν δίστασε να αναζητήσει εμάς τους αλλοφύλους και εθνικούς, τους ειδωλολάτρες, και να μας συμφιλιώσει με τον Θεό.

Μα κι οι περισσότεροι από τους άνδρες, που αναφέρονται στον κατάλογο, είναι αμαρτωλοί, φίλοι των ψευδοπροφητών, διώκτες των αληθινών προφητών. Κι όμως, από την αμαρτία και τα αγκάθια «εξήνθησε το άνθος, ο Χριστός». Θέλει ο Θεός να μας διδάξει πως δεν είναι η αξία μας, ούτε και η ανθρώπινη προσπάθεια που μας έσωσε, αλλά το έλεος και η ευσπλαχνία του Θεού. «Ἦλθε», λέγει ο Χρυσόστομος, «ουκ ἵνα τα ονειδή ημών φύγη, ἀλλ'ἵνα αὐτὰ ἐξαλείψῃ».

Ερωτηματικά δημιουργούνται σε πολλούς κι από το γεγονός ότι ο γενεαλογικός κατάλογος τελειώνει στον Ιωσήφ, τον μνήστορα της Υπεραγίας Θεοτόκου. Μα είναι γνωστό πως ο Ιωσήφ ουδεμία σχέση είχε προς τον Χριστό. Ο Χριστός προήλθε «εκ της παρθένου Μαρίας και εκ Πνεύματος Αγίου». Τι λοιπόν κι αν ο Ιωσήφ καταγόταν από τον Αβραάμ και τον Δαβίδ; Της Παναγίας θα' πρεπε να μας δώσει ο ευαγγελιστής την καταγωγή. Δεν είναι δύσκολη η απάντηση στο ερώτημα αυτό: Στο Ισραηλιτικό έθνος για να επιτραπεί ο γάμος έπρεπε και οι δύο σύζυγοι να ανήκουν στην ίδια φυλή και στην ίδια πατριά. Ο Ιωσήφ είχε αυτή την καταγωγή, όπως μας εξιστόρησε η ευαγγελική περικοπή. Για να μπορούσε να τελέσει γάμο με την παρθένο Μαρία, όπως ήταν οι ανθρώπινοι σχεδιασμοί, θα' πρεπε και η Μαρία να έχει την ίδια καταγωγή. Από τον Ιούδα, λοιπόν, και τον Δαβίδ ο Ιωσήφ, από τον Ιούδα και τον Δαβίδ η Μαρία, το ίδιο και ο Χριστός «κατά σάρκα».

Είναι, επομένως, χωρίς αμφιβολία ο Χριστός απόγονος του Ιούδα, απόγονος του Δαβίδ, είναι εκείνος που εκήρυξαν οι προφύτες και που επεθύμησαν «ιδείν» τόσο δίκαιοι και δεν τα κατάφεραν. Κι αξιωθήκαμε εμείς να ψηλαφούμε αυτό το μεγάλο μυστήριο. Την έλευση του Χριστού στη γη μαρτυρεί κι ο διάκοσμος των πόλεων και των χωριών μας, οι προετοιμασίες μικρών και μεγάλων, η αλλαγή των ύμνων στην Εκκλησία. Πέραν όμως από τον συναισθηματικό διάκοσμο, την εμπορική εκμετάλλευση και την επιφανειακή θρησκευτικότητα, η γέννηση του Χριστού φέρει πολλά και βαθύτερα μηνύματα. Καλούμαστε να εγκύψουμε στα μηνύματα αυτά και να τα εφαρμόσουμε. Μόνο έτσι θα ωφεληθούμε πραγματικά από τη μεγάλη μας γιορτή.

† Ο Πάφου Γεώργιος

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Απόστολος: Γαλ. δ' 4-7

Ευαγγέλιο: Ματθ.β' 1-12

25.12.2022

ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΠΙ ΓΗΣ

Το γύρισμα του χρόνου μας έφερε και πάλι μπροστά στο μεγάλο και ανεπανάληπτο γεγονός της γέννησης του Χριστού. Κι είναι αλήθεια πως νιώθουμε το λογικό μας να σταματά μπροστά σ' ένα γεγονός που δεν είναι για τα μέτρα του. Δεν είναι μόνο μια παρθενική γέννηση, είναι κυρίως μια θεϊκή γέννηση. Ο Άναρχος λαμβάνει αρχή χρονική, ο Πλάστης γίνεται πλάσμα, ο «Παλαιός των Ημερών» νηπιάζει. Ο υμνωδός της Εκκλησίας αφήνει την απορία του να εκσπάσει:

**«Θεός το τεκθέν η δε μήτηρ παρθένος.
τι μείζον άλλο καινόν είδεν η κτίσις;»**

Όλα τα ιστορικά γεγονότα έχουν κάποιο ανάλογο τους στο πέρασμα του χρόνου. Η γέννηση του Χριστού στη γη είναι «το μόνον καινόν υπό τον ήλιον» σύμφωνα με τον Άγιο Ιωάννη το Δαμασκηνό. Κι όχι μόνον υπό τον ήλιο. Θα μπορούσε να πει κανείς «και υπέρ τον ήλιον».

Να ερευνήσουμε το μυστήριο δεν μπορούμε. «Ως οίδεν, ως ηθέλησε και ως ηυδόκησε» μόνος Εκείνος, «μετέσχε του ημετέρου φυράματος». Μπορούμε όμως να επισημάνουμε κάποια μηνύματα της μεγάλης γιορτής που μέσα στον εορταστικό διάκοσμο της καταναλωτικής μας κοινωνίας δεν γίνονται αντιληπτά.

Η γέννηση του Χριστού, πρώτα απ' όλα, από την Παρθένο Μαρία διαλαλεί τις δυνατότητες της ανθρώπινης φύσεως. Δημιούργημα του Θεού η ανθρώπινη φύσις, αν δεν αμαυρωθεί από την αμαρτία, μπορεί να περιχωρήσει την ίδια τη θεότητα, να γίνει «χώρα του ακώρητου». Μπορούμε κι εμείς με τη μυστηριακή ζωή και τη συνεχή άσκηση να μιμηθούμε την Παναγία. Οι αρχαίοι έλεγαν «Θεός ανθρώποις ου μείγνυται». Στον Χριστιανισμό ο Θεός όχι μόνο «μείγνυται» με τους ανθρώπους αλλά και «ενοικεί» εις αυτούς.

Παίρνουμε, ύστερα, και τη διαβεβαίωση για την αξία της υλικής μας υπόστασης, του σώματος μας. Στον προ - Χριστιανικό κόσμο, οι φιλόσοφοι επηρεασμένοι από τις πτήσεις του πνεύματος υποτιμούσαν το σώμα, το θεωρούσαν ως φυλακή της ψυχής.

Θεωρούσαν την ύλη ως δαιμονιώδη. Αυτήν την ύλην όμως καταδέχεται να την πάρει ο Θεός και να την κάνει σώμα του και επομένως αυτή ούτε δαιμονιώδης είναι, ούτε και αντιμάχεται το έργο του Θεού. Με τη σάρκωση του Θεού παίρνουμε την πληροφόρηση ότι το σώμα είναι «το τη ψυχή δοθέν όχημα προς τον βίον», άγιον και ναός Θεού.

Τα Χριστούγεννα είναι και μήνυμα ειρήνης. Η έννοια της ειρήνης είναι παρεξηγημένη σήμερα. Πολλοί της δίνουν το νόημα της ανακωχής, της μη ύπαρξης πολέμου, αδιαφορώντας αν αυτή η ανακωχή εδράζεται στην αδικία. Ακόμα και αυτή η βάρβαρη Τουρκική εισβολή στην Κύπρο χαρακτηρίστηκε από μερικούς (τους Τούρκους και τους προστάτες τους) ως ειρηνευτική επιχείρηση. Δεν είναι αυτήν την ειρήνη που ήλθε να φέρει στη γη ο Υιός του Θεού, ούτε κι αυτήν υπαινίσσονταν οι άγγελοι εκείνη την ανεπανάληπτη νύκτα ψάλλοντας το «Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη». Η ειρήνη του Θεού έχει την έννοια της καταλλαγής με τον Θεό και τους συνανθρώπους μας. Προϋποθέτει τη δικαιοσύνη και την ήρεμη συνείδηση. Έχοντας αυτή την ήρεμη συνείδηση μπορεί κάποιος να ζει ακόμα και στο κέντρο πολεμικών συρράξεων κι όμως να είναι ειρηνικός.

Τα Χριστούγεννα είναι και μήνυμα εναντίον κάθε φυλετικής διάκρισης. Ο Χριστός με την ενανθρώπησή του πήρε την κοινή ανθρώπινη φύση και την εθέωσε. Αυτή την κοινή σε όλους, λευκούς και μαύρους, κίτρινους και εσκιμώους, άνδρες και γυναίκες, δούλους και ελεύθερους, ανθρώπινη φύση την ανύψωσε στον σταυρό, την ανέστησε από τον τάφο, την πήρε μαζί του στους ουρανούς και την έκανε συγκάθεδρο με τη θεότητα. Έτσι όλοι οι άνθρωποι έχουν κοινούς δεσμούς και είναι αδέρφια από την κοινή αυτή σωτηρία.

Πολλά λοιπόν και σπουδαία τα μηνύματα της γιορτής των Χριστουγέννων. Καλούμαστε να εγκύψουμε με ταπείνωση και προσοχή σ' αυτά. Μόνο έτσι θα ωφεληθούμε από τη γιορτή. Διαφορετικά το «κέρδος» απ' αυτή θα είναι ένα μεγάλο κενό στη ψυχή μας.

† Ο Πάφου Γεώργιος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εγκύκλιος του Πανιερωτάτου Μητροπολίτη Πάφου κ.κ. Γεωργίου
για τη διεξαγωγή εράνου υπέρ των τυφλών. σελ. . 50

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ

Κυριακή προ των Φώτων	σελ.	2
Κυριακή μετά τα Φώτα		4
Κυριακή ΙΒ' Λουκά (Δέκα Λεπρών)		6
Κυριακή ΙΔ' Λουκά		8
Των Τριών Ιεραρχών		10
Κυριακή ΙΖ' Ματθαίου (Χαναναίας)		12
Κυριακή ΙΣΤ Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)		14
Κυριακή ΙΖ' Λουκά (Ασώτου)		16
Κυριακή της Απόκρεω		18
Κυριακή της Τυρινής		22
Τετάρτη Α' Νηστειών (Τεσσαράκοντα Μαρτύρων)		24
Κυριακή Α' των Νηστειών (Ορθοδοξίας)		26
Κυριακή Β' των Νηστειών		28
Κυριακή Γ' των Νηστειών (Σταυροπροσκυνησεως)		30
Κυριακή Δ' των Νηστειών		32
Κυριακή Ε' των Νηστειών		34
Σάββατον Προ των Βαΐων (Του Λαζάρου)		36
Κυριακή των Βαΐων		38
Κυριακή του Θωμά		42
Κυριακή των Μυροφόρων		44
Κυριακή του Παραλύτου		46
Κυριακή της Σαμαρείτιδος		48
Κυριακή των Αγίων Πατέρων (Α' Οικουμενικής Συνόδου)		52
Κυριακή της Πεντηκοστής		54
Κυριακή των Αγίων Πάντων		56
Κυριακή Β' Ματθαίου		58
Κυριακή Γ' Ματθαίου		62
Κυριακή Δ' Ματθαίου		64
Κυριακή των Αγίων Πατέρων		66
Κυριακή ΣΤ' Ματθαίου		68

Κυριακή Ζ' Ματθαίου	70
Κυριακή Η' Ματθαίου	72
Κυριακή Θ' Ματθαίου	74
Κυριακή Ι' Ματθαίου	76
Κυριακή ΙΑ' Ματθαίου	78
Κυριακή ΙΒ' Ματθαίου	82
Κυριακή προ της Υψώσεως	84
Κυριακή μετά την Ύψωσιν	86
Κυριακή Α' Λουκά	88
Κυριακή Β' Λουκά – Πάντων των εν Κύπρω Αγίων	90
Κυριακή Γ' Λουκά	92
Κυριακή Δ' Λουκά (Αγίων Πατέρων Ζ' Οικουμενικής Συνόδου)	94
Κυριακή Στ' Λουκά - Ιακώβου Αποστόλου Αδελφοθέου	96
Κυριακή Ε' Λουκά	98
Κυριακή Ζ' Λουκά	102
Κυριακή Η' Λουκά	104
Κυριακή Θ' Λουκά	106
Τα Εισόδια της Θεοτόκου	108
Κυριακή ΙΓ' Λουκά	110
Ο Απόστολος Ανδρέας ο Πρωτόκλητος	112
Κυριακή Ι' Λουκά	114
Κυριακή ΙΑ' Λουκά	116
Κυριακή Προ της Χριστού Γεννήσεως	118
Κυριακή των Χριστουγέννων	120

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

ΜΗΝΕΣ

	Σελ.
Ιανουάριος - Φεβρουάριος	20
Μάρτιος - Απρίλιος	40
Μάιος - Ιούνιος	60
Ιούλιος - Αύγουστος	80
Σεπτέμβριος - Οκτώβριος	100
Νοέμβριος - Δεκέμβριος	124

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΦΟΥ κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τρ.	1/11	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Άγιοι Ανάργυροι	Σα.	3/12	ΣΑΛΑΜΙΟΥ (Εορτ.)
Τε.	2/11	ΑΧΕΛΕΙΑ (Εορτ.)	Κυ.	4/12	ΑΡΓΑΚΑ, Αγία Βαρβάρα
Πε.	3/11	ΠΑΧΝΑ ΑΝΩ	Δε.	5/12	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Άγιος Νικόλαος (Εορτ.)
Κυ.	6/11	ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟΣ	Τρ.	6/12	ΝΑΤΑ
Δε.	7/11	ΛΕΜΟΝΑ (Εορτ.)	Πε.	8/12	ΜΕΣΑΝΑ
Τρ.	8/11	ΧΛΩΡΑΚΑ, Άγ. Νεκτάριος (Εορτ.)	Πα.	9/12	ΑΛΕΚΤΟΡΑ
Πε.	10/11	ΠΕΝΤΑΛΙΑ, Άγιος Μηνάς (Εορτ.)	Κυ.	11/12	ΓΕΡΟΣΚΗΠΙΟΥ, Άγιος Σπυριδωνας (Εορτ.)
Κυ.	13/11	ΑΡΣΟΣ	Κυ.	18/12	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Κενδέας
Κυ.	20/11	ΑΝΑΒΑΡΓΟΣ	Πε.	22/12	ΚΟΙΛΙΝΙΑ
Κυ.	20/11	ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑ, Παναγία Οδηγήτρια (Εορτ.)	Κυ.	25/12	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος
Δε.	21/11	ΠΕΓΕΙΑ	Τρ.	27/12	ΛΕΜΠΑ
Πε.	24/11	ΦΥΤΕΥΚΙΑ, Αγία Αικατερίνη (Εορτ.)			
Πα.	25/11	ΠΕΝΤΑΛΙΑ, Άγιος Στυλιανός (Εορτ.)			
Κυ.	27/11	ΠΑΦΟΣ, Απόστολοι Παύλος και Βαρνάβας			
Τρ.	29/11	ΕΜΠΑ (Εορτ.)			
Τε.	30/11	ΠΟΛΙΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ			

ΠΑΝΟΣΙΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΥ Ι.Μ.Π. κ. ΤΥΧΙΚΟΥ

Τρ.	1/11	ΚΕΛΟΚΕΔΑΡΑ, Άγιοι Ανάργυροι	Σα.	3/12	ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ (Εορτ.)
Τε.	2/11	ΤΡΕΜΙΘΟΥΣΑ, Άγιος Γεώργιος (Εορτ.)	Κυ.	4/12	ΣΑΛΑΜΙΟΥ
Πε.	3/11	ΠΑΝΩ ΣΤΡΟΥΜΠΙ	Δε.	5/12	ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΣΑΒΒΑ ΚΑΡΟΝΟΣ
Πα.	4/11	ΣΑΛΑΜΙΩΤΙΣΣΑ, Άγ. Γεώργιος Καραλίδης	Δε.	5/12	ΧΛΩΡΑΚΑ, Άγιος Νικόλαος (Εορτ.)
Σα.	5/11	ΝΕΟ ΧΩΡΙΟ, Άγιος Μηνάς	Τρ.	6/12	ΦΙΛΟΥΣΑ ΚΕΛΟΚΕΔΑΡΩΝ, Άγιος Νικόλαος
Δε.	7/11	ΑΝΑΒΑΡΓΟΣ, Αρχάγγελος	Τε.	7/12	ΜΕΣΑΝΑ (Εορτ.)
Τρ.	8/11	ΠΡΑΙΤΩΡΙ, Αρχάγγελος	Πε.	8/12	ΜΕΣΑΝΑ
Τε.	9/11	ΧΛΩΡΑΚΑ, Άγ. Νεκτάριος	Κυ.	11/12	ΒΑΣΑ
Πα.	11/11	ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ ΑΤΙΑΣ	Κυ.	12/12	ΠΙΣΣΟΥΡΙ, Άγιος Σπυριδωνας
Σα.	12/11	ΜΕΣΑΝΑ, Άγιος Επιφάνιος	Τρ.	13/12	ΕΜΠΑ, Άγιοι Πέντε
Κυ.	13/11	ΚΑΝΝΑΒΙΟΥ	Πε.	22/12	ΠΟΛΕΜΙ, Αγία Αναστασία
Δε.	14/11	ΑΡΣΟΣ	Δε.	26/12	ΠΑΧΥΑΜΜΟΣ, Παναγία Παραδεισιώτισσα
Σα.	19/11	ΜΩΡΟ ΝΕΡΟ, Άγιος Γεννάδιος	Δε.	26/12	ΛΕΜΠΑ (Εορτ.)
Κυ.	20/11	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Παναγία Θεοσκέπαστη			
Δε.	21/11	ΕΜΠΑ, Παναγία Χρυσελεύσα			
Πα.	25/11	ΤΑΛΑ, Αγία Αικατερίνη			

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ

6/11	ΚΟΝΙΑ	4/12	ΛΕΜΠΑ
20/11	ΤΙΜΗ	11/12	ΑΧΕΛΕΙΑ

Το περιεχόμενο του παρόντος τεύχους υπάρχει αυτούσιο και στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Πάφου
www.impraphou.org